

»Napetost koja će
vas držati od prve do
posljednje stranice!«

BOOKBAG

Brightonski **MISTERIJ**

Autorica bestselera *Tajna pustinje* i *Šapat Orijenta*

SARA SHERIDAN

znanje

Janja

Sara Sheridan

Brightonski misterij

Naslov originala:
Brighton Belle
Copyright © Sara Sheridan 2012

Brighton 1951. Nakon završetka Drugog svjetskog rata, mlada i privlačna Mirabelle Bevan, bivša pripadnica tajnih službi, radi u uredu za utjerivanje dugova kod "Velikog" Bena McGuigana. Doznaje za smrt mlade djevojke i njenog djeteta na porođaju i odluči sama istražiti sumnjive okolnosti njezine smrti. Pritom otkriva da se iza cijelog slučaja krije niz prijevara, krađa, pranja novaca, te niz dobro prikrivenih ubojstava. Uz pomoć mlade crnkinje Veste iz susjednog ureda, Mirabelle se poput prave istražiteljice uvlači u opasan krug nemilosrdnih i hladnokrvnih kradljivaca i ubojica, pritom izlažući i svoj život, i život svoje pomoćnice u opasnost.

Brightonski misterij je klasičan krimić u kojem će uživati svi ljubitelji romana Agathe Christie i Caroline Graham.

»Znala sam biti divlje, očajnički, krajnje jedna, rastrgana tugom,
ali unatoč svemu tome, s velikom sam sigurnošću
uvjerena da je sjajna stvar biti živ.«

AGATHA CHRISTIE

Prolog

10. TRAVNJA 1951.

London je blistao – sunce se probilo kroz oblake i pločnici su se sjajili, skliski zbog kiše. Konačno ste mogli osjetiti da je proljeće. Na ulazu u postaju podzemne željeznice *Victoria* ulični su kolporteru sa svežnjevima novina žurili pored staklenastih tračnica – na kioske su stizala rana poslijepodnevna izdanja. Jedan je starac pažljivo lijepio naslovnice na tanku drvenu traku. *Nacistički ratni zločinci napokon će biti obješeni*. Romana Laszlovich okrenula se prema peronu. Unutrašnjost se postaje činila sumornom u usporedbi s blistanjem proljetnog sunca na ulici. Zurila je niz mračnu platformu; svoju je kartu za prvi razred čvrsto stiskala među prstima prekrivenima dječjim rukavicama i poželjela da prestanu drobiti o Nijemcima. Rat je već odavno završio, a Romana se, što je kod nje bila stvar principa, nikada nije priklanjala nijednoj strani. Kada je zagladila svoj morskozeleni kaput od tafta, zapuhnuo ju je miris pržene slanine iz smjera kafića na postaji; provjerila je slijedi li ju netko, a onda je, zadovoljna što je na sigurnome, krenula prema vlaku za Brighton. Nosač je na kolicima za njom gurao njezin veliki, kožnati kofer. Potpetice su joj delikatno lupkale po betonu.

Ispred otvorenih vrata vagona okupila se manja grupica ljudi. Putnici su stigli svi u isti čas, pa su se nosači uskomešali dodajući uvis prtljagu dok su se ljudi pokušavali ukrcati u vlak.

»Želite li da ovo stavim u odjeljak za prtljagu?« upitao je nosač pun nade. Tako bi bilo lakše. Romana je odmahнула glavom.

»Ukrcajte ga ovamo. Volim ga imati pri ruci«, rekla je hladno, tek s nagovještajem naglaska.

Jedna je grupica putnika čekala na peronu. Muškarac s aktovkom i naočalama debelih stakala, odvjetnik oštih brčića u odijelu od tvida te žena sive kose koja bi mu mogla biti supruga. Romaninu je pozornost privukao mali trokut kartona koji je toj starijoj ženi virio iz džepa. Bila je to knjižica s bonovima za hranu. Brzo joj je prišla, tobože se spotaknula, pala na nju te poput munje spretno uzela knjižicu, uguravši je ravno u svoj džep.

»Oh, dušo, oh, jadvnice moja«, zavapila je starica pomogavši Romani da se ponovno osovi na noge.

»Jako mi je žao«, nasmiješila se Romana.

»Uopće nema problema, sve je u najboljem redu.«

Raspršila se gužva ispred vagona i starica je pokazala prema ulazu.

»Molim vas«, rekla je, »vi uđite prva.«

»Trebate li pomoć, mlada damo?« ponudio je nosač dok je ona oklijevala gledajući nesigurno širom otvorenih očiju, kao da nije razumjela pitanje. Zatim se pribrala i dražesno pružila ruku. Pri ukrcavanju je najbolje biti stabilan. Nosač je smjestio kožnati kofer i pričekao dok je ona pretraživala po torbici u potrazi za novčićem. Bio je to zlatnik. Nosač se široko nasmiješio.

»Uskoro ste doma, ha?« rekao je veselo.

Brighton nije bio njezin dom, ali to se toga tipa nije ticalo.

Romana mu je pružila napojnicu i elegantno je slegnula ramenima, zbog čega je njezina glatka, tamna kosa očišćana na bob ulovila ono malo svjetla što se tamo nalazilo. Zatim se okrenula prema kupeu. Kada je sjela, brzim je pokretom ruke odložila knjižicu s bonovima u svoju torbicu. Da se itko potrudio pogledati, vidio bi da su se unutra ugnijezdile još tri takve knjižice i četiri putovnice (od kojih nijedna nije glasila na ime gospođe Laszlovich). Bilo je dobro imati spretnu ruku. Kolodvori su bili izvrsni za to, pomislila je Romana kada je iz unutrašnjeg džepa izvukla emajliranu dozu za cigarete. Muškarac u tamnome odijelu odmah joj je ponudio vatre. Zurila je gurajući cigaretu u jantarni cigaršpic i nagnula se prema plamenu. Činilo se da je potpuno usredotočena na paljenje te cigarete, iako ga je, naravno, proučavala – procjenjivala je otvara li se tu kakva mogućnost ili joj od njega prijeti opasnost. Zadovoljna, duboko je uvukla dim.

»Hvala vam«, dahnula je.

Obično bi zatreperila trepavicama da pojača učinak, a bezimeni bi joj muškarac ponudio piće, ali sada se to nije moglo očekivati. Romana Laszlovich bila je navikla na to da je gnjave muškarci. Više nije bilo tako. Ruku je položila na svoj trudnički trbuh. Veselila se Brightonu. London je već mjesecima bio vlažan i hladan. Cijele je zime magla davila grad poput prljavog mrtvačkog pokrova. Smrad octa širio se hodnicima, restoranima, pa čak i stanom u kojemu je živjela. Romana je čula lijepu stvari o čarima obale Sussexa, a svježiji morski zrak zasigurno će joj činiti dobro.

Kada je vlak krenuo, bacila je preko ramena pogled prema peronu – tek toliko da bude sigurna kako je nitko ne prati. Platforma je bila potpuno prazna i ona je ponovno sjela, primijetivši da onaj muškarac što se pomaknuo na svome sjedalu, zuri u njezin trbuh.

»Nemate još vremena«, rekao je. »Vaša će se beba roditi u Brightonu, zar ne?«

»Bit će to poput malog godišnjeg odmora«, odgovorila je okrenuvši se prema prozoru kako bi jasno dala do znanja da ne želi čavrljati.

Romana Laszlovich nikada u svome životu nije bila na praznicima.

Prvo poglavlje

Mirabelle Bevan je s ležaljke promatrala obalu Brightona. Vrijeme je tijekom posljednjih nekoliko dana bilo toliko lijepo da je preplanula zlaćanim sjajem. Dobro građena i u svojim najboljim godinama, Mirabelle je uvijek ručala na brightonskoj plaži ako je vrijeme bilo donekle ugodno, ali zbog svojih principa nikada nije plaćala pristojbu za korištenje ležaljke. Nismo pobijedili u ratu da bismo plaćali za sjedenje, često je razmišljala. Mirabellin stav o neplaćanju pristojbi za korištenje ležaljki jedna je od malobrojnih stvari koje su je pokretale ovih dana. Činom osobnog prkosa pažljivo je pratila dolaske i odlaske Rona, čuvara ležaljki – zaključila je da je moguće ukrasti dovoljno vremena za uživanje u sendviču dok Ron provjerava situaciju na drugom kraju plaže. Odabirom prave ležaljke mogla si je priskrbiti dvadeset i pet minuta odmora, što je bilo savršeno. Mirabellin se život tih dana vrtio oko malih pobjeda, malih vrhunaca dana što su joj davali snagu da proživi vrijeme do odlaska na spavanje.

Voljela je plažu. Bilo je nečega smirujućega u tome prostranstvu sivih i žućkastih oblutaka, u promjenjivoj boji mora i kretanju oblaka. Mirabelle nije marila ako bi bilo hladno ili ako bi pala koja kap kiše i tek se za jakoga pljuska ili snažnog naleta vjetra sklanjala u kafić *Pier*. Sada je jela sendvič s ribljom paštetom promatrajući ocean svojim velikim očima boje lješnjaka, šestim čulom budno prateći mogući preuranjeni Ronov povratak.

Dok se nacija bunila zbog prehrane na bonove, Mirabelle je taj ograničeni raspon namirnica smatrala utješnim. Tih dana nije baš imala mnogo teka, a njezin je omiljeni viski bio lako dostupan dokle god je redovito mijenjala bonove za meso i plaćala malo iznad cijene. Lijepa bočica pića Islay Malta bilo je sve što je Mirabelle Bevan zapravo željela – iako je, za prvu pomoć, dobar bio i Glenlivet. Kada je pojela sendvič, četkom je maknula mrvice sa svoje suknje od tvida, bacila pogled ulijevo i udesno, pa iz torbice od krokodilske kože izvukla malu pljosku optočenu kožom da jednim malim gutljajem spere sendvič. U uredu si je uvijek spravljala šalicu jakog čaja koju bi pijuckala preko krepera kako njezin šef prilikom ulaska ne bi ništa primijetio. Viski je bio jedini vanjski znak da je Mirabelle Bevan žalovala. Podsjećao ju je na Jacka.

Dok se uspinjala stubama u svojim vrtoglavo visokim potpeticama i stala kliziti promenadom, ugledala je Rona koji je, zabivši ruke duboko u džepove svoje pregače, čavrljao s dvije djevojke. Uvijek je bilo lakše izbjeći plaćanje pristojbe kada je sunce bilo visoko na nebu, a

rijeka lijepih djevojaka okupirala ležaljke na oblucima. Mirabelle se nasmiješila i krenula prema uredu u crvljivoj, bijelo oličenoj zgradi na uglu ulice East i Brill Lanea. Mračnim se stubištem uspela na drugi kat, prošla pored natpisa *McGuigan and McGuigan: utjerivanje dugova* i otvorila vrata od zamagljenoga stakla namjeravajući pristaviti čajnik, ali prizor što ju je dočekaao zaustavio je njezin pokret. Veliki Ben McGuigan sjedio je za svojim stolom. Samo po sebi, već je i to bilo neobično. Veliki Ben je bio ono što bi neki optimist mogao nazvati čovjekom od akcije. Na veliko Mirabellino olakšanje, rijetko je bio u uredu. No nije samo njegova prisutnost uznemirila uredski zrak tog proljetnog poslijepodneva. Mirabellin je šef sjedio pod prljavim, plavim ručnikom, a iznad glave mu se uzdizao oblak mentolne pare. Mjesto je mirisalo poput hamama.

»Gospodine McGuigan«, zakašljala je Mirabelle.

Veliki Ben je izronio zajapurenog, debeljuškastog lica. Cijelo je jutro bio vani skupljajući novac od onih o kojima je govorio kao o *svojim prijateljima iz sirotinjskih četvrti*. Na odlasku se doimao savršeno dobrog zdravlja.

»Mirabelle. Mirabelle. Nije baš dobro«, rekao je i nestao ispod ručnika odakle je promrmljao: »Pristavi čajnik. Trebam vrući napitak.«

Mirabelle je poslušala. Pripremila je dvije šalice jakog čaja s mlijekom i jednu položila na stol pred Bena. Nije bilo nimalo tipično za njega da moli bilo što. U osamnaest mjeseci otkako je Mirabelle preuzela posao, nikada je ni za što nije zamolio. Samoinicijativno je otvarala poštu, vodila financije, organizirala spise, obavljala odlaske u banku i ispisivanje računa. Javljala se na telefon i Velikom Benu na uredni stol ostavljala detaljne poruke koje nisu zahtijevale dodatno objašnjavanje. Povremeno bi u ured svratila neka mušterija u potrazi za svojim novcem. Većinom su primali posjete barem jednog dužnika dnevno koji je bio ili spreman platiti ili iznijeti svoje isprike, izgovorene poput rafalne paljbe, uhvativši se rukom za prsa. Mirabelle Bevan je sve obavljala s voljom. Veliki Ben je cijenio njezinu učinkovitost, a ona njegovu odsutnost, kao i njegovu šutljivost prigodom onih kratkih posjeta. Nakon svega što je proživjela, to je bio savršen posao.

»Jeste li bolesni?« upitala je Mirabelle nježno.

Jedno je reumatično, plavo oko Velikog Bena provirilo kroz pukotinu u ručniku. Uzeo je šalicu sa stola i ponovno nestao s njom iza frotirskoga zastora. Začuo se zvuk pijuckanja.

»Prehlada. Gripa. Možda i upala pluća«, rekao je.

Već drugi put toga dana Mirabellinim je licem prešla sjena osmijeha. Veliki Ben je bio visok metar i devedeset dva, a težio je više od devedeset kilograma. Kao bivši profesionalni boksač, tijekom rata bio je stožerni narednik. Tisuće novaka koje su prošle kroz njegove sposobne ruke obdarile su ga velikom sposobnošću procjenjivanja ljudske prirode i potpunom nesposobnošću prihvaćanja bilo kakvog oblika isprike. Nakon što su ga demobilizirali, otvorio je *McGuigan and McGuigan* te brzo stekao dobru reputaciju glede utjerivanja tuđeg novca, plativo po izvršenju zadatka. Ispalo je da je Veliki Ben jedini McGuigan – jedini zaposlenik tvrtke dok nije stigla Mirabelle – ali on je smatrao da dvojno

ime zvuči profesionalnije, pa ga je udvostručio. Sve je bilo vrlo poslovno, što su i Veliki Ben i Mirabelle Bevan cijenili jedno kod drugoga od prvoga trenutka kada su se upoznali. Razgovor za posao trajao je dvije minute – upravo dovoljno dugo njemu da joj da na znanje što želi, a njoj da sazna što joj je za raditi. Sve do danas Mirabelle nikada nije vidjela da Veliki Ben iskazuje bilo kakav znak slabosti.

»Mislite li kako bi bila dobra ideja da odete kući?« predložila je neodlučno. Veliki Ben se pojavio ispod ručnika i otpio gutljaj čaja.

»Upravo traje jedan posao od sedamdeset dva sata«, rekao je.

»Ja mogu održavati stvari na životu«, uvjerala ga je Mirabelle.

»Tako je«, rekao je Veliki Ben ne pomaknuvši se. »San je najbolji lijek.«

»A možda bi pomoglo i malo Beechamovog praška«, predložila je Mirabelle.

Veliki Ben je slegnuo ramenima i plavi je ručnik kliznuo na izbljedjeli linoleumski pod. Nije se obazreo na njega i ustao je sa stolca, automatski posegnuvši za svojim šešišrom.

»Sedamdeset dva sata«, ponovio je i izašao kroz vrata, a da se više nije ni osvrnuo.

Mirabelle je raščistila stol Velikoga Bena i uzela njegovu bilježnicu da u računovodstvenu knjigu unese isplate koje je toga jutra prikupio u Albion Hill Estateu. Tamo su još uvijek cijele ulice bile zatrpane ruševinama. Čula je da su mještani podne daske uništene bombama koristili kao drvo za potpalu – zima je bila blaga, ali kuće su bile vlažne. Naravno, postojali su planovi za obnovu. Već je bilo i vrijeme, pomislila je – prošlo je gotovo šest godina od Dana pobjede.

Kada je ažurirala knjigu računa, Mirabelle je pogledala na sat i otišla do prozora. Odjednom joj se učinilo da bi poslijepodne moglo biti dugo. Odsutno je ubola prstom u suhu zemlju napola mrtve geranije na svome stolu, pitajući se nije li zemlja dovoljno vlažna. Usprkos njezinoj učinkovitosti, postojala su neka područja Mirabellinog života što su joj ostala nerazumljiva, a briga o lončanicama jedno je od njih. *Možda bih je trebala zaliti*, pomislila je. Ili možda treba više svjetla; s rezanim je cvijećem bilo mnogo lakše – znali ste da će uvenuti. Premjestila je biljku na prozorsku dasku. A onda, baš kada je namjeravala ponovno pristaviti čajnik i pripremiti si još čaja, začuo se tutanj nečijeg stupanja po stubama i Mirabelle se brzo vratila za svoj stol, pretvarajući se da je jako zaposlena čitanjem nekog spisa.

Muškarac koji je nahrupio kroz vrata bio je dotjeran i nizak, otprilike u četrdesetima te odjeven u smeđe odijelo jako širokih ramena.

»Ma vidi, niste li vi jedna prava glamurozna mačkica?« rekao je londonskim naglaskom.

Mirabelle se nije nasmijala. »Mogu li vam pomoći?« upitala je i podalje od njega prekrizila svoje duge noge ispod stola.

»Tražim Velikog Bena McGuigana«, primijetio je muškarac. »Vaše ime?«

»Bert«, rekao je čovjek i namignuo.

Mirabelle je oklijevala. »Bojim se da je gospodin McGuigan izašao, gospodine Bert.« Bert se nacerio. »Pa, to vidim i sam, srce«, rekao je i spustio se na stolac s druge strane

Janja

Mirabellinog stola. Nije odavao namjeru dobrovoljnog pružanja bilo kakve informacije, pa ga je Mirabelle pokušala potaknuti na to nakon kratke tišine.

»Imate li posao za gospodina McGuigana?« upitala je.

»Da. Da. Pomalo nezgodna situacija. Ali kladim se da ste to sve već vidjeli ovdje, ljubavi.«

Mirabelle je usiljenim pokretom odmaknula svoju glatku, kestenjastosmeđu kosu s lica. Mnogi su ljudi koje je Veliki Ben proganjao zbog novca bili u nezgodnoj situaciji. Općenito govoreći, nije naginjala tome da ih sažalijeva, ali ipak, nije se željela smijati na njihov račun, niti je njihove poteškoće primala olako.

»Mogu zaprimiti zahtjev«, rekla je okrenuvši novu stranicu u svojoj bilježnici.

»Kako glasi vaše puno ime i prezime?«

»Jako ste službeni, zar ne?« nasmiješio se Bert.

»Danas se više neće vraćati. Službeno je odsutan.« Bert je pogledao kroz prozor mimo uvele geranije.

»Vi znate kamo je otišao, zar ne?« pokušao je.

Mirabelle je odmahнула glavom. »Gospodin McGuigan radi«, rekla je.

»Naravno«, uzdahnuo je Bert. Mirabelle je čekala s olovkom u zraku.

»Pa, ionako sam se namjeravao vratiti oko 16.30«, zaključio je. »Zovem se Albert Jennings. Najbolje mjesto na kojemu me možete pronaći je Red Lion na Notting Hillu – iako Veliki Ben to već zna.«

»A vaš slučaj, gospodine Jennings?«

»Situacija je malo nezgodna, kao što sam rekao. Pomalo delikatna. Žena je posudila četiri stotine zelembaća. A sada je krenula u obiteljske vode, ako shvaćate što hoću reći. Odjednom je došla u Brighton roditi tu svoju malu uš, a od moga novca ni traga, ni glasa. Za šest je tjedana premašila rok – s plaćanjem, ne s bebom – a o kamatama da ni ne govorim. Rekla je da će dobiti neku lovu po oporuci svoga strica. Želim da je Ben pronađe i vidi što može učiniti – mada se već skupila fina svotica. Nakupi se toga kada prekoračiš rok, kužiš? Nemam sadašnju adresu mlade dame.«

»Njezino ime?« upitala je Mirabelle.

»Strankinja. Udovica. Prezime je Laszlovich«, nasmiješio se Bert. »Romana Laszlovich. Mislim da je Poljakinja ili nešto«, šmrcnuo je. »Ima sestru, ali ona je otperjala.«

»Romana Laszlovich. Pa, sudeći po imenu, mislim da je Mađarica«, rekla je Mirabelle bez razmišljanja. »Imate li pisani ugovor?«

Bent se nagnuo naprijed i iz unutrašnjeg džepa jakne izvukao jedan papir. Položio ga je na stol. Mirabelle je bacila pogled na potpis.

»Da. Mađarica«, potvrdila je. »Pogledajte naglasak iznad prvog slova *a*. Poljaci ga ne izgovaraju tako. A to je prezime intrigantno. Etnički Mađarica, ali s ruskim sufiksom. Ona je Mađarica i katolkinja, rekla bih.«

»Gospođice, vi poznajete mnogo Mađara, zar ne?« upitao je Bert.

Mirabelle se ugrizla za usnu, razmazavši crveni ruž po sjekutiću. Doista bi trebala biti

Janja

opreznija.

»Pročitala sam jako zanimljivu knjigu o Mađarskoj«, rekla je neuvjerljivo.

»Naravno. Pa, mislite li da bi Ben mogao to riješiti za mene?«

»Da, svakako. Prenijet ću mu detalje.«

Gospodin Jennings se nagnuo naprijed i svoju sljedeću primjedbu naglasio tapkajući kažiprstom po stolu.

»Recite mu – deset posto.« Mirabelle je odmahнула glavom.

»Uobičajena cijena je dvadeset«, rekla je oštro.

»Da, ali ovo je više no što pokupi na bilo kojem od tih malih poslića duž obale. Ovo je prava lova«, nagnuo se na naslon.

Mirabelle je razmišljala nekoliko trenutaka. Gospodin Jennings je imao pravo.

»Učinit će to za petnaest«, rekla je. Bert je uzdahnuo.

»Dvanaest i pol, ravnopravna osmina?« pokušao je.

»Znate da neću nimalo odstupiti od petnaest posto«, odgovorila je Mirabelle.

»Petnaest posto je pošteno.«

Bert je oklijevao na trenutak. Zatim je slegnuo ramenima i ponudio ruku. Mirabelle ju je protresla.

»Nisam čuo kako se zovete«, primijetio je.

»Ja sam Mirabelle Bevan, gospodine Jennings.«

»Francusko ime, Mirabelle. Ali zvuči dobro i na engleskome.«

»Da.«

Bert se nasmiješio. »Pa«, rekao je, »sada ću stići u 15.30.«

»Potpišite ovdje i ovdje, gospodine Jennings«, gurnula je Mirabelle ugovor preko stola.

Bert je podignuo olovku i nadrljao svoje prezime na za to predviđena mjesta na papiru.

»Recite mi, dušo, što ste radili tijekom rata? Jeste li imali dobar posao?« upitao je ustavši pri odlasku.

»Oh«, odgovorila je Mirabelle, kao što je uvijek činila kada su se ljudi raspitivali, »bila sam u Poljskim djevojkama.«

Drugo poglavlje

Točno u pet, Mirabelle je napustila ured i zaključala vrata. Budući da će Veliki Ben sljedeća tri dana biti izvan pogona, odlučila je skrenuti na svome putu prema kući i proći pored crkve Svetog srca u Hoveu. Razmišljala je da bi mogla početi raditi na slučaju Berta Jenningsa; ako je Mađarica i katolkinja rodila bebu u Brightonu, Sveto srce je najvjerojatnije mjesto za krštenje. Naravno, u gradu je bilo i drugih katoličkih crkvi, ali Mirabelle je slučajno znala da je jedan od svećenika u Svetome srcu Mađar zato što je pomagala Jacku da ocu Šandoru nakon rata pronade posao.

Jacku je bilo drago što može povući veze za Šandora. Odjel mu je dugovao uslugu jer je iz Francuske iznio ono što su (tipičnim podcjenjivanjem Saveznika) nazivali *vrlo osjetljivom* informacijom, kada je većina drugih kanala bila zatvorena i svaki radioprijenos na kontinentu nadziran. Taj je svećenik imao pristup Vatikanu i poslužio se privatnim komunikacijskim kanalima Katoličke Crkve da učini ono što je smatrao ispravnim. Uživao je povjerenje nacističke hunte i služio mise nekolicini starijih časnika SS-a koji su bili stacionirani u Parizu. Zbog svog principa Šandor je godinama, svakoga dana, svoj život stavljao na kocku.

Kada je nakon rata osvanuo u Londonu, Jack je srdačno stisnuo svećenikovu ruku i pljesnuo ga po leđima.

»Zaslužujete svaku pomoć koju vam možemo pružiti«, obećao je. »Pretpostavljam da ne želite otići kući.«

»Pa«, rekao je Šandor sa sjajem u oku, »kad sam već prešao sav taj put...«

Do tada su Sovjeti ionako već zatvorili mađarsku granicu. Jack je uvijek bio velikodušan prema svojim operativcima i bilo mu je drago kad je mogao srediti ulazne dokumente i otići na Dijecezu da vide što bi oni mogli smisliti. Bio je ohrabren besprijekornim izvješćem odjela o karakteru toga muškarca, iako je u tom trenutku već nekoliko mjeseci bio odsutan od svojih crkvenih dužnosti, a oni su pak predložili jedno upražnjeno mjesto u Svetom srcu. »Župa na moru!« oduševio se svećenik. »Hvala vam, Jack. Puno vam hvala.«

Sada, godinama kasnije i nakon što je već mnogo vode prošlo ispod mosta, Mirabelle je s nelagodom stajala na Ulici Norton ispred drvene kapije koja je vodila prema ulazu. Viktorijanska se zgrada uzdizala ispred nje poput blijedog, uspavanog čudovišta. Ruke su joj drhtale, a prsti bili hladni. Ali stvar je bila u tome da ju je to mjesto privlačilo, i to već duže vrijeme. Romana Laszlovich je bila samo izgovor. Jack je pokopan na malom groblju iza te

zgrade. To je, zapravo, bilo ironično. On je odustao od vjere godinama prije svoje smrti.

Mirabelle nikada nije posjetila to groblje. Shvatila je da vjerojatno postoji spomenik ili nadgrobna ploča. Od te je pomisli osjetila laganu mučninu i nije bila sigurna bi li se mogla suočiti s time. Osim toga, nije imalo smisla stvoriti neugodnu situaciju Jackovoj supruzi ili njegovoj djevojci – to bi bilo vrijedno svakog prezira. Neka to ostane Jackova najtajnija operacija. Ako ništa drugo, gotovo je dvije godine vjerovala da je baš tako. Usprkos dugogodišnjem razumnom stavu da se drži podalje, sada je stajala na vratima, a istina je bila da Jacka voli koliko i uvijek. Pokušala se dovesti u red, prohodavši malo amo-tamo po kamenim pločama.

Mirabelle je naposljetku prikupila hrabrost, duboko udahnula i lagano prošla kroz kapiju, gledajući ravno ispred sebe. Lupkanje njezinih potpetica odzvanjalo je popločenim podom. Crkva je bila prazna. Vid joj se prilagodio polumraku dok je hodala niz prolaz između klupa. Neodlučno je zavirivala u enklave s obje strane, ali nigdje se nitko nije molio. A onda se na vratima pored oltara pojavio krupni muškarac, lica poput igrača ragbija i nahrupio u teško ozračje kao topovska kugla. Na sebi je imao mantiju.

»Kćeri moja«, kimnuo je. Govorio je irskim naglaskom. »Jeste li došli na ispovijed?« Mirabelle je odmahнула glavom. »Tražim oca Šandora«, rekla je kreštavim glasom.

»Zar vam ja ne mogu pomoći? Ja sam otac Grogan«, čvrsto joj je protresao ruku. Mirabelli je bilo prilično drago što na rukama ima rukavice.

»Bojim se da moram razgovarati sa Šandorom«, rekla je.

»Oh, pa dobro, pozvat ću vam ga.« Otac Grogan je nestao kroz vrata. Mirabelle je sjela u klupu i zagledala se prema oltaru, gdje bi ležao Jackov lijes.

Odjednom je začula kako se uz škripu otvara željezna kvaka na drvenim vratima, a onda, kada je pogledala uvis, učinilo joj se kao da je osmijeh oca Šandora osvijetlio cijelu crkvu. »Mirabelle!« viknuo je, naglaska snažnog kao i uvijek. Požurio je prema njoj i zagrlio je. »Što vi radite u Brightonu?« Mirabellino je srce potonulo. Kao i drugi, ni Šandor nije imao pojma što se dogodilo. Vjerojatno je mislio da još uvijek zuji po Whitehallu. Svećenik se nasmiješio, čekajući da Mirabelle odgovori. Nije željela lagati – i bez obzira na svoja osobna uvjerenja, posebno nije željela lagati Božjem čovjeku.

»Tražim Mađaricu, Romanu Laszlovich«, rekla je. »Uskoro će roditi. Nedavno je došla u Brighton i pitam se jeste li čuli za nju. Mislila sam da će doći ovamo – zbog krštenja.«

Šandor je slegnuo ramenima, slavenskog, melankoličnog izraza na licu.

»Ne«, rekao je, »nemam župljanku toga imena. Dođite. Dođite sa mnom. Jako mi je drago što vas vidim. Pristavit ću čajnik i pripremiti nam po šalicu čaja.«

Čaj oca Šandora bio je snažan. Razvio je sklonost prema *brandyju*. Mirabelle je sjela za stol u

kapelici i tiho pijuckala dok je svećenik razgovarao motajući se oko nje i pričajući kako mu je drago što je u toj župi. Rekao je da mu Brighton odgovara, a Hove je bio poput sela. »Dakle, čime se bavite?« pitao je naposljetku. »Još uvijek rješavate tuđe probleme?«

Mirabelle je slegnula ramenima. Naravno, razmišljala je o tome da se vrati u stan i bez Jacka pohvata konce svog starog života. Primili bi je natrag u London istog trena, ali napustiti Brighton značilo bi ostaviti toliko toga za sobom – uspomenu na ono kratko vrijeme što su proveli zajedno, sjenu onoga života što su mogli imati. Odmahnula je glavom. Otac Šandor je ponovno pokušao.

»Što radi ta Romana Laszlovich, Mirabelle? Zašto je tražite?« Barem je to bilo pitanje na koje je Mirabelle lako mogla odgovoriti.

»Posudila je u Londonu mnogo novca. Četiri stotine funti.« Sada se to činilo tako sitničavim.

»Shvaćam. Ali nisam na to mislio«, ustrajao je. »Što je radila u ratu?« Mirabelle to nije mogla podnijeti. »Ne znam«, rekla je.

»Ali...« Šandor je oklijevao, a onda odlučio da više ne navaljuje. »Pa, sada kad ste ovdje, biste li željeli posjetiti Jackov grob?« upitao je.

Mirabelle je skočila na noge, a srce joj je udaralo kao ludo. U grlo joj se podignula mučnina.

Nije mogla. Ionako ju je to progonilo svakoga dana. Pogled na njegovo ime uklesano u kamen samo bi pogoršao situaciju. Bila bi to velika pogreška.

»Ne. Hvala vam. Moram ići«, uspaničila se. »Šandore, ako saznate išta o Romani Laszlovich, hoćete li me nazvati? Evo...« Napisala mu je broj telefona u svome uredu na komadić papira iz torbe.

Šandor je uzeo papirić. »Ovo je broj u Brightonu. Jeste li usred nekakve operacije? Meni možete reći, Mirabelle. Jeste li na tajnom zadatku?«

Mirabellin je pogled potonuo prema podu. Neka je kamene ploče progutaju. »Ja nikada nisam bila na terenu, Šandore«, rekla je. »Bila sam u tajnoj službi, ali ne i operativac. A ni to više ne radim. Nisam ovdje ni zbog čega dobrog ili korisnoga. Tražim Romanu Laszlovich samo zato što nekome duguje nekakav novac. Molim vas, samo mi prosljedite svaku informaciju na koju naidete.«

»A sada mislite da uopće niste trebali ni dolaziti«, rekao je sa smiješkom, još je uvijek pokušavajući navesti na razgovor.

Svećenikove su plave oči bile kao dva bazena. Te su oči tijekom godina vidjele mnogo toga.

»Žao mi je. Nespretno sam to izveo. Moj me nos uvijek zariba. Ipak, ne trebam nos kako bih vidio da ste uznemireni, zar ne?«

Tišina. Šandor je položio ruku na njezinu nadlakticu. Znao je da nju ne može natjerati da govori ako ona to ne želi. Samo što je, po njegovu iskustvu, razgovor obično pomagao ljudima koji su izgledali izmučeno poput te elegantne, nedavno napuštene žene velikih očiju koja je stajala ispred njega.

»Žao mi je«, ispričala se Mirabelle. Bilo ju je užasno sram. »Nisam trebala doći.«

Mirabelle je na putu prema kući zastala kod kioska na glavnoj ulici i kupila *Evening Argus*, a da nije ni bacila pogled na naslov. Prebacivši se na automatskog pilota, odšetala je prema ulaznim vratima svoje zgrade, ušla je unutra i uspjela se stubama na prvi kat. Pogled iznutra bio je predivan, kao i uvijek. More. Nebo. Promjenjiva panorama svjetla dok se oblaci kreću. Odložila je papir na hrpu. Od 11. kolovoza 1949., dana Jackove smrti, shvatila je da se ne može natjerati i baciti primjerak tog *Evening Argusa*. Sada se tu nalazilo petsto primjeraka poredanih uza zid s izdanjem u kojem su se nalazile najgore moguće vijesti na dnu. Zakopano već jednu godinu, sedam mjeseci i dva dana.

Nitko nije došao obavijestiti je toga sunčanoga dana. Nitko joj nije izrazio sućut ili donio cvijeće. Jack je vrlo pažljivo zameo njihove tragove. A kada je sjela uz prozor da pročita večernje izdanje novina, vijest ju je pogodila kao potpuni šok. »Uvaženi mjesni biznismen, star tek četrdeset i devet godina«, pisalo je u članku, »nedavno se, nakon demobilizacije, vratio u Brighton. Gospodin Duggan je jutros umro zbog pretrpljenog srčanog udara, na ulici, ispred svoje obiteljske kuće. Njegov je ratni dosje bio besprijekoran.« Nije bilo ni riječi o činjenici da joj je kupio ovaj stan i da se te jeseni namjeravao razvesti od svoje supruge, a zatim živjeti tu s njom kada njegove kćeri odu na Oxford. Imao je blizanke i jako ih je volio.

»Godina je 1949., Belle, i nakon svega što smo prošli, zašto ne bismo bili zajedno?« rekao je. »Samo se trudim da se to dogodi što bezbolnije. Mogu posjetiti odvjetnika nakon što cure odu na faks. Ja ću sve srediti. Ali, hoćeš li biti sa mnom, Belle? S rastavljenim muškarcem koji je cijelo desetljeće stariji od tebe?«

Mirabelle je bila tako sretna da je polugola stala juriti stanom, razbacujući pred sobom jastuke i klikćući od sreće. »Da, bit ću s tobom! Da! Da!«

Proslavili su džinom, tonikom i vođenjem ljubavi na podu.

Dva mjeseca kasnije, jasnog je Jacka u crkvi Svetog srca pokopala supruga s kojom jedva da je više i razgovarao i koja nije imala pojma da je Jack, nakon svega što je vidio i učinio tijekom rata, nadrastao ideju Boga ili crkve.

Bio je to dugi dan. Posjet Šandoru vratio je sve uspomene – bile su potisnute, a sada su u poplavi izronile na površinu. Mirabelle je skinula cipele, nalila si čašu viskija i pomirisala ga. Otpila je gutljaj i onda, drhtavih ruku, potonula na blijeđu plavu sofu – naposljetku je dopustila rijeci suza da poteče niz njezine obraze.

Treće poglavlje

Danas je bilo hladnije. Proljetno je vrijeme uvijek bilo nepredvidljivo. Mirabelle je zurila kroz prozor ureda privukavši oko svog vitkog tijela smeđu vestu od kašmira. Nije dobro spavala. Bilješke prikupljene o dugu Romane Laszlovich odložila je na stol Velikoga Bena. Zatim se zapitala treba li baciti umiruću geraniju i završiti više s time. Pošta je ležala neotvorena. Vrativši se u radno stanje kao da je uzela neko sredstvo protiv boli, Mirabelle je malim bodežom na stolu razrezala prvu omotnicu. Izvadila je ček. Kasnije će otići u banku. Dok je otvarala drugu omotnicu, zazvonio je telefon.

»*McGuigan and McGuigan*. Utjerivanje dugova.«

»Jeste li to vi, Mirabelle?« Svećenikov je glas bio lako prepoznatljiv.

»Zdravo, Šandore«, srce joj je sišlo u pete.

»Imam nešto za vas«, rekao je Šandor.

»Moj će se šef pozabaviti time«, odgovorila je Mirabelle srdačno. »Ali, pretpostavljam da se pojavila?«

»Romana Laszlovich? Da.« Nastala je neugodna stanka, a onda je Šandor uzdahnuo.

»Mrtva je.«

»Mrtva?«

»I ona i beba. Dobila je trudove i došlo je do komplikacija. Dogodilo se to kasno sinoć. Žao mi je.«

Mirabelle je osjetila kako joj prstima prolaze trnci. Osjećala se neobjašnjivo odgovornom.

»To je užasno«, rekla je tiho. »Jadna djevojka.«

»Umrla je sama, uz nju je bio samo njezin liječnik, pa nije primila posljednju pomast. Sutra ću predvoditi misu na sprovodu. Iz Londona dolazi njezina sestra i žele da se sve to obavi brzo. To je čest slučaj, i kako sam shvatio, odnedavno je udovica, pa neće biti supruga da oplakuje nju ili bebu. Mirabelle, ima nečega u tome što me muči. Nečega čudnoga. Razgovarao sam s njezinim prijateljem, liječnikom. Bila je odsjela kod njega, a ja sam rekao da sam također Mađar. Odakle je bila ta Romana? On mi je rekao – iz Izsaka.«

»Da?«

»Poznajem Izsak i svaku katoličku obitelj u tome kraju. Vjerojatno poznajem i svaku obitelj koja nije katolička. To je malo mjesto, a ja sam tamo bio župnik – to mi je bio prvi posao kada sam izašao iz sjemeništa. Četiri mala sela i Izsak kao jedno od njih. Dvije sam godine živio tamo i nikada nisam čuo ni za koga tko ima kćer Romanu. Toj su djevojci bile dvadeset dvije godine – sljedećeg bi joj mjeseca bile dvadeset tri. Prije rata, da je došla iz neke obitelji u Izsaku, bila bi u dobi školarke. Ja bih je trebao poznavati, ali mi je nepoznata.«

Mirabellina je znatiželja bila probuđena kao iznenadno sjećanje na njezin bivši život što odjekuje iz Londona, sve do njezinog sadašnjeg i skrovitog postojanja pored mora. Osjećala se kao da je Jack zaziva. Ipak, odmah je odbacila tu ideju. Morala je biti praktična. Ako je dužnik bio mrtav, tada je na Velikom Benu da taj novac potražuje od njegove imovine. To je njezin posao pretvaralo u puku administraciju i time ga olakšalo. Ništa drugo nije bilo važno.

»Hvala vam, Šandore«, rekla je. »Recite mi«, nastavila je smireno, »znate li tko je izvršitelj njezine oporuke?«

»Mislim da je to jedan odvjetnik. Peters. Mislim da je on taj.«

»Hvala vam.«

Šandor je zvučao revno. »Hoćete li doći na sprovod, Mirabelle? Hoćete li poslati nekoga?«

Mirabelle je uzdahnula. S obzirom na njezino jučerašnje raspoloženje, nikada se više neće vratiti u tu crkvu.

»Ne. To nije potrebno, Šandore. Sada imam sve što trebam. Hvala vam.« Šandor je oklijevao.

»Znate gdje sam«, napokon je rekao. »Ako želite porazgovarati.« Zatim je spustio slušalicu.

Mirabelle je iz svoga uma odgurnula sve misli o Jacku. Ovo je sada bio njezin posao. Možda to nije bio važan posao kakve je navikla obavljati, ali ipak se mora odraditi. Uzela je dosje o Romani Laszlovich, u telefonskom imeniku Brightona pronašla Petersa i broj njegova odvjetničkog ureda u gradu. Recepcionarka ju je odmah prespojila.

»Daniel Peters«, rekao je odvjetnik žustro.

»Dobar dan«, odgovorila je Mirabelle, »pri telefonu Mirabelle Bevan iz tvrtke za utjerivanje dugova *McGuigan and McGuigan*. Kako sam shvatila, vi provodite izvršenje oporuke pokojne Romane Laszlovich.«

»Da, gospođice Bevan.«

»Imamo jedan nepokriveni dug i to bih vam željela prijaviti. Gospođica Laszlovich našem klijentu duguje pet stotina funti, na današnji dan.«

»Prilično ste brzo došli po naplatu.«

»Da, znam. Ispričavam se zbog toga. Molim vas, možete li mi reći postoji li fond iz kojega se možemo naplatiti?«

»Da, mislim da postoji. Koliko znam, postoji velika polica životnog osiguranja. Mislim da neće biti problema. Za nekoliko ću dana imati sve prihode i rashode.«

»Shvaćam.«

Odvjetnik je zapisao Mirabelline podatke i pristao joj poslati originalni ugovor s Bertom Jenningsom.

»Javit ću vam raspored događanja kada ga saznam, gospođice Bevan.«

»Da. To će mi pomoći. Očito ima problema s kamatom.«

Mirabelle je oklijevala. Svećenik je prikupio golemu količinu podataka jednostavno istreniravši ljude da postavljaju prava pitanja. Sada kad je imala gospodina Petersa na

telefonu, Mirabelle je shvatila da joj je gotovo nemoguće ne pokušati.

»Gospodine Peters, jeste li poznavali gospođicu Laszlovich?«

»Nisam. Samo sam odvjetnik njezinog prijatelja. On je ujutro donio papire i uputio me u cijelu tu stvar. Koliko sam shvatio, ona je tek bila stigla u London i nije imala svog odvjetnika.«

»Shvaćam. Odakle je došla?«

»Nemam pojma. Je li to važno?«

»Ne, nije. Samo me zanimalo. Neobično ime, Romana. Lijepo.«

»Pa, mislim da je nizozemsko. Imala je nizozemsku putovnicu, koliko vidim.«

»Shvaćam.«

»Ako je to sve, gospođice Bevan, moram ići. Izvještavat ću vas, ali mislim da cijela ta priča neće dugo potrajati.«

»Da, tako je. Naravno. Doviđenja.«

Kada je spustila slušalicu, Mirabelle se zapitala zbog čega je navaljivala. Pa ipak, nije u tome bilo nikakve štete. Sada je imala potrebnu informaciju kako bi osigurala namirenje duga Berta Jenningsa, iako je istovremeno u dnu želuca imala neki neugodni osjećaj. Pomislila je da će možda zatražiti godišnji odmor kad se Veliki Ben vrati. Stvari su se tako dobro razvijale. Mirabelle je pogladila rub svoje veste i provjerila remen oko struka. Zatim je na stubištu začula korake. Ovo će se, nema sumnje, pretvoriti u vrlo prometno jutro i nije željela odati utisak da drijema. Upravo je podignula olovku, ali nije imala vremena položiti je na papir kada je u ured ušao muškarac, a da nije ni pokucao. Imao je vrlo neobičan izraz lica, kao da je vidio anđela – to je mješavina čuđenja i nevjerice, pomislila je Mirabelle. Dužnici su često dolazili rano ujutro. Gotovo su uvijek dolazili odjeveni poput toga čovjeka – u ofucanoj odjeći – iako ga je izraz lica izdvajao iz obično potištene klijentele *McGuigana* i *McGuigana* koja je, bez razlike, ulazila u ured posramljenog izraza lica, ispričavajući se pri predaji novca. »Uđite, gotova sam za minutu.«

Mirabelle je muškarcu pokazala prema stolcu i ubacila poruku u dosje uz oznaku:

Romana Laszlovich, a onda je na prednju stranicu u zagradama napisala pokojna.

»Onda, je li to u ordinaciji dr. Crichtona bila ona strankinja?« upitao je muškarac veselo, vireći sa stolca prema onome što je radila.

Mirabelle je kimnula. Pomislila je, Jack se sigurno negdje smije. *Praktički ga mogu vidjeti.*

»Mislim da svi mi trebamo novac, tu i tamo«, raspredao je. »Jutros sam ondje isporučio njezin lijes. I razmišljao sam – to je ono isto ime. Nikada ne bih ni pomislio... Ti uvrnuti stranci. Ne žele pogrebnika, oh, ne. Samo lijes. Osnovni model. Nije htjela ni da je položim unutra. Jadnica. To je sigurno neki strani običaj. Zapravo, valjda je lijepo sam se pobrinuti za svoje tijelo. Kao, da sve ostane u obitelji. I ovdje je nekad bilo tako, iako danas više nikoga nije briga za to.«

Mirabelle je uzdahnula. Ništa od te priče. Detalji su bili previše intrigantni.

»A vi ste?« počela je.

»Michael Smith. Došao sam izvršiti uplatu.« Mirabelle je posegnula za knjigom obračuna. »Radite li kao pogrebnik?« upitala je opušteno. »Tako je. *Cobbs o f Patcham.*«

Mirabelle je pregledala unesene stavke – po deset dugova na svakoj stranici. Michael Smith. Opet, Michael Smith. Vukao je taj zajam već osamnaest mjeseci, iako se činilo da ga je Veliki Ben zvao jednom mjesečno da dobije malo novca. Taj je čovjek, zapravo, većinom samo pokrивao kamatu.

»Danas otplaćujem sve«, objavio je. »Želim to skinuti s dnevnog reda.«

Mirabelle je položila prst na odgovarajuću rubriku i pročitala: »Pet funti, dva šilinga i šest penija«, rekla je.

Gospodin Smith je zavukao ruku u džep. Ponosno je izvukao veliku, bijelu novčanicu od pet funti i položio je na stol zajedno s kovanicom od pet šilinga. Mirabelle mu je uzvratila sitniš i pokazala mu gdje da potpiše.

»Taj dr. Crichton daje dobre napojnice«, rekao je Smith čije je lice iskazivalo iskreno oduševljenje zbog činjenice što više nije dužan. »Želio mi je dati zlatni novčić, a ja sam rekao: *Oh, gospodine, ne mogu to uzeti.* Samo se nasmijao i dao mi jednu od ovih«, kimnuo je prema novčanicu.

» *To je za vas, rekao je. A sada je uzmite!* Samo tako, iz čista mira. Eh, bogme sam je brzo zgrabio, ne stidim se reći.«

Bila je to neviđeno velika napojnica, vjerojatno vrednija od samoga lijesa.

»Ti bokca, danas je vaš sretan dan«, rekla je. »Imate li adresu dr. Crichtona, gospodine Smith? Trebam je za ovaj dosje.«

»Naravno da imam«, nacerio se Smith, previše dobro raspoložen da upita za razlog.

»Druga avenija broj dvadeset dva. Lako za upamtiti. Dva, dva, dva, vidite.«

Kada je muškarac napustio ured, Mirabelle se zavalila u naslon stolca.

»Pa, ovdje se definitivno nešto događa«, rekla si je u bradu i odlučno maknula pramen s lica. U gotovo dvije godine nije se dogodilo ništa tajanstveno poput ovoga – još otkako je prestala raditi u Ministarstvu. Na neki način, to joj se učinilo utješnim i poznatim. Najbolje su priče počinjale upravo tako – udarac vratima i odbijanje da ih se ignorira. Vrag je uvijek spavao u detaljima. A ovdje su detalji, nema sumnje, bili vražji – žena i njezino dijete mrtvi te slučaj, ako ne pomiješanog identiteta, a onda u najboljem slučaju neke zabune, i velika hrpa novca.

»Predajem se«, zaključila je Mirabelle. »Prošetat ću Drugom avenijom i malo pronjuškati za svoj račun.«

Četvrto poglavlje

Mirabelle je zakopčala kaput i iglom pričvrstila šešir. Zatim je sjela u autobus. Druga je avenija bila udaljena samo nekoliko ulica od njezina stana na Lawnsu i poznavala je okolne ulice, posebno Adelaide Crescent i njenu veličanstvenu, bijelu, georgijansku terasu. Ponekad je voljela vikendom šetati po Crescentu i uživati u pogledu na more. Nekoliko ulica dalje Druga je avenija bila rezervirana za stambene objekte – načičkana nizom lijepih, viktorijanski blijedih kuća od cigle s ukrasnim arhitektonskim detaljima; danas je Mirabelle promatrala obje strane ulice kada je zašla iza ugla i krenula prema obali. U ono doba kada je radila u ministarstvu poslali bi auto za ovu vrstu koordiniranog nadgledanja. Ako niste mogli ući u neku od obližnjih kuća, auto ili kombi bio je najbolja krinka. Zastavši kod broja dvadeset dva, zadržala se na suprotnoj strani ulice pokušavajući izgledati kao da čeka taksi ili prijateljicu da dođe kući.

Druga avenija broj dvadeset dva ni po čemu nije bila upečatljiva; osim crne mašne od krepa pričvršćene na mjedeno zvonce, nije bilo mnogo toga za vidjeti. Morate biti strpljivi kada pecate, pomislila je Mirabelle naslonivši se na niski zid preko puta te stala promatrati kuću. Mirabelle je pročitala nekoliko knjiga o prismotri. Znala je što treba raditi iako nije imala nikakvog praktičnog iskustva – uvijek je pružala tek stratešku pomoć. Zujala je po uredu, vječno prezaposlena – sve u svemu, gotovo osam godina. Kada je hladnoća kamena prodrla kroz njezinu odjeću i upila joj se u stražnjicu, podsjetila je samu sebe da se motrenje sastoji od mirovanja i nedjelovanja. To nije bilo u njezinoj prirodi. Nakon otprilike dvadeset minuta, ulazna su se vrata otvorila i niz popločenu je stazu prošla dobro odjevena starija žena. U ruci je nosila ljekarnički recept. Činilo se da je liječnik u ordinaciji. Mirabelle joj je prišla, nasmiješila joj se i uz pozdrav smislila plan.

»Oprostite«, rekla je. »Pitam se je li ovo kuća dr. Crichtona?«

»Da.«

»Nemojte se ljutiti što vam dosađujem, ali radi li doktor danas? Čula sam da je u žalosti.«

»Pa, ja sam upravo bila na pregledu«, rekla je žena. »Znam da je kod njega odsjela jedna prijateljica obitelji. Jadnica. Otišle i ona i beba, koliko sam čula.«

»Je li doktor dobro raspoložen?« raspitivala se Mirabelle.

»Meni se činio da je tako. Rekla bih da liječnici za svog radnog vijeka stalno viđaju takve stvari.«

»Da, naravno. Nisam bila sigurna smijem li ga uznemiravati. Hvala vam.«

Žena je otišla niz cestu, a Mirabelle je nastavila čekati.

Prošlo je nekoliko kombija dostavljajući namirnice dalje niz ulicu. Pomislila je da je kroz prozor u prizemlju na trenutak ugledala neku ženu, ali nije mogla razabrati njezin lik. Čekanje da se nešto dogodi bio je posao koji je iziskivao mnogo vremena. Mirabelle je znala da uspješna zasjeda može trajati danima ili čak tjednima, a ona se osjećala frustriranom jer nije mogla ostaviti ured prazan na više vremena nego što je trajala njezina stanka za ručak – to ne bi bilo pošteno prema Benu. Ako će raditi po pravilima, znala je da mora promatrati obrazac života u toj kući barem dan ili dva prije no što pokuša ući unutra. Bilo je jasno da će, ako želi brže postići neki napredak, morati riskirati. Rat više ne traje i Mirabelle se uvjerila da joj život nije u opasnosti. Radilo se o liječničkoj ordinaciji, za Boga miloga! Bit će najbolje, zaključila je, da jednostavno pozvoni na ta vrata, pa što bude. Čim uđe unutra, vjerojatno će se naći objašnjenje za sve.

»Pa, jednostavno ću morati dati sve od sebe«, odlučno je pomislila i krenula prema kući.

Na zvono se javila kućedomaćica, odjevena u crnu odoru s bijelom pregačom. Izgledala je kao da je nedavno malo plakala.

»Oprostite«, rekla je Mirabelle bacivši pogled djevojci preko ramena niz mračni, crveni hodnik, u potrazi za nekim tragom. »Jako mi je žao što smetam, ali pitala sam se bi li me liječnik mogao primiti.«

»Ima operaciju u jedanaest«, rekla je služavka naglo. »A on danas ne prima socijalne. Njih samo četvrtkom i petkom.«

Iako je znala koliko je sati, Mirabelle je ponovno pogledala na sat. Bilo je jedanaest i deset.

»Razumijem«, rekla je. »Kvragu, sat mi kasni. Trebalo mi je vremena da dođem ovamo. Drago mi je što sam privatna pacijentica, samo me zanima biste li upitali doktora može li me unatoč kašnjenju primiti. Bila bih vam jako zahvalna.«

»Zbog one jedne... Danas je ludnica«, uzmucala se domaćica.

»Znam. Žao mi je. Jeste li poznavali tu gospođu?« Mirabelle je iskoristila priliku.

»Svi smo tada bili odsutni, gospođice«, rekla je brzo služavka, a oči su joj se smračile. »Vidjela sam je samo jednom, kada je doputovala. Raspakirala sam je. Zatim smo svi raspušteni. Doktor je rekao da želi neka sve bude tiho, zbog trudova. Bog joj pomogao. Bio joj je termin za porod – svatko je to mogao vidjeti!«

»Potpuno razumijem ako je prezaposlen, samo, prešla sam *tako* dugi put«, ustrajala je Mirabelle. »Ako me može ugurati u svoj raspored – to bi bilo sjajno! Hoćete li ga upitati?«

Služavka je pokleknula i ispričala se uz smiješak. Koraknula je ustranu i omogućila Mirabelli da uđe. Djevojka je pokazala prema hrastovu stolcu uza zid u hodniku.

»Koga da najavim?« upitala je bacivši pogled prema srebrnom pladnju na stolu u predvorju.

Mirabelle nije sa sobom nosila posjetnice. Više ne.

»Ja sam gospođica Bevan«, rekla je i sjela.

Služavka je trenutak pričekala, a onda je pokucala na jedna vrata u hodniku. Soba je bila blijedo zelena. Mirabelle je čula glasove, a onda se služavka vratila.

»Sve je u redu, gospođice. Doktor će vas primiti. Ovuda, molim«, rekla je.

Ovo je, pomislila je Mirabelle, bilo lakše no što se činilo u svim tim izvješćima koja je pročitala. Sve je išlo kao podmazano. Kliznula je u ordinaciju.

Dr. Crichton nije bio sam. Neki visoki muškarac s brkovima skočio je na noge čim su se vrata otvorila. Mirabelle je pomislila da je liječnik previše vedro raspoložen za nekoga tko je sinoć izgubio ne samo jednog, nego tehnički gledano, dva pacijenta. Nije bio odjeven u crninu. Baš suprotno, na sebi je imao sportski sako od tvida i kožnate hlače. Pored kamina je stajala prelijepa žena u svojim dvadesetima. Imala je kratku, tamnu kosu, crveni ruž i daleko previše nakita za jedanaest sati prijepodne. Uzak joj se struk isticao lepršavom suknjom od bijelog šifona koja kao da je na tri sekunde zaostajala u kretnjama za njom dok je hodala prema Mirabelli ispruživši ruku na pozdrav.

»Gospođice Bevan«, protresao je liječnik Mirabellinu ruku. »Ovo je gošća u mojoj kući – zove se Lisabetta.«

Definitivno je bio nagradni dodatak upoznati još jednog stanovnika te kuće.

»Jako mi je žao«, rekla je djevojka bez daha. Naglasak joj je bio istočnoeuropski – ne snažan, ali ipak je postojao. Mirabelle ga je pokušala prepoznati kada je Lisabetta nastavila »Nisam imala pojma. Mislila sam da je operacija gotova, pa sam došla ovamo pitati Erica želi li izaći nekamo van na piće.«

»A kako ste vi raspoloženi?«, nasmiješila se Mirabelle. Nije mogla sa sigurnošću odrediti izgovara li samoglasnike na istočnjački ili sjevernjački način. »Dr. Crichton je ljubazno pristao da me primi, iako sam zakasnila. Moram reći da mi se jako sviđa vaša suknja.«

Lisabetta se nasmiješila i preplavilo ju je pobjedničko raspoloženje.

»Kupila sam to u Parizu«, rekla je oduševljeno. »Obožavam ciganski stil! Sada je vrlo moderan!«

»Pariz je predivan što se tiče odjeće. Moja je majka bila Francuskinja. Odakle ste vi? Imate božanstveni naglasak.«

»Ja sam iz Mađarske.«

Ubacio se dr. Crichton. »Kada vi dame završite sa svojim društvenim sitnicama i komentarima na temu mode, Lisabetta mora izaći iz sobe. Gospođica Bevan je pacijentica i ovo je pregled. Neću moći ići s tobom.«

Lisabetta je pogledala u liječnika kao da ne vjeruje njegovim motivima i kao da je osjetila kako su je izostavili s ove zabave.

»Razumijem«, rekla je razdraženo. »Pa, Manni i ja idemo i nećemo se vratiti neko duže vrijeme. Uzet ćemo tvoj auto – Jaguar«, rekla je i odmarširala kroz vrata.

»Molim vas, sjednite, gospođice Bevan«, rekao je liječnik smjestivši se iza stola.

»Ispričavam se zbog ovoga. Lisabetta mi je došla pomoći da, između ostaloga, opremim

kuću. Nije navikla na...«

»Oh, potpuno razumijem. Mađarska se čini tako egzotičnim mjestom. Jeste li ikada posjetili tu zemlju?« nastavila je Mirabelle glatko.

Dr. Crichton je odmahnuo glavom. »Ne. Nikada.« Mirabelle je vidjela i čula dovoljno da posumnja u to kako je i Lisabetta ikada bila ondje. Samoglasnici su zvučali sasvim pogrešno.

Ozračje veselja oko te djevojke nimalo ju nije zavaralo – iza tih se lijepih očiju skrivao opasan bljesak čelika.

»Sigurna sam da ste imali naporan dan«, rekla je. »Čula sam za vašu jučerašnju nevolju. Zapravo, trebala bih vam izraziti sućut, zar ne? To bi bilo pristojno – ako u kući imate pokojnicu nad kojom se održava bdjenje.«

»To uopće nije potrebno. Ovdje se ne pridržavamo tako staromodnih običaja, a osim toga, lijes je zatvoren. Porođaj je bio težak.«

»I ta je jadna gospođa bila Mađarica, zar ne?« Dr. Crichton je ljubazno kimnuo.

»Da. Vrlo tužno. Lisabettina sestra.«

»Njezina sestra?« Mirabelle je osjetila kako joj se boja povlači s lica. Srcem joj je prostrujao neki nelagodni osjećaj. Lisabetta nije bila ožalošćena. To je jednostavno nemoguće. Kakva bi to osoba mogla iskazati takvo veselje suočena s neočekivanom smrću – s dvije smrti, zapravo – svoje sestre i njezinog nerođenog djeteta? Mirabelle je shvatila da je, umjesto da ublaži njezine brige, posjet Drugoj aveniji samo dodatno pogoršao stvar. Oglledala se po uredu – zidovi su bili obloženi hrpama znanstvenih knjiga (Mirabelle je primijetila ne samo medicinske knjige, nego i Povijest trigonometrije te nekoliko tema iz fizike, kao i jedno starije izdanje o alkemiji).

»Svi ste nevjerojatno hrabri. Njezina sestra još i uređuje kuću...«

»Troši na to pravo bogatstvo«, rekao je liječnik kojemu je, čini se, bilo drago što je razgovor krenuo u drugom smjeru. »Cijelu hrpu *moga* novca! Naravno, muškarac treba pomoć – oko antikviteta i tako dalje. Užasno uznemiravajuće je sve to što se dogodilo, dakako. A sada...« Dr. Crichton je iz ladice uzeo svoj stetoskop i nagnuo se naprijed, prešavši na posao. »Recite mi, gospođice Bevan, u čemu je problem?«

Vani na hodniku, Lisabetta je oklijevala. Otvorila je svoju torbicu i bacila pogled na mali pištolj što je ležao unutra.

»Problem?« upitao je sredovječni muškarac silazeći niza stube. Lisabetta je nonšalantno slegnula ramenima. »Ništa što ne mogu riješiti«, rekla je, »moram li to učiniti. Dođi.«

Manni nije sumnjao u njezine riječi. »Pa, ako me trebaš...« Lisabetta je odmahnuo glavom. »Ne. Ne trebam. Ovoga si tjedna učinio sasvim dovoljno! Čudno je to, Manni. Engleska je tako...«, tražila je riječ »provincijalna. Dođi. Rekla sam im da dovezu auto«, rekla je bacivši pogled na dijamantni sat na svome vitkom zapešću; odlučno je škljocnula svojom torbicom u obliku pisma, zatvorivši je.

Peto poglavlje

Čovjeku dr. Crichtona očito je trebalo dosta vremena da doveze auto – Mirabelle je malo kasnije napustila Drugu aveniju broj dvadeset dva, baš u trenutku da vidi jarkozeleni Jaguar kabriolet kako se odmiče od pločnika ispred kuće. U njemu je Lisabetta sjedila na suvozačkom sjedalu dok su repovi suknje lelujali oko nje, a onaj je sredovječni muškarac sive kose, koja je savršeno pristajala njegovome odijelu, položio ruke na volan.

Mirabelle je nakratko zastala da sve to posloži u glavi. Postojalo je mnogo razloga zbog kojih bi netko iz istočne Europe, a kad smo već kod toga, čak i iz bilo koje germanske zemlje, odlučio lagati o mjestu s kojega potječe. Naravno, žene stalno umiru pri porođaju – bebe također. Ipak, nešto je tu bilo jako pogrešno. Ovo kućanstvo nije iskazivalo nikakvih znakova žalovanja. Služavka koja joj je otvorila vrata činila se žalosnijom nego ljudi koji su doista poznavali tu jadnu, mrtvu djevojku. Mirabelle je bila potpuno zbunjena. Puls joj se ubrzao i osjećala se kao da joj, prvi put te godine, krv punom snagom kola tijelom. Morala je priznati da je taj osjećaj bio osvježavajući; mogla bi čak postati ovisna o njemu.

Možda ne bi ušla u nacistički kafić kako bi pokušala načuti detalje nečijeg razgovora niti bi si prokrčila put u glavni stožer SS-a u potrazi za nekim strateškim planom, ali Mirabelle je zaključila da njezin prvi izlet u terenski rad, kako bi to nazvao Jack, nije bio toliko težak koliko je očekivala da će biti – a to joj se svidjelo. Vodeći se nagonom, poput psa koji je namirisao plijen, Mirabelle je podignula ruku da zaustavi taksi u prolazu.

»Ako već riskiraš, riskiraj naveliko«, odlučila je kada je Jaguar stigao do kraja ulice i zaokrenuo ulijevo prema Brightonu, baš kada je Mirabelle graciozno uskočila na stražnje sjedalo taksija i rekla vozaču da nastavi tom ulicom što je brže moguće. Nije im trebalo dugo da dostignu Jaguara. Manni i Lisabetta polagano su vozili duž obale. Nakon nekoliko minuta Jaguar se zaustavio ispred ulaza u Grand – najotmjeniji brightonski hotel. Sa svojih se osam katova uzdizao nad obližnjim zgradama, zbog čega je pružao upečatljiv pogled na plažu i more. Bilo bi pogrešno da je vide na jarko osvijetljenoj prilaznoj stazi hotela, pomislila je Mirabelle.

»Odvezite me još malo dalje, tamo udesno«, uputila je vozača napinjavajući se da u prolazu promotri Jaguara.

Stotinjak metara niže niz ulicu, neprimijećena je kliznula na pločnik Kings Rooda. U ratno je doba Grand služio kao vojni položaj za stotine vojnika, ali sada je njegova luksuzna unutrašnjost ponovno bila sklonište dobrostojećih. Izvanredno jutro se pretvaralo u još bolji dan. Mirabelle je provjerila položaj u kojem je stajao njezin šešir i namjestila je kosu. Zatim je

kliznula uza stube koje su vodile do ulaza te prošla kroz dvostruka staklena vrata koja je otvorenima držao muškarac u odori boje kestena i zlata. »Ne mogu vjerovati da ovo činim«, promrmljala si je u bradu prošavši preko praga. Bilo je zabavno. U ogromnom predvorju nigdje nije bilo ni traga Mannija ili Lisabette.

Mirabelle je samouvjerenom prošla pored pulta recepcije ispred kojega je vladala gužva i ušla u orijentalnim stilom ukrašeni stakleni vrt – ovdje se nalazilo nekoliko ogromnih palmi u velikim, glaziranim loncima. U vrtu je vladala tišina, stoga se brzo preselila u bar; tamo je bilo živahnije. Još uvijek ni traga od njih. Mirabelle je bacila pogled prema polukatu. Možda su uzeli sobu. Odlučila je sjesti u predvorje i pričekati. Nikada ranije nije bila u Grandu, ali sad je ipak ovdje s mnogo toga o čemu mora razmisliti. Mirabelle je imala osjećaj da bi veliki dio nevolja mogao proisteći iz laži koje su izgovorene – o mjestu s kojega potječu te žene i o tome što se dogodilo toj jadnoj trudnoj djevojci i njezinoj bebi. Ljudi nisu bezrazložno lagali, a ona se nije mogla prisjetiti nijednog dobrog razloga za zbirku neistina koje je do sada razotkrila – ili, barem, nije bilo objašnjenja koje bi se na zadovoljavajući način uklapalo u cijelu tu priču.

Nije bilo moguće pronaći mjesto za nadgledanje svega, ali Mirabelle je zaključila da će joj naslonjač u sredini prostorije barem omogućiti da promatra svoju okolinu. Da još uvijek radi za Ministarstvo, nazvala bi i odmah dobila još jednog agenta koji bi iz osoblja na Drugoj aveniji pokušao iscijediti svaki podatak. Neki bi muškarac prijateljskog izgleda iz Elektre mogao iznenada doći provjeriti električno brojilo i upustiti se u razgovor s kućedomaćicom. Pokrenulo bi se dvadeset četiri sata prismotre. Mirabelle se nasmiješila na tu pomisao. Više nije bilo ratno doba. Ti ljudi nisu bili neprijatelji. Svejedno, u mozgu joj je brujalo. Detalji se nisu uklapali. Jadna Romana Laszlovich. Čak i u svojim danima u Ministarstvu Mirabelle se rijetko susretala s hladnokrvnim umorstvima tipa *jedan na jedan*, ali ovdje su se stvari činile toliko čudnima da joj je na pamet pala i ta mogućnost. Zašto je djevojka posudila novac od Berta? Kakva je bila? Jesu li se njezina sestra i liječnik zbog nekog razloga željeli riješiti te djevojke i, ako je tako, koji je to bio razlog?

Mirabelle je naručila vrč Earl Greyja i kada je stigao, počela je zamišljeno grickati biskvit. U ratno doba, pomislila je, nečiju smrt ne nazivaš umorstvom. Pa ipak, kako bi se razotkrio zločin, istraga bi se mogla provoditi na isti način i znala je da bi započela uočavanjem bilo čega što se ne uklapa. Problematični su se detalji sudarali u njezinome umu – lažna putovnica, čudne podudarnosti, kućanstvo u kojem nisu marili za smrt djevojke, sprovod organiziran na brzinu i bez prikladnog pogrebnika, tijelo u kući koje nije izloženo za bdjenje (zanimalo ju je što se moglo dogoditi tijekom porođaja da su jadnicu morali smjestiti u zatvoreni lijes).

Tu je i mnogo novca što se povlači uokolo – dovoljno da se čovjeku dade napojnica u obliku novčanice od pet funti.

Nakon nekoliko minuta prenuo ju je smijeh neke žene koji joj se učinio poznat. Zvuk je dopirao straga. Uzevši svoju kutijicu za puder, Mirabelle je u pripadajućem ogledalcu diskretno provjerila o kome se radi. Manni i Lisabetta sjeli su na bogato tapecirane naslonjače pored vrata. Nisu bili sami. Drugi, stariji muškarac udobno se smjestio na sofu pored vrlo lijepe, iako malo premlade žene – Mirabelle je primijetila da ima izvrsno držanje. Konobar je pred njih položio čaše za četvero i dvije boce šampanjca od kojih je jedna bila otvorena, a druga je pored stola čekala u srebrnom vjedru punom leda. Mirabelle nije čula kojim jezikom govore, ali znala je da to nije engleski ili, kad smo već kod toga, mađarski, čija je melodija bila jasno prepoznatljiva. Jezik Lisabettinog tijela bio je dominantan – ona je okupila tu malu grupu. A to nije bilo sve. Mirabelle je pažljivo promotrila vitki, ženski lik na sofi.

»Ah«, pomislila je, uz *klik* zatvorila kutijicu za puder i utonula među udobne jastuke naslonjača.

Možda jest radila u pozadinskom uredu obavještajne agencije, možda se doista nikada ranije nije uputila na teren, ali nije bila glupa. Mirabelle Bevan znala je prepoznati prostitutku kada bi je ugledala, čak i onu koja je znala sjediti savršeno ravnih leđa i poput dame nositi svoju dobro krojenu haljinu. Osjećaj je nikada ne bi prevario. Ne Lisabetta – već ona druga. I cijela je grupa toga bila svjesna – mogli ste to primijetiti. Mirabelle je tumačila govor tijela, a Jack je nije zaštitio od stvarnosti s kojom su se morali suočavati britanski agenti, ponekad čak i uživati u njoj. Ona možda izgleda skromno, ali znala je mnogo.

»Mislim da će uskoro otići na kat«, pomislila je Mirabelle osjetivši gotovo pa stručnu zainteresiranost, »u ovoj ili onoj kombinaciji.«

Lagano je pomaknula svoj naslonjač kako bi krajičkom oka mogla vidjeti grupu, još uvijek skrivena njegovim visokim bočnim stranicama. Naravno, nedugo nakon podneva sav je šampanjac bio ispijen – Mirabelle je primijetila da je konobar dobio prilično veliku napojnicu, a starac je nestao s djevojkom u pravcu dizala dok su Lisabetta i Manni čekali da im dovezu automobil.

Pazeći da ju ne primijete, Mirabelle je platila svoj račun i stigla do ulaznih vrata baš na vrijeme da vidi kako zeleni Jaguar odlazi u pravcu Hovea. Bacila je pogled na svoj sat. Bilo je dvanaest i petnaest. »Bit će bolje da se vratim u ured«, rekla je samoj sebi i odlučila prošetati umjesto da krene autobusom. Jutro je bilo puno događaja i dobro će joj doći malo svježeg, morskog zraka.

Šesto poglavlje

Nakon rata svi su apartmani u Grandu preuređeni. Cijela je zgrada stilom bila talijanska, a arhitekt unutarnjeg uređenja se, ponesen optimizmom nakon nedavne pobjede Saveznika, doista razmahao uređujući spavaće sobe za klijentelu dubljega džepa. Raspon boja bio je prigušen – blijeda, golublje siva upotpunjena dahom bijele. Diskretna količina pozlaćenog namještaja savršeno je zaokruživala prostorije, ne odvlačeći pozornost sa zapanjujućeg pogleda na ocean koji se pružao s južnoga ruba zgrade. Apartman je odisao svježinom, sve je bilo savršeno razmješteno; lanena je posteljina bila uškrobljena, a bijeli su se ljiljani razmetljivo kočili u ručno brušenim kristalnim vazama. Baš sve je zračilo elegancijom i raskoši.

Delia jedva da je popila malo šampanjca. Mnogo je više voljela ostati trijeznom. Primijetila je da, dokle god drži čašu među svojim manikiranim prstima, smiješi se i trepće svojim izuzetno dugačkim trepavicama koje su uokvirivale njezine velike, plave oči, nitko ne primjećuje da je zapravo popila tek gutljaj ili dva. Delia je imala mnogo iskustva u ispijanju šampanjca na način da usput zadrži pribranost. Nasuprot tome, onaj je starac ispio gotovo punu bocu i sada je bilo jasno da baš nije sasvim svoj.

Za njihova boravka u prizemlju, Delia je pažljivo brojala čaše dok je on s Lisabettom raspravljao o poslu. Lisabetta se sada nije morala baviti njime – iako Delia nije imala ništa protiv toga. Općenito gledajući, piće je klijente činilo podatnijima za rukovanje. Protegnula se duž izrezbarene, drvene sofe u podnožju kreveta dok je starac ispred prozora uživao u pogledu. »Ovo je lijep hotel«, rekao je.

»Kada je velika. Biste li se voljeli okupati?« predložila je Delia – prešavši odmah na srž stvari. »Mogli bismo uroniti zajedno«, nasmiješila se.

Njegovo se lice ozarilo. Muškarci su voljeli takve stvari – šampanjac i trljanje leđa, kupke i poslugu u sobu. Delia je znala kako da takvo iskustvo potraje satima, a osim toga, ako uspije odmah navesti klijenta da uroni u kadu, barem će biti čist. Ovaj je klijent, poput mnogih prije njega, bio i više nego voljan da se podredi tome obredu.

»Da. Kupka. Volio bih to«, rekao je.

Delia je stidljivo pogledala u pod. Točno ga je pročitala – poznavala ga je bolje no što je on poznavao samoga sebe. Taj je muškarac volio neobičnu mješavinu kurve i očijukajućeg nevinašca. Vjerojatno bi se radije odlučio za neku nestašnu i zločestu prijateljicu noći da je uspije pronaći, iako je Delia znala kako treba odglumiti i taj dio priče.

Sve je to bila predstava. Pretvaranje. Pregovori su uvijek takvi. »Hoćete li mi oprati leđa?«

upitala je. »Hoću«, nasmijao se.

Delia ga nikada ranije nije čula kako se smije – barem ne tako – bez ikakve natruhe okrutnosti. Ulovila je njegov pogled i oblizala usne. Dobro se izvještala u pretvaranju da je pomalo bespomoćna i naivna. U stvarnosti, Delia uopće nije bila naivna ili bespomoćna – toga je bila svjesna. Njezina je majka bila liječnica, a otac psihijatar. Svoju su prelijepu kćer obdarili kolopletom korisnih podataka o odnosima s osobama različitih vrsta – od klijenata do čistača, stanodavki i prodavačica u dućanima, do policajaca i muških kurvi.

Delia je znala da je većina prostitutki koje je upoznala bila luda. Situacija je bila ista čak i na ulaštenijoj, kozmopolitskoj strani te medalje, a ona je baš tu radila. Djevojke su žudjele za novcem kao jedinim mjerilom svoje vrijednosti i besramno su manipulirale muškarcima koji su im plaćali. Ipak, ovaj muškarac za Deliu nije predstavljao samo još jedan otvoreni novčanik, a ona je bila vrlo daleko od ludila. Dugo je čekala i naporno radila da se nade u ovome apartmanu hotela Grand u Brightonu, u društvu toga muškarca.

Sada je bila ovdje i namjeravala se zabaviti.

»Nadam se da imaju pjenušavu kupku«, rekla je veselo i nestala u kupaonici da otvori slavinu.

Na vrata je došao konobar s novom bocom šampanjca, vrčem kave, zdjelom voća i nekolicinom sendviča. Starac je mislio na sve.

»Otvori bocu«, rekao je konobaru i na odlasku mu dao napojnicu.

Nije se veselio dolasku u Brighton, ali Lisabetta je inzistirala. Starac je mrzio more – bilo je previše moćno. Imao je ovdje važnog posla, a iako se Lisabetta dokazala kao vješta upraviteljica svih njegovih poslova, vjerovao je u izreku da je najbolje kada sami sve držite na oku. Naravno, tijekom posljednjih nekoliko mjeseci u Londonu dokazala je svoju pouzdanost, ali sada su stvari sazrele do kraja.

Lisabetta je shvaćala njegovu potrebu da sve nadgleda. Ohrabivala ga je u tome.

»Moraš doći u Brighton. Obećavam ti da ćeš se zabaviti. Plavooke djevojke dugih nogu, posjeti utrka i nekoliko partija pokera. Nije preloše za provinciju.«

Sve je bilo baš kako je i rekla. Naravno, starac je imao ženu i djecu, ali je oduvijek posjećivao prostitutke. Jedna žena nikada nije bila dovoljna, a osim toga, njegova je supruga trenutno bila u inozemstvu i nije ju vidio više od tri mjeseca. Henrietta je bila starija, njegovih godina. Volio ju je posjedovati – nekim se muškarcima gadila siva kosa i obješena koža, ali ne i njemu. To nije bilo važno.

On je volio svoju ženu, Pa ipak, bilo je lijepo priuštiti si tu i tamo neku mlađu ženu; ako ni zbog čega drugoga, a ono radi kontrasta. Zbog toga se osjećao živim. Ta Delia je bila dobra djevojka – vrlo profesionalna, a i lijepa. Ustanovio je kako se i kod skupih prostitutki znalo naći svega, a već je mogao i zaključiti da će se danas doista dobro zabaviti. Možda će joj reći da ostane s njim još neko vrijeme. Naposljetku, zadržat će se u Brightonu deset dana – a koliko je on mogao vidjeti, to je bio malen i zabačen priobalni gradić – što god Lisabetta pričala. Kada je već tako, mogao bi iz cijele te situacije izvući najviše što može.

Delia se pojavila na pragu kupaonice odjevena samo u satensko donje rublje boje breskve, visoke čarape i crne cipele vrlo visokih potpetica.

Njezina se sjajna, tamna kosa slijevala po ramenima. Naslonila se na drveni okvir vrata lagano podignuvši jednu nogu.

»Dođi ovamo«, rekao joj je. Nasmijala se. »Baš volite šefovati!«

Zna da je ovo bila sitnica, ali smatrala se doraslom tome muškarcu. Pružit će mu uzbudljive trenutke.

»Doći ćeš ovamo«, ustrajao je.

Delia je polagano ušla u sobu, dopustivši svojim bokovima da se zanjiju. Bila je prirodno vitka, njezine su obline bile glatke, a noge čvrste i elegantne s dva sićušna madeža na gležnju, jedva vidljiva kroz svilu. Kleknula je ispred njega.

»Što je?« rekla je napućivši usne kada je pogledala prema njemu.

Povukao ju je za ramena prema sebi i prešao debelim prstima preko mliječne kože njezina trbuha, grudi, bokova i, naposljetku, između bedara. Koža joj je bila meka poput satenskog rublja i kada ju je pogladio, uzdahnula je. Bila je vrlo uvjerljiva.

»Oprat ću te, ti prelijepa, mala kurvo«, odredio je stari muškarac.

Delia se nagnula prema njegovome tijelu. »Oh, da«, dahnula je i dopustila mu da je povuče prema kupaonici iz koje se sada uzdizao oblak pare s mirisom bergamota.

Nakon što su se zajedno okupali, seks je bio dosadan. A to se moglo i očekivati. Delia je obično uživala u seksu, razmišljala je bacivši se postrance na krevet. Otkrila je da naročito voli seks s Amerikancima. U Londonu je bilo mnogo Amerikanaca – ustanovila je da su velikodušni, bogati i dobro informirani. Možda bi jednoga dana, pomislila je, mogla otići u Ameriku. Da, upravo će to učiniti – živjet će u New Yorku. Bit će to novi početak – sjajna ideja pomoću koje će sve ovo ostaviti iza sebe i početi novi život. Neće morati još dugo čekati na to. Ohrabrujuće je zastenjala kada ju je starac okrenuo na drugu stranu. Bože, ti su je starci baš voljeli okretati. Ako ništa drugo, to će ga lijepo uspavati. Hotel Grand ima jako lijepe plahte, pomislila je. Lijepi, kremasto bijeli, debeli lan.

Starac se napokon bacio na jastuke, mrmljajući nešto na nekom drugom jeziku. Delia je govorila većinu sjevernoeuropskih jezika. Osim engleskoga, tečno je govorila poljski, danski, nizozemski, njemački i austrijski njemački. Natucala je čak i francuski. Još od malena imala je sluha za jezike i u pravom je trenutku došla u dodir s mnogo izvornih govornika različitih jezika. Kao rezultat toga, svaki je jezik govorila baš tako – izvorno i bez traga stranog naglaska.

»Liebe, liebe Henrietta«, govorio je starac. To je, znala je Delia, bila supruga toga starca.

Nježno ga je pogladila po glavi. Napokon je zaspao. Savršeno. Kada je počeo hrkati, Delia je kliznula iz kreveta i nalila si šalicu hladne kave. Uklonila je s lica svoju razmazanu šminku i odjenula se. Zatim je prokopala po muškarčevim džepovima. Unutra je bilo nešto novca i

nekolicina identifikacijskih isprava – sve je to ostavila, ali je uzela zlatni novčić koji je bio sakrio u svoj unutrašnji džep. Pažljivo ga je odvagnula u ruci. Pomislila je da bi bilo lijepo imati suvenir, a onda je zagrizla u metal i nasmiješila se. Bio je pravi. Pitala se je li to možda *sovereign*. Saznat će. Jednom je vidjela probušeni *sovereign* što je bio korišten kao privjesak za ključeve. Mogla bi to učiniti. To je imalo stila. Osjetivši nadmoć i zadovoljstvo, ubacila je novčić u svoj džep, za kasnije.

Delia je duboko udahnula. Sada je bila spremna. Bilo je vrijeme. Podignula je svoju svilenu torbicu u obliku pisma i oprezno je iz njene ružičaste, baršunaste unutrašnjosti izvukla iglu i špricu. Znala je da će se muškarac probuditi kada mu ubode kožu, stoga će morati biti brza čim započne. Najprije je razmišljala o tome da drogira starca, ali je to brzo odbacila zato što droga ostavlja trag u krvi. Alkohol je bio najbolja tvar koje se mogla sjetiti, a time bi ga mogla usporiti i prouzročiti zbunjenost. Mnogo je popio, a onda je s njom sjedio u vrućoj kupki – što je bio potez osmišljen kako bi pojačao njegovu opijenost. Ako ga sada samo ubode iglom i isprazni mu pod kožu zrak iz šprice, izgledat će kao embolija. Dobro, to će i biti embolija. Ali neće biti prirodna. Naravno da će liječnici pretpostaviti da je bila prirodna, posebno u muškarca njegove dobi – doista je postojala vrlo mala mogućnost da se uoči razlika ako ne tražite znakove, a dokazi doslovno nestanu tijekom posmrtnog pregleda ako se mrtvozornika ne upozori da unaprijed poduzme korake kako bi se te znakove sačuvalo. U provincijskome gradu poput ovoga, s lešom starca pred sobom, Delia je znala da mrtvozornik vjerojatno neće poduzeti te korake. Oni nisu bili dio standardne procedure.

Delia je razmislila o mogućnostima i odlučila da zrak ubrizga između nožnih prstiju. Bit će lakše pritisnuti ga o krevet držeći njegove noge. Starac je uzdahnuo u snu i okrenuo se. Malo je pričekala stojeći nad njim i uživajući u spoznaji da je konačno ovdje. A onda se Delia obušila poput letećeg lovca; potkožna je igla ispraznila svoj smrtonosni teret u starčev krvotok. Odmah se probudio, pokušavajući se povući unazad, vičući, zbunjen. Delia je odmah u špricu povukla zrak, jednim mu laktom pritiskajući potkoljenicu o krevet, a drugom rukom ostatak noge. Trebat će dvije stotine kubnih centimetara – dvije šprice – da obave posao. To je samo zrak. Neophodan za život, ali smrtonosan u krvotoku. Mala Božja šala, ili jedna od njih. Po drugi ga je put ubola iglom.

»Što to radiš?« viknuo je. »To boli.«

Povukao se kad ga je pustila, ali bilo je prekasno. A tada je Delia izgovorila riječi kojih se svaki starac u njegovome položaju najviše bojao.

»Ne sjećate me se, je li tako?«

Prije nego je uspio odgovoriti ili čak i promisliti tko bi ona mogla biti, prije no što je uspio razumno razgovarati s njom ili joj pokušati objasniti, možda izletjeti na hodnik i pozvati pomoć, starac je iznenada shvatio da više ne može disati.

»Židovi«, dahnuo je, očiju svijetlih od užasa.

Trajalo je dvije minute. Delia ga je promatrala kako se bori i dašćući mokri po sebi. Žena koju je jednom sreća u Londonu na nekoj zabavi primijetila je da ljiljani šire miris smrti.

»Miris ljiljana mi se čini jako morbidnim, draga.«

Taj je miris sada nadirao iz svijetle, kristalne vaze na pozlaćenoj strani stola i Delia je pomislila kako ona žena nije bila u pravu – ljiljani uopće nisu imali miris smrti.

Pri svršetku je dugo stajala nad nepomičnim tijelom toga muškarca. Brzi kraj je bio luksuz koji nije zaslužio, ali to je bilo najbolje što je sada mogla učiniti. Smrt uslijed prirodnog uzroka bila je nečuvena – bilo je to nešto čemu Delia zapravo nikada nije prisustvovala tijekom brutalnoga tijeka svoga života. Ali ovo je bilo vrlo slično tome. Kurvin sin. Željela je sada pljunuti na njega, udariti ga, iščupati mu tu prorijeđenu kosu, ali suzdržala se. Ako pronađu nekakve tragove na tijelu, mogli bi posumnjati u mutne poslove. Umjesto toga, dopustila je svojim osjećajima da odlepršaju iz nje. Zamislila je plavi balon kako lebdeći odlazi kroz prozor prema pućini.

Dva dana prije no što je umrla majka je rekla Deliji da, bez obzira na postojanje mnoštva zlih ljudi, nikada ne bi trebala izgubiti vjeru u to da postoje i dobri ljudi. U prljavštini. Usred noćne more. Kada svi oko tebe izgube nadu.

»Dobri su ljudi posvuda«, obećala joj je šapćući. »I ti ćeš ih pronaći, obećavam. Samo preživlji, dušo moja. Opstani.«

Ni njezin otac ni majka nikada ne bi očekivali da Delia ubije Komandanta, ali od trenutka u kojem su umrli, Delia je znala da će to učiniti. Bila je spremna posvetiti cijeli svoj život njegovu umorstvu. Zvali su ga Svjećar. Delia se stresla. Takve bi muškarce trebalo proganjati poput životinja i posmicati. Takvi muškarci nisu zaslužili živjeti.

»Ućinila sam to, mama«, šapnula je. »Ućinila sam to i ovdje sam.«

Sedmo poglavlje

Mirabelle Bevan je upravo objesila svoj kaput kada je tajnica iz susjednog ureda u hodniku bez kucanja ušla kroz vrata. Bila je to punašna crnkinja u uskoj suknji boje ugljena i snježnobijeloj, uškrobljenoj bluzi. Djevojci je bilo dvadeset godina, ali svejedno je odisala iskustvom i učinkovitošću, kao da je bila starija. Počela je raditi prije nekoliko mjeseci i Mirabelle ju je viđala na stubama, ali nikada nije razgovarala s njom; samo bi se nasmiješile i kimnule jedna drugoj. »Zovete li se vi Mirabelle Bevan?« upirala je.

»Da.«

»Ja sam Vesta Churchill. Nikakve povezanosti«, dobronamjerno se nacerila i čvrsto se rukovala s Mirabellom. »Stiglo je ovo pismo za vas, pa sam ga preuzela. Morala sam potpisati primitak, vidite. Vaš je šef odsutan po službenoj dužnosti?«

Mirabelle je kimnula.

»I moj«, skljkala se Vesta nepozvana na drveni stolac nasuprot Mirabellinog stola i svoje manikirane prste provukla kroz kosu. »On je skroz OK tip«, dobronamjerno i povjerljivo je kazala. »Voli zaviriti u čašicu, ali posao je tako dosadan, da mu ne zamjeram. Eh sad, utjerivanje dugova, gospođice Mirabelle – kladim se da ovdje skrivate mnogo tajni! Umirala sam od želje da navratim.«

Mirabelle se nasmiješila. Vesta se istovremeno činila ljubaznom i nekako iznenađenom, ali i ovaj je dan ionako već bio jako čudan.

»Vi ste iz osiguranja niže u hodniku, je li tako?« rekla je Mirabelle.

»Jasna stvar. Autoosiguranje. A ja čak ni nemam vozačku. Dakle, veličina motora i razina pritiska u gumama – ne mogu vam reći koliko je to dosadno. Auti!«

Mirabelle je vješto otvorila omotnicu i zavirila u pismo. Poslao ga je Dan Peters, odvjetnik. U njemu se zahvalio na dokumentaciji o posudbi novca, potvrdio primitak priznanicom i rekao kako očekuje da će se oporuka Romane Laszlovich raščistiti unutar mjesec dana. U dodatku napisanom vlastitom rukom, gospodin Peters je dodao da je provjerio situaciju s Romaninom sestrom Lisabettom i da je ime mađarsko. Ničime nije prokomentirao kako se u cijeloj priči onda mogla pojaviti nizozemska putovnica.

»Nešto uzbudljivo?« upitala je Vesta.

Mirabelle je odmahнула glavom. »Papirologija«, rekla je. A onda »Hvala vam što ste potpisali. Jako ljubazno od vas. Gdje su mi pravila lijepog ponašanja? Jeste li za šalicu čaja?«

Vestin je izraz lica odjednom postao ozbiljan. »Imate li keksa?«

»Imamo malo krekeras s kremom, mislim.«

Crna se djevojka na sekundu zagledala u nju, širom otvorenih očiju, kao da je Mirabelle predložila da pojedu pitu od blata ili sendviče s travom. Zatim je progovorila.

»Ne brini. Vratit ću se u ured i donijeti naše. Imamo cijelu kutiju keksa Cadbury's«, ponudila je velikodušno i jurnula kroz vrata, ne pričekavši odgovor.

Mirabelle je pristavila čajnik. Bilo je to uzbudljivo jutro. Svoj je život mjesecima živjela između stana i ureda obavljajući sve potrebno, vikendom šecući, sjedeći u kadi i jedući hranu kojoj jedva da je prepoznavala okus. Danas je nekako vratila malo boje u svoje sivo postojanje. Istovremeno je bila i zabrinuta.

Što god da se dogodilo Romani Laszlovich, nije bilo kako treba. A sada su se na pozornici pojavili i bogataši i prostitutke – je li Romana Laszlovich bila upetljana u to? Je li to djelomice bio razlog njezine smrti?

Mirabelle je posegnula za vrećicama čaja kada je Vesta ponovno nahrupila kroz vrata i ponosno na stol odložila malu limenku s čokoladnim keksima.

»Dar gospodina R«, rekla je. »Mislim da ima veze na crnom tržištu, blagoslovljen bio.«

»Sretnice!«

»Eh sad, da je gospodin R tip od čokolade, progutao bi ih sam. Bahat je on frajer... Ali zna kako me može smotati«, priznala je Vesta.

»Jeftino sam mu sredila dobru policu osiguranja za njegovoga Morrisa Oxforda iz 1947., s crno oslikanim detaljima.«

Vesta je zavirila u kutiju kao da ne zna što je u njoj i oduševljeno se nasmiješila kada je ugledala kekse. Njezini su bijeli zubi bili blistavi, a tamne oči ogromne. Izvukla je jedan keks preleven čokoladom baš kada je Mirabelle pred nju položila šalicu čaja.

»Savršeno«, dahnula je naboravši nos.

Mirabelle je pogledala preko ruba kutije. U pravilu nije baš voljela slatko, ali današnji je dan bio dan za kršenje pravila i iskušavanje novih stvari. Uzela je zlaćanosmeđi krug koji je po rubovima bio uronjen u čokoladu. Ta je djevojka bila čudno biće, pomislila je – istovremeno vrlo mlada i majčinski nastrojena. Mirabelle je otrgnula komadić keksa i ubacila ga u usta. Zatim joj je sinula jedna ideja.

»Vesta«, rekla je, »mislite li da biste mogli danas poslijepodne pripaziti na ured umjesto mene? Morala bih otići do Londona.«

Kao što je i očekivala, Vesta nije ni trepnula. »Naravno«, rekla je. »Imaš nekakvog mrak dobrog tipa?«

»Oh, ne«, rekla je Mirabelle. »Ništa slično.«

»Ideš malo u šoping? Jer, ako mi možeš pronaći malo tamne čokolade s marcipanom, voljet ću te zauvijek. Čula sam za jedno skupo mjesto na Piccadillyju, ali ne bi vjerovala što sve imaju tamo! Prolaziš li slučajno blizu Piccadillyja?«

Mirabelle je gricnula još keksa, približila podignutu šalicu usnama i odmahнула glavom. Razmišljala je o tome koliko toga da otkrije Vesti – gotovo poput nekog automata koji u mislima prevrće šifre za sigurnosnu provjeru pristupa. Ta je djevojka, naravno, imala nisku

razinu pristupa. Ali kada se sve zbroji i oduzme, čudno ili ne, bila je dovoljno simpatična, a ako želi Vestinu pomoć, morat će joj ponešto i ispričati.

»Ma, stvar je u tome da jednoga od naših klijenata pomalo obavija veo tajne.«

Vestine su se oči rasvijetlile. »Znala sam«, rekla je. »Ti sretno prase! Naravno da ću pripaziti na ove stvari. Ništa ti ne brini. Ali moraš mi dopustiti da pročitam sve o tome. Takav je dogovor. *Quid pro quo*, kao što bi rekla moja mama. Molim te. Uginut ću od dosade u onom uredu. Klijenti i šef – sve muškarac do muškarca – užasno su uzbuđeni zbog novog Forda Zephyra, a ja ću umrijeti od atrofije mozga. Doista.«

»Tvoja majka uvijek govori *quid pro quo*?« ponovila je Mirabelle.

Vesta je slegnula ramenima. »Aha«, rekla je. »Prije nego što je rodila, moja mama je studirala pravo. Latinski i sve. Naravno, svega se odrekla kada je upoznala moga tatu i odlučila je doći u Englesku. Sada samo radi u jednom dućanu u Londonu. Ali je obrazovana.«

Vesta se nagnula preko stola i zagledala u Mirabellinu ladicu s dosjeima.

»To je taj, zar ne?« rekla je odabravši dosje Romane Laszlovich.

»Kako si znala?«

»Evo, ovdje piše *pokojna*«, nacerila se Vesta, a njezin je jamajčanski naglasak kojim se služila u djetinjstvu zbog velikog uzbuđenja prevladao nad nedavno stečenim brightonskim naglaskom.

Znajući da se u dosjeu Romane Laszlovich nalazi malo detalja, da su ormarići s ostalim dosjeima zaključani i da su ključevi u džepu njezine torbice (što su činjenice koje će tijekom poslijepodneva jako potišti Vestu), Mirabelle se pola sata kasnije našla u vlaku za London. Zurila je kroz prozor prema krajoliku Sussexa i razrađivala plan djelovanja.

Na Victoriji je duboko i zadovoljno udahнула teški, londonski zrak. Bio je dobar osjećaj ponovno se naći u središtu stvari, usred buke i vreve. Mirabelle je prešla stanicu i ušla u vlak za Notting Hill, izronivši pola sata kasnije u prigradskoj, prometnoj ulici blizu tržnice. Tih je dana Mirabelle imala samo jedan trag u Londonu, pa se zaputila ravno prema pubu Red Lion, raspitujući se za smjer kod mnoštva jednolično odjevenih, sivih žena ogrnutih šalovima s uzorkom, nogu obuvenih u udobne cipele.

Pub se nalazio u jednoj sporednoj ulici, udaljenoj otprilike pet minuta hoda od postaje podzemne željeznice. Bilo je to tradicionalno, staromodno okupljalište pijanaca poput trgovaca s tržnice, kurvi, čudnih servisera u prolazu i, najvažnije od svega, Berta Jenningsa. Mirabelle je uvijek bila dotjerana i njezin je ulazak kroz teška, hrastova vrata pobudio umjerenu pozornost. Preko šanka nagnula se vitka plavuša usana namazanih narančastim ružem i s prikladnim naušnicama.

»Da?« upitala je.

»Tražim Berta Jenningsa«, rekla je Mirabelle kada su joj se oči priviknule na mračnu unutrašnjost. »Mislila sam da bih ga mogla pronaći ovdje.«

»Vi ste njegova stara ili nešto?« upitala je djevojka sumnjičavo, promuklim glasom.

»Ne. Ja sam njegova poslovna suradnica. Znate li gdje je on?«

Djevojka je slegnula ramenima. »Možete mu ostaviti poruku, ako želite.«

Mirabelle je na trenutak izgledala izgubljeno. To je bilo njezino jedino mjesto sastanka s Bertom Jenningsom. Pa ipak, znala je da su ulice Notting Hilla prometne i da vijesti putuju brzo.

»Pričekat ću«, rekla je.

»Mogu vam donijeti nešto? Za popiti?«

Postojala je velika vjerojatnost da viski ovdje, bez miksera, neće biti dovoljno dobar. Poslijeratne su zalihe još uvijek bile vrlo oskudne i pubovi izvan najužeg središta grada razvodnjavali su svoja alkoholna pića.

»Popit ću gin i tonic«, rekla je Mirabelle odlučno kada je uzela novine koje su ležale na šanku i smjestila se na sjedalo.

Prašumski su bubnjevi udarali glasno koliko se to moglo i očekivati, pa je trebalo proći manje od pola sata prije no što je kroz dvostruka vrata Red Liona ušao Bert okruglih ramena. Bilo je očito da nije siguran koga može očekivati, ali izgledao je oduševljeno.

»Ma odnio me vrag! Gospođica Mirabelle Bevan«, uskliknuo je.

»Zdravo, gospodine Jennings. Možemo li porazgovarati?« Bert je kimnuo prema pipničarki. »Još jedno piće za vas, gospođice B.?«

Mirabelle je kružnim pokretima ruke miješala piće po dnu čaše. U najboljem je slučaju to bio bučkuriš.

»Ne, hvala«, rekla je.

Annie je na šank položila prst viskija vrlo žute boje i nije zatražila da joj plate. Pomaknula se prema drugome dijelu šanka, podignula je jedan bok na barski stolac da promatra što se događa, a njezin je nakit zveckao svakim pokretom tijela.

»Postoji li ovdje neko mjesto gdje možemo imati malo privatnosti?« upitala je Mirabelle.

»Ovuda«, trznuo je Bert glavom u smjeru sumračne unutrašnjosti. »Dođite u moj ured.«

U niši na stražnjoj strani bara nalazio se tamni drveni stol i tri rasparena stolca. Iako je kroz čipku drvenih letvica na dvostrukim vratima u bar ulazilo nešto svjetla, dok je Mirabelle napredovala prema stražnjoj strani prostorije postajalo je sve mračnije; dno hodnika su osvjetljavale samo dvije slabe svjetiljke. Bert se spustio na stolac i pokazao rukom prema Mirabelli.

»Bonton mi baš i nije neki«, počeo je, »jer vam nisam izvukao stolac, ali leđa me muče već dugo, Mirabelle. Pa, kako ide dolje u Brightonu? Je li Ben pronašao tu koku, ili što?«

»Bojim se da je mrtva«, rekla mu je Mirabelle.

Bertovo lice nije odavalo nikakve osjećaje glede gospođice Laszlovich ili njegovoga novca.

»Prijavila sam vaše potraživanje kod njezinog odvjetnika i novac će biti isplaćen u razumnome roku. Ne bi trebalo biti nikakvih problema. Gospođica Laszlovich je imala policu životnog osiguranja.«

Bert je otpio gutljaj pića i oštro udahnuo. Alkoholno je piće očito bilo gorko.

»Grize, ova stvarčica«, rekao je.

»Primijetila sam«, rekla je Mirabelle, »da me niste pitali od čega je umrla.« Bert je pogledao u tlo. »Možda je deriše nju dokrajčilo?«

Mirabelle je kimnula.

»Bila je neobične sorte, ta koka. Šteta.«

»Neobične?«

»Pa, bila je strankinja.«

»Imate li njezinu adresu u Londonu, gospodine Jennings? Vidite, pokušavam počistiti neke repove.«

»Kakve repove?« upitao je Bert. »Rekli ste da ću dobiti novac.«

»Zapravo, ne znam«, rekla je iskreno Mirabelle. »Stvar je u tome da tu nešto jednostavno ne štima. Mislila sam doći ovamo i vidjeti što ću uspjeti saznati.«

Bert je zastao, nadajući se da će dobiti više informacija. »Čini se da je to neka proširena rečenica, ha?« Mirabelle je podignula čašu do usana.

»Samo bih željela malo pogledati uokolo, to je sve. Znatiželjna sam.«

»Vi ste znatiželjni?« Mirabelle je kimnula.

»Ali to nije vaš slučaj, je li tako?«

»Pa...«, Mirabelle nije željela lagati, ali činilo se kako nema opasnosti da izgovori što misli. »Rekla sam Velikom Benu da mi tu nešto smrdi. Rekao je da bih to trebala istražiti. Ako želim. I evo me ovdje.«

Bert je promatrao Mirabellu. Nastupio je trenutak mrtvačke tišine, u kojem se činilo da razmišlja što da učini. Zatim je odlučio.

»Da. U redu, onda. Gledajte, imam jednu adresu. Živjela je sa svojom sestrom preko u Chelseau. Cadogan Gardens, tik do stražnjeg dijela Trga Sloane. Mogli biste to čak nazvati i Knightsbridgeom, pretpostavljam.«

»A njezina sestra je Lisabetta?«

»Tako je. Da. Bio sam ispred te kuće onoga dana kada sam došao u Brighton posjetiti Velikog Bena – za slučaj da je još uvijek tamo. Ispalo je da još uvijek plaćaju najam za to mjesto, ali stan je bio zatvoren. Naravno, Romana je otišla na porođaj. Kamo je Lisabetta morala otići, to ne znam. Onda, bacit ćete pogled?«

Mirabelle je kimnula.

»Imate li što protiv da vam se prikrpam?«

Mirabellinim je licem prešao tračak osjećaja. Kroj će se Bertova odijela isticati na kilometre u toj četvrti uštogljenih, dobro odjevenih ljudi. S druge strane, moglo bi biti dobro imati muškarca sa sobom ako se bude prikladno ponašao, a izgledi za to, shvatila je, s obzirom na Bertove manire i podrijetlo, bili su pola-pola.

»Dobit ćete svoj novac«, rekla je sumnjičavo.

»Aha«, nacerio se Bert iskapivši ostatak pića iz svoje čaše, »ali ne mogu si pomoći – i ja sam, kao i vi, radoznali kučkin sin. Dođite, djevojko. Pokazat ću vam gdje je to.«

Bertov je auto bio parkiran iza ugla, u Ulici Portobello. Putujući podzemljem, Mirabelle nije vidjela ni jedan nagovještaj svoga bivšeg života osim tandrkanja vlaka podzemne željeznice.

Sada se osjećala kao da promatra stvaranje mjesta koja su joj bila važna dok je tu živjela. Obnova je dobro odmaknula kako bi se popravilo divljanje Blitza, iako tu na zapadu nije baš bilo previše štete – za razliku od sirotinjskih četvrti uz rijeku. Prošli su pored maloga, talijanskoga restorana u Kensingtonu u kojem je Jack volio pojesti špagete s vongolama, a zatim su nastavili kroz park u koji je običavao dolaziti kako bi razmišljao i u kojem su, kada je njihova veza još bila u začetku, imali piknik na deki s uzorkom tartana. Nebo je bilo puno pregršt blistavih zvijezda na crnom baršunu, a zamračenje je sve učinilo kristalno jasnim. Jack je pokazao prema Ploughu, pa su pod srpom mjeseca razmijenili vrlo dugi poljubac.

Kada je Bert konačno skrenuo na Ulicu Sloane, gotovo se sudario s ogromnim, maslinastozelenim Harrodsovim kombijem koji je nailazio iz suprotnog smjera. Ljutito je nagazio na trubu i Mirabelle je poskočila, probudivši se iz sanjarenja.

Promašili su nogostup za centimetar.

»Ti jebeni idiote!« viknuo je Bert, a onda se, bacivši brzi pogled prema svojoj suputnici, ispričao: »Oprostite, gospođice B.«, rekao je. »Evo, tako je.«

Na kraju Ulice Sloane, skrenuli su u labirint koji je sačinjavao Cadogan Gardens i Bert se parkirao na komadiću prostora s jedne strane omeđenog visokim zgradama od cigle i zaključanim parkom s druge.

»Stan je na sredini one zgrade«, pokazao je Bert. Isključio je motor.

»Mislim da je najlakše ući straga kroz vrt. Tamo su francuska vrata. Nemojte očekivati da ćemo uspjeti otključati bravu.«

»Provalit ćete?«

Bert se zagledao u nju. »Planirali ste doći ovamo i sjediti na kućnom pragu?« Mirabelle je duboko udahnula. Bio je u pravu, naravno. Ako je stan bio prazan, potrebno je zaviriti unutra.

»A vi mislite da se možemo uvući straga?«

Bert je slegnuo ramenima. »Zdrav razum«, zaključio je. »Romana je mrtva, a Lisabetta nije ovdje, je li tako? Barem nije bila prije nekoliko dana.«

»Lisabetta je u Brightonu. Došla je na sprovod«, zacvrkutala je Mirabelle.

Bertove su se obrve podignule u trenu, kao da je zadivljen količinom informacija koje je Mirabelle uspjela prikupiti. »Pa onda«, rekao je. »Što vi, zapravo, tražite?«

Mirabelle je promotrila zgrade koje su se uzdizale uzduž stražnjih ulica. Viktorijanske su ciglene građevine imale zamršene uzorke na gornjim katovima, istaknute bojom vrhnja. Mjesto je odisalo dahom uspjeha. Ispred svih su ulaznih vrata stajali veliki lonci s geranijama i rododendronima sjajnog lišća, a Mirabelle je kroz prozore tu i tamo ugledala skupocjeni namještaj. Služavka s košarom za kupovinu diskretno je kliznula niza stube do jednog od podruma. Ovo nije bila četvrt u kojoj ljudi imaju velikih novčanih problema ili, ako su ih i imali, ovo se nije činilo mjestom koje bi zahtijevalo da se uplete Bert Jennings kako bi ih riješio.

»Zašto je Romana Laszlovich morala posuditi novac?« upitala je Mirabelle.

Bert se nasmijao. »Ne znate vi baš mnogo«, frknuo je. »Pa, pogledajte ovo mjesto. Ovdje je jako lijepo. Sigurno su svi imućni. Kako je došla u vezu s vama?«

Bert se nelagodno premjestio s noge na nogu.

»Lisabetta. Upoznala me preko Lisabette.« Mirabelle je kimnula. »Shvaćam«, rekla je.

Bert je povukao ručicu na vratima. »Dodite, hajde«, njegov je glas bio uporan.

»Idemo pogledati dok je ovdje sve lijepo i mirno.«

Prešli su cestu i bacili pogled uzduž ograde. Nigdje nikoga.

Bert se s mukom prebacio preko ruba i nagnuo se natrag da pomogne Mirabelli pri penjanju. Skinula je svoje cipele visokih potpetica, prebacila ih prijeko, a onda se nespretno uspela preko uvijenih, metalnih šiljaka zgrabivši njegovu ruku da poboljša stabilnost.

»Baš smo pravi par lopova!« nasmijao se Bert.

Mirabelle ga je ignorirala. Toga se jutra nije odjenula za gimnastiku i nije imala običaj preskakivati ograde.

»Znate, vidjela sam Lisabettu«, rekla je krenuvši preko travnjaka. »Ovoga jutra u Brightonu. S jednom prostitutkom.«

Bert je kimnuo. »Ona ih raspoređuje. Vama ne promakne baš puno, ha? Nikada ne bih pomislio da bi dama poput vas uočila takvo što, a vrsta djevojaka koja je pod Lisabettinim patronatom ne oglašava to baš na velika zvona.«

Mirabelle nije objasnila.

»Nije se činila pretjerano uznemirenom zbog svoje sestre.« Bertovim je licem prešao posprdan izraz.

»Te cure nisu baš osjećajne, ako znate što hoću reći. Žilava kao stari nokat, ta naša Lisabetta. Izgleda poput male lutkice od kineskog porculana, ali preživjela bi i nuklearnu eksploziju. Sigurna i u Hirošimi, eto kakva je!«

»Zato je poznajete? Jer vodi igru? Stvar je samo u tome, ako mi ne zamjerate što to kažem, da se činilo kako vam je neugodno kad ste je spomenuli.«

»Ma ne«, rekao je Bert. »Ne poznajem je na taj način na koji vi mislite da je poznajem. Baš imate prljave misli! Poznajem nekoliko cura, mondenih ženski, iz visoke klase, koje su upale u neprilike s novcem. Dvjema je situacija bila baš teška, nakon rata i sve to. Uputio sam ih na Lisabettu. Bile su jako zahvalne. Obje su vratile sve svoje dugove za samo nekoliko mjeseci.«

Bert je dangubio pored tri željezne stube koje su vodile do visokih, staklenih vrata s bijelim, obojenim okvirom. Mirabelle je primijetila da Bert, usprkos svom dugačkom govoru, još uvijek nije objasnio zašto mu je bilo neugodno, a sada je stajao zauzevši agresivan položaj.

»Ja ne volim plaćati za to. Onda nije zabavno«, rekao je.

»Naravno.«

»Oh«, oponašao ju je, »naravno, tako kažete? Nemoj mi se sada razulariti, srce – jer mi upravo provaljujemo ovamo, znaš.«

»Oprostite«, rekla je. Imao je pravo.

»Onda dobro. Hoćete li meni prepustiti čast? Mogu bez problema srediti ovu bravu.«

»Da, molim.«

Bert je iz džepa uzeo nož na pero, spretno ga otvorio i povukao oštricom uvis između vrata. Kada je stigao do brave, zračno ju je maknuo u stranu. Očito je više no jednom obijao bravu, ali to teško da je bilo iznenađenje.

»Nakon vas«, rekao je. Mirabelle je zakoračila unutra.

Soba je bila uređena u nježnoj, svjetloplavoj boji pačjega jajeta, sa sagom slične nijanse.

Sofe su bile boje breskve, velike i luksuzne, s ručno oslikanim, svilenim jastučićima duž čijih su površina razbacani ležali kolibrići u letu. Pored gotovo svakog sjedala nalazio se stolić od tamnog drveta okovan mjedi, s pločom od stakla. Sav je namještaj bio postavljen oko ornamenti ranog i bijelog mramornog kamina. Bila je to lijepa soba s mnogo svjetla koje je dopiralo iz bogatog vrta onkraj stražnjeg dijela sobe.

Odjednom joj je palo na pamet da ne zna što potražiti, osim općenitog uvida u ozračje Romane Laszlovich, koje za sada nije bilo vidljivo. Nije bilo obiteljskih fotografija, tek nekolicina knjiga na stoliću za kavu – jedna s viktorijanskim fotografijama Londona i druga s naslovom *The Connoisseur*, u kojoj je bilo fotografija finoga porculana. Mirabelle je, sve u svemu, nabrojala četiri stolne kutije cigareta i tri upaljača, kao i zdjelu napola punu iskorištenih šibica iz svakog otmjenijeg kluba i bara na West Endu. Jedan je zid resilo veliko, pozlačeno ogledalo i dva šarena otiska egzotičnog, narančastog cvijeća, a u drugom dijelu prostorije je ugledala pladanj dobro opremljen alkoholnim pićima i raznim blistavim, kristalnim čašama; no, Mirabelle je primijetila da nigdje nije bilo gina.

Jedini pladanj u Engleskoj bez gina, pomislila je.

»Jeste li već bili ovdje?« upitala je Berta.

Kimnuo je. »Aha. Dva ili tri puta. S Lisabettom sam se uvijek sastajao u Mačkici u Chelseau, gore uz cestu. Malo ispod njezinog nivoa, naravno, ali to je bilo mjesto na koje je dolazila. Voli klubove, ta naša Lisabetta – mračne i zadimljene, znate? Ali s Romanom sam se nekoliko puta sastao ovdje. Nije bila partijanerica poput svoje sestre, brijala je na obitelj i to. Imala je nešto novca od nasljedstva. Ne znam mnogo o tome – ljudi će vam reći svašta, ali ja smatram kako smo Lisabetta i ja mislili da je to dovoljno.«

»To je dosta novca, Bert. Kakva je bila?«

»Romana? Lijepa djevojka. Poput Lisabette – privlačna. Iako je Lisabetta više seksi. Ona nosi one niske topiče i sve to. Petardica. Romana – ona je više bila klasična ljepotica. Da, to je mnogo novca! Kao da ja to ne znam!«

»Znate li kamo je otišla Lisabetta kada je napustila zemlju?«

Bert je razmislio na trenutak. »Zapravo i ne«, slegnuo je ramenima. »Dobio sam dojam da se radilo o nekom obiteljskom poslu ili tome slično. Ali Romana zapravo nije rekla što je na stvari.«

»I slagale su se, njih dvije?«

»Aha. Mislim da jesu«, rekao je Bert. »Nikada nisam vidio ništa što bi me navelo da

mislim drukčije.«

Mirabelle je prešla preko sobe i zavirila u dugački, mračni hodnik koji je vodio prema ostatku stana. Kroz jedna se vrata ulazilo u malu kuhinju i dalje u blagovaonicu.

»Samo naprijed«, mahnuo je Bert upalivši cigaretu; stao je na ulegnuće koje se naslanjalo na vrt, istresajući pepeo po stubama i stazi. Dok se Mirabelle hodnikom prikradala kuhinji, čula ga je kako zviždi i puši. Brzo je pregledala kuhinjske ormariće koji su većinom bili prazni, iako je u jednome bilo nekoliko staklenki maslina i mnoštvo limenki sa slatkim sirupom za koje bi se u jednoj razmjeni moglo dobiti šećera koji bi dostajao tjednima. Zatim se vratila u hodnik i pregledala poštu koja je ležala na otiraču. Bilo je nekoliko računa iz prodavaonica na Romanino ime i nekoliko pisama za Lisabettu – većinom su izgledala poput pozivnica. Nakon što je bacila pogled prema blagavaonici (još uvijek nijedne fotografije), stala je silaziti stubištem koje je vodilo u podrum.

»Mislim da su tamo sobe«, viknuo je Bert.

Mirabelle je sišla. U kupaonici se nalazio samo sapun s mirisom lavande i staklenka soli za kupanje. Nije bilo ni četkice za zube. Ipak, u obje je sobe bilo mnogo odjeće. Mirabelle je pregledala ladice i primijetila da je jedna žena više volje rublje crne, a druga blijedo roza boje. Nije bilo donjeg rublja koje bi pristajalo trudničkom trbuhu, iako joj se možda činilo nepotrebnim trošiti novac za tako kratko razdoblje; Romana je vjerojatno kupila samo tri ili četiri kompleta i uzela ih u Brighton. Pa ipak, nešto ju je mučilo u vezi s tim kuhinjskim ormarićima. Odjeća je bila savršeno lijepa, ali štedjele su na hrani.

U jednoj od ladica pored kreveta nalazio se nož na pero opakog izgleda i nazubljene oštrice.

Mirabelle je sjela na rub kreveta ispred ormara i stala razmišljati o tome, ali omelo ju je komešanje na katu. Čulo se vikanje nekog muškarca i lomljava staklene površine stola od tamnog drveta okovanog mjedi. Zatim je iznenada nastupila grmljavina, a ona je ugledala Bertove cipele kako u trku promiču pored podrumskog prozora veće spavaće sobe kada je jurio preko travnjaka odbacivši cigarete dok ga je pješice progonio (koliko je Mirabelle mogla vidjeti) uniformirani policajac zviždeći u zviždaljku. Srce joj se spustilo u pete, odmah je skočila na noge i u rekordnom se vremenu popela uza stube. Nesigurno je provirila u dnevnu sobu spremna da se preda i objasni što su radili. Naposljetku, to je bila njezina ideja. To je bila njezina odgovornost. Ali kada je ušla dok joj je srce nabijalo, u sobi nije bilo nikoga. Kroz otvorena vrata, Mirabelle je vidjela Berta kako preskače ogradu vrta izuzetnom spretnošću i brzinom, tako da je pomislila kako to njegovim leđima sigurno neće donijeti ništa dobro. Policajac se dao u ozbiljnu potjeru.

Mirabelle se odmaknula od prozora dok joj je krv ključala. Uzdrhtalih je prstiju na trenutak stala i razmislila, a onda se vratila u stan. Ništa više nije morala vidjeti. *Nema smisla da ulove i mene*, pomislila je. Tješeci se da to nije prvi put što Berta goni policija, Mirabelle se oprezno

Janja

probila preko razbijenog stakla, brzo skrenula u hodnik, iskrala se kroz ulazna vrata i kliznula niza stube na pločnik. U okolici nije bilo nikoga – čak ni sjene na visokim prozorima. Odmaknula se od Bertovog auta i opuštenim hodom skrenula iza ugla prema drugoj strani parka. Dva bloka kuća ispred nje policajac je trčao prema Kings Roadu; zvuk njegove zviždaljke bio je isprekidan, jer je ostao bez daha. Nigdje ni traga od Berta.

Mirabella je krenula suprotnim smjerom i ubrzala korak, iznenada shvativši da joj je vruće u njezinoj kašmirskoj haljini. Bilo je tako teško prikladno se odjenuti na prijelazu godišnjih doba – britansko je vrijeme, kao i obično, bilo vrlo mušičavo. Proljeće je bilo najgore – toga se jutro u Brightonu smrzavala, a onda je poslijepodne u Knightsbridgeu iskusila tropske temperature. I odjednom je sve shvatila. Odjeća u ormarima. Naravno. U jednom je ormaru bila odjeća za zimsko doba, a u drugom za ljetno. Ali, je li to značilo da su sestre dijelile sve? Mirabelle nije imala ni braće ni sestara, pa doista nije znala što je uobičajeno. *Sigurno su bile bliske, a naposljetku su dijelile i stan*, razmišljala je. Na pamet joj je pala još veća vjerojatnost – možda je sirota Romana znala kako nema smisla da odjeću ostavi u stanu, jer se više neće vratiti u njega. *Možda je znala da će umrijeti*, stresla se Mirabelle. Osjećala se kao da je ugledala duha.

Osmo poglavlje

Nakon kratkog razmišljanja, Mirabelle je odlučila pogledati u Mačkicu. Bert se već odavno izgubio – ako ima imalo pameti, neko će se vrijeme držati podalje od Cadogan Gardensa. Bio je rekao da je taj klub u Chelseau i trenutno je to njezin jedini čvrsti trag.

Umjesto da skrene na glavnu ulicu, držala se mreže sporednih, omeđenih visokim stambenim zgradama od cigle, sve dok nije stigla na onaj dio King's Rода što je bio dovoljno udaljen od mjesta kojim je Bert sigurno mogao ići, kako je nitko ne bi uspio povezati s potjerom na Notting Hillu. Odjednom joj je palo na pamet da je bio glup što je stajao i pušio u tome odijelu da ga svatko može vidjeti, a još je i zviždao. Nije ni čudo što je došla policija. Bert se činio samouvjerenim, ali nema sumnje da je isto tako mogao i oglasiti činjenicu da je provalio u stan.

»Oh«, pomislila je Mirabelle kada je njezin um probavio tu informaciju. »Možda je i htio da nas ulove.«

Pobudivši tu sumnju, Mirabellein je mozak ubacio u četvrtu brzinu. Je li moguće da je Bert već znao za Romaninu smrt? Nije izgledao šokiran kada mu je to rekla. Što je još sumnjivije, odgovarao joj je samo na ono što ga je upitala, umjesto da i sam postavi poneko pitanje. To se nije činilo normalnim ponašanjem nekoga tko je zarađivao posuđujući drugima novac. Mirabelle je upoznala mnogo posuđivača novca. Zdravo zanimanje za poslove drugih ljudi bilo je osnovni alat njihova zanata – koliko je samo pitanja Bert postavio kada je prvi put ušao u brightonski ured. U Londonu joj je sada ponudio adresu Cadogan Gardensa tek kada mu je rekla da ju je poslao Veliki Ben (zbog čega je mogao pomisliti da će, ako joj ne pomogne, doći Veliki Ben osobno). A on jedva da je postavio neko pitanje.

Isto tako, rado ju je otpratio do toga stana – zapravo, ustrajao je u tome – a provala u stan bila je njegova ideja. Zašto je uopće pušio? Mirabelle ga nikada ranije nije vidjela kako pripaljuje cigaretu – ni u uredu, ni u pubu. Nije nosio cigarete sa sobom – uzeo je jednu iz kutije na stolu. Nije sa sobom nosio čak ni upaljač. Ako je Bert na neki način upleten u cijelu tu priču, možda ju je doveo u stan nadajući se da će to Velikog Bena zadržati podalje. On je jako dobro znao da se u stanu nema Bog zna što za vidjeti. Zatim kao da je oglasio njihovu provalu kako bi netko od susjeda pozvao policiju. S jezom je shvatila da je ispala naivna. Bert Jennings je u

sve ovo bio zapetljan do grla.

Prokletstvo, opsovala je. Bez problema ju je nasanjao – bilo je tako lijepo ponovno osjetiti da pored sebe imaš muškarca. Srce joj je zatreperilo od tuge kada je shvatila koliko joj je nedostajao taj osjećaj. I evo je sada, same usred nečega za što se ispostavilo da je prilično komplicirano. Za početak, ako je Bert umiješan, zašto je uopće trebao Bena da utjera njegov novac? Sigurno je mogao otići ravno k Lisabeti ili sam pronaći Romanu Laszlovich?

Pokušala je ostati mirna – očito je bilo mnogo teže raditi na terenu negoli u uredu, gdje ste mogli zadržati distancu i proračunato držanje.

Kada ste suočeni sa stvarnim ljudima, mnogo je teže objektivno procijeniti situaciju. Detalji su bili čvrsto isprepleteni čvor informacija koji je nemoguće rasplesti u prepoznatljive niti. Osjećajući da je ispala glupa, Mirabelle je pokušala zaključiti što bi Jack učinio na njezinu mjestu.

Po principu da vaša lijeva ruka nikada ne bi trebala znati što vam radi desna (mogla je sada čuti njegov glas), zastala je kod prve javne govornice i nazvala Red Lion. Nakon više od minute, javila se Annie. »Da?« rekla je lijeno svojim poznatim, dubokim glasom.

»Kada se Bert Jennings vrati«, uputila ju je Mirabelle, »recite mu da gospođica Bevan kaže hvala i kako se nada da je on dobro.«

Annie je šmrknula na način kao da misli da je Bert neuništiv i da će uvijek biti dobro.

»Naravno, gospođice B.«, rekla je.

»Recite mu da sam pomalo potresena i da planiram otići ravno kući. Tamo smo umalo nastradali.«

»Dobro.«

U telefonu je kliknulo i Mirabelle je poklopila slušalicu, zadovoljna što je uspjela posijati barem malu dezinformaciju. Zatim je nastavila u smjeru Chelsea.

Bilo je toplo za travanj. Kings Road je ključao stanovnicima koji su se vraćali kući na kraju svoga radnog dana. U zraku je mirisalo po hrani i vladao je domaći ugođaj, jer su mnogi muškarci u rukama nosili cvijeće i boce vina.

»Jednostavno ću se morati naviknuti na ovo«, rekla je Mirabelle samoj sebi. Prvi je problem bio pronaći taj vražji noćni klub.

»Oprostite«, rekla je Mirabelle muškarcu u odijelu koji je u ruci nosio buket žutih ruža, »znate li gdje je Mačkica?«

»Oprostite, ne znam«, rekao je odlučno.

Nakon što je to pitanje postavila šestorici muškaraca, Mirabelle se počela pitati kako to mjesto uopće preživljava, dok joj napokon zaprepašteni izraz na licu jednoga muškarca koji je odlučno nijekao da poznaje taj klub, nije ispričao svoju priču.

»Mjesto od kojega se anđeli drže podalje«, pomislila je kada je zaustavila taksi.

»Mačkica? Nije vrijedno vožnje«, rekao joj je vozač. »Udaljena je samo jedan blok zgrada. Ali, uranili ste«, nasmiješio se. »Još se nije ni smračilo. Nisam siguran da bi dama poput vas trebala otići na to mjesto, gospođice. Nemojte mi zamjeriti što to kažem.«

»Moram tamo ostaviti jedno pismo«, uvjerala ga je Mirabelle. »Pismo jednog odvjetnika.«

»Pa, odavde možete vidjeti gdje morate skrenuti«, rekao je sumnjičavo i pokazao mjesto.

Uličica se nastavljala na tržnicu. Usprkos lijepim žardinjerama s cvijećem i dobro održavanom pločniku ispred konjušnica preuređenih u stanove, bilo je jasno da je to zapuštena ulica u kojoj se nalazio najmanje jedan kasino i dva bara, kao i taj klub – od kojih nijedan nije bio otvoren. Neonski su natpisi bili ugašeni – i izgledali su, pomislila je Mirabelle, poput čudnih, kosturima nalik zimskih stabala. Mačkica se nalazila na desnoj strani ceste. Mirabelle je brzo zaključila da su vrata zaključana. Pozvonila je. Nije bilo odgovora. Pokucala je na vrata, za svaki slučaj. »Dobro«, pomislila je.

Skrenula je iza stražnje strane zgrade i došla do nekih vrata. Opet nije bilo zvona, pa je ponovno pokucala. Još uvijek nikakvog odgovora. Slegnuvši ramenima, donijela je odluku. Pažljivo se popela na ogradu da dosegne mali prozor, na pola puta do kraja zida. A onda, jedva se vidljivo nasmiješivši, izvukla je nož na pero i, oponašajući Bertov primjer, gurnula oštricu da otvori zasun. Prozor se odmah otvorio.

»Nisam ja baš toliki idiot«, šapnula je Jacku i pažljivo kliznula kroz prozor.

Ta je prostorija bila garderoba. Kostimi za plesačice su jezovito visjeli na čeličnoj vodilici, a šeširi s perjem počivali su na glavama dviju lutki bez lica. Na stražnjoj strani vrata, na vješalici, visio je jahaći bič i jedna pernata boa. Mjesto je djelovalo prljavo, kao da nikada nije počišćeno. Mrlje zalutale šminke istočkale su dugački stolić, prekriven tankim slojem pudera. Sadržaj jedne pepeljare prevrnuo se na pod. Mirabelle je pogledala prema otvorenome prozoru sekundu prije no što je odlučila nastaviti. Zatim je pritisnula kvaku na vratima koja su se otvorila prema hodniku. Vani je sve bilo vrlo uredno. Tamo su bila smještena tri skladišta od kojih su dva umjesto vrata imala željezne šipke. Jednim se brzim pogledom uvjerala da je sve prepuno boca i limenki. Mirabelle se okrenula u drugom smjeru. Doista bi voljela pronaći ured. Bila bi u stanju ući u trag Lisabetti i Romani da je postojao popis članova ili uzvanika – čak bi i nekakav adresar ili računovodstvena knjiga bili sjajna stvar. Gurnula je crna vrata i ušla u glavnu sobu kluba. Stolci su bili naslagani na stolove, a pod je sjajio – tek jedna od mnogih glatkih površina koje su blistale u mraku kada je za njom ušlo svjetlo. Jedini oblik koji nije bio osvijetljen, a ona ga je uspjela razabrati, bila je majušna i kvadratna pozornica uza stražnji zid. Mirabelle je vrata zaglavila stolcem kako bi unutra ulazilo svjetlo i prešla je kroz plesni podij hodajući prema baru. Možda je tamo bilo još nečega. Ali kada se nagnula prijeko, prema njoj je iz tame jurnuo nekakav lik. Pladanj s čašama srušio se sa šanka i razbio. Mirabelle je vrisnula kada ju je netko oborio na pod i kada joj je žuta zraka baterijske

svjetiljke osvjetlila lice zaslijepivši je.

»Prokletstvo«, rekao je muški glas jako otežući po australski. »Tko ste, dovraga, vi?«

Mirabelle se pokušala istrgnuti.

»Dolje s mene!« vrisnula je.

Muškarac se nasmijao. »Baš«, rekao je, još je jače priklještivši o pod.

»Rekao sam – tko ste, dovraga, vi?«

»Tražim Lisabettu«, rekla je. »Ja sam Lisabettina prijateljica.«

Muškarac je posvijetlio lampom niz Mirabellino tijelo. »Pa, ne izgledate poput provalnika, niti poput jednog od dječaka Rickyja Goodwina. Nisam znao da Lisabetta ima ikakvu prijateljicu«, šmrcnuo je olabavivši stisak.

Ustao je i upalio neonsko svjetlo iza bara. Mirabelle je polagano sjela dok je svjetlo treperilo.

»Zašto koka kao vi provaljuje u prostorije?« zurio je u nju.

»Niste otvorili vrata kada sam kucala.«

Muškarac se nasmijao. Mirabelle je primijetila da je srednje visine i da je počeo ćelaviti, ali njegov je trup bio barem dvostruko širi od bilo kojeg drugog dijela njegova tijela. Mišići su se ocrtavali ispod njegove crne veste.

»Ne otvaramo prije deset«, nastavio je. Njegove su tamne oči bile potpuno okrugle i Mirabelle je sjela, čekajući da muškarac trepne. Nije trepnuo.

»Ozlijedili ste me«, nesigurno se osovila na noge.

»Vi ste provalili unutra. Što ste očekivali?« Mirabelle je odšepala do šanka i sjela na barski stolac.

»Zapravo, nadala sam se Glenlivet. Imala sam prilično buran dan. Čisti bi bio baš kako treba. Dosta bi mi dobro došlo piće.«

Muškarac je na trenutak zastao.

»Platit ćete za to«, rekao je i položio čašu na šank te ulio u nju tekućinu iz flaše, pa pored toga položio mali tanjur sa slanim kikirikijem.

»Imate sreće da sam večeras ja ovdje. Onaj drugi bi vas vjerojatno najprije isprebijao, pa tek kasnije postavljao pitanja. Ako ste Lisabettina prijateljica, jeste li ... ovaj ... specijalistica?« upitao je promatrajući ju s neskrivenim zanimanjem.

Mirabelle nije mogla spriječiti hihot. Shvatila je – pomalo je prestara za posao kojim su se bavile Lisabettine žene. Nema sumnje da su otmjenije kurve od gotovo četrdeset godina ostajale u poslu zbog svoga iskustva i ponude usluga koje su drugdje bile nedostupne. Uzela je čašu, pomirisala zlatnu tekućinu i jednim gutljajem iskapila viski ne odgovorivši na pitanje. Bio je dobrog okusa.

»Onda, Lisabetta nije tu negdje?« upitala je Mirabelle.

»Nije.«

»Moram je pronaći. Čula sam da nije u gradu. Zanima me njezina sestra – Romana. Jeste li je vidjeli u posljednje vrijeme?«

Muškarac se nagnuo prema naprijed.

»Ne znam ništa o sestri. Kako se vi zovete?« Mirabelle je ispružila ruku.

»Emily«, rekla je.

Za sada nikome drugome u Londonu neće reći istinu.

»Ja sam Frank«, odgovorio je teškaš i čvrsto joj protresao ruku.

»Čula sam da je Lisabetta odvela nekoliko djevojaka dolje na obalu. Pitam se znate li kamo su otišle. Imam nešto za nju. Važno je.«

Frank bi vjerojatno slegnuo ramenima, ali njegovi su bicepsi bili toliko razvijeni da ih nije mogao pomaknuti prema gore.

Umjesto toga, zakolutao je svojim tamnim očima na način koji je bio prilično hipnotičan.

»Brighton. Ali nemam pojma gdje«, rekao je. »To je, ipak, mali grad. Samo svratite u najbolji hotel, koliko ja znam Lisabettu i te kurvine sinove. Tamo će redovno cuclati koktele.«

Mirabelle je opušteno uzela jedan kikiriki.

»Kakve predstave priređujete ovdje?« upitala je bacivši pogled prema pozornici.

»Burleske?«

»Pjevačica. Djevojka po imenu Honey«, kimnuo je Frank. »Znate tu pjesmu?« Mirabelle je kimnula.

»Ne trebamo pjevačicu. Ako ste došli zbog toga.«

»Ne. U redu je. Ništa slično. Jeste li čuli za tipa po imenu Bert Jennings?« Frankove su oči zaiskrile.

»Taj bedak! Postavljate mnogo pitanja, damice. I vi ga tražite? Kladim se da je u Red Lionu u Notting Hillu; ovo nije njegova domena.«

»Čujem da se družio s Lisabettom? Mislite li da bi on mogao znati gdje je ona odsjek?«

»To su dvoje premazani svim mastima, Emily«, kimnuo je Frank. »Da. Pokušao bih s njim, starim vragom.«

»On bi mogao prenijeti moju poruku?«

»Zar ste doista provalili samo zbog toga?«

Mirabelle je kimnula. »Moram je pronaći – i njezinu sestru. Važno je.«

Frank je uzdahnuo. »Ne mogu vjerovati da Lisabetta nije u kontaktu s Bertom. Ona je kao pauk, prava crna udovica.«

Frank je izgledao lagano iznenađen svojim poetičnim izričajem. »Zabrinuta sam za nju. Tko zna u što se upetljala.« Frank se nasmijao. Zazvučalo je kao kada zasun sjeda na mjesto.

»Ja se ne bih brinuo. A sada – zatvoreni smo.« Mirabelle je položila novčić na bar. »Za viski«, rekla je.

»Novac pokreće svijet«, rekao je Frank, ali nije uzeo novčić.

Otpratio ju je do vrata. Vani je proljetno sunce bilo zasljepljujuće i predivno nakon sumračne unutrašnjosti kluba. Večer je odisala svježinom.

»Sigurni ste da nikada niste upoznali Lisabettinu sestru?« upitala je pri odlasku.

»Zove se Laszlovich – Romana Laszlovich.«

»Put pod noge, Emily«, rekao je Frank. »Vrati se još jednom i možda nećeš imati toliko sreće.«

Mirabelle je pažljivo koračala po pločniku. Znala je hodati u visokim potpeticama, ali

Janja

neravna je površina bila varljiva i osjećala se nestabilnom. Već je zaključila da Romana ili nije živjela u Cadogan Gardensu ili je na odlasku znala da se nikada više neće vratiti tamo. A sada se činilo da Bert Jennings zna više nego što je odao. Nije njemu trebala nikakva pomoć da pronade Romanu ili Lisabettu, kad smo već kod toga. Čak je i pipničar znao kako da im uđe u trag, za Boga miloga. Ne, Bert se pojavio jer je želio da posrednik utjera njegov novac. Nije se želio previše približiti akciji. Možda je čak i znao da se Romana više neće vratiti iz Brightona. Bio je uronjen u to do ušiju. Želio je da policija baš nju prestraši u Cadogan Gardensu. Moglo bi biti vrijeme, zaključila je Mirabelle, da ode kući i sama pozove policiju. Cijela je ova situacija bila poprilično nezgodna.

Kada se vratila ulicom, Frank je još uvijek zurio u nju s praga, pa je podignula ruku i mahnula mu. Koga će, ako ikoga, nazvati čim se uvjeri da je otišla? Vjerojatno ne Berta, pretpostavila je. Ponekad neki komentar ili odabir riječi najviše otkrije o nekome ili nečemu.

»Novac pokreće svijet«, ponovila je u sebi. Da. I to je trebalo istražiti.

Deveto poglavlje

Viši policijski inspektor Alan McGregor udario je lopticu. Već se mjesecima spremao zaigrati partiju golfa – još otkako se doselio iz Edinburgha. Stvar nije bila samo u tome što je bio prezaposlen, već i u tome što je bio previše probirljiv i trebalo mu je neko vrijeme da stekne predodžbu o Brightonu. U početku je više volio zaobići glavne plovne putove nego da se daje tetošiti u nekom luksuznom i razmetljivom klubu sa svim tim tajnim rukovanjima ili da prolazi kroz obrede inicijacije koje organizira bogzna tko. McGregor je prezirao takve stvari. Naravno, ljudi su mislili da ga nisu željeli primiti, ali on je sada bio viši policijski inspektor McGregor. To je za njega bio veliki korak i znao je da se ovdje može dokazati – bio je vrijedan tečaja koji je morao pohađati kako bi svoje znanje o škotskome pravu mogao prilagoditi engleskome. Isplatilo se napustiti obiteljsku kuću u Davidsons Mainsu kako bi se preselio na jug. Preobrazit će ovu policiju i korumpirani će policajac iskorijeniti korumpiranog policajca. Zbog toga je i došao.

McGregor je raspalio lopticu ravno posred glavne staze i licem mu se razvukao nesvjesni osmijeh. Savršeno. Loptica je sletjela tik pored grma. Nije igrao već mjesecima i nedostajala mu je ta igra. Prvi put je na ovome terenu i postigne ovakav pogodak! Uživat će u svojim osamnaest rupa i sada kada je pronašao stazu koja mu se sviđala, vratit će se u sedlo. Kod kuće je igrao dvaput tjedno. McGregor je prebacio svoje palice preko ramena i krenuo u potragu za lopticom. Večer je bila lijepa – razvedrilo se. Kladio bi se u sve što ima da je u Škotskoj ledeno. Energičnim je korakom šetao niz teren prema grmlju, kada je iza sebe čuo nekakvu viku. Bio je to uniformirani policajac. McGregor ga nije uspio prepoznati, ali čovjek je trčao.

»Oprostite, gospodine«, rekao je bez daha, »ali mislio sam kako biste htjeli da vas stignemo prije no što previše odmaknete.«

McGregor je sumnjao u to.

»Pala je vlada?« upitao je. Policajac se uspravio.

»Ne, gospodine«, izvjestio je. »Mrtvo tijelo. U apartmanu u Grandu.«

»Robinson nije u stanju riješiti situaciju?«

Inspektor Robinson je bio mjesni dečko koji nije uspio dobiti posao višeg policijskog inspektora. U toj je postaji bilo toliko optužbi za korupciju da su, kada se oslobodio položaj za višeg dužnosnika, to mjesto odlučili popuniti nekim izvana. U odjelu je još uvijek vladala

nesigurnost i ozračje je bilo negativno; tek su trebali probaviti tu odluku. Robinson je na sumnju u svoju sposobnost reagirao tako što je svaku, pa i najmanju stvar, prebacivao na McGregora. Uniformirani je policajac odmahnuo glavom.

»Inspektor Robinson je rekao da ćete to željeti pogledati sami.«

»Izgleda kao umorstvo, zar ne?«

»Ne, gospodine. Ipak, dežurni je liječnik na putu. Radi se o starijem gospodinu, strancu. Ako mene pitate, to je srčani udar. Imao je prostitutku u sobi, ali nje više nema.«

»Uzela mu je lisnicu?«

»Ne, gospodine.«

»Sumnjive okolnosti?«

»Inspektor Robinson je mislio da ćete to željeti procijeniti sami.«

»Naravno.«

»Svi su nabrijani u tome Grandu. Diskrecija i sve to.«

McGregor je zabacio torbu s palicama na rame i posljednji put bacio pogled prema malo, bijeloj loptici pored grmlja u daljini. »U redu«, rekao je. »Krenimo.«

Kada su stigli u hotel, policijski je liječnik već obavio svoj inicijalni pregled leša. McGregor je s liječnikom razmijenio nekoliko riječi. Ovaj je rekao da nema ničega sumnjivoga. Viši policijski inspektor je svejedno pregledao sobu i rekao pozorniku da uzme izjavu od svakog člana hotelskog osoblja koji je došao u kontakt s preminulim. Po njegovoj procjeni, kurva je vjerojatno otišla prije no što je stari preminuo – a to je bio razlog što je lisnica ostala netaknuta. Svejedno je naredio da se razdijeli opis dotične djevojke – ukoliko je uspiju pronaći, mogli bi uzeti i njezinu izjavu. Ako ništa drugo, to bi suzilo razdoblje unutar kojeg je muškarac umro. Nije imalo smisla pobliže istraživati uzrok smrti – muškarac je očito bio dobro njegovan. Njegovi su dokumenti bili uredni – imao je španjolsku putovnicu, što se slagalo s etiketama na unutrašnjoj strani njegove skupocjene odjeće i obuće iz Madrida. U osamnaest i trideset McGregor je bio spreman objaviti svršetak toga radnog dana i odobriti prepuštanje tijela pogrebniku, čim službeni fotograf završi sa svojim poslom. Upravo je počeo razmišljati o tome što bi želio pojesti za večeru, kada se iz hodnika začuo užasan jauk i na vratima se pojavila lijepa djevojka u crvenoj koktel-haljini niz čije se lice slijevala razmazana maskara. Iza nje, s nelagodom na licu, stajao je jedan od starijih članova hotelskog osoblja mrmljajući izraze sućuti, a straga je bio i neki tip što se dosađivao, u sakou od tvida.

McGregor je istupio naprijed i djevojci ponudio rupčić.

»Jeste li poznavali ovoga gospodina, gospođice?« upitao je. Djevojka je šmrcnula, uzela rupčić i kimnula.

»Da«, šapnula je i niz obraz joj je kliznula velika suza. »*Senor Valesquez*. Odmah smo došli.«

»Znali smo da *senor Valesquez* ima prijatelje u Brightonu«, objasnio je hotelski upravitelj

ispričavajući se. »Recepcioner je nazvao ovoga ovdje, dr. Crichtona. Taj je liječnik prije dva dana rezervirao sobu na ime *senora* Valesqueza.«

»Što se dogodilo?« upitala je djevojka, a McGregor je u njezinu govoru prepoznao naznaku nekog naglaska. Bilo ga je teško razabrati od svog tog plakanja.

»Pa, gospođice, čini se da je dobio emboliju.«

Onaj muškarac u sakou od tvida izdužio je vrat. Njegov je pogled ulovio djevojčin u trenutku koji je McGregor prepoznao kao olakšanje.

»Tako je to«, rekao je Crichton. »Stalno se događa. Vrlo tužno, ali on je bio prilično star, Lisabetta. Nije patio. Sigurno je preminuo vrlo brzo.«

Djevojka je šmrncnula i sjela.

»Je li imao obitelj? Znete li kako da dođemo u kontakt s njima, gospođice?« upitao je McGregor.

»Ja ću to učiniti«, rekla je nehajno odmahnuvši rukom.

»Je li *senor* Valesquez imao posla ovdje?«

Lisabetta je slegnula ramenima. »Pretpostavljam da jest«, rekla je. »On je bio obiteljski prijatelj. Moj otac je mrtav, ali *senora* Valesqueza poznajem još otkako sam bila mala. Njegova žena i djeca nisu u zemlji. Poslat ću im telegram. Ja ću sve srediti.«

Pogled joj je pao na džepni sat koji je ležao na noćnom ormariću. Činilo se da je pobudio uspomene, pa je njezine oči ispunilo još suza. Prešla je preko sobe i pomilovala ga. McGregor je pomislio da je čudno što je to učinila, ali žalosni se ljudi ponekad čudno ponašaju.

»Ja ću kontaktirati pogrebnika«, rekao je dr. Crichton i položio ruku na Lisabettino rame kao da je želi odmaknuti. Pogled kojim ga je prostrijelila bio je čeličan. »Kada će otpustiti tijelo?«

»Za dan ili dva«, odgovorio je McGregor. »Jako bi nam pomoglo kada biste službeno identificirali tijelo.«

Lisabetta je ponovno odmahнула rukom. »Naravno«, rekla je. »Možemo li uzeti njegove stvari? Njegova će ih supruga htjeti imati.«

McGregor je kimnuo. Ovo je bio mjesni liječnik i ugledna dama koja je s pokojnikom imala dugotrajni odnos. Propisi su bili magloviti, ali bit će im lakše riješiti ovu situaciju ako budu imali izravnu vezu s obitelji; tako će ujedno biti i ugodnije.

»Treat ćemo detalje, ali ne vidim zašto ne biste to smjeli učiniti«, odgovorio je.

»Iako ćete morati ovlastiti nekog odvjetnika da provede ostavinsku raspravu u ovoj zemlji – vidite, bit će podređen britanskom pravu.«

Dr. Crichton je kimnuo. »To nije problem«, rekao je. »Imam odvjetnika koji može učiniti sve za njega. Petersa, ovdje u Brightonu. On je pravi čovjek za to.« Lisabetta se zavalila natrag u naslonjač.

»Molim vas, dopustite mi da pozovem sobaricu – neka se pobrine za sve u sobi«, ponudio je upravitelj. Valesquez je davao izvrsne napojnice, a sudeći po onome što je čuo, kada se ova mlada dama ranije toga dana sastala s njime, konobar koji ih je poslužio stavio je u džep novčić od pola funte. Takvi su ljudi bili od one uzvišene vrste mušterija koje je Grand želio

ponovno privući sada kada je rat gotov. Jako je loše što se to dogodilo – jako loše. Smrt u hotelu užasno je uznemiravala ostale goste. »Možemo sve stvari jadnog gospodina Valesqueza pripremiti za otpremu. Naravno, krajnje diskretno. Odmah ću se baciti na to«, ponudio je.

»Doista ste nam trebali omogućiti da ovoj jadoj dami pošaljemo policajca neka je izvijesti o smrti, a ne da tu vijest sazna preko telefona«, rekao je McGregor neraspoloženo.

Djevojka je zaronila lice u rupčić.

McGregor je iskoristio priliku da povuče dr. Crichtona prema drugoj strani, na hodnik ispred apartmana.

»Doktore«, rekao je, »osjećam kako vam moram reći da je s tim španjolskim gospodinom u sobi bila jedna žena. Prijateljica noći.«

Liječnikovo lice ništa nije odavalo. Čak ni iznenađenje. Samo je okrenuo glavu i pogledao prema sobi, da vidi gdje je Lisabetta.

»Shvaćam. Gdje je ta djevojka?« McGregor je slegnuo ramenima.

»Otišla je. Hotelsko osoblje nije primijetilo kada je to bilo, ali vjerojatno prije no što je umro. Ovaj, njihove su aktivnosti mogle dovesti do... pa, znate.«

»Je li nešto uzela?«

»Koliko smo vidjeli, ništa – u njegovom novčaniku ima novca, kao i u sefu u sobi.« Crichton je osjetio kako se opušta.

»U tom slučaju, viši policijski inspektore, možemo li računati na vašu diskreciju? Mlada je dama ionako dovoljno uznemirena, a moramo se još pozabaviti i njegovom suprugom. Način na koji je gospodin Valesquez odlučio provesti svoje vrijeme ovdje, više nije ni od kakvog značaja.«

»Naravno. Ali, tu ćemo ženu uvući u ovu priču kad je uspijemo pronaći. Takva je procedura – ona je dužna dati izjavu. Mislio sam da biste to trebali znati. Mislim kako neće biti potrebe da gnjavimo dame.«

Dr. Crichton je ponovno bacio pogled prema sobi.

Lisabetta je brisala oči rupčićem. Zatim je podignula starčev sako i stavila ga sebi preko ruke. Značajno se zagledala u njega.

»Mislim da će biti bolje ako se pobrinem za nju«, rekao je uzdahnuvši. »Još jedna smrt.«

Oči višeg policijskog inspektora McGregora malo su se raširile.

»Što želite time reći – još jedna smrt?«

Liječnik se nakašljao, u sebi proklinjući svoj dugi jezik.

»Oh, ništa. Njezina je sestra umrla pri porođaju. Dosta joj je svega.«

Da Lisabetta nije bila toliko lijepa, McGregor bi možda postavio još neko pitanje. Da je bilo ikakvih dokaza kako se tu ne radi o prirodnoj smrti, zakačio bi se za taj komentar i pola bi noći istraživao ovaj slučaj. S obzirom na trenutačno stanje stvari, sada se samo veselio piću u baru i možda ribi s prženim krumpirićima. Ovime se trebao pozabaviti Robinson – to je praktički bila radna vježba iz odnosa s javnošću. Vrlo tužan slučaj, ali ne i kriminalne naravi.

»Vidjet ću možemo li ubrzati autopsiju«, rekao je. »Da olakšamo gospođici. Ostavite pozorniku svoje kontakt podatke, a ako biste bili tako ljubazni da čim prije stupite u dodir s odvjetnikom, i to bi nam bilo od velike pomoći.«

McGregor se rukovao s dr. Crichtonom.

»Naravno«, rekao je liječnik. Ovo je bilo veliko olakšanje – njihova je prva pretpostavka bila da je Valesquez ubijen. Što se toga tiče, ovo je bio prokleta buran tjedan. Ali, za sada se činilo da su se izvukli.

Pogledao je McGregora ravno u oči, čvrsto mu protresao ruku i rekao: »Hvala vam na svemu.«

Deset minuta kasnije, kada su ostali sami u dizalu, Lisabetta se okrenula prema liječniku.

»Gdje je, dovraga, Delia?« obrecnula se. »Moramo je pronaći.«

Crichton je uzdahnuo. Dok je bila stacionirana u Londonu, Lisabetta je bila zahtjevna, ali se s njom moglo izaći na kraj. Sada je živjela u njegovoj kući i činilo se da mnogo toga nije po planu. Neprestano je bila loše raspoložena – po njegovom mišljenju i poprilično neurotična.

»Sigurno se vratila u London. Čini se da je umro nakon njezina odlaska. Ubio ga je napor«, nije mogao, a da se ne naruga. »Ništa nije ukrala.«

»*Schrecklich*«, frknula je Lisabetta.

»Ipak ćeš zaraditi«, zabrundao je Crichton pokušavajući je urazumiti. Prije no što je odgovorila, Lisabeta ga je prostrijelila tako otrovnim pogledom, da ga je prošla jeza.

»Novac! Pih! Naravno! Na ovaj ću način više zaraditi. Ali želim znati što se dogodilo. Svaki detalj. Mogu to namirisati. Nešto ovdje nije kako treba, Eric, i ja ću iz nje izvući što je na stvari.«

Kada je dizalo stiglo u hotelsko predvorje, Lisabetta je podignula svoj rupčić i stisnula liječnikovu ruku, kao da iz nje želi crpiti snagu.

Crichton nije mogao, a da joj se ne divi zbog toga. Lisabetta je doista znala kako napraviti predstavu.

Deseto poglavlje

Mirabelle se probudila rano. U njezin su se um polagano stali vraćati događaji prethodnoga dana. Ispod pokrivača, Mirabelle je koljena privukla grudima. Ta priča s Romanom Laszlovich otvorila joj je oči i navela je da shvati što joj nedostaje. Shvatila je da je jako dugo mjesečarila – bilo je dobro ponovno se probuditi i prvi se put u nekoliko mjeseci veselila odlasku u ured. Pitala se što će Veliki Ben reći vezano uz mrtvu ženu i intrigantni misterij koji je predstavljala njezina sestra. Bila je sigurna da će imati za izgovoriti riječ ili dvije o Bertu Jenningsu. »Još samo dan do njegovog povratka«, pomislila je kada je ustala i razmaknula zastore da u sobu pusti sunce. Možda će danas riješiti tu priču.

Spremila se i preodjenula u svježe opranu bijelu bluzu i zelenu, usku suknju od tvida. Zatim je kliznula u svoje salonke visokih potpetica i, češljajući kosu, na usne nanijela ruž. Mirabelle je bacila pogled na svoj sat – jedva da je bilo sedam sati. Dok su na nebu zamirale narančaste zrake i stalo se pomaljati bistro jutro, još je uvijek bilo prerano da otvori ured. Naravno, bilo je repova – cijelo jedno bogatstvo intrigantnih mogućnosti. Mirabelle je zalupila ulaznim vratima vrlo silovito; toliku snagu nije osjećala još otkako je umro Jack. Otišla je do glavne ceste i ušla u autobus. Brighton je bio budan. Dok se vozila ulicom na putu u grad, promatrala je otrcano odjevene školarke kako prije škole ribaju stube lijepih terasa ukrašenih štukaturom, izostavljajući mjesta na kojima su stajale prazne boce za mlijeko. Brighton se odjednom činio mjestom prepunim zanimljivih ljudi. »Možda bih«, pomislila je, »mogla zamoliti Bena da mi ostavi odriješene ruke.« Bilo bi lijepo kada bi se mogla malo više uključiti u ritam grada.

Mirabelle je sišla s autobusa kod mola. Prošla je pored kioska s novinama. Zatim je zastala i vratila se. Naslov je glasio: *U Grandu pronađeno tijelo gosta iz inozemstva*. Kupila je jedan primjerak i sjela na klupu da pročita priču. Nije bilo fotografije, ali i opis je bio dovoljan – senor Valesquez je bio stariji gospodin iz Španjolske. Dan ranije došao je u Brighton posjetiti svoje prijatelje. Činilo se da ljudi oko Lisabette padaju kao muhe – nekako umiru prirodnom smrću. Mirabelle se pitala hoće li članovi kućanstva tu drugu preminulu osobu oplakivati više nego Romanu. Razmišljala je na trenutak, a onda je ustala odlučnog izraza lica. Neće ona to samo tako ostaviti. Bilo je previše sumnjivih okolnosti koje su se gomilale jedna na drugu, a sada kad Bena nije bilo, imala je mnogo slobodnog vremena. Odlučno se vratila na autobusnu postaju i sjela na autobus koji je vozio s Old Steinea po Ulici Preston do Patchama. Pitala se

počinje li tvrtka Cobbs Funeral Directors raditi rano ujutro ili je otvorena do kasno navečer, razmišljajući o tome koji su izgledi za to da se više tijela sakuplja ujutro. Jučer je Michael Smith stigao do svoga ureda prije deset ujutro, nakon isporuke na Drugoj aveniji koja se nalazila na suprotnom kraju grada. Da, zaključila je, pogrebnići će već biti na svome radnom mjestu.

U Patchamu je Mirabelle sišla s glavne ulice. Nakon brzog raspitivanja kod prodavača novina na uglu, zaputila se niz pokrajnju ulicu prema dobro održavanoj staroj kući na kojoj se isticala crna ploča s natpisom *Cobbs Funeral Directors, Co-op Approved* ispisanim zlatnim slovima. Tu je još bila i uličica koja je vodila do dvorišta u kojem je ugledala stegno crnoga konja i rep kojim je mahao s jedne strane na drugu. Zaobišla je prednja ulazna vrata i odšetala niz blatnjavi pločnik. Konj je bio zavezan o željezni prsten uglavljen u zid i Mirabelle ga je potapšala. U kutu dvorišta nalazila su se dva blistava, crna pogrebna vozila.

Mirabelle je prišla stražnjim vratima koja su bila odškrinuta i provirila je unutra. Soba je bila velika. Ovdje su se nalazila dva stola za izlaganje pokojnika i nekoliko praznih ljesova okomito oslonjenih o zid. U jezovitim noćnim morama nakon Jackove smrti neprestano je sanjala leševe. Preklinjali su za pomoć, mahali opraštajući se, ili su samo ležali dok je ona vrištala. Sada se stražnja prostorija Cobbs Funeral Directora činila previše tihom. Ako uđe unutra, hoće li se suočiti s gospodinom Valesquezom voštana lica, izloženim u svome lijesu? Ili je, možda, tamo ležalo tijelo Romane Laszlovich (što bi bio dobrodošao dašak normalnosti, na neki način). Znojnih je dlanova pokucala na vrata i pričekala. Netko je već morao doći na posao – neka živa duša među ljesovima i balama crnog satena. Gdje je Michael Smith?

»Oprostite«, riskirala je i pročistila grlo. »Gospodine Smith? Ima li koga tamo?«

»Odložite to tamo sa strane, ljubavi«, začula je iz smjera poda veseli glas. Mirabelle se nervozno ogledala oko sebe. »Oprostite«, ponovila je pribravši se.

»Samo to odložite sa strane«, grunuo je glas. Mirabelle je oklijevala. Poželjela je pobjeći.

»Tražim Michaela Smitha«, rekla je hrabro bestjelesnome glasu dok su joj ruke drhtale.

»Je li on ovdje?«

Začulo se zlokobno bubnjanje, a onda se kroz vratašca na podu u stražnjem dijelu prostorije pojavilo jedno crveno lice.

»Oh, ispričavam se, gospođo. Mislio sam da ste iz cvjećarnice Higgins. S vijencima.«

Kada je ušao u sobu, muškarac je trepnuo jer se nije navikao na dnevno svjetlo. Bio je prava dickensovska kreatura. Na prvi se pogled činilo da je cijeli odjeven u jedan dugački komad tkanine. Oko vrata je nosio šal od jutene vreće, a ruke su mu prekrivale pletene, ljubičaste rukavice iz kućne proizvodnje.

»Ja sam Cobb«, predstavio se. »Tražite Michaela, kažete?«

»Da, molim.«

Usprkos ekscentričnom izgledu toga muškarca, Mirabelle je laknulo što je uopće živ i, nadala se, u stanju da joj pomogne. »A vi ste?«

»Mirabelle Bevan. Ovdje sam zbog privatnog posla.«

Muškarac je razmislio o tome. Činilo se kako sumnja u mogućnost da bi netko nalik na Michaela Smitha mogao imati nekakvog privatnog posla s otmjenom ženom poput te koja je stajala pred njim.

»Pa, bojim se da jutros nije ovdje – Michael je jako rano otišao radi jednoga poziva. Mogu li vam ja pomoći?« upitao je.

»Gospodin Smith je jučer došao k meni pa smo razgovarali o isporuci koju je obavio nekome meni poznatome. Romani Laszlovich.«

»Da. Da.«

»A sada, pa, radi se o nekome drugome. O jednom pokojniku u hotelu Grand. O jednome gospodinu, također meni poznatome.«

»Gospodinu Valesquezu.«

»Upravo tako.«

»Pitam se je li imao istu vrstu lijesa kao i Romana? I pitala sam se je li on ovdje.«

Muškarac se naslonio na stol. Bio je navikao na čudna pitanja. Cijelo je vrijeme radio s uznemirenim i ožalošćenim ljudima. Vjerovao je da je jasnoća uvijek ključ za sve probleme.

»Ožalošćenima je često teško«, rekao je sumorna izraza lica, »prihvatiti odlazak svojih voljenih. Izgubiti dvoje ljudi, gospođice Bevan, jako je teško. Ne želim vas uznemiriti, ali tijelo gospodina Valesqueza je u rukama policije. Umro je daleko od svoga doma i obitelji. Policajci to zovu smrću sirotinje, iako je vaš prijatelj, naravno, vrlo daleko od siromaštva u doslovnom smislu te riječi. Kada se obavi posmrtni pregled, pripremit ćemo njegovo tijelo za sprovod.«

»Aha. Već su to sredili?« Mirabelle nije ispravila muškarčevu pretpostavku.

»Da. Ponudio bih vam mogućnost da odate posljednju počast, gospođice Bevan, ali njegova obitelj i prijatelji bili su vrlo velikodušni. Već ima sve najbolje.«

»A Romana?«

»To nije u mojoj nadležnosti. Samo standardni lijes«, rekao je s neodobravanjem u glasu.

»Isti lijes kao i za *senora* Valesqueza?«

Muškarac je tužno odmahnuo glavom. »Prekasno je, bojim se, za posljednju počast. Tijelo je već u crkvi Svetog srca. Nismo je ni izložili na odar, jadnicu. To uopće nije slično dr. Crichtonu.«

»Kako, molim?«

»To mu nije nalik, rekao sam. Cesto dobijemo pacijente dr. Crichtona kada preminu i obično uzmu mnogo ekstravagantniji paket. Puna usluga. Čini mi se da je to velika sramota što tako nije učinjeno i u slučaju te jadnice.«

»Gospodine Cobb«, propitkivala je Mirabelle. »Mene zapravo zanima jeste li vi vidjeli ijednog od pokojnika?« upitala je. »Ove moje? Jako mi je žao što ih nisam vidjela, znate. Jadnici.«

»Ne, gospođice, nisam. Liječnik je sam izložio gospođicu Laszlovich – neke obitelji više vole tako. No, toga ćemo španjolskog gospodina izložiti sutra u neko vrijeme, ako biste se željeli vratiti.«

Janja

»Razumijem.« Mirabelle se okrenula da ode. Ako ništa drugo, barem nisu oba tijela bila daleko od bilo čijeg pogleda. »A vi nemate pojma zašto su za Romanu kupili tako jeftin lijes?«

»Ne. Bojim se da nemam pojma.«

»Hvala vam, gospodine Cobb«, okrenula se Mirabelle. Bilo je vrijeme da se vrati u ured. Mogla bi tamo pokušati složiti sliku iz svih tih komadića. »Jednostavno me zanimalo. Doviđenja.«

Jedanaesto poglavlje

Kada se Mirabelle vratila u grad, već je bilo devet i petnaest. Otključala je vrata i prolistala poštu. Otkako je Veliki Ben bolestan, stiglo je brdo računa. Dan će biti miran, ali u jutarnjem bi izdanju Argusa moglo biti više detalja o *senoru* Valesquezu. Vesta je, primijetila je, na novinama ostavila masnu mrlju u obliku kriške kolača na papiru za pisanje bilješki na površini radnoga stola. No, geranija je stajala na počasnome mjestu izgledajući bitno svježije; zemlja je bila vlažna, a lišće obrisano i sjajno. Na umivaonik je bila naslonjena poruka. *Imam novosti*, pisalo je.

Mirabelle je krenula hodnikom prema Halley Insurancesu. Shvatila je da se raduje što će vidjeti Vestu. To je bilo neobično. Mirabelle se već neko duže vrijeme nikome nije radovala. Pokucala je na vrata i provirila unutra. Vesta ju je očito očekivala. Stajala je uz kamin s dugačkom, mjedenom vilicom u ruci.

»Tost?« upitala je kada je Mirabelle ušla u ured. »Možeš dobiti s cimetom, džemom – ili oboje.«

»Bit će dovoljna samo šalica čaja«, uvjerila ju je Mirabelle. Vesta je izgledala kao da je Mirabelle odbila poziv na druženje.

Mirabelle je očito bila usamljena, a Vesta nikada ne bi izašla s nekim tko izgleda poput napola izglednjelog magarčića, bez obzira na to koliko elegantne bile njegove duge noge i ogromne oči boje lješnjaka.

»Sigurna si da ne želiš ništa pojesti?« upitala je začuđeno. »Apsolutno.«

Crna je djevojka gotovo nečujno uzdahnula i ispružila vilicu prema plamenu u kaminu.

»Pa«, rekla je vrteći vilicu. »Ne mogu dočekati da čujem sve tvoje novosti, a i ja tebi moram reći što sam pronašla. Umrijet ćeš kad čuješ!«

Mirabelle se nasmiješila, jer je postalo očito kako Vesta može dovoljno dugo čekati da istrese svoje vijesti; najprije je petljala oko čajnika, pa otvorila kutiju s keksima i na kraju tankim, zlatnim upaljačem pripalila elegantnu, dugačku cigaretu.

»Kako si ti prošla?« gurnula je otvorenu kutiju preko stola i duboko uvukla dim, konačno se skrasivši.

Mirabelle se spustila na stolac.

»Pa, kao prvo, mislim da je Romana napuštajući London znala da više neće biti povratka. Njezina sestra je užasna. Na nju uopće nije utjecala ta smrt – potpuno je hladna, kao kamen.

U Londonu vodi agenciju za unajmljivanje prostitutki telefonskim pozivom i bogzna što još. Bogata klijentela. Takve stvari. A liječnik je upleten u sve to. Ne znam zašto – možda droga? Abortusi? Nemam pojma. Osim što u toj priči postoji ogromna hrpa love – daje napojnice u novčanicama u iznosu od pet funti. A sada je tu i taj drugi leš. Jedan klijent. I on daje velikodušne napojnice. Ti ljudi imaju love k'o blata.«

Vesta je duboko povukla dim cigarete.

»Još jedno tijelo? To su, znači, dva trupla u dva dana. Sranje. To je mnogo mrtvih tijela odjednom.«

»Umro je jučer. U hotelu Grand. Papirologija navodi da je umro prirodnom smrću. Zainteresiralo me što su za nju odabrali jeftini lijes, a za njega skupocjeni – usprkos svom tom novcu. Ne mogu to shvatiti. Hoću reći, kad ti umre sestra i njezino dijete... Pa, to mi se čini vrlo čudnim. Možda su mrzile jedna drugu. Isto tako, za sada nitko nije vidio djevojčino tijelo. Čak ni pogrebnik.«

Vesta je razmislila o tome.

»Oh, ja bih rekla da je mrtva, itekako! I sama sam danas malo istraživala.«

»Vesta! Trebala si ostati u uredu!«

»Oh, i jesam ostala! Bila sam ovdje do iza šest! Kada sam pročitala taj dosje, nisam mogla ne razmisliti o polici životnog osiguranja. Poznajem jednu djevojku u Prudentialu. Radila je za nekog agenta koji je za nas ispisivao reklame na skupljim automobilima, kao što su Bentley i Rolls Royce. Bilo kako bilo, odselila se. Sada radi na životnim osiguranjima. Htjela sam je pitati kako bi to išlo – znaš već, s obzirom na policu koju je imala tvoja klijentica. Provjerila je to za mene. Prudential je najveća osiguravajuća tvrtka u zemlji. Ispada da su izdali policu na Romanino ime. Ne samo za Romanu, već i za njezinu sestru, Lisabettu – obje su onu drugu imenovale kao korisnika. Polica je stara tek godinu dana – dakle otvorile su je prije no što je Romana zatrudnjela. Čak i prije no što je ušla u zemlju. Zašto je onda za korisnika u slučaju smrti imenovala svoju sestru, a ne svoga muža? Hoću reći, tada još nije bila mrtva. Naravno, može imati neki dobar razlog da to učini, ali koliko udatih žena će izvesti takvo što? Bilo kako bilo, tada je Pru naplatio dodatno, jer je Romana otišla u inozemstvo, a inozemstvo je riskantnije, pa je njena premija bila veća nego za Lisabettu. Romana je prigovorila – rekla je da definitivno seli u London. Ali njezin je suprug bio Rus i Britanci ga nisu htjeli pustiti u zemlju. Šest mjeseci kasnije – bingo, ona se vraća u Prudential. Hoće li oni sada ipak napisati tu veću premiju, jer suprug je mrtav, a ona je trudna pa seli u London?«

Vesta je uzdahnula. »Znaš da imam mnogo iskustva s ljudima koji ispunjavaju obrasce. Svi misle da su jedinstveni – ali, zapravo, sve što se ne uklapa u obrazac, sve što nije standardno – pa, po mojem iskustvu – to je onda ili laž, ili neki problem. Kada sam čula tu pričicu, bilo je tu previše problema i sve se nekako uklopilo jedno s drugim. Mislim da je Romana Laszlovich pomalo lagala. Evo, kad razmišljam o tome, taj njezin suprug je drugo mrtvo tijelo. Iznenadena sam što Prudential nije poslao istražitelja.

Vjerojatno ih sprječava samo to što i Lisabetta ima policu osiguranja. Hajdemo pretpostaviti da su je ubili – zbog novca. A taj starac – ubili su i njega; ili zbog dodatne love ili zato što je nešto znao. Nije li to ludo?»

Mirabelle je probavila tu informaciju. Ta djevojka nije obavila loš posao. »Onda, znači da se tu sve vrti oko novca«, rekla je zamišljeno.

»Znaš, mislim da bih mogla pojesti nešto pikantno«, rekla je crnkinja zastavši da ugasi cigaretu.

Prekopala je po ladici pored sebe i izvukla Cadburyjevu limenku – na poklopcu je bio naslikan natpis legendarnih Milk Chocolate Fanciesa. Unutra je bio četvrtasti komad sira cheddar omotan u masni papir i malo keksa. Činilo se da racioniranje ni najmanje ne utječe na Vestinu prehranu.

»Gospodin Cadbury sigurno neće ovo odobriti«, istaknula je Mirabelle.

»Ono što gospodin Cadbury ne zna, to ga neće ni povrijediti«, zagrmjela je Vesta. Mirabelle je odjednom zastala.

»To je to, Vesta«, rekla je. »Sada bi bilo dosta. Moramo baciti pogled na taj lijes. Hoću reći, to je jedini način da saznamo. Mogla je umrijeti na porođaju ili su je ubili zbog police osiguranja. Nitko osim njih nije vidio njezino mrtvo tijelo. Ako je ubijena, na njoj će biti nekakvih tragova, rana ili čega drugoga, pa ćemo znati. Moramo je pregledati.«

»Fuj,« odgurnula je Vesta limenku. »Eh, ovo mi je sada zgadilo jelo.«

Mirabelle je ignorirala taj komentar i nastavila. »Ja ne mogu otići na sprovod. Jučer su me vidjeli na operaciji. Oh, Bože, počinje za pola sata«, bacila je Mirabelle pogled na sat. »Ali tebe nisu vidjeli. Ti moraš to učiniti, Vesta.«

Vesta je sumnjičavo promatrala Mirabellu.

»To zvuči opasno. Ljudi oko te Lisabette padaju k'o muhe. Ne bismo li jednostavno trebali pozvati policiju? Hoću reći, to im je posao.«

»Nema vremena za to – tijelo će do ručka već biti pod zemljom, a policija ga onda više neće vaditi bez valjanog razloga. Sve što imamo samo je hrpa pretpostavki i sumnji. Ništa određeno za krivično djelo. Neće je iskopati samo tako, zbog nečije mušice! Moramo saznati što je na stvari. To će odlučiti o svemu. Ti motaš ići, Vesta. Ako su je ubili, a ti pregledaš tijelo, možemo otići na policiju s nečim konkretnim – nečim što znamo zasigurno. Na sprovodu ti nitko neće raditi probleme. Možeš reći da si iz Prudentiala.«

»To su možda ubojice!«

Mirabelle je već skidala Vestin ponoćno plavi kaput s vješalice na stražnjoj strani vrata.

»Ne budi smiješna. Ako požuriš, možeš pronjuškati i prije no što oni uopće stignu tamo. Gledaj, bijeli je dan, a ti si u Brightonu. Osim toga, ja poznajem svećenika. Oca Šandora. Nitko te neće ozlijediti dok je on tamo. On je ratni junak. U slučaju bilo kakvog problema, njemu možeš vjerovati. Otiđi na taj sprovod. Sveto srce. Ulica Norton. Bilo kako bilo, moraš baciti pogled. Snađi se. To nam je posljednja prilika da dobijemo neku pouzdanu informaciju o tome na koji je način umrla.«

Vesta je duboko uzdahnula.

»Kako da ja pogledam u lijes mrtve žene? Oh, a unutra je i tijelo one male, mrtve bebe. To je užasno.«

»Ne znam. Jednostavno pokušaj. To je tvoja dužnost. Dogodilo se nešto loše, Vesta. A nema nikoga drugoga da sazna što. Ako doista jest umrla pri porođaju (u što sumnjam), onda ćemo barem znati da je tako bilo i možemo zaboraviti na cijelu tu priču.«

Vesta je tužno pogledala u posljednju limenku sira i keksa, ali je navukla na sebe svoj kaput ponoćno plave boje.

»Moj šef možda ima neuredno radno vrijeme, ali neće mu biti drago ako sazna za ovo«, rekla je, napola tužno, a napola kako bi dala do znanja da provaljivanje u ljesove neće postati dio redovitog njezinog posla.

»Znam, ni mojem«, odgovorila je Mirabelle. »Gospodin McGuigan se vraća sutra. On će preuzeti taj slučaj. Veliki Ben će se upoznati sa situacijom, on poznaje mnogo policajaca. Osim ako ti ne znaš nekog pouzdanog policajca? Nekoga poštenoga?«

Vesta je zakolotala očima. »Nema baš velike šanse za to, ha?« rekla je. »Koliko i da u paklu padne snijeg.«

Brightonska je policija vrvjela korupcijom. Tamo se događao jedan skandal za drugim.

»Pa«, rekla je Mirabelle. »Kada bismo barem uspjele saznati dovoljno o tome što se dogodilo, Ben će se umjesto nas pozabaviti time. Tako će biti mnogo lakše. A mi ćemo imati prave dokaze. Ja ću te pokrivati ovdje – ako se pojavi tvoj šef, reći ću mu da ti nije dobro i da si otišla u ljekarnu. Na koliko dugo se on obično izgubi?«

Vesta je slegnula ramenima. »Ovisi o tome koliko novca ima«, rekla je.

»Dobro, prepusti to meni«, umirila ju je Mirabelle.

Kada je crna djevojka stigla do vrata, odjednom se skamenila i okrenula na peti.

»Znaš li ti išta o autima?« upitala je. »U pola deset treba doći jedan tip da osigura svoj novi Ford. To je jedan od onih ušljivih Zephyra – skroz je novi i trebao bi mu stići svake sekunde. Registracija glasi na 1951. i obične je, bijele boje – blještave! Jako je uzbuđen zbog svega toga, a mi dajemo dobru cijenu za ta nova vozila. Obrati pozornost na njega umjesto mene, hoćeš li? Samo zapiši broj registarskih pločica i povijest njegovog osiguranja. Ja ću ga, kada se vratim, nazvati i dogovoriti se s njim oko cijene.«

»Nema problema«, rekla je Mirabelle i upitala se kako joj je uopće moglo pasti na pamet da Vestu poveže s lijenošću.

Dvanaesto poglavlje

Otac Šandor je ušao u kapelicu da se preodjene u mantiju prikladnu za sprovod. To ga je navelo da krene razmišljati o svome susretu s Mirabellom. Bilo je očito da je sirotica uznemirena, a on ju je želio utješiti. Sada je shvatio da je njegova potreba bila osobna – čak i sebična. Mirabelle Bevan je bila jedina poveznica s njegovim prijašnjim životom koja se pojavila u ovih šest godina otkako je došao u Brighton. U svim onim užasima kojima je svjedočio, u tijelima poredanima u šumi, u izglednoj romskoj djeci, u Židovima upalih očiju, u desetkovanim selima, za Šandora nije bilo ničega romantičnoga. Bilo mu je drago što je rat završio. SS-ovci kojima je u Parizu držao mise ujedno su bile najzlokobnije i najizmučenije duše koje je ikada vidio. Ovih je dana ocu Šandoru bilo drago što živi u nezanimljivim vremenima iako je u novinama pratio događanja na tribunalima za ratne zločine. Engleska mu je odgovarala. Pa ipak, sada kad Jacka više nema, osim prašnjavih bilješki u dosjeu, Mirabelle je vjerojatno bila jedina osoba koja je točno znala što je on učinio za Saveznike. U tome je još uvijek bilo nečega, što je njemu bilo važno. Pitao se je li podlegao grijehu ponosa. Mora se moliti.

Šandor je kliznuo u svoju halju i bacio pogled na ručni sat. Liječnik je rekao da će to biti mali sprovod. Željeli su samo nešto jednostavno. »Jadna Romana. Ovdje, osim Lisabette i mene, nije poznavala nikoga. Mi ćemo je otpratiti«, naložio je dječaćkoga izraza lica. Šandor je volio Englesku zbog mladosti njenih duša. Zavareni je lijes stigao prošle večeri i grobari su pripremili odar. Otac Šandor je pritisnuo željeznu kvaku na kapelici da uđe u crkvu. Kao i svakoga dana, zakleo se da će kupiti malo ulja i podmazati tu škripavu bravu. Svakoga bi dana zaboravio na to čim bi stigao do oltara. Danas je zastao na putu do njega i s police pored prednje klupe uzeo molitvenik. Šandor je znao napamet sve što mora izgovoriti, ali je ipak obično držao knjigu u ruci. To mu je pružalo priliku da zaposli ruke. Grobari će doći točno u deset. Tada će lijes odnijeti van.

Kada se približio oltaru, otac Šandor je stao. Tamo je stajala punašna crnkinja u dugom, tamnom kaputu, njemu okrenuta leđima. Izgledala je kao da je skamenjena, tako nagnuta nad lijesom, pa je nije odmah primijetio.

Kada se Vesta okrenula i nasmiješila, njezini zubi gotovo kao da su zasvijetlili u mraku crkve.

»Oče«, rekla je. »Ovaj je lijes zatvoren. Nadala sam se da ću moći odati posljednju počast kako se pristoji.«

»Jeste li poznavali Romanu?« upitao je nježno otac Šandor.

»Ne, zapravo i nisam. Ja sam iz jedne male osiguravajuće kuće«, odgovorila je Vesta.

»Prudential. Ponekad pružamo svoje usluge.«

»Shvaćam. Lijes je stigao zatvoren.«

»Je li to uobičajeno?« zanimalo je Vestu.

»Ponekad. Gledajte, gospođice, ovo nije dobar trenutak da postavljate pitanja. Sestra te jadne žene doći će svakog časa. Nije izgubila samo sestru, već i nećakinju. Pokažite malo poštovanja.«

Vesta je pogledala prema tlu. Ovaj susret se nije odvijao kako treba.

»Vi ste Šandor, je li tako?«

»Jesam.«

Vesta se urotnički nagnula prema njemu. »Pa, ja sam Mirabellina prijateljica«, šapnula je.

Šandor je osjetio da se počeo uspravnije držati.

»Poslala vas je Mirabelle?«

»Ona je, na neki način, moja šefica«, odgovorila je Vesta, »ako shvaćate što želim reći.«

»Morate zaviriti u ovaj lijes?« Vesta je naborala nos.

»Aha«, rekla je. »Želi da to učinim.«

U tom se trenutku začuo odjek visokih potpetica i u crkvi se pojavila Lisabetta, oslonjena o ruku dr. Crichtona. Na sebi je imala usko, crno odijelo, sandale zatvorenih prstiju i uskih potpetica te mali, crni šeširić, sav načinjen od sitnog perja. Vesta je ustuknula jedan korak i pognula glavu. Lisabetta je u ruci držala bijeli rupčić koji je odudarao od njezine crnine i neprestano je šmrkala hodajući prema prednjem dijelu crkve.

»Oče Šandore«, rekla je otvoreno zureći u Vestu znatiželjnim pogledom. »Tko je ovo?«

Vesta je istupila ispružene ruke. »Vesta Churchill«, rekla je. »Prudential Insurance. Naša sućut glede smrti vaše sestre.« Lisabetta je dostojanstveno kimnula, ali nije dotaknula Vestine ispružene prste.

»Hvala vam«, rekla je ne spuštajući pogleda s Veste, upijajući svaki detalj. »Romana je tek nedavno došla ovdje. U Engleskoj je poznavala samo nekolicinu ljudi, a ovdje u Brightonu nikoga, osim mene i dr. Crichtona. Bojim se da je sprovod organiziran samo za nas.«

»Razumijem«, rekla je Vesta. »Biste li željeli da odem?«

Lisabetta je nosu prinijela rupčić. Vesta je primijetila da je dr. Crichton jedva primjetno dotaknuo njezinu nadlakticu i istupio naprijed.

»Mislim kako je Lisabetta željela reći da će ovo biti vrlo skroman sprovod. Molim vas, nemojte misliti da ste dužni ostati.«

»Ostat ću«, rekla je Vesta vrlo odlučno. Nitko je nikada nije tako promatrao. Bila je to istovremeno inspekcija i uvreda. »Voljela bih to.«

Stigli su nosači lijesa i mala je procesija krenula prema izlazu iz crkve. Nije bilo ni traga kiši dok su hodali među nadgrobnim spomenicima prema svježe iskopanoj raki. Šandor je kimnuo Vesti i nasumce otvorio knjigu. Počeo je voditi pogreb dok je Lisabetta tiho šmrkala, a dr. Crichton se zaštitnički nadnosio nad njezin krhki lik.

»Naša sestra, Romana, došla je iz malog sela. Sela koje sam dobro poznao. Prešla je dugi put i pripremala se preuzeti novu ulogu majčinstva sa svime onime što ta uloga može ponuditi mladoj ženi. Bilo je to uzbuđljivo vrijeme i, nažalost, Gospodin ju je uzeo k sebi u njezinim najboljim godinama. Sada Romanu i njezino mrtvo dijete predajemo zemlji.«

Ovdje je počeo govoriti na jeziku za koji je Vesta isprva pomislila da je latinski, ali je brzo shvatila da se radi o mađarskome. Lisabetta je držala rupčić pri obrazu i plakala. Lice dr. Crichtona se skamenilo. Nakon nekoliko minuta Mađar je prešao na nešto, što je zvučalo poput molitve. Vesta je pognula glavu. Dva su grobara spustila lijes u iskopanu rupu, a Lisabetta je unutra ubacila grumen zemlje.

»Naručit ću lijepu nadgrobnu ploču«, šmrnula je. »Možda crnu, sa zlatnim slovima.«

»Ne sada«, obgrlio ju je dr. Crichton. »Nemoj sada brinuti o tome, draga moja.«

Šandor je poveo grupu natrag u crkvu. Grobari su ostali vani kako bi zapunili rupu kada se ožalošćena rodbina udalji. Usprkos činjenici da žalobnici često na lijes bace šaku ili dvije zemlje, pa čak i malo cvijeća, bilo je nečega u promatranju drvenoga lijesa koji nestaje u zemlji, što je ožalošćene žene činilo neutješnima. Bio je običaj pričekati da svi odu prije no što muškarci s lopatama dovrše posao. »Mi idemo kući«, objavila je Lisabetta i kraljevskim pokretom ispružila ruku u rukavici da se rukuje s Vestom. Dr. Crichton se diskretno izgubio da doveze auto.

»Tragičan gubitak«, rekla je Vesta. »Danas pri porođajima gubimo sve manje i manje žena. Jako mi je žao što je vaša sestra morala biti jedna od njih.«

»Imala je malog dječaka«, dobrovoljno se javila Lisabetta. »Znate, bio je mrtav kada je izašao van. Uvijek je govorila da bi ga nazvala Dominic.«

»Grozno.«

Lisabetta je lagano dotaknula Šandorovu nadlakticu.

»Oče, hvala vam«, rekla je. »Lijepa utjeha.«

Crichton je auto parkirao uz nogostup, iskočio iz vozila i pridržavao otvorena vrata.

»Dolazite li uvijek na sprovod svojih klijenata?« upitao je dr. Crichton kada se ova sagnula da sjedne na suvozačko sjedalo.

Vesta je odmahнула glavom. »Od četiri slučaja – tek u jednom«, odgovorila je poslovnim tonom, a onda je dodala: »Ona je bila toliko mlada i njezina se smrt čini takvom štetom. Mi se zainteresiramo za sve što je neobično. Jeste li je dobro poznavali, doktore?«

»Ne toliko dobro koliko poznajem Lisabettu. Romana je tek stigla«, zatvorio je vrata. »Živjela je u Parizu dok nedavno nije umro njezin suprug. Jadna Lisabetta sada je sama. Potpuno sama.«

Vesta je primijetila da se Lisabetta nije činila onom vrstom žene koja bi ikada morala biti sama ako to ne želi. Nije mogla odrediti je li to samo ljubomora jedne žene na ljepotu druge, ali ta joj se osoba nimalo nije sviđala. To je bilo neobično – Vesta je imala naviku da svima pruži priliku, a ova je jadna žena, naposljetku, bila ožalošćena. Zajedno sa Šandorom mahala je prema Jaguaru, dok se automobil odmicao od crkve.

»Dođite«, rekao je Šandor ne skinuvši pogleda s ceste tako dugo dok sve manji auto nije

skrenuo iza ugla. »Spriječit ćemo grobare da zatrpaju raku.«

Na groblju su grobari pušeći dijelili jednu cigaretu prije no što započnu s poslom.

»Molim vas, gospodo«, rekao je Šandor. »Možete li nas malo ostaviti nasamo?«

»Želite da raku ostavimo otvorenu, oče?«

»Ja ću sam ubaciti malo zemlje kada gospođica Churchill bude gotova. Vratite se nakon ručka, pa možete dovršiti posao.«

Muškarci su se raštrkali među grobovima.

»Poznajete li dugu Mirabellu?« upitao je Šandor.

Vesta je odmahнула glavom. »Dva dana. Vi?«

»Desetak godina«, priznao je Šandor. »Poznavao sam je tijekom rata.«

Vesti jedva da je bilo dvadeset. Bila je školarka kada je Šandor vaticanskim kanalima krijumčario podatke o kampanjama nacista.

»Mirabelle je vrlo hrabra žena«, rekao je Šandor. »Inteligentna žena. Muškarac za kojega je radila pokopan je ovdje. Mislim da ga je voljela.«

Kimnuo je prema grobu ispod jednog grma. Vesta, čije je zanimanje bilo probuđeno, odšetala je do groba i pročitala natpis uklesan u nadgrobnu ploču. »Jack Duggan. 1900. – 1949. Jako nedostaje svojoj odanoj supruzi Mary i kćerima Lilian i Isli.«

Mirabelle se pokazuje sve zanimljivijom. Nije se činila vrstom djevojke koja bi se splela s oženjenim muškarcem.

»Je li i nju volio?« upitala se Vesta naglas.

Šandor je slegnuo ramenima. »Ne znam«, rekao je, »ali hrabrost ne znači da se čovjek odmah upustio u bitku«, napomenuo je izvukavši ispod svoje halje švicarski nož.

»Ostanite na straži«, rekao je i tiho se spustio u otvoreni grob.

Vesta je pogledala uokolo. Crkva je bila tiha, a groblje prazno. Nije bilo ničega na što bi trebala paziti – groblje je bilo tiše od kišovitog ponedjeljka u Margateu. Želudac joj se okretao, ali Šandor je bio toliko neposredan da joj je bilo lakše nego kad je sama. Zapravo, nije bila sigurna u uspjeh bez njegove pomoći. Zagledala se u svećenika kako izvlači vijke iz poklopca lijesa. Jeftino je drvo bilo podatno i nije prošlo mnogo vremena prije no što je poklopac olabavljen.

»Trebam vašu pomoć«, naložio je.

Vesta se nagnula i povukla Šandora natrag na površinu. Njegova je halja bila umrljana žutim blatom. Bilo joj je jako drago što nije morala dotaknuti lijes – naježila se od pomisli da bi morala skočiti u grob. Dovoljno je teško i pregledati leš. Činilo se da su ti stariji ljudi, koji su proživjeli rat, bili načinjeni od neke žilavije tvari i Vesta se pitala što je Mirabelle zapravo učinila da je došla u dodir s tim tromim, mađarskim pastorom. Bilo je to zanimljivo. Šandor je podignuo lopatu koju su ostavili grobari i nagnuo se nad otvorenu raku da na polugu podigne poklopac lijesa.

»Već ste ranije ovo radili, zar ne?«

Šandor je postao rumen u licu. Prvi put se, nakon mnogo godina, osjetio ponosnim.

Janja

Adrenalin je kolao kroz njegove vene i svidio mu se taj osjećaj, bio to ponos ili ne. Ispruživši ruku koliko je god više mogao, umetnuo je lopatu na mjesto i pomaknuo poklopac lijesa uvis, dok je Vesta iza njega virila u dubinu.

»Sranje«, rekla je kada je unutrašnjost postala vidljiva. Pogled na leš nije bio toliko grozan koliko se Vesta bojala da će biti. Ali, u jednu stvar nije bilo sumnje – ovo je bio pogrešan leš.

»Za ime Božje, tko je ovo?« rekao je Šandor kada je ponovno namjestio poklopac na njegovo mjesto.

Vesta je ostala šutjeti. Pokušala se prisjetiti. Već ga je negdje vidjela.

»Moramo nazvati Mirabellu s telefona u kapelici. Doista bih trebao nazvati policiju. Nezakonito je pokopati...« Šandor je zastao. Osjetio je hladni metal na svojem vratu, tik uz svoju venu.

»Oh, kvragu«, rekla je Vesta.

Zatim su u sekundi osjetili šok prodorne boli i oboje su se onesvijestili.

Trinaesto poglavlje

Mirabelle je pogledala na sat. Bilo je jedanaest i petnaest. Sprovod je već morao završiti. Vesta će se uskoro vratiti. Pošta je bila razvrstana, a tanjurići i šalice oprani. Vrativši se za svoj stol, Mirabelle se zagledala kroz prozor dok je sunce, kako se bližilo podne, polagano prelazilo iznad ceste. Vrijeme je bilo savršeno za ručak na plaži, ali nekako joj se danas nije išlo.

Mirabelle se uspravila na stolcu. Začula je zvuk otvaranja vrata i uspinjanja stubama s ulice na hodniku ispod nje, iako odjek koraka definitivno nije bio Vestin. Takvu je buku mogao proizvoditi samo muškarac koji nije imao što skrivati, pa se nasmiješila. S one strane zamagljenog stakla pojavio se neki visoki obris i vrata su se otvorila.

»Je li ovo ured Bena McGuigana?« Mirabelle je podignula pogled.

»Gospodin McGuigan je vani. Hoćete li mu ostaviti poruku?« Viši policijski inspektor Alan McGregor se namrštio, ozbiljno gledajući svojim plavim očima.

»Gdje ga mogu pronaći?« upitao je.

Mirabelle je uzdahnula. »Ne znam. Vani je i radi. Zašto ga trebate?«

»Želio bih razgovarati s njim, to je sve. Je li većinu vremena vani?«

»Da.«

»Pa, pretpostavljam da je to, kada je posao u pitanju, dobra muška odlika.« Mirabelle je kimnula.

»Kada očekujete da biste ga mogli vidjeti?«

»Sutra.«

»Kada ste ga vidjeli posljednji put?«

Mirabelle je oklijevala, a McGregor je u svome džepu potražio značku.

Mirabelle je pažljivo pročitala detalje što je, primijetio je McGregor, bilo neobično. Većina bi ljudi tek površno bacila pogled.

»Jučer ujutro, viši policijski inspektore«, rekla je Mirabelle. »Dobio je tešku prehladu i otišao se doma liječiti.«

»I mislio sam da ću ga uspjeti uloviti kod kuće prije no što krene na posao, ali on nije tamo«, priznao je McGregor.

»To je čudno. U koliko je sati to bilo?«

»U pola devet. Otišao sam tamo na putu prema Trgu Bartholomew.«

»Mogu mu prenijeti poruku, ako želite.«

McGregor je napravio nekoliko koraka amo-tamo; njegov je policijski ogrtač bio raskopčan, osim jednoga gumba zakopčanog u visini struka.

»Pronašao sam ovo«, rekao je posegnuvši u džep iz kojega je na Mirabellin stol položio crni, kožnati novčanik. Posegnula je da ga otvori, ali prije no što je to učinila, već je znala da pripada Benu McGuiganu i prsti su je zasvrbjeli od napetog iščekivanja.

»Gdje ste ga pronašli?« rekla je.

»Na trkalištu. Blizu muških zahoda.«

Primijetila je da u novčaniku nije bilo mnogo toga. Malo novca i dva listića od oklada na utrke s nadnevkom od jučer poslijepodne, nakon što se Ben razbolio. Mirabelle je upamtila ime kladioničara koji je, čini se, prikupljao Benove oklade. M. Williams. Čudno. Nije znala da Ben kocka.

»Razumijem«, rekla je, dok joj je u mozgu ključalo.

»Pitam se postoji li netko tko mu duguje novac? Netko opasan?«

Mirabelle je računovodstvenu knjigu okrenula prema višem policijskom inspektoru.

»Benu duguju novac svi, čak i njegova supruga«, rekla je. »Zapravo, duguju novac njegovim klijentima, iako ljudi to obično poistovjećuju. Ako se nešto dogodilo gospodinu McGuiganu, jako mi je drago da na tom slučaju radi viši policijski inspektor, ali to nije uobičajeno, je li tako, gospodine? Mislim, to je samo slučaj izgubljene imovine.«

McGregor nije objasnio Robinsonovu naviku da sve prebacuje na svoga šefa, ali u ovom mu je slučaju bilo jako drago što je nabasao na McGuiganov novčanik. S McGuiganom se susreo samo dvaput, oba puta u baru Sussex, ali mu se taj čovjek svidio.

»Poznajem Bena«, rekao je McGregor. »Susreo sam ga nekoliko puta. A ovo nije tipično za njega, je li tako? On je čovjek vojničkog života – sve mora biti u redu i na svome mjestu.«

Viši policijski inspektor je prolistao stranice računovodstvene knjige. Oči su mu bljesnule kada mu je pogled pao na bilješku o dugu Romane Laszlovich, ali ostao je šutjeti.

»Taj smo posao dobili nakon što je Ben otišao«, objasnila je Mirabelle. »Ništa nije znao o tome.«

»A vi ga niste vidjeli dva dana. U koliko je sati otišao kada je posljednji put bio u uredu?«

»U vrijeme ručka. Oko jedan.«

»A što mislite, duguje li on nekome novac?«

»Sumnjam u to.«

McGregor je zastao. I on je sumnjao u to, ali morao je pitati.

»Imate li neku noviju Benovu fotografiju, gospođice Bevan?«

Mirabelle je odmahнула glavom. »Mogu vam dati detaljan opis«, ponudila je.

»Ne. U redu je. Imam njegov vojni dosje – visinu i težinu. Mogu se poslužiti time, a opis mogu pružiti i sam. No, ništa nije toliko korisno kao fotografija. Ako se pojavi, neka me on nazove u postaju.«

»Da, gospodine. Nije li neobično što je novac još uvijek tu? U novčaniku?« McGregor se okrenuo prema vratima. Ta mala je bila bistra.

»Da. Čudno je to«, rekao je.

Dok se tutnjanje McGregorovih koraka po stubama sve više gubilo, Mirabelle je u dnu želuca osjetila onaj nelagodni osjećaj. Nešto je tu bilo jako mutno. Bila je u iskušenju da potrči Ulicom East za višim policijskim inspektorom i zamoli ga da joj šalje informacije o novom razvoju događaja, ali umjesto toga je posegnula za svojim kaputom i šeširom, na brzinu je Vesti nadrljala poruku i napustila zgradu.

Veliki Ben McGuigan imao je malu kuću na Kensington Placeu. Živio je tamo otkako je napustio vojsku – nekoliko kućnih brojeva gore ili dolje. Kuća je bila obojena u bijelo – bila je to jedina neutralna boja u nizu koji se sastojao od izbljedjelih, pastelnih nijansi koje su podsjećale na dječje crteže plavih, roza i žutih kuća pored mora. Možda je Ben imao nekih sklonosti prema obiteljskome životu, jer kuća je doista bila prevelika za samca, ali koji god bili njegovi razlozi i planovi, oni nikada nisu urodili plodom. Mirabelle nikada ranije nije bila tamo. Njezin je odnos s poslodavcem bio strogo poslovan, ali sve je detalje o njemu imala u uredskom dosjeu. Prošla je pored Pedestrian Armsa, primijetivši da je to klub najbliži domu njezina poslodavca i krenula ravno prema ulaznim vratima Velikog Bena – dvaput je pokucala i pričekala. Nikakvog odgovora.

»Gospodine McGuigan!« pozvala je. »Bene!«

Dvoja vrata dalje neka je žena u kućnom ogrtaču cvjetnoga uzorka pogledala na ulicu, ali kada ju je Mirabelle uočila, povukla se natrag iza zastora. Mirabele je otišla sa stražnje strane zgrade, pa duž ulice na Trafalgar Placeu. Svaka je kuća na Kensington Placeu imala malo dvorište koje se otvaralo prema uličici od grube kaldrme i blata. Na imanju Bena McGuigana nije bilo svjetla, niti bilo kakvog znaka života. Visoki je stražnji ulaz bio zaključan iznutra. Mirabelle je poskočila da dosegne vrh, pa je izvukla ručicu zasuna iz njenog ležišta. Vratnice su se lagano otvorile, a ona je ušla u popločeno stražnje dvorište. Kada se okrenula, primijetila je dvojicu malih dječaka u kratkim hlačicama kako zure u nju s ruba staze. Jedan je od njih držao loptu prekrivenu blatom.

»Poznajete li muškarca koji živi u ovoj kući?« upitala je Mirabelle.

Dječaci su istovremeno kimnuli glavom. »Jeste li ga vidjeli u zadnjih dan ili dva?« Dječaci su odmahнули glavom.

»Šic! Šic!« otjerala ih je, a oni su nestali i otrčali prilazom, poput dviju ptičica.

Mirabelle je najprije pokušala otvoriti stražnja vrata, ali baš kao i prednja, bila su zatvorena i zaključana. Nije bilo šanse da ih obije. Provirila je kroz kuhinjski prozor. Ben McGuigan je volio da je sve na svome mjestu i prostor je bio besprijekorno uredan. Ipak, kruh koji je stajao na drvenoj ploči na sebi je imao tanak sloj plijesni i to je Mirabelli bilo dovoljno. Ben nikada to ne bi tolerirao – jako je volio čistoću. Nešto je tu jako smrdjelo. Prozor je bio zatvoren, pa je razbila staklo, udarcem ga urušila na pod kuhinje i oprezno se uvukla unutra, izbjegavajući putem oštre krhotine.

»Bene!« pozvala je. »Jeste li ovdje?«

Nije imalo smisla vikati. Već je znala da bi zvuk razbijenog stakla doveo Bena McGuigana u kuhinju, koliko god da je bolestan. Ako je bio ovdje, nije se mogao micati. Poput iskusnog pljaškaša, Mirabelle se ogledala po prostoru. U prednjoj se sobi pored kamina nalazio udoban naslonjač, nekoliko je pisama ležalo ispred ulaznih vrata, sa žigom pošte od proteklih nekoliko dana. Nigdje nije bilo Beechamovog praška ili eukaliptusovog ulja, pa je odmah zaključila kako je malo vjerojatno da je Veliki Ben McGuigan nakon odlaska iz ureda došao kući, što je značilo da ga nema već gotovo četrdeset i osam sati.

Mirabelle se pažljivo stubama uspela na prvi kat. U prednjoj spavaćoj sobi nalazio se prazan, smeđi, kožnati kovčeg i poput role namješteni sag. U većoj, stražnjoj spavaćoj sobi bio je krevet pospremljen vojničkom preciznošću. Bilo je čudno, pomislila je, što je netko tko je cijeli svoj život provodio proganjajući novac drugih ljudi živio u tako oskudnim uvjetima. Znala je – da je htio, mogao je sebi priuštiti mnogo raskošniji dom. Ovdje su jedini predmeti koje ste mogli nazvati luksuznima tek nekolicina Ballantineovih čaša za pivo, poredanih u niz iza ognjišta. Uvozno je pivo bilo skupo. Palo joj je na pamet koliko je oštar bio kontrast između ove male kuće i Lisabettinog stana u Cadogan Gardensu, u kojem je namještaj bio luksuzan, a ormarići prepuni namirnica s crne burze. Mirabelle je shvatila da je ovo bila njezina treća provala u dva dana. Duboko je udahnula i pomirila se s činjenicom da je dobro skrenula sa svog uobičajenog kolosijeka.

Istražujući dalje, otvorila je ormar u spavaćoj sobi i tamo pronašla dva odijela obješena na debele, drvene vješalice. Provjerila je džepove. Ništa nije pronašla. Otvorila je i ladice na noćnom ormariću koji je uredno skrivao samo primjerak Biblije, kutiju papirnatih rupčića i dva para čarapa. Mirabelle je zatvorila ladicu. Nije znala da je Ben religiozan. Zapravo, sada kada razmišlja o tome, bila je uvjerenjena da Ben nije bio vjernik. Ponovno je otvorila ladicu i prolistala Bibliju. U Stari je zavjet bila umetnuta mala bilježnica. Uzela ju je. Mirabelle je poznavala stenogram kojim se Ben služio u svojim bilješkama – isti su se znakovi nalazili u računovodstvenim knjigama. Ovo je izgledalo kao sustav unošenja dvostrukih podataka za zajmove, iako ovo nisu bile posudbe s kojima je radila u uredu. Nije bilo nijednog iznosa koji bi bio manji od pedeset funti, a činilo se da se brojevi sastoje i od četiri znamenke – što je, po svim standardima, pravo bogatstvo. Ubacila je bilježnicu u svoju torbu. Zatim je svoju pozornost usmjerila prema košari za smeće pored kreveta. Unutra je bilo nekoliko karata i popis utrka na papiru roza boje. Pročitala je što piše na listićima – jedan je bio ulaznica za brightonsko trkalište, a druga dva listići oklada (jedan za konja po imenu Plavi Dijamant i drugi za konja Caseyjeva Djevojka), oba s nadnevkom od prošlog vikenda. Mirabelle je izvadila papiriće iz koša i pregledala ih. Kladioničar je ponovno bio M. Williams. Zaključila je da nijedan od listića nije bio pobjednički – inače ne bi dospjeli u koš. Ali, sve to nije imalo smisla. Cijela je priča bila potpuno bezvezna. Ben McGuigan nije riskirao. On nije bio čovjek od klađenja i ni u kojem ga se slučaju nije moglo nazvati špekulantom ili nepromišljenom osobom. Uvijek je govorio da je najbolje ulagati u ciglu i žbuku, a najvažnije je bilo da se nikada ne igrate sa svojom sigurnošću. Što je on to naumio na trkalištu u Ulici Fairfield?

Mirabellu je prepalo brzo kucanje po ulaznim vratima. Ustala je i zagladila suknju zaokruživši pogledom po sobi. Zatim je lagano sišla stubama, a njezini su koraci odzvanjali po golom, drvenom stubištu. U prizemlju je podignula zasun i povukla lanac ustranu. Vani je stajala ona žena u cvjetnom kućnom ogrtaču iza koje se skrivao jedan od one dvojice dječaka iz uličice.

»Zdravo«, rekla je. »Čuli smo lomljavu stakla, a sada vidim da je stražnji prozor razbijen. Što se događa?«

»Oh, da«, odgovorila je Mirabelle. »Poznajete li gospodina McGuigana?«

Žena je kimnula. »On mi je susjed«, rekla je. »Naravno da ga poznajem. Skoro sam pozvala policiju kada ste tako upali unutra. Da ste muško, to bih i učinila.«

»Da. Tako je, naravno. Hvala vam. Ja radim za gospodina McGuigana«, objasnila je.

»Jeste li ga vidjeli u proteklih nekoliko dana?«

Žena je slegnula ramenima. »Ne znam«, rekla je. »Mislim da nisam.«

»Nije došao u ured, pa sam se zabrinula. Mislila sam da je bolestan – bio je prehladen, vidite – ali nije ovdje.«

»On je vrlo samozatajan«, primijetila je žena. »Želite li da pošaljem dječake, pa neka dovedu pozornika?«

»Ne. Sigurna sam da ću mu ući u trag«, rekla je Mirabelle. »Jutros sam i sama razgovarala s policajcem i znaju da ga nema. Ne brinite. Samo sam željela pogledati uokolo. Bila sam zabrinuta za njega.«

»A što je s prozorom? Ne možete ga ostaviti tako. Nije sigurno.« Mirabelle je posegnula u svoju torbicu i izvukla šaku sitniša.

»Hoćete li se vi pobrinuti da se to zamijeni? Bila bih vam jako zahvalna. Sigurna sam da netko ovdje ima jedno rezervno staklo.«

Kuća nije imala ništa više za ponuditi i Mirabelle nije željela riskirati daljnja suočavanja s Benovim susjedima. Stupila je na ulicu i zatvorila za sobom vrata dok je žena prebrojavala novčiće.

»Moj bi George mogao to učiniti«, primijetila je. »Zna biti od pomoći. Prepustite to meni.«

»Hvala«, nasmiješila se Mirabelle. »Bilo bi sjajno kada bi htio to učiniti. A ako vidite gospodina McGuigana, molim vas recite mu da ga je Mirabelle došla potražiti i da bi viši policijski inspektor McGregor želio da ga nazove.«

»Mirabelle. Dobro. Viši policijski inspektor McGregor. Nadam se da je on dobro«, rekla je žena. »Čovjek s takvim poslom – pa, tamo se može naći svakakvih ljudi.«

Mirabelle nije željela razmišljati o tome, a kamoli voditi raspravu.

»Pa«, rekla je kako bi ohrabrila i sebe i tu ženu, »kada sam ga posljednji put vidjela, nije bio dobro. Možda je otišao k nekom prijatelju da se oporavi. Sigurna sam da ću ga pronaći. Hvala vam na pomoći.«

Mirabelle je niz Kensington Place i prema Pedestrian Armsu hodala s više samopouzdanja no što ga je uistinu osjećala. Kuća Velikog Bena bila je udaljena samo nekoliko kilometara od trkališta – je li živio nekakvim dvostrukim životom? To nije njemu slično ponašanje, ali što drugo da misli? Gurnula je vrata i sjela na klupu pored bačvica s pivom koje su na sebi imale malu pipu. Gostioničar se nagnuo preko pulta.

»Jeste li dobro, gospođice? Mogu li vam kako pomoći?«

»Viski, molim. Glenlivet, ako imate.« Muškarac se okrenuo da joj napuni čašu.

»Vi niste odavde«, rekao je pričljivo. »Tu ste u posjetu?«

»Razmišljam o tome da odem na utrke«, podignula je Mirabelle viski prema usnama.

»Danas ništa od toga, dušo. Veliki miting je sutra, u petak. Svi će se iz Londona sletjeti ovamo. Vikend osvajanja kupa zna biti maničan. Volite utrke konja, ha?«

»Zapravo, dobila sam dojavu od jednog prijatelja. Od Bena McGuigana. Poznajete li ga?«

»Da. Naravno. Živi gore u ulici, zar ne? Stara škola. Pije svijetlo pivo. Uvijek me pita kada ćemo uvesti one šminkerske, strane boce, ali ja sam čovjek od bačve. Neće to ići samo tako, uvijek mu govorim. Lagano pivo! Ljudi ga žele iz bačve – barem većina, ovih dana.«

»Nisam znala da Ben voli utrke«, slegnula je ramenima Mirabelle.

»Da, nikada ga nisam čuo da ih spominje, kad smo već kod toga. Gospođice, eto, većina muških voli utrke. To je u ljudskoj prirodi.«

»Mislila sam da bih mogla uložiti okladu kod kladioničara kojeg mi je spomenuo – ime je Williams?«

»Na koga biste se kladili?«

»Na konja po imenu Plavi Dijamant. I na onoga što ga zovu Caseyjeva Djevojka. Čuli ste za toga Williamsa? Mislite li da je taj tip u redu?«

»Ne poznajem tog čovjeka. Otkako su natkrili tribine, čujem da je kladioničara ovdje više no ikada. Prava zbirka! Ja se obično kladim kod Houghtona. Sama Houghtona. Potražite njega, ako želite. Pouzdan je.«

»Hvala«, rekla je Mirabelle i ispila viski do kraja. »Navratit ću sutra.«

Mirabelle je žustrim korakom odšetala natrag do ureda. U jednom se trenutku zapitala što bi Vesta mislila o nestanku Velikog Bena, ali kada je otvorila vrata obaju ureda, nigdje nije bilo nikoga. S uzdahom je uzela sendvič iz svoje kutije za ručak, položila Benovu bilježnicu na stol i uzela malo papira. Dok je jela, prevela je brojeve iz bilježnice koju je pronašla u Benovom noćnom ormariću. To su bile isplate realizirane unutar proteklih nekoliko dana, a ukupni iznos bio je gotovo dvadeset tisuća funti. U što li se on to upustio na trkalištu? Pogledala je na svoj sat. Već je bilo kasno i Vesta se do sada trebala vratiti. Mirabelli je malo nedostajala. Opet je imala onaj mučni osjećaj u želucu. Šandor je sigurno sirotu djevojku zadržao na čaju i brendiju.

Ne razmišljajući, Mirabelle je podignula telefonsku slušalicu i okrenula broj kapelice u Svetome srcu. Nitko se nije javljao. Pogledala je kroz prozor na ulicu.

»Prokletstvo«, rekla je bacivši pogled na popis koji je napravila. Ništa više nije mogla učiniti dok ne sazna kako je umrla Romana Laszlovich – ako sazna taj dio slagalice, Mirabelle

Janja

je odlučila otići višem policijskim inspektoru McGregoru. Činilo se da je dovoljno pouzdan. Mogla mu je donijeti i Benovu bilježnicu – možda će mu to pomoći da shvati kamo je otišao Ben. Mirabelle je ponovno bacila pogled na sat, a onda je iglom pričvrstila šešir na mjesto i nešto promrmljala.

»Jednostavno ću morati otići dolje po nju.«

Učinkovita kao i uvijek, pokupila je papire sa stola i zaključala ih u ormarić za spise, a onda je sišla na ulicu i zaustavila taksi koji će je odvesti do crkve.

Četrnaesto poglavlje

Kada se Vesta probudila, bilo je mračno i trebao joj je trenutak ili dva da se sjeti što se dogodilo. Boljela ju je glava, a usta su joj bila suha – bila je to neugodna kombinacija koju nikada ranije nije iskusila. Kada je pokušala ustati, ustanovila je da je svezana za stolac i da ne može pomaknuti ni ruke, ni noge. Koprcala se, ali bez koristi.

»Ostani smirena«, pomislila je. »Jednostavno pričekaj dok ti se oči ne priviknu na manjak svjetla, a onda pokušaj shvatiti gdje se nalaziš, Vesta Churchill.«

Kada se naviknula na tišinu, čula je zvuk plitkog disanja i sjetila se da nije bila sama kada se onesvijestila.

»Šandore«, šapnula je. »Šandore, jeste li to vi?« Začulo se stenjanje.

»Šandore. Šandore, probudite se.«

Svećenik je rekao nešto na mađarskome, a onda je počeo kašljati. Vesta je čekala. Čula ga je kako se koprca, a zatim se začuo udarac kada je pao na bok.

Vesta je tiho jauknula. »Oh, Bože, Šandore.«

»Dobro sam«, rekao je. »Znate li gdje se nalazimo?«

»Ne.«

»Znate li tko nas je doveo ovamo?«

»Ne.«

»Jeste li vezani?«

»Da.«

»I ja sam. Moje oči više nisu što su nekad bile. Vidite li išta?« Vesta je zaškiljila. »Baš i ne«, rekla je. »Ali dobro ste?«

»Pretpostavljam. Prilično me jako boli glava i usta su mi suha. Dobro bi mi došlo malo vode.«

»Dobro. Moramo pokušati olabaviti ove konopce. Samo se nastavite micati. Laganim pokretima, Vesta. Možda će potrajati, ali olabavit će se.«

»Šandore. Bojim se. Doista se bojim«, priznala je Vesta.

»Znam. Iskreno, bio sam i u gorim situacijama. Možete li se imalo micati?«

»Naravno.«

»Dobro. Moramo raditi lagnije pokrete. To će olabaviti čvorove.« Nastupilo je nekoliko trenutaka tišine koju je prekinula Vesta.

»Jeste li vidjeli kako je umro onaj tip? Onaj u lijesu?«

»Da. Postoje tragovi oko njegova vrata. Mislim da je udavljen. Što je neobično za tako

krupnog čovjeka. Bio je snažan. Treba mnogo snage da bi se zadavilo takvog muškarca, čak ako mu i pridete straga. Pitam se tko je on bio?»

»Ja sam ga viđala«, rekla je Vesta. »Isprva ga nisam prepoznala jer je bio mrtav, a oni su ga stavili u taj čudni položaj. Ali znam tko je to, ili tko je bio. Ben McGuigan.«

Zvuk Šandorova koprcanja postao je glasniji.

»Tko je to?« upitao je.

»Tko je Ben McGuigan? On je tip za kojega radi Mirabelle.«

»On je Mirabellin šef«, odgovorila je Vesta. »*McGuigan and McGuigan*. Iako sam ja čula samo za jednog McGuigana. Nisam sigurna da su ikada postojala dva McGuigana. Vidjela sam ga samo usput, kada je ulazio ili izlazio iz ureda.«

»To znači da je Mirabelle u velikoj opasnosti«, rekao je Šandor. »Moramo se izbaviti odavde.«

»Ma nemojte, Šandore! Mirabelle je u opasnosti, je li? Ja mislim da smo mi u mnogo većoj opasnosti.«

Zatim su s jedne strane začuli korake i vrata su se otvorila. Vani je bilo sunčano, pa je iznenadno svjetlo probolo Vestine oči. U ono što su sada prepoznali kao nekakvu dogradnju zidova od gruboga kamena i naherenog krova, ušao je muškarac. Bio je srednje visine, sive kose i odjeven u odijelo. Izgledao je previše otmjeno za nekoga tko bi se upustio u otmicu i umorstvo, pomislila je Vesta. A otmjeno se i ponašao. Odlučila je da će mu pokušati parirati.

»Pa«, rekao je engleskim naglaskom siromašnijeg dijela populacije, što je bilo nešto od čega je mogla početi. »Čini se da ste tijekom svoje istrage otkrili nešto prilično nezgodno, gospođice Churchill.«

Vesta se pokušala zaustaviti, ali nije uspjela. Bila je bijesna. »Mislite da se možete izvući s time! Tako otimati ljude – i to još svećenika!« obrušila se na njega.

»Oh, da«, presjekao ju je. »Definitivno ćemo se izvući s time. U to uopće nema sumnje.«

Čovjek je stao hodati dok se nije zaustavio ravno ispred nje.

»Pitanje je hoćete li vi završiti u pogrešnom grobu dok se mi izvlačimo s time. Pitanje je želite li vi ostati živa, gospođice Churchill? Ili ste spremni umrijeti za ljubav tvrtke Prudential Insurance Company? Mislite li vi da nešto dugujete svojem poslodavcu?«

Vesta je pljunula. Srećom, nije izgovorila ono što joj je u tome trenutku palo na pamet – da ona uopće ne radi za Prudential.

»Ozbiljan sam. Postavio sam vam ozbiljno pitanje, gospođice Churchill. Ne bi mi bio problem ubiti vas, ali bit će lakše ako budete surađivali. A sada, ukoliko vas pustim, hoćete li javiti vašoj tvrtki da je sve u redu i pobrinuti se da otpuste novac? To je sve što želim. Ta policia osiguranja.«

Vesta je u nevjerici zurila u njega; sinulo joj je da laž koju je izgovorila radi njoj u korist – održava je na životu.

»A onaj muškarac u grobu?« upitala je.

»Oh, ne brinite za njega. Ionako je već bio mrtav.«

»A što se njoj dogodilo? Što se dogodilo Romani Laszlovich?« Muškarac je tu informaciju držao za sebe.

»Ne očekujete valjda da vam odam tu informaciju, zar ne? To se vas ne tiče. A sada, evo

što ćemo učiniti. Vi ćete otići natrag u Prudential i ja ću vas, naravno, držati na oku. Reći ćete im da je sve u najboljem redu i pobrinuti se da isplate taj novac. Vjerujte mi na riječ, Romana Laszlovich nije više s nama, bez obzira na to koga ste vidjeli u onome lijesu. Samo zato što ona nije u njemu, ne znači da nije mrtva. Dakle, pobrinite se da isplate taj novac. A onoga dana kada novac bude isplaćen, vi primete 50 funti. Ravno na vaš tekući račun. Ili barem, na bankovni račun koji ćemo vam mi otvoriti. Mali bonus, recimo to tako.«

»Mislite da ću to učiniti za 50 funti? Ne bih to učinila ni za kakav novac! Jeste li vi ljudi? To je prijevara. A u to je uključeno i dvoje mrtvih ljudi.«

»Nisam ja lud, gospođice Churchill. Ni najmanje. Tih 50 funti je samo još jedna mala polica osiguranja. Ona u cijelu priču uvlači i vas. Doista mislim kako ćete učiniti ono što ja želim da učinite jer ćete time spasiti svoj život, kao i život ovoga dobrog svećenika. Mi ćemo ga, vidite, zadržati. Sve dok novac ne bude isplaćen. Razmišljajte o tome kao o polici s bonusom. Naravno, ako odete na policiju, ubit ću ga. Ako išta odate svojim kolegama iz osiguranja, ubit ću ga. Zapravo, ubit ću ga ako učinite išta što ja ne bih odobrio. Vama je stalo do toga što će se dogoditi s pastorom, zar ne?«

»U redu je, Vesta. Ne morate brinuti zbog mene«, rekao je Šandor. »Ionako će me ubiti. Morat će.«

Muškarac je snažno udario Šandora, a on se lagano pogrbi na svome stolcu. Vesta je vrisnula, ali muškarac se na to nije obazirao.

Kada je nastavio, glas mu je bio potpuno smiren i lišen osjećaja – baš kao i ranije.

»Nedugo nakon što novac bude isplaćen, svi koji su upleteni u ovo otići će svojim putem.« Vesta je uspjela razabrati njegovo lice u mraku dok je namještao usne na način zbog kojega se osjećala jako neugodno – kao da je gladan. »Mi zapravo ne želimo nikoga ubiti, ako ne moramo. Teško je poslije počistiti za time. Zato, ako novac bude isplaćen...«

»Sve ovo zbog neke ušljive police osiguranja na tisuću funti?« promucala je. »Vi se valjda šalite.«

»Vidim da ste praktična dama«, nastavio je muškarac, a da nije ni trepnuo. »Vidim to. Zato nema smisla da i dalje pričamo. A sada, slažete li se s planom ili da vas oboje ubijem danas i jednostavno ostavim Prudentialu da se pita zašto se niste vratili u ured? Znaite, mnogo se toga može dogoditi na putu do ureda. Svakakve stvari koje uopće nisu vezane uz police osiguranja. Nasilno je mjesto ta Engleska ovih dana. Posebno za crnce. Ali ja doista volim kad god mogu pomagati vama crncima. Dajem novac u Afriku da pomognem crnoj djeci, i sve to. A sada, ljubavi, zašto i vi meni ne biste pomogli, ha?«

Vesta je osjetila slabost u koljenima. Pogledala je u Šandora kojemu su oči plamtjele bijesom i ni za lijek nije mogla zamisliti neku drugu mogućnost. Naposljetku, da znaju kako nije iz Prudentiala, vjerojatno bi ih oboje ubili odmah. Vesta je odjednom osjetila da joj nimalo ne ide na ruku što nije prošla rat. Bila je sigurna kako postoji neki pametan izlaz iz te situacije. Bila je sigurna da bi Mirabelle znala što učiniti, ali koliko je ona mogla vidjeti, bila je u zamci i na raspolaganju nije imala nijednu mogućnost.

»U redu«, rekla je. »Učinit ću to. Ali moram znati da je Šandor na sigurnome. Moram biti

Janja

u stanju provjeriti to.«

Muškarac se blago nasmiješio.

»Dobro«, rekao je. »Vrlo dobro. Pa onda, najbolje da mi dadete svoj broj telefona. Privatni. To možemo srediti.«

»Odvežite me«, naložila je Vesta. »Postoji jedan mali ured ovdje u Brightonu u kojem se mogu poslužiti telefonom – regionalni ured po imenu Halley Insurance. Dat ću vam taj broj.«

Petnaesto poglavlje

Mirabelle je prošetala Ulicom Norton i skrenula u crkvu Svetoga srca, zaputivši se ravno niz prored klupa. Otac Grogan je sjedio u prednjoj klupi. Podignuo je pogled čim je čuo zvuk njezinih potpetica na kamenome podu.

»Kćeri moja«, prepoznao ju je i nastavio. »Bojim se da je otac Šandor vani.«

»Kamo je otišao?«

Otac Grogan je slegnuo ramenima. »Nisam siguran«, rekao je. »Jutros je imao jedan sprovod, a zatim se čini da su ga naglo pozvali nekamo. To se ponekad događa – naša je župa velika. Jeste li sigurni da vam ja ne mogu pomoći?«

»Ne, hvala vam.«

Mirabelle je pogledala kroz pokrajnja vrata crkve koja su se otvarala prema groblju. Nikako nije željela ući u crkveno dvorište, ali je znala da će vjerojatno morati.

»Smijem li otići do groblja?« mahnula je rukom prema vratima.

»Oh, naravno.«

Nesigurno je prošla kroz vrata. Bilo je jasno gdje je novi grob. Svježi je humak zemlje na uzglavlju bio obilježen drvenim štapom.

Mirabelle je oprezno krenula prema njemu. Razabrala je gdje su stajali ožalošćeni, dva muškarca i dvije žene. S jedne su strane bili otisci cipela, jasno vidljivi u blatu – dva para tragova visokih potpetica i dva para niskih tragova širokih i dugačkih muških otisaka. Na drugoj su strani bili vidljivi otisci grobara – nazubljeni tragovi potplata njihovih radnih čizama ostali su utisnuti u blato. Nasuprot tome mjestu su se, pri podnožju groba, vidjeli razmazani otisci, kao da je tu netko nešto vukao – lijes, možda? Okrenula se prema prolazu kroz koji se izlazilo na ulicu, pažljivo izbjegavajući pogledati prema mjestu na kojem je znala da leži Jack. *Na njegovom su grobu proljetni sunovrati*, pomislila je, a da nije do kraja registrirala odsjaj žutoga. Zatim se okrenula i stala brzo koračati, pogleda uperenog u svoje noge. Tada ga je ugledala. U travi je ležao napola pojedeni keks preliven čokoladom. Tek kada se sagnula da ga uzme u ruku, shvatila je što je to moglo značiti. Nije bilo slično Vesti da baca hranu. Ako ga se trebala riješiti, položila bi ga u svoj džep, možda čak i strpala u usta. Zatim je Mirabelle odjednom osjetila mučninu. Zagledala se u razmazano blato.

»Oh, zaboga«, rekla je vrativši se u crkvu.

»Oče Grogan«, viknula je. »Kada ste došli ovamo? Znete li kada su oni otišli?« Otac Grogan je podignuo pogled.

»Mogu prenijeti poruku«, ponudio je.

»Kada ste došli ovamo? Niste ih tada vidjeli?«

»Koga?«

»Oca Šandora? Bio je s jednom ženom. S Vestom. S mojom prijateljicom Vestom. Brinem se da im se nešto dogodilo.« Oca Grogana je odavalo držanje mine spremne da detonira. »No, no«, rekao je bez imalo utjehe. Jedva da je reagirao na njezinu zabrinutost i uopće nije žurio. »Nema potrebe za paničarenjem. Siguran sam da je nešto iskrsnulo. Znaite, ovdje u Svetome srcu imamo mnogo župljana.«

Mirabelle je skoro vrisnula zbog frustracije.

»Naravno. Samo, kada ste vi došli ovamo? Jeste li bili ovdje danas rano ujutro?«

»Ne. Nisam.«

»Dakle, u koliko ste sati došli ovamo?«

»Otprilike u pola jedanaest.«

»A crkva je bila otvorena?«

»Ovo je Božja kuća. Ne zaključavamo vrata. U svakom slučaju, ne tijekom dana.«

»A on nije bio ovdje? Sprovod je već završio?«

»Da, tako je. Smirite se, dijete moje.«

»Nema ih već tri ili četiri sata. Gdje vam je telefon? Moramo nekoga nazvati!«

»Ma čekajte malo«, počeo je otac Grogan, »morate se smiriti!«

Nije imalo smisla raspravljati se s njim. Otac Grogan je posjedovao kvalitetu nepomičnosti. Predugo bi trajalo da mu pokuša objasniti. Umjesto toga, Mirabelle je ponovno protrčala između klupa. Izletjela je na ulicu te pogledala lijevo i desno. Nigdje nikoga. Zaustavila je taksi i uskočila na stražnje sjedalo.

»East Street, požurite«, odrezala je vozaču odlučivši da ne ode na policiju. Bit će bolje da nazove telefonom – osobe koje prijave zločin obično zadrže na prijamnome pultu. Ako nazovete, probijete se ravno do nadležnoga. U svakom slučaju, bliže joj je do ureda. Dok je taksi parkirao uz rubnik, okrenula se prema stražnjem prozoru da provjeri prati li je netko. Tko zna jesu li ljudi koji su oteli Vestu još u blizini? Proklinjala je svoju glupost dobacivši vozaču nešto sitnija kada se zaustavio kod Ulice East. Zatim je iskočila iz taksija i požurila uza stube. Ono što je tamo ugledala natjeralo ju je da stane i duboko udahne. Vesta je sjedila za stolom – lica mokrog od suza, ali živa i zdrava.

»Oh, hvala Bogu!« počela je Mirabelle bez daha. »Užasno sam se prestrašila. Mislila sam...«

Vesta je podignula ruku. Na njoj je još uvijek bilo blata iz groba Romane Laszlovich. Sva se tresla. »Što god misliš da se dogodilo, vjerojatno si u pravu«, rekla je. »I još uvijek imaju Šandora.«

»Moramo otići u policiju.« Mirabelle je otvorila telefonski imenik i počela listati.

»Ovdje je danas bio jedan tip. Viši policijski inspektor McGregor. Tražio je Bena...«

»Ne«, rekla je Vesta, vrlo odlučno. »Ne možemo obavijestiti policiju. To je sigurno. Ako odemo na policiju i oni to namirišu, ubit će Šandora. Mirabelle, žao mi je. Ne znam kako da ti to kažem, ali gospodin McGuigan je mrtav.«

Šesnaesto poglavlje

Za vrijeme ispijanja triju šalica vrućeg, slatkog čaja, Vesta je Mirabelli ispričala sve što se dogodilo. Dok su pijuckale, Mirabelli je bilo drago što su se ruke djevojci napokon prestale tresti. Nije bilo čudno što joj je od šoka mučno i što su joj oči pune suza. Mirabelle je položila ruku Vesti na rame pokušavajući je utješiti. Kada je probavila novosti, Mirabelle se prisilila da ne razmišlja o tome što se dogodilo jadnome Benu i umjesto toga se usredotočila na činjenicu da je trenutno na kocki Šandorov život – to je bilo najvažnije. Ovo nije bilo vrijeme za tugovanje i znala je da se mora usredotočiti na žive, a ne na mrtve.

»Dakle«, rekla je Mirabelle. »Misle da ih istražuje Prudential i stoga su te potkupili kako bi njihova polica bila na sigurnome?«

»Da.«

»Ne znaju odakle si ti zapravo? Nemaju pojma?«

Vesta je odmahнула glavom. »Rekla sam im da je Halley Insurances regionalni ured i da ću biti ovdje. Nazvat će svakog dana oko ručka i ja ću moći provjeriti kako je Šandor.« Odložila je šalicu.

»I nemaš pojma tko je taj muškarac?« nastavila je Mirabelle.

Vesta je spustila glavu. »Ne«, rekla je. »Englez. Sredovječni bijelac. Na sebi je imao odijelo, ali nije bio otmjen. Nisam ga mogla dobro vidjeti – vezao mi je oči prije no što smo izašli van, a unutra je bilo jako mračno.«

»Ali misliš da nadgleda?«

Vesta je slegnula ramenima. »Smijemo li riskirati? Ako pogrešno procijenimo i odemo na policiju, ubit će Šandora. Čak i ako ne nadgleda, tko zna koga imaju na Trgu Bartholomew. Policajci! Prodali bi i svoju rođenu majku, zar ne? I taj njihov skandal – bio je u svim novinama, na naslovnici! Previše je riskantno.«

Mirabelle je odvagnula situaciju. Vesta je bila u pravu. Iako je McGregor pošten, ne znaju tko će još biti s njim u ekipi. Najvažnije je učiniti ono što je najbolje i najsigurnije za Šandora.

»Pa, ne možemo samo sjediti ovdje«, rekla je. »Trebali bismo pokušati saznati više. Vidjeti što možemo iskopati.«

»To nas je i dovelo u ovu situaciju, Mirabelle!« obrecnula se Vesta. Bila je ljuta. »Da me nisi poslala na taj glupi sprovod, ništa od ovoga ne bi se dogodilo. Zar doista želiš da nastavimo s ovime – samo nas dvije? Jesi li ti luda? Ti ljudi su opasni. Trebali bismo jednostavno učiniti što god kažu.«

Mirabelle je krajičkom oka primijetila da pored sudopera stoji Benova šalica koju je uvijek

koristio. Pokušala je ne obazirati se na to.

»Ako ništa ne učinimo, Šandorov ćemo život prepustiti slučaju. Možeš li sjediti ovdje i reći da je to u redu? Morali bismo barem pokušati saznati gdje su držali tebe. Moramo učiniti nešto. On je možda još uvijek tamo, a mi ga možemo spasiti.«

Vesta je pognula glavu. Imala je težak dan – izvan svake sumnje, najteži dan u životu – i sada joj je palo na pamet da Mirabelle zvuči poput njezine majke. Razlog zbog kojeg je Vesta uopće došla u Brighton je upravo taj – dosta je toga da joj govore što mora učiniti i kako to mora učiniti. Ovo je bilo preteško. A tko zna hoće li njuškanje uokolo uopće pomoći Šandoru, čak i da jest u opasnosti?

»Za tebe nema problema«, rekla je ogorčeno. »Ti nisi bila tamo. Mislila sam da se razumiješ u ovakve stvari!«

Mirabelle se zagledala u nju. »Ti si trebala biti izvidnica, Vesta!« odvratila je Mirabelle oštro. »Ja govorim samo o tome da se moramo malo baciti u izviđanje.«

Vesta je odmahнула rukom. Zar je Mirabelle doista od nje očekivala da postane neka vrsta špijunke *a la* Mata Hari?! »Baš. Lako je tebi govoriti kad si bjelkinja. Ja se ne mogu baviti izviđanjem. Znaš li koliko se ljudi okrene za mnom i počne blejati dok hodam ulicom? Sigurno se šališ!«

Mirabelle je zastala. Osjetila je sućut prema Vesti. U crnce na ulici zure više ovdje u Brightonu nego u Londonu. Naravno, ne bi uopće trebali zuriti. Ali to nije bio razlog da ne pomognu Šandoru.

»Pošteno«, rekla je. »Možemo to riješiti.« Vesta je udarila šalicom po stolu.

»Ne. Ja više ništa ne radim. Sjedit ću ovdje i nadati se da će Šandor nazvati kada mu dopuste. To je sve. Nadat ću se da će održati riječ i pustiti ga kada dobiju novac od osiguranja.«

Mirabelle je duboko udahнула.

»Ako odustanemo, dovest ćemo ga u još veću opasnost. Te stvari nikada ne ispadnu kako treba, Vesta. A nemamo koga drugoga uključiti u ovu priču. Tu smo samo ti i ja. Sjeti se kako je biti zarobljen i u opasnosti, potpuno ranjiv i bespomoćan. Razmisli o tome što bi Šandor sada činio da je situacija obrnuta. Da si ti na njegovom mjestu, bi li više voljela da nikoga nije briga za tebe? Bi li doista mislila da je tako sigurnije? Dugujemo Benu, sada kad ga više nema, a dugujemo i Šandoru. Možda dugujemo i Romani Laszlovich, gdje god da bila. I gospodinu Valesquezu. Nešto se dogodilo svim tim ljudima – nešto loše – i to nešto je sletjelo u naše krilo. Život ponekad nije ono što želimo, već ono što dobijemo.«

Vesta je uzdahnula. Prizor koji je stalno viđala u svojim mislima bila je slika Šandora zavezanoga za stolac u nekoj kućici, bog zna gdje.

»Sranje«, rekla je shvativši da je Mirabelle apsolutno u pravu. Da je ona sada na tome stolcu, čeznula bi za time da Mirabelle i Šandor učine ono što trebaju učiniti. Duboko je uzdahnula, slegnula ramenima i bacila pogled prema otvorenoj kutiji s keksima koja je ležala na stolu. Šok ju je zbunio. Usprkos mišljenju njezine majke, možda je ona ipak odrasla i

odgovorna osoba. Sigurno bi bilo lakše jednostavno sjediti tamo, ali to ne bi bilo u redu. Uzela je jedan keks i teška srca donijela odluku. Ne baš neku veliku odluku, ali ipak ju je donijela.

»Dakle, što ćemo točno učiniti?« rekla je.

Mirabelle se okrenula prema zemljovidu Brightona na zidu te izvukla pribadače koje su je držale na mjestu.

»Rekla si kako je trebalo petnaest minuta vožnje automobilom da stigneš ovamo?« Vesta je kimnula. »Otprilike toliko.«

Mirabelle je nacrtala polukrug oko središta grada – obilježila je sva mjesta do kojih se moglo stići za otprilike petnaest minuta vožnje. Zatim je označila kuću na Drugoj aveniji, hotel Grand, trkalište, kuću Velikog Bena, Cobb's of Patcham i Šandorovu crkvu – sve poznate i potencijalne lokacije na ovaj ili onaj način povezane s Lisabettom. Vesta je promatrala Mirabellu, čekajući da progovori.

»Tako – dakle, tražimo dozidanu kućicu u ovome području. Moramo pokušati saznati gdje su te držali. A ti moraš razmisliti, Vesta. Jesi li nešto čula? Nešto namirisala? Je li tamo postojalo išta, što bi nam moglo poslužiti kao trag?«

Vesta je tužno odmahнула glavom. »Bila sam jako prestrašena. Ne sjećam se.«

»Moraš pokušati«, ustrajala je Mirabelle. »Misliš li da bi to mogla biti kuća na Drugoj aveniji – oni bi u vrtu mogli imati dozidanu kućicu?«

»Ne. To nije dovoljno udaljeno«, rekla je Vesta odlučno, postavivši prst na to mjesto na zemljovidu. »Bilo kako bilo, u ovome dijelu grada nema mjesta sličnoga tome. Hoću reći, takvog vanjskog izgleda. Uspjela sam baciti pogled samo na kratko, ali mislim da je to mjesto bilo prilično prostrano – uokolo nije bilo previše zgrada. A činjenica da se ne sjećam nikakvih zvukova upućuje na to da je tamo vjerojatno prilično tiho. Druga avenija je blizu središta grada i tamo je prometno. Sigurna sam da bih se barem sjećala zvuka automobilskih motora. Bila sam ondje neko vrijeme – tijekom dana na toj je cesti gusti promet. A ima i još nešto. Osjećala sam da mi je bilo toplo, sjećam se da je bilo prilično vruće. Ali, bila sam u panici. Vjerojatno me zato oblila vrućina.«

Mala je dobro surađivala.

»Toplo... i prilično tiho«, Mirabelle je bacila pogled na zemljovid. »Pa, i to je početak. A u međuvremenu ću saznati što je Ben naumio. Ako su ga ubacili u grob Romane Laszlovich, onda postoji veza između onoga što se dogodilo njoj i onoga što je on radio na trkalištu – što god to bilo. Budimo realne – ne radi se tu samo o nekakvoj polici životnog osiguranja od tisuću funti. On je bio na tragu nekakvom sustavu naplate mnogo veće količine novca.«

»Tijekom rata si radila nešto važno, zar ne?« upitala je Vesta. Mirabelle je podignula pogled.

»Baš svi su bili važni tijekom rata«, rekla je. »Surađivali smo svi zajedno i pobijedili smo. A to je ono, što mi sada moramo učiniti.«

Vesta je preko stola čvrsto stisnula njezinu ruku.

»Mislila sam da sam te izgubila«, priznala je Mirabelle.

Janja

Vesta je odmahнула glavom. »Samo sam se prestrašila«, slegnula je ramenima.

»Oprosti.«

»Bit će bolje da sada krenemo«, Mirabele je bacila pogled na zidni sat. »Mora izgledati kao da ured radi normalno. Za slučaj da nas nadgledaju. Obično zaključavamo u ovo vrijeme.« Zaklopila je mapu. »Hajde«, rekla je »idemo odavde.«

Sedamnaesto poglavlje

Lisabettin se glas mogao čuti iz predvorja kuće dr. Crichtona. Govorila je na njemačkome. Kućedomaćica je otvorenih usta stajala pored kuhinjskih stepenica, jedva se uspjevši skloniti na vrijeme kada je liječnik sišao niza stube grabeći po dvije odjednom i uletio u svoju radnu sobu.

»Ja. Aber es ist nich so leicht«, zvučala je smirenije no onda kada ju je čuo prvi put.

»Lisabetta«, reče on oštro i kratko, »svi te mogu čuti!« Tada je pokazao rukom na vrata iza sebe.

Lisabetta je zavrtjela njegov stolac i okrenula mu se leđima, ali je nastavila tišim glasom.

Liječnik je osjetio nelagodu kada je čuo njemački. I to ne samo zato što bi ga mogli čuti i drugi. Tijekom rata bio je pridružen Kraljevim škotskim graničarima – bio je časnik, kao i drugo medicinsko osoblje. Brzo je otkrio da se može zaraditi ako zažmiri na jedno oko ispred vreća s tijelima koja su se slala zrakom. Rekao je samome sebi da ta njegova nemarnost koristi izbjeglicama koliko i bivšim nacistima i da je to jednostavno stvar bolje ponude. Novac je bio ključ svega – dobrog ili lošega. Krajnji sudac. Prije no što si je uspio osigurati stipendiju za studij medicine, doktor Crichton je bio nitko i ništa. Nije imao namjeru nakon rata ponovno zauzimati taj položaj.

Nervozno je bacio pogled prema svome radnom stolu. Što li je Lisabetta naumila? Tek je tri dana u njegovoj kući, a on već osjeća kao da je pod invazijom. Njegov miran, ugledan život njoj ništa nije značio. Općenito gledajući, ostavljala ga je na miru – samo bi tu i tamo zamolila nekakav recept, povremeni pregled neke pacijentice, a jednom čak i medicinsku pomoć nasilniku kojega su napucali. Naravno, on je provodio koordinaciju nekih njezinih londonskih aktivnosti. U biti, trebala ga je zbog njegovog ugleda, a sada ga je kompromitirala vikom preko telefona na nekoga Huna. Hvala Bogu što će uskoro otići.

»Vileicht. Gutentag«, završila je poziv i odložila tešku, crnu slušalicu, zastavši na trenutak prije no što se okrenula.

»Tko je to bio?« nesigurno je upitao.

»Njegova žena«, odgovorila je bezizražajno. »Nije sretna.«

»Nijedna udovica nije sretna.«

Lisabetta je lagano slegnula ramenima. Poznavala je nekolicinu takvih.

»Pa«, rekla je, »ništa ne može učiniti. Naravno da ću ja morati sve organizirati – kao i obično.«

Liječnik je zapalio cigaretu koju je uzeo iz kutije pored kamina.

Janja

»Koliko je bilo tvojih klijenata?« upitao je. »Nemam ih uvijek priliku upoznati. Prava menađerija, nema što. Ne možeš si dopustiti da osoblje sluša kako govoriš njemački, znaš. To u ova vremena nije baš uputno!«

Lisabetta je ustala i prišla mu dražesnim korakom. Stala je iznad njega.

»Ništa ti ne brini zbog toga«, rekla je. »Što ti misliš, tko si ti? Ovdje je sve otišlo k vragu, Crichtone, i ja tebe držim odgovornim. Tri tijela u manje od tjedan dana!«

»Zapravo i ne«, liječnik je prigušio smijeh. »Ma daj!«

»A bit će ih još«, rekla je zlokobno. »Mene baš briga, ali jako je teško riješiti se tijela i negdje ih sakriti. Ti shvaćaš što je sve na kocki?«

Liječnik je kimnuo.

Lisabetta se okrenula zašuškavši. Odšetala je do ormarića s pićem i nalila si brendi s par kapi sode u jednu čašu; u drugu je stavila malo viskija i pružila mu ozbiljnog izraza lica.

Kucnuli su se čašama.

»Samo nemoj zaboraviti koliko bi bilo lako otrovati te«, rekla je kada je ispila piće.

Osamnaesto poglavlje

Pristaje ti ovaj stan, Mirabelle«, zaključila je Vesta sljedećeg jutra.

Mirabelle joj je ponudila gostinsku sobu. Vesta još nikada nije spavala u tako otmjenom prostoru – bilo je to jako daleko od oskudne kutijice koju je unajmila na katu iznad dućana, nedaleko od People's Picture Palacea na Ulici Lewes. Naravno, znala je da Mirabelle ima novca. Mogli ste to zaključiti po njezinoj odjeći, ali nije očekivala stan visokih stropova, potpuno novu kuhinju (koja je izgledala sasvim nekorišteno) i skupocjeno pokućstvo, uključujući izrezbareni par srebrnih svijećnjaka koji su se kočili na kaminu od alabastera. Ako to stavimo na stranu, u stanu je vladao svinjac – za početak, svuda je bilo razbacanih novina.

Nijedna od žena nije dobro spavala, a sada se Vesta brinula da neće dobro ni jesti. Nakon što je preskočila večeru, zatekla se, što ne iznenađuje, kako uzalud pretražuje ormariće u Mirabellinoj kuhinji, tražeći bilo što vrijedno pripremanja doručka. Činilo se da Mirabelle živi na juhi iz konzerve, pašteti i nečemu što je radila od brašna i vode. U smočnici nije bilo ničega drugoga. Vesta je ipak u jednoj od ladica naišla na hrpu kupona za racioniranu prehranu (Mirabelle nikad nije trošila više od svoje tjedne plaće) i rano se otputila u najbližu prodavaonicu te donijela kući maslac, jaja, šećer, mlijeko, kavu i malo jako lijepe slanine koju je kupila ispod pulta. »Pečem palačinke«, viknula je.

Mirabelle je sjedila u naslonjaču pored visokog prozora; ispred nje ležala je raširena karta. Rijetko je kada jela prije ručka, ali to što je Vesta pripremila fino je mirisalo. Bilo je čudno ponovno imati nekoga u stanu – još jedno ljudsko biće.

Vesta je došetala noseći veliki tanjur pun hrane i dvije krhke, porculanske šalice iz kojih se dimila jaka, crna kava. Spustila se na pod pored Mirabelle i sjela prekrštenih nogu.

»Znam da ti ništa ne jedeš, ali ovo moraš probati, Mirabelle. Mljac.«

Mirabelle je ispružila ruku, otrgnula rub palačinke i stavila je u usta. Okus je bio božanski.

»Doista si dobra kuharica«, rekla je Vesti.

»Jednoga ću dana nekom muškarcu biti sjajna žena«, zacvrkutala je Vesta. »Samo si moram pronaći nekog muškarca – srećkovića koji će biti vrijedan muke. Oh, i ne smiju me ubiti.«

Mirabelle se nasmiješila. »Dakle«, uzela je svoju šalicu. »Danas idem na trkalište. To je

posljednje mjesto za koje znamo da je pohodio Ben McGuigan.«

»OK«, složila se Vesta, još uvijek punih usta. »A ja ću ostati u uredu. Nazvat će me u jedan i nadam se da ću uspjeti razgovarati sa Šandorom. Što misliš, hoće li ga ubiti?« upitala je, a to nije učinila prvi put.

»Neće dok ne budu sigurni da ga ne trebaju. On je sredstvo pregovaranja«, ponovila je Mirabelle. »Moramo se pobrinuti da to tako i ostane. Što misliš, odijevaju li se ljudi malo svečanije kad idu na Brightonske utrke?«

Vesta je slegnula ramenima. »Kako to misliš? Kao što se odijevaju u Cheltenhamu? Ne mislim da je to baš tako otmjeno«, ozbiljno se pozabavila tim pitanjem. »No, imaš li lijepi šešir? To je ono što dame moraju imati kad prisustvuju utrkama, zar ne? Šešir?«

Mirabelle je nestala u spavaćoj sobi i ponovno se pojavila s glamuroznim, ružičastim, svilenim šešikom na glavi. Nijansa koralja istaknula je njezine oči boje lješnjaka, koje su bile jako upečatljive kada biste ih primijetili. Bio je to prvi put da je Vesta vidjela kako Mirabelle na sebi ima nešto tako neozbiljno.

Taj je bljesak boje oživio Mirabellinu tamnu, neuglednu, smeđu haljinu i pomladio je za pet godina. Kupila ga je za vjenčanje – činilo se kao da je od tada prošlo stotinu godina.

»Ovo je lijepo!« zahihotala se Vesta.

»Moram izgledati kao da pripadam tamo. Ne želim privlačiti pozornost«, rekla je Mirabelle.

Vesta je kimnula. Njezina je prva pomisao bila da Mirabelline oči morate primijetiti svuda – jednostavno je bila previše privlačna. A onda, razmišljajući dalje, palo joj je na pamet što će raditi kasnije, dok se Mirabelle bude provodila u Ulici Fairfield. Vestinim je licem prešao trag osjećaja.

»Mirabelle«, rekla je, »što da kažem Šandoru? Nazvat će za četiri sata«, pogledala je na svoj sat. »Što da mu kažem?«

»On je svećenik. Jednostavno mu reci da se moliš za njega – ili nešto slično. Ne spominji nikoga i ništa određeno i o sebi govori u prvom licu jednine, a ne množine. Oni će prisluškiivati. Reci da se držiš plana i da su tvoje misli uz njega. I pribilježi sve što on kaže – možda će nam pokušati nešto reći. Detalji su važni.«

Vesta je kimnula. »Ako se išta dogodi...« Glas joj je utihnuo. Mirabelle je položila ruku na Vestinu nadlakticu. »Imamo vremena. Pronaći ćemo ga«, rekla je utješno. »Dat ćemo sve od sebe.«

Njezin je glas zvučao sigurnije no što se osjećala. Mirabelle je i predobro znala da pokušaji otmice rijetko idu po planu. To jednostavno nije bio pravocrtni proces. Šandorovi su izgledi bili loši, osobito s obzirom na ono što joj je Vesta ispričala o njegovom ponašanju – otvoreno se suprotstavljao svojim otmičarima, umjesto da se prema njima ponaša prijateljski. Zakopčala je svoj čokoladnosmedi kaput od tafta i pokušala je ne razmišljati o tome – Šandor je preživio zračno bombardiranje Berlina tijekom posljednjih nekoliko mjeseci rata, nakon Dana pobjede, uspio je doći u London i u Ministarstvo, bez ičije službene pomoći. Bio je žilav

Janja

i iskusan i to bi mu moglo ići u korist. Želudac joj se skvrčio, ali pokušavala je ne obazirati se na to. Nakon svega što je Šandor preživio, zaslužio je da umre u svome krevetu, mirno i u kasnoj životnoj dobi. Mirabelle je odbacila te misli. Zabrinutost će je odvratiti od pomaganja, a pomaganje je bilo važno.

»Dođi«, zgrabila je mladu djevojku za ruku, »bit će bolje da te odvedemo u tvoj ured. Imamo posla.«

Četrdeset minuta kasnije Mirabelle se uputila prema ulici Fairfield. Još je bilo rano, ali trkalište je ključalo, a ona je bila iznenađena kada je ugledala koliko je žena već tamo. Utrkivanje za nju nije događaj povezan sa ženama – to njoj zasigurno nije nešto zanimljivo, ali je primijetila ovo – u Brightonu je toga dana bilo koliko muškaraca, toliko i žena. Mnoge od dama bile su odjevene mnogo glamuroznije od nje, bez obzira na njezin pomodni šešir i otmjene cipele visokih potpetica. To je mjesto bilo ogromno – već se sada tu skupilo nekoliko tisuća ljudi, a u sljedećih sat ili dva taj će se broj vjerojatno udvostručiti, možda i utrostručiti.

Jutarnji su vlakovi iz Londona praktički bili rezervirani samo za putnike prema trkalištu, a promet u središtu Brightona bio je na kušnji zbog velikog broja ljudi koji su na utrke pristizali automobilima.

Sunce je sjalo, a zvukovi razgovora koji su se prenosili zrakom zvučali su iskusno. Mirabelle jedva da je razlikovala prednji kraj konja od stražnjega. Jahanje nju nije zanimalo, a roditelji, koji su bili bogati i suvremenih gledišta, odgojili su je u gradu. Koliko se mogla sjetiti, uvijek su putovali automobilom. Zato, posjedujući tek osnovno matematičko znanje o teoriji vjerojatnosti i o izgledima pri klađenju na konje u svakoj utrci, Mirabelle nije znala kako funkcionira cijela ta priča.

Opsovala je – ovo je bilo nešto pri čemu bi joj Šandor mogao pomoći. Znala je da je odrastao na farmi u zemlji čikoša, domu mađarskih kauboja. Rekao joj je jednom da je njegova majka zaplakala kada joj je rekao da ide u svećenike. Ako Šandor ode, obiteljsko će blago u dogledno vrijeme pripasti rođaku. Bio je već poprilično star kada je osjetio poziv – većina je svećenika već u danima pjevanja u zboru znala da je crkva njihov poziv. No, rekao je da je bio nepokolebljiv kada je doživio to otkriće. Njegova je majka bila skršena. Mirabelle je zaključila da je možda i Lisabettino zanimanje za konje proizašlo iz istog izvora. Mađarski su ljudi živjeli tijesno povezani sa svojim životinjama – ali, prisjetila se tada, Lisabetta vjerojatno nije bila Mađarica. Gotovo sigurno nije. A Lisabettino zanimanje, činilo se, nije bilo potaknuto sportom, već novcem.

S time na umu, poravnajući svoj kaput i provjerivši stoji li njezin ružičasti šešir na svome mjestu, Mirabelle je krenula prema kladioničarima koji su trčkarali duž granice trkališta. Biznis se već zahuktavao – danas će mnogo novca prijeći iz ruke u ruku, većina samo u jednom

pravcu. Spremni da ga prime, kladioničari su bili vrlo živahni unoseći bilješke u svoje crne knjižice, kalkilirajući u svakom trenutku dok su uzimali oklade koje su ulagali bolje organizirani kockari uoči prve trke. Svjetina koja je miljela u blizini pušila je beskrajnu rijeku cigareta, muškarci su se naginjali prema ženama da im pripale te cigarete, starija gospođa ozbiljna izgleda u smirenom je ozračju pušila cigare čitajući *Racing Post*, a nervozni su kladioničari uvlačili samo po nekoliko dimova i odmah bacali opušak, strijeljajući pogledom oko sebe. Na nekim se mjestima činilo kao da su ljudi došli na koktel-zabavu – svečano odjeveni, držeći u ruci šampanjske čaše dok su čavrljali na suncu. Osjećalo se ozračje uzbuđenja – čak i daleko od trkališta. Stojeći nedaleko trkaćih staza, Mirabelle bi na trenutak ugledala konja kako se ugrijava šetajući ili kako ga u boksu pregledava trener ili džokej odjeven u satensku odoru jarkih boja.

»Dobro«, uzdahnula je, »sva sreća što sam organizirana.«

Progurala se kroz svjetinu da promotri kladioničare jednog po jednog, u potrazi za M. Williamsom kojega je Ben odabrao za ulaganje svojih oklada.

Ispred svakog su se štanda oblikovali redovi ljudi koji su se žurili uložiti svoje oklade. Nakon deset minuta i nekolicine svježih modrica na rukama, konačno je uspjela prići štandu na kojem je zelenom bojom pisalo M. Williams. Kredom su na ploči bili ispisani brojevi – izgledi za uspjeh konja u prvoj utrci – ali na štandu nije bilo nikoga. Mirabelle se odlučno progurala do susjednog kladioničara – glatko obrijanog mladića iskričavih, zelenih očiju u izgužvanom, smeđem odijelu koji je stajao pored muškarca sličnog izgleda (bi li to mogao biti njegov brat?) dok je ovaj rukama i očima slao signale drugom kladioničaru dalje niz stazu. Mirabelle se nije previše usredotočila na to što je radio.

»Oprostite«, pokazala je prema susjednome štandu, »tražim gospodina Williamsa.«

»Što želite, dušo? Ja ću vam dati sve omjere koje bi vam dao i on. Samo mi recite što vam je zapelo za oko.«

»Bojim se da trebam baš gospodina Williamsa.«

Mirabelle je pokušala smisliti razlog zbog kojeg treba baš gospodina Williamsa.

»Prikupljam jučerašnje oklade«, rekla je.

»Oh. Dobro«, mladić je potpuno izgubio zanimanje za nju. »Pa, ovdje je negdje, ljubavi. Vidio sam ga danas rano ujutro. Ovih dana uzima mnogo oklada od privatnih klijenata, taj naš Manni. Možda je na sastanku s nekim od njih.«

Mirabelli je poskočilo srce. Zvao se Manni. Manni Williams. Naravno. Muškarac koji je odveo Lisabettu u Grand.

»Nosi li on sivo odijelo, iste boje kao i njegova kosa?« upitala je.

Mladić je podignuo pogled. »Mislio sam da ste uložili okladu kod njega?« rekao je sumnjičavo.

»Da, jesam. Hoću reći, ima li danas na sebi to odijelo? Kako bih ga mogla uočiti.«

»Dušo, on je uvijek u tome odijelu. Donijela mu ga je neka otmjena koka i Manni ga ne želi skinuti dok ne stigne na svoj štand. A rekao bih, možda čak ni tada.«

»Hvala.«

Mirabelle se povukla u gužvu prebirući u mislima razne mogućnosti. Evo veze između Lisabette i trkališta. Sljedeći je zadatak sada bio utvrditi je li Manni jednostavno bio Lisabettin klijent koji je dobro plaćao za njezino društvo ili za društvo djevojaka koje mu je podvodila. Ili je on bio više od običnog kladioničara? Ima li tu novca koji je nezakonito zarađen – i je li Ben bio tome na tragu? Dok su se ljudi vrzmali oko nje, Mirabelle je stajala na mjestu i pozorno razmišljala.

»Hej, pazite!« U nju se snažno zabila žena sa šeširovom boje limuna prekrivenim nojevim perjem. Smrdjela je na alkohol – zapravo, na previše alkohola za to doba dana. Mirabelle je nagoniski provjerila gdje joj je ručna torbica, a žena je ljutito procijedila »Ma, molim vas. Ja nisam lopov, znate.«

»Ne, naravno da niste. Oprostite«, promrmljala je Mirabelle i odmaknula se.

Mirabelle nije bila sigurna na koji su način radili kladioničari, ali ako je postojao sustav, postojao je i način da se on shvati. Večer ranije ona i Vesta zurile su u brojke u Benovoj bilježnici, ali osim što su povezale činjenice uz datume onih dana kada su se održavale utrke, nisu baš daleko dospjele. Je li Veliki Ben bio na tragu nekakve prijave? Iznosi koje je zapisao dosizali su i četveroznamenkaste brojeve, ali klađenje nije bilo siguran način da zaradite novac, a sasvim sigurno niste mogli saznati više od izgleda za određenog konja u nekoj utrci. Što god da je bio naumio, netko ga je ulovio u tome. Zapravo, postoji velika vjerojatnost da su ga ulovili upravo Lisabetta ili Manni, jer je završio u grobu Romane Laszlovich. Da, onaj muškarac u sivome odijelu bio je upleten u sve to preko ušiju. Nije vidjela drugog načina na koji bi se uklopili svi djelići te priče. Međutim, ako je Ben zauzeo Romanino mjesto, gdje je onda bila ta djevojka i, kad smo već kod toga, njezina beba?

Mirabelle je krenula kada je vidjela da je Manni Williams stigao na svoj štand, šaleći se s nekolicinom kladioničara koji su ga čekali. Veselo se pozdravljao s kladioničarima na susjednom štandu i činilo se da je u svome elementu kada je kredom koju je izvukao iz džepa stao na ploči mijenjati stanje omjera za oklade. U međuvremenu je opušteno jeo rolicu sa slaninom koju je uzeo s jednoga stola ponuđene hrane. Između zalogaja se naginjao da primi nekoliko oklada okupljenih ljudi. A onda je Mirabelle ugledala višeg policijskog inspektora McGregora kako izranja iz svjetine u društvu dvojice uniformiranih policajaca. Prišla je malo bliže, ali se još uvijek držala po strani. Što on radi ovdje? Hoće li uhititi kladioničara?

»Dobro jutro, Manni«, nasmiješio se McGregor neugodno dok su policajci blokirali prilaz štandu.

Manni je ostatak svoje rolice položio na rub ploče za pisanje.

»Dobro jutro, viši policijski inspektore McGregore«, rekao je.

»Nemojte da vas prekidam u jelu. Samo naprijed.«

Kladioničari oko njega skamenili su se kako bi mogli prisluškovati. Jedan od njih odmaknuo je nekog tipa koji je pokušao pružiti novac za okladu, pokazujući mu neka ode. Manni je sumnjičavo zakolutao očima, obrisao prethodne izgleda napisane kredom i napisao nove.

McGregor je zurio. »Kasni doručak, ha? Ja sam doručkovao prije no što sam izašao iz kuće. Morao sam rano ustati da ulovim crve, Manni.«

»Ne možete mi ništa prišiti«, rekao je Manni.

»Ne. Ne mogu, Manni. Ni kobasicu. Ni grah. Ni rolicu sa slaninom.« Manni se podsmjehnuo.

»Sve što imam je taj čudni osjećaj. Pa sam mislio doći danas ovamo. Tražim prijatelja koji se, izgleda, odjednom počeo kladiti na konjske utrke. Čini se da ga već nekoliko dana nitko nije vidio. Ben McGuigan. Poznaješ ga?«

Manni je kimnuo. »Aha. Jedna od mojih mušterija. Krupan tip, zar ne? Ne mogu zamisliti da bi mu se dogodilo neko ozbiljno zlo.«

McGregor je iz džepa izvukao dva listića. »Pitam se je li ijedan od ovih pobjednički?«

Manni je bacio pogled na listiće.

»Eh, nije«, rekao je. »Richy Rich se plasirao, ali s njim ste pali na nos. Oprostite, viši policijski inspektore, ne sjećam se da sam preuzeo vašu okladu.«

»Ovo su McGuiganovi listići, Manni. Kao što znaš.«

»Oh, mislim da se sjećam kako je uložio nešto novca. Motao se ovuda početkom tjedna. I prošli tjedan. Stvar je u tome, da ja volim svoj posao. Moram se skoncentrirati na ono što radim, pa ne pamtim uvijek imena i lica. Shvaćate? Samo brojeve. To je sve. Ne brinite, viši policijski inspektore. Nema ničega lošega u tome da unovčite listić svog prijatelja ako ga se dočepate. Pravno gledano, to je prijenosna obveznica.«

»Puno ti hvala, Manni«, rekao je McGregor sarkastično.

»Ako se želite okladiti, mogu vam dati savjet«, ponudio je Manni. Malo se zanio.

»Twelve Thirty!« viknuo je. »Little Boy Blue! Dat ću vam tri prema jedan.«

»Danas sam samo gledatelj, Manni. Samo promatram. Promatrat ću cijeli dan.«

»To nije nimalo zabavno, viši policijski inspektore«, uzeo je Manni svoju rolicu.

»Samo ti njemu reci, Manni, stari druže! Tri prema jedan na konja Little Boy Blue je dobra oklada. Možda ću na njega i sam uložiti šiling ili dva«, viknuo je Mađioničar sa susjednog štanda. McGregor se okrenuo. »Ja promatram«, rekao je.

Mirabelle se pomaknula prema natrag. Od Williamsovog ju je štanda dijelio samo jedan sloj svjetine; stajala je točno iza McGregora. Slijedila ga je dublje u gužvu, ali njegov se baloner izgubio među svim tim ljudima. Bacivši pogled preko ramena, ugledala je Mannija kako ponovno prima oklade. Njegov ju je ton podsjetio na neke slučajeve ratnih zločina – na vojnike koji su ustrajali u tome da su samo obavljali svoju dužnost dok su, zapravo, bili u pljaškaškom pohodu, ili na bahate dezertere i narednike umiješane u aktivnosti na crnoj burzi. On je blefirao – ponašao se previše prkosno. Uopće nije bilo sumnje da se upleo u nešto – znala je to, a znao je to i McGregor. Zapravo, ona je znala više. Ali, čini se da ga ništa ne sprječava da prima oklade – onaj dio priče koji je proučavao Ben nalazio se toliko iznad i toliko daleko od uobičajenih oklada, da nije bilo ni traga od tih ozbiljnih igrača čije je iznose pribilježio. Što je onda Manni radio s tim okladama koje nisu bile legalne? Iznenada, Mirabelle je osjetila nečiju tešku ruku na svojem ramenu.

»Gospođica Bevan, zar ne?« rekao je duboki glas. »Pitam se idete li prema štandu gospodina Williamsa? Mislím da biste trebali krenuti sa mnom«, rekao je inspektor.

Proveo je Mirabellu kroz gužvu uspevši se na tribine, gdje je zastao da zapali cigaretu, čvrsto je gledajući u oči.

»Što vi radite ovdje?«

Mirabelle je čvrsto stisnula svoju torbicu.

»Zar je odjednom nezakonito prisustvovati utrckama?«

McGregor se zagledao u nju i pričekao. Znala je da izgleda poput krivca tako se ponašajući.

»U redu«, rekla je. »Željela sam doći ovamo i malo pronjuškati. Ovdje je Ben uložio svoju okladu prije...« glas joj je utihnuo. McGregor ju je promatrao sumnjičavo.

»Da. Prije čega?«

»Prije no što je nestao njegov novčanik«, pribrala se. »I još ga uvijek ne mogu pronaći, viši policijski inspektore. Nigdje.«

»Jeste li prilazili štandu Mannija Williamsa ili odlazili s njega?«

»Željela sam upitati gospodina Williamsa sjeća li se da je vidio Bena. Onoga dana kad je nestao uložio je barem dvije oklade kod M. Williamsa, nije li? Vidjela sam listiće u novčaniku što ste mi pokazali. Zatim sam pronašla još listića od nekoliko dana prije toga. U košu za smeće.«

McGregor se ponovno zagledao u nju. Zašto je ona bila tako nemirna? U Mirabellinim je očima bilo bljeska strasti koji ne biste očekivali od nekoga tko tek usputno istražuje nestanak kolege s posla.

»Tu je gospodin McGuigan viđen posljednji put, nije li tako?« objasnila je Mirabelle.

»Osim ako nemate neki drugi trag, za koji ja ne znam. To ste pitali gospodina Williamsa, je li tako?«

Viši je policijski inspektor zgazio svoj opušak. Manni Williams je bio opasan – za početak, vjerojatno je on ukokao McGuigana – a ova žena (potpuna amaterka) je bauljala uokolo. Ili je bila nevjerojatno hrabra, ili jednostavno nije shvaćala koliko ubojiti mogu biti kriminalci kada ih stjerate uza zid. »Neobično ste pronicljivi«, rekao je.

»Ne brinite – ja tražim McGuigana. I nastavit ću ga tražiti dok ga ne nađem. To je posao za profesionalce. Zaključujem da ste čitali mnogo detektivskih romana. Raymonda Chandlera, možda? Ben ne bi želio da se uplicete, gospođice Bevan. Zato vam je i rekao da je bolestan. Kako bi vas zadržao podalje od toga.«

Mirabelle se nije dala smesti. »On je nešto istraživao ovdje, zar ne, inspektore? Neku prijevaru s okladama?«

McGregor je polagano kimnuo. »Da. Radio je za jednog člana trkačkog odbora. Nisu nazvali nas, jer nisu imali nikakav dokaz. Bena su ovlastili za provođenje istrage računajući na

njegovu krajnju diskreciju. Bavio se time tri tjedna prije no što je nestao. Jako sam zabrinut za dobrobit gospodina McGuigana.«

»Ja mislim da je i on mrtav«, priznala je tužno Mirabelle.

McGregor je podignuo pogled i postao potresen onime što je ugledao u daljini. Po džepovima je počeo tražiti dvogled, a Mirabelle je slijedila smjer njegova pogleda. Ugledala je dr. Crichtona i još jednog muškarca vojničkog držanja, vesela izraza lica, odjevena u ogromnu jaknu od tvida žućkastosmeđe boje. Manni se nagnuo i žustro protresao muškarcu ruku, dok mu se licem počeo razlijevati smiješak. McGregor i Mirabelle naslonili su se na ogradu pred sobom i stali promatrati.

»Taj tip odjednom ima mnogo velikih igrača«, rekao je viši policijski inspektor McGregor. »Ispada da ga već godinama imamo u evidenciji zbog ovoga i onoga, ali Manni Williams je oduvijek bio sitna riba. A onda, tijekom posljednjih osamnaest mjeseci, taj je mali zgubidan istovremeno zaradio i isplatio pravo bogatstvo.«

Pratitelj dr. Crichtona pružio je Manniju nešto novčanica, a Manni mu je dao listić.

»Ipak, ja ne vidim da je to što radi pogrešno«, rekla je Mirabelle. »Ovlašten je da prima oklade, zar ne? Ne možete namjestiti svaku utrku. To jednostavno nije moguće.«

»Tako je. Ni meni to nije jasno. Ne možeš lažirati ni knjige s upisanim okladama. Njih vlasti nadgledaju prilično detaljno. Ali jedan od članova odbora ovdje na trkalištu ima čudan osjećaj glede Williamsovih namjera. To će na ovom prostoru zazvučati čudno, ali taj čovjek ima previše sreće i taj je član odbora siguran da se nešto valja ispod žita – iako većina ljudi koja se kladi kod Williamsa već godinama dolazi na utrke te oni znaju znanje i sve se radi na otvoreno, pred svakim. Stvar je u tome da isplaćuje više ili manje isto koliko prima – samo što izvlači prilično malu i neobično redovitu zaradu. To nema smisla ako je u pitanju prijevarena. Ali zarada – pa, recimo da je to praktički redoviti i dobar izvor prihoda. Eh, to je neobično. On nekako mulja. Još ne mogu ustanoviti koliko je ljudi umiješano u to – ima mnogo legitimnih klijenata i za sada nije moguće ustanoviti što je naumio. Ali njegove knjige nisu poput ni jedne druge računovodstvene knjige nekog kladioničara. Detalji su previše uravnoteženi.«

»Dakle, ovaj muškarac koji upravo ulaže svoju okladu mogao bi biti legitiman?«

»Oh, da«, odgovorio je McGregor. »Ili se barem nadam. Zapravo, vjerojatno su obojica legitimni. Jedan od tih muškaraca je brigadni general Spence, a drugi je, ako se ne varam, doktor Eric Crichton – nisam očekivao da ću i njega vidjeti ovdje. A to i jest dio ovoga vražjega problema – oprostite mi na izrazu. Prokleti šef policije se ovih dana kladi kod Mannija Williamsa. Privukao je sve koji su ugledni kockari. Zato je odbor pozvao Velikog Bena McGuigana. Trebao im je netko, tko može biti diskretan.«

»Dakle, Ben je prikupljao informacije kako bi vidio poklapaju li se oklade koje je primio Williams s brojkama koje je prikazao u svojim knjigama i dao na inspekciju?« zacvrkutala je Mirabelle.

»Ali sada je nestao i on i te informacije. Ono što je pronašao pošteno je prodrimalo

Mannijev kavez. Svejedno, ne mogu shvatiti zašto.«

Mirabelle je na trenutak pomislila da kaže McGregoru za Benovu kodiranu bilježnicu, ali je ipak odlučila da će to prešutjeti. Uopće nije sumnjala u to da bi, što god se nalazilo u toj bilježnici, rasvijetlilo prijevaru. Ali napredak policije u otkrivanju onoga što se dogodilo Benu mogao bi biti opasan za Šandora – čak i smrtonosan, kao i kada bi McGregoru rekla kako zna da je Benovo tijelo završilo u grobu Romane Laszlovich. To je sve nekako bilo povezano i dok ne uspije shvatiti kako i zašto, ili barem dok Šandora ne izvuče na sigurno, morat će šutjeti.

Dr. Crichton i brigadni general izgubili su se u svjetini, a viši policijski inspektor je dvogled vratio u džep. Tek je tada primijetio da Mirabelle Bevan ima izvanredne, neobične oči boje lješnjaka. To ga je njegovo opažanje zabrinulo. Majka mu je uvijek govorila da ima užasno loše nagone kada se radi o ženama. Za sada se već nekoliko puta ispostavilo da je bila u pravu. McGregor se nikada nije ženio nikada čak nije bio ni blizu tome. Živio je za svoj posao. Nije postojalo ništa bolje od toga kada zagrižeš u doista dobar slučaj. To je značilo prijelaz s istrage o nestaloj osobi na nešto kompliciranije i opasnije te nije imalo smisla u ovo uključivati tu prelijepu ženu naposljetku, ona je bila samo obična tajnica. Kako biste otkrili što se događa u jednom takvom lopovskom gnijezdu, trebate biti jako uporni, žilavi i morate biti spremni na to da ćete uznemiriti mnoge ljude. Ona ne može biti ni od kakve pomoći.

»Bojim se da biste se vi trebali vratiti u svoj ured, gospođice. Prepustite to meni«, rekao je.

McGregor je mahnuo prema uniformiranom policajcu i dao mu nekakve upute. Mirabellu su otpratili s trkališta, smjestili je na stražnje sjedalo policijskog auta i, nakon što su se cijelim putem niz strmo brdo prema gradu borili s gustim prometom, iskrkali je bez ikakve ceremonije na uglu ulice East i Brill Lanea. To je bilo ponižavajuće. Pozornik je čak ostao sjediti za volanom u autu kojem je radio motor dok se nije uvjerio da je ušla u zgradu.

Devetnaesto poglavlje

Kada je telefon u uredu zazvonio, Vesta je odmah skočila da podigne slušalicu, gotovo oborivši na bok tanki, drveni stol.

»Šandore, jeste li to vi?« rekla je dok su joj se oči već počele puniti suzama.

»Jesam«, njegov je glas zvučao smireno, ali je ona ipak osjetila trnce.

Pokušala je zvučati smireno i sabrano, kao da to nju nije potreslo. U misli si je prizvala Mirabellin lik, njezine naoko ledeno hladne živce i pokušala je zamisliti kako to postići. Pa ipak, Vesta je osjetila kako sva drhti.

»Jeste li dobro?« uspjela je izgovoriti.

»Jesam.«

»Jesu li vas nahranili? Jeste li što popili?«

»Dobro sam, Vesta.«

»Držim se plana. Ne brinite. Pustit će vas na slobodu.«

Kroza žicu se začuo teški uzdah i odmah nakon toga Vesta je u pozadini čula nekakav tutnjajući, metalni zvuk prepun opasnosti. Gdje se on to nalazi? Što mu rade? Vesta se uspaničila.

»Jeste li dobro? Nazvat ćete sutra, je li tako? Inače ću umrijeti od brige.«

Nastupilo je oklijevanje dok je Šandor, pretpostavljala je, pogledavao onoga tko mu je dopustio da se posluži telefonom. U međuvremenu se čulo još nabijanja. Bio je to čudan zvuk – gotovo industrijski. Definitivno zvuk čekića koji nabija po metalu – kao kada kovač potkiva konja.

»Kakva je to buka?« upitala je.

Šandor se nije obazirao na njezino pitanje i odgovorio je odmjerenim glasom. »Sve je u redu. Ja sam dobro. Dopustit će mi da ponovno nazovem sutra u jedan, ali sada moram ići.«

Kada je škljocnulo u slušalici i veza se prekinula, Vesta je briznula u plač. Ovo što se zbivalo bilo je veliko i nije baš mogla povezati Šandorov umirujući ton s događajima koji su se odvijali pred njima. Svećenika su držali zarobljenim protiv njegove volje. Nju su držali najviše nekoliko sati, ali on je sada zarobljen već više od jednog dana. To joj se sada činilo poput vječnosti, a isplata police osiguranja može se otegnuti do unedogled. Vesta je zurila u mapu, prtljala po papirima i nije prestala plakati dok kroz vrata ureda nije ušla Mirabelle. Starija je žena skinula svoj šešir i objesila ga na vješalicu. Vestine su oči bile crvene, obrazi vlažni, a na stolu su ležali mokri papirnati rupčići i karta nad kojom se pokušavala snaći.

»Dakle, nazvao je?« upitala je Mirabelle.

»Točno u jedan«, šmrcnula je Vesta. »To je teže no što sam mislila da će biti...«

Glas joj je utihnuo dok su njezinim umom prolazile majčine riječi. »Pravi život je težak, mlada damo«, rekla joj je. »Posljedice, mademoiselle. Po-slje-di-ce.« Pa, Vesta je sada shvaćala što znače posljedice.

Šandor je tamo bio zarobljen. Mogao bi umrijeti. A ipak, zvučao je tako smireno. Kako mu je to uspijevalo? Normalnost toga definitivno je bila vrlo neobična stvar. Vesti je odjednom bilo užasno drago što se Mirabelle vratila. Ako ništa drugo, to će joj skrenuti misli s razgovora sa Šandorom i s prizora u kojem Šandor vezan sjedi u toj kolibici, u mraku.

»Jesi li saznala što na trkalištu?« upitala je.

»Oh, da. Na Fairfield Roadu su umiješani sve do grla«, rekla je Mirabelle spustivši se na nasuprotan stolac. »Mnogo zanimljivih stvari. M. Williams je Manni – Lisabettin pratitelj iz hotela. Trkalište je puno policije i traže Bena. Istraživao je kakvu to prijevaru s okladama provodi Manni – tražio je nešto što se uklapa u one brojke u njegovoj bilježnici. Policija još nije uspjela shvatiti o čemu se radi i, da budem iskrena, moglo bi im trebati poprilično vremena – ako se Ben time bavio četiri dana i nije uspio dokučiti u čemu je stvar, viši policijski inspektor McGregor imat će u rukama težak slučaj. Tamo sam vidjela i dr. Crichtona, a svi su povezani kao prst i nokat. Na neki su način oni lopovi – sav taj novac mora potjecati od nekuda, a sasvim je sigurno da nije zakonit. Evo, tako je bilo i sad sam se vratila«, oklijevala je. Nije željela priznati da ju je McGregor otpravio poput neke glupave školarke. »Dakle«, promijenila je temu. »Što je rekao Šandor?«

Vesta je ispuhala nos. »Mislim da je dobro. Učinila sam točno kako si rekla. Samo, to je teška situacija. Moramo ga izbaviti s onog mjesta.«

Mirabelle se nagnula naprijed i bacila se na prikupljanje detaljnih informacija.

»Je li spomenuo bilo što o temperaturi?« upitala je i zemljovid približila k sebi; zgužvani je rupčić šutnula u stranu. »Što?«

»Je li spomenuo da mu je vruće ili hladno?«

»Nije. Jesam li ga trebala pitati?«

»Ne. Bez pritiska.«

»Kako to misliš?«

»Dopusti mu neka sam pruži informaciju, bez pritiska. Da je bio u mogućnosti nešto reći, što misliš – bi li to učinio?«

»Da, pretpostavljam da bi. Samo je ponavljao da je dobro i da će ponovno nazvati sutra. Brine te hoće li se prehladiti ili nešto? Jer, doista mislim da je to najmanja briga, Mirabelle.«

»Ne. To znači da ga nisu preselili. Ako kaže da mu je vruće, to znači da je bliže kući, a ako se požali da mu je hladno, onda je dalje od nje. Ili barem tako misli. Budući da nije to spomenuo, a ti misliš da je mogao, onda je na istome mjestu.«

Vesta je zinula.

»Pa, ljudi moji«, počela je, »nemate li vi nekoga tko bi nam mogao pomoći, Mirabelle? Nekoga u Ministarstvu? Šandor je radio tamo i...«

Mirabelle kao da je bila bljeđa no obično.

»Mogla bih nazvati«, rekla je vrlo ravnodušna glasa. »Situacije se promijene u dvije godine, ali sigurna sam da bih mogla nazvati. Stvar je u tome što je ovo slučaj za policiju. Nitko u Ministarstvu ništa mi ne duguje – nikada zapravo niti nije. To ne funkcionira tako. Zato bi se najvjerojatnije jednostavno obratili policiji. Ne želim ugroziti Šandora ili Romanu. Kad smo već kod toga – nemamo nikakav trag – ama baš nikakav, o toj sirotoj djevojci. Bojim se da je negdje zaključana, sa ili bez svoje bebe. Naravno, mogla bi biti mrtva, ali nikad ne znaš. Šandor je tijekom rata obavio nevjerojatan posao, ali Ministarstvo je«, oklijevala je, ne znajući kako da to kaže u tom trenutku, »... jako usredotočen na to da ulovi kriminalce koje ganja. Imaju posao i moraju ga obaviti.«

Bila je to jedna od najtežih stvari. Jack je bio oduševljen kada se Šandor pojavio u Londonu, jer je mislio da je mrtav. Istina je bila da ga je ostavio, pa neka umre. Kasnije se osjećao krivim zbog toga, ali u toj bi situaciji donio istu odluku bez obzira o kojem se terenskom agentu radilo. U pitanju je uvijek bilo veće dobro. Tko god da je preuzeo vođenje toga odjela, to se nije mijenjalo. Jedino je važno bilo uloviti i osuditi neprijatelja. Mađarski svećenik u svojim pedesetima, bio on bivši informant ili ne, bio je potrošna roba. Šandor se upleo u prijevaru s osiguranjem – to nije bilo pitanje od nacionalne važnosti, bez obzira na to koliko je tijekom rata njegova osoba bila od životne važnosti.

»Mislim da ih to ne bi zanimalo, Vesta. To jednostavno nije njihov posao.«

Vesta je pogledala u strop.

»Dakle, Manni pere novac?«

Mirabelle je slegnula ramenima. »Da. Mislim da je to na stvari. Ili barem dio te priče. Ti ljudi imaju mnogo papirnatoga novca, a vidjela sam i nekoliko napojnica u zlatnim novčićima. Naravno, na trkalištu ne mogu plaćati sovereignima. Da su to pokušali, mislim da bi ih Ben ulovio. Ali Manni sasvim sigurno može prati papirnati novac – novčanice od pet funti i tako dalje. A ono što je McGregor rekao o njegovoj redovitoj zaradi – pa, to je njegova provizija. Vjerojatno je jako obilna.«

»A Ben je to nadgledao.«

»Da. To ima smisla. Uklapa se. I objašnjava razlog ubojstva. Tu je bilo mnogo toga na kocki. Više no što smo mislile. Ulozi su jako visoki.«

»I, što ćemo sada?«

»Pa, opet isto. Nama nije važan novac, zar ne? Moramo pokušati pronaći Šandora i Romanu, ako je još uvijek živa – gdje god da ih drže. Mi smo oni kojima je stalo do njih. Sve je na nama.«

Vesta je polagano kimnula. Zatim je povukla prstom po zemljovidu, jer je shvatila da Mirabelli nije rekla za čekićanje koje je čula preko telefona. To je bio trag.

»Stvar je u tome da možda imam nešto. Dok je Šandor govorio, u pozadini se čula buka.«
Mirabelle se nasmiješila. Vesta je sada primjećivala stvari – shvatila je princip.

»Dobro. Pa, kakva je to buka bila? Što si čula?« Crna se djevojka uspravila.

»Mislim da je to bio kovač. Tako je zvučalo. Čekićanje po metalu. Zvuk visokog tona. Ne u istoj prostoriji, ali negdje u blizini. Ali, na karti nema ničega. Već sam to provjerila. Nisam baš potpuni idiot, znaš! U cijelom Sussexu postoje praktički samo dva kovača – uzela sam telefonski imenik i ostale izvore. Udaljeni su desecima kilometara – barem sat vremena vožnje od Brightona. Zatim sam provjerila sve tvornice koje se bave manufakturom, ali takvih ovdje nema baš previše. Mi smo na obali, a to nije industrijska zona – barem ne na udaljenosti od petnaest minuta u smjeru ureda. Dok stigneš do tamo, već si duboko u unutrašnjosti i udaljen desecima kilometara.«

Mirabelle se nacerila. Djevojka je konačno naučila kako treba razmišljati.

»Ide ti jako dobro«, ispružila je Mirabelle ruku i potapšala Vestinu.

»Zapanjujuće dobro. A sada, što je s garažama? Opskrbljivačima brodova?«

Vestine su oči bljesnule i nagnula se da podigne telefonski imenik, koji je spustila na pod pored stola.

»Garaže«, rekla je šmrcnuvši. »Garaže s mehaničarskim radionicama. Mehaničarske radionice za popravak jahti i brodica. Naravno.«

Prionule su na posao i poslijepodne je prošlo brzo. Nedugo nakon pet, Vesti je palo na pamet da radi telefonirajući i tako provjerava različite lokacije – usput nije uzela ni gutljaj čaja. Istraživanjem je otkrila da se u području njihova interesa nalaze tri garaže s radionicom. Jedna je preko vikenda bila zatvorena zbog utrka, ali druge su dvije bile otvorene i Vesta je nazvala te se stala raspitivati. Svi su opskrbljivači brodova bili preblizu grada, a da bi bili polazište njezina putovanja.

»Naravno«, ukazala je Mirabelli, »tu je buku jednostavno mogao proizvoditi neki tip koji u svojoj privatnoj garaži popravlja auto ili brod. Mjesto na kojem su nas držali moglo bi biti u nekom stambenom području. Samo zato što sam čula onu buku, ne znači da ćemo zbog toga pronaći tu kolibicu koju tražimo.«

»Znam«, odgovorila je Mirabelle, »ali moramo pokušati.«

Vidjela je previše čudesnih slučajeva u kojima su ljudi išli protiv svojih izgleda, a ipak postigli uspjeh. Vesta nije imala takvih inspirativnih iskustava.

»Znači, provjerit ćeš svako mjesto koje pronađemo?«

»Oh, ne samo ja. Za to trebaju dvije osobe«, rekla je Mirabelle vrlo odlučno.

»Trebamo jedna drugu, Vesta. Ideš sa mnom. A ima još nešto. Još važnije, mislim. Moramo se vratiti na Drugu aveniju. To je ishodište svega i naša najbolja šansa da saznamo gdje ga drže. Romana je umrla tamo. Lisabetta i dr. Crichton žive tamo. A Manni je, ako ništa drugo, tamo bio u posjetu. Večeras ćemo najprije pokušati pronaći Šandora na nekom od

mjesta gdje se može čuti takvo čekićanje. Ali, ako ne budemo imale sreće, pričekat ćemo do duboko u noć, provaliti na Drugoj aveniji i pretražiti liječnikovu radnu sobu. To je najbolja taktika koju mogu smisliti. Tamo mora biti nečega, što će nam dati početni trag – možda nekakav adresar ili ključ. Ako negdje drugdje imaju još nekakvu nekretninu, tamo mora postojati zapis o tome – ili ugovor o najmu, možda neko pismo. Gadovi.«

»Ali...« počela se buniti Vesta.

»Nemoj«, rekla je Mirabelle podignuvši prst. »Provalit ćemo unutra i to je to.« Vestinim je licem prešao nagovještaj osmijeha kada je osvjestila tu informaciju.

»Provalit ćemo?« promucala je.

Što je duže poznavala Mirabellu, ta žena ju je sve više iznenađivala.

Na kraju dana žene su zaključale ured i odšetale do izlaza iz zgrade. Uz dok su se okupile velike grupe jednodnevnih turista, a oni koji nisu išli u pubove ili iz njih (većinom se baveći očijukanjem) stajali su u redovima za pomfrit i ribu. Zrak je mirisao po soli i ukusnoj hrani; pločnike je zapljuskivao miris ribe pržene u dubokome ulju, nošen proljetnim povjetarcem s mora. Prvi put te godine posvuda je vladalo blagdansko ozračje – prethodnica dugom, toplom ljetu i turistima koji će preplaviti plažu; na molu će tek tada nastati prava gužva.

»Gladna?« upitala je Mirabelle.

»Možeš se kladiti u to«, kimnula je Vesta. Odlučile su kupiti pomfrit i ribu.

»Ne smeta ti jesti prstima?« upitala je Vesta. Mirabelle je odmahнула glavom.

»Ipak nisi tako velika dama!« zadirivala ju je Vesta. »Dođi, znam dobro mjesto.«

Ponovno su krenule prema gradu, ruku pod ruku. Većina se prodavaonica zatvorila na kraju dana – a nasuprot dućanima, pubovi su bili krcati mušterijama koje su se izljevale na uske ulice popločene kaldrmom.

»Evo, tu je – u blizini«, obećala je Vesta.

Red se već primicao njima. Nekolicina se žena okrenula kada je Vesta prošla pored njih. Mirabelle je čula kako je jedna šapnula: »Pogledaj tu kmicu!« Njezina je prijateljica, s debelim slojem crvenog ruža na usnama, virnula preko ruba svojih sunčanih naočala. Vesta nije ni trepnula; samo je pričekala na kraju reda dok su radoznale oči upijale boju njezine kože, a ispred se začulo smijuckanje. Između prigušenih *pogledaj je*, Mirabelle je čula kako dvije djevojke raspravljaju o prednostima dvaju plesnjaka koji su te večeri bili na raspolaganju – jednog u Palaisu i jednog u Regalu. Zatim je iza njih jedna starija žena u širokoj suknji praznovjerno dotaknula Vestu, pogledala u svoj dlan i otrla ga, otrčavši prema pubu da se pridruži svojim prijateljicama u uskim haljinama.

»Dakle, stvarno!« frknula je Mirabelle, ali Vesta jedva da je to primijetila. Već se naviknula na takve situacije.

Red se pomaknuo naprijed, a kada su napokon uspjele ući unutra, muškarac koji je posluživao za pultom potpuno je ignorirao Vestu.

»Za dvije, zar ne?« upitao je Mirabelle.

»Za mene ribu i pomfrit«, rekla je Mirabelle. »A što bi ti željela, Vesta?« nježno je upitala.

»Molim te, reci gospodinu.«

Kasnije, dok su hodale prema stanu na Lawnsu i kada su s prstiju polizale posljednje slane ostatke, Mirabelle je upitala: »Ljutiš li se kada ljudi tako zure u tebe? Ako te ne posluže u dućanu?«

Vesta je slegnula ramenima. »To je jednostavno tako, zar ne? Kada si drukčiji. Većinom to ne uzimam k srcu. Jako glasno kažem: >Oprostite< i natjeram ih da mi prodaju što želim. Kada sam bila mala, moja je majka običavala lupnuti nogom i nakašljati se, ali ja to ne radim – ja samo viknem. Tamo kupujem otprilike jednom tjedno – i nikada ne znaju što da mi kažu. A oni turisti u redu – pa, to se događa svugdje, ali ipak je nepristojno.«

Mirabelle je kimnula. »Tako je«, rekla je tiho. »I to nije u redu, Vesta. Doista nije u redu.«

»Ipak, ne možeš to promijeniti, je li tako? Provela bi cijeli život boreći se. Ja samo inzistiram na lijepom ponašanju, kad god mogu, i to je sve. Ostalo je na njima.«

Mirabelle je oklijevala. Nisu se za to borili.

»Jesu li tvoji roditelji u Londonu?«

»Aha. Moj tata radi na dokovima. U Limehouseu. Nije otmjeno, ali je dom.«

»Vidaš li ih često?«

Vesta je slegnula ramenima.

»Išla sam u školu za tajnice. Radila neke privremene poslove u Londonu. Nakon toga sam dobila posao u tvrtki Halley Insurance. Vidjet ću ih za Božić.«

Mirabelle je skrenula s glavne ceste prema stanu. *Jadna mala. Sigurno je prestrašena do srži. Mora naučiti da se zauzme za sebe*, pomislila je i odlučila pomoći Vesti koliko god će moći.

Dvadeseto poglavlje

Morale su malo pričekati. Dok je sunce zalazilo, Vesta i Mirabelle uživale su u pogledu kroz velike, georgijanske prozore Mirabelline dnevne sobe. Nijedna od njih ništa nije rekla, iako je Vesta povremeno uzdahnula, a Mirabelle kimnula – kada se smračilo, preodjenule su se.

U crnoj odjeći i niskim potpeticama sjedile su zajedno na donjem dijelu autobusa vozeći se preko cijeloga grada i dalje. Autobus je postupno bivao sve prazniji dok nisu bile gotovo jedine putnice. Kada su sišle nadomak Rottingdeana, nalazile su se u dalekom predgrađu na istočnoj strani Brightona – prvoj mogućoj lokaciji prizora otmice – blizu jedne od radionica koju je pronašla Vesta. Izvan središta grada ulice su se činile mračnijima i tišima, a zvuk valova jasno se mogao čuti.

Žene su se sklonile s glavne ceste i krenule uzbrdo, prema prvoj garaži.

»Ti si ovo već radila, je li tako?« provjerila je Vesta. Mirabelle je slegnula ramenima.

»U ratu si sigurno ovo radila cijelo vrijeme.« Mirabelle je odmahнула glavom.

»Tijekom rata sam radila u jednom uredu, Vesta. Ovo je moj prvi izlazak na teren.«

»Ne«, odgovorila je Vesta. »Ti si bila špijunka ili nešto. Morala si biti.«

»Nikada nisam bila operativac. Kasnije u svojoj karijeri bavila sam se sa špijunima i informantima, ali većinom sam radila u uredu. Bila sam istraživač i koordinator. Prikupljala sam informacije i prosljeđivala ih dalje.«

Vesta je izgledala malodušno. »Ali znaš što radiš«, nastavila je.

»Pa, pročitala sam priručnik«, odgovorila je Mirabelle. »Zapravo, i sama sam napisala jednoga ili dva.«

»Sranje«, rekla je Vesta.

»Gledaj, samo moramo provjeriti svaku od tih radionica. Da vidimo budi li to područje neka sjećanja kod tebe i tako utvrdimo ako je moguće pronaći prikladnu dograđenu zgradu. Možda ćemo pronaći Šandora. Nadam se tome. Da nas ima više, mogle bismo razdijeliti cijeli grad na područja i pretražiti sve. Ali samo smo nas dvije, pa radimo na ovaj način. Pronaći nekoga samo je pitanje vremena, a baš vremena imamo malo. To je u redu. Samo moramo pokušati. I biti uporne. A kasnije ćemo imati špijunsko okupljanje na Drugoj aveniji i mislim da ćemo tamo imati dobre izgleda da saznamo kamo su ga smjestili; ako slučajno ne naletimo na njega ovdje.«

»Sranje«, rekla je ponovno Vesta.

Mirabelle se nije obazirala na nju. Škljocnula je baterijskom svjetiljkom upalivši je, provjerila kartu i pokazala kojim smjerom trebaju ići.

Prva se garaža nalazila na mjestu koje je sada bilo polje. Zgrada je čudesno preživjela dugotrajno bombardiranje iz zraka u vrijeme rata; okolno je područje bilo raščišćeno, ali ne i ponovno izgrađeno. Zemlja vjerojatno nije dovoljno vrijedila da bi se na njoj gradilo, pa su mala skladišta stajala osamljena u moru parkiranih automobila, nekih netaknutih, a nekih ogoljenih do kostura, koji su se prodavali u dijelove. Dok su valovi lizali plažu, raspadnute su gume i rastavljene osovine ležale posvuda uokolo. *Jednoga dana*, pomislila je Mirabelle, *cijelo će ovo polje biti prekriveno garažama, kako se one budu polagano širile*. Nigdje u blizini nije bilo zgrade iz koje bi se jasno, preko telefona, čulo čekićanje po metalu i to je mjesto bilo napušteno. Kada su to shvatile, brzo su odustale i krenule na sjever prema drugoj adresi.

Ovo je mjesto više obećavalo, ali pola sata pretraživanja tog područja unutar akustičnog dosega nije rezultiralo zgradama koje bi bile prikladne veličine i konstrukcije, u skladu s Vestinim sjećanjima. Na trećoj se lokaciji nalazio uski kolni prilaz omeđen nizom garaža s lokotima na vratima koje su pažljivo provjerile kuckajući po zidovima i penjući se da bi zavirile kroz male, četvrtaste prozore postavljene na vrh vrata s kojih se ljuštila boja. Šandor nije bio tamo. Očetskale su odjeću i krenule na zapad – tamo su bile tek dvije beskorisne mogućnosti. Kada su se preko cijeloga grada vratile u Hove bilo je već dobrano iza ponoći, čak i iza dva; dok su hodale nizbrdo prema Drugoj aveniji, iznenada ih je zapuhnuo miris mora zbog nadolazeće plime. Mirabelline su se ruke tresle, ali sakrila ih je iza leđa. To je bila vučja jazbina, a Vesta je ionako već bila nervozna.

»Ovuda«, povelu ih je Mirabelle prema stražnjem dijelu zgrade na broju 22; zadihale su se hodajući pored niza raznih trgovina, a zatim su lagano preskočile niski vrtni zid i krenule preko livade dok im je srce nabijalo. Svjeda su bila ugašena, a u mračnoj je kući vladala tišina.

»Liječnik i Lisabetta vjerojatno spavaju na prvom katu«, šapnula je Mirabelle, »a osoblje je, mislim, smješteno gore – na vrhu.«

»Ili je možda u podrumu«, pokazala je Vesta.

Na livadu je gledao prozor spuštenih zastora. To je imalo smisla ako je unutra živjela kuharica. Bilo kako bilo, na prozorima podruma i smočnice nalazile su se šipke, na kuhinjskim je vratima stajao veliki lokot, ali dnevna je soba na stražnjem dijelu kuće imala pomične prozore i kada se Vesta uspela, ustanovila je da zasuni nisu navučeni. Tiho se skotrljala kroz prozor i povukla Mirabellu za sobom. Unutra su pretražile mračnu sobu što je bila namještena ugodnim posobljem, a onda su, toliko nervozne da su osjećale kako im krv juri kroza uši, otvorile vrata koja su vodila u hodnik. Činilo im se da je taj škljocaj odjeknuo po stubištu i Mirabelle je osjetila kako joj srce nabija u ustima, ali sve je ostalo mirno, a ona je morala nastaviti s poslom.

Provirila je kroz vrata i pričekala trenutak. Ništa se nije micalo. Hodnik je ostao potpuno tih.

Osjećao se miris ustajalog dima cigareta i zaboravljene čaše s portom, kao da nije bilo raščišćeno nakon večere. Mirabelle se na prstima prikradala po sagu, iza nje je hodala Vesta, a onda je pokazala prema radnoj sobi liječnika. Vrata su bila zaključana, ali ključ je bio u bravi. Sada naviknuta na napetost, Mirabelle se okrenula i polagano otvorila vrata. U sobi je odmah krenula prema liječnikovom radnom stolu – teškom, viktorijanskom komadu namještaja od mahagonija s po četiri ladice sa svake strane i sa zelenim, kožnatim podloškom na vrhu. Dijeleći svjetljku, svaka je krenula pregledavati jednu stranu stola – Vesta je krenula od dna, a Mirabelle od vrha. Vesta je okrenula ključ u bravi te otvorila ladicu. Odmah je uzbuđeno ciknula i Mirabelle je napustila svoju stranu (stetoskop, baterijska svjetiljka, blok recepata i nešto drvenih spatula).

»Isuse!« šapnula je Vesta.

Ladica je bila duboka, jako teška i do polovice napunjena zlatnim novčićima.

Mirabelle je uzela jedan novčić i pogledala ga uz svjetlo baterijske lampe. Bio je to sovereign. U ladici ih je sigurno bilo više od stotine – lako su mogli vrijediti i više od tisuću funti. Mirabelle je ubacila kovanicu u džep dok je Vesta zurila širom otvorenih očiju.

»Ne možeš to učiniti!«

»To je dokazni materijal – mogao bi nam trebati«, šapnula je. »Dođi. Ovo nam neće otkriti gdje drže Šandora. Moramo pronaći nekakve ključeve, možda ugovor o najmu ili nešto slično.«

Vesta je gundajući gurnula tešku ladicu na mjesto i svoju su pozornost obratile zadatku. U stolu nije bilo više ničega što bi im naročito privuklo znatiželju, pa su se pomaknule prema ormaru u kojem je očito stajala liječnikova medicinska oprema. Vesta je začuđeno zurila u spekulum dok se Mirabelle zavukla u mali pokretni ormarić koji je bio pun zavoja i drvenih udlaga. Ništa od toga nije bilo ni od kakve pomoći. Pokušala je zamisliti gdje bi ona, da je dr. Crichton, držala ključ ili, kada smo već kod toga, nekakav adresar, ako ne u radnom stolu. Oprezno se odmaknula od ormarića razmišljajući gdje bi se, duž polica s knjigama, moglo nalaziti skrovito mjesto, a da je lako dohvatljivo kada sjedite za stolom. Baš kada je zatvarala vrata ormarića, pogledala je prema njegovom podnožju i u donjoj ladici primijetila podstavljenu bandažu čudnoga oblika. Nagoniski se nagnula prema njoj.

»Oh, zaboga«, šapnula je kada je shvatila što je to. Ispružene je ruke podstavljeni prostetički predmet držala daleko od sebe.

»Je li to...«, počela je Vesta, ali oči su joj se raširile i ušutjela je – Mirabelle je zatim, pri treperavoj svjetlosti baterijske lampe, spužvasti i umjetni trudnički trbuh prislonila uza svoj.

»Misliš li...«, počela je Vesta zbrajajući dva i dva.

»Romana Laszlovich«, rekla je Mirabelle. »Ona uopće nije bila trudna. Bila je izmišljena.«

»Sve su izmislili? Ali zašto? Kako čudno!«

»Za tisuću funti, možda? To je mnogo novca«, šapnula je Mirabelle.

»U onoj ladici ima više od toga«, tiho reče Vesta. »Bez obzira na ono što su naumili izvesti na trkalištu.« A onda su začule jedan zvuk.

Gore su zaškripala vrata i začulo se prigušeno lupkanje nogu obuvenih u papuče mekih potplata po hodniku na prvome katu.

»Kreni!« dahnula je Mirabelle tiho.

Vesta je poput mačke – brzo i tiho – prišla prozoru. Jednim je pokretom povukla zasun i otvorila prozor kliznuvši na drugu stranu te skočila u cvjetnu gredicu s prednje strane kuće. Zatim je krenula prema najbližem zaklonu, iza živice od kaline s druge strane ceste.

Mirabelle je umjetni trudnički trbuh vratila u ormarić. Uspaničila se. Ako je ulove dok bude pokušavala pobjeći kroz prozor, završit će kao i Šandor. Koraci su se sada brzo približavali prizemlju. Nije bilo vremena. Baš kada su se vrata širom otvorila, bacila se u ormarić i za sobom zatvorila vrata. Shvatila je – njezino disanje bilo je nevjerojatno glasno. Pokušala ga je usporiti dok je čučala u skućenom prostoru, vireći kroz ključanicu, a srce joj je nabijalo.

Priviknuvši se na mrak, vidjela je Lisabettu kako trči ravno prema otvorenom prozoru i gleda van preko Druge avenije. Lisabetta je iz džepa svoje kućne haljine izvukla pištolj. Uvježbanim je pokretom podignula oružje i bez oklijevanja počela pucati. Potmuli zvuk pištolja na čijoj se cijevi nalazio prigušivač načinio je manje buke nego knjiga koja je slučajno pala s noćnog ormarića. Jedva mogavši disati, Mirabelle je promatrala kako Lisabetta tiho psuje. Dobro – nije pronašla svoju metu. Djevojka je još neko vrijeme stajala ispred prozora očito razmišljajući u svježoj, proljetnoj noći, odjevena u blijedu spavaćicu i par papuča, s pištoljem u ruci. Ne, takvo što nije bilo lako izvesti. Umjesto toga, ugasila je svjetlo i navukla zastore kako bi u miru pogledala što su radili uljezi.

Ladica stola bila je lagano izvučena, pa je krenula u pregledavanje. Uz propisno svjetlo Lisabetta je vadila van novčiće, a Mirabelle je vidjela da ih je bilo nekoliko različitih vrsta. Bilo je tu kovanica od dvije do pet funti, gvineja i polovina sovereigna, kao i standardnih sovereigna – jedan takav imala je u džepu. Lisabetta je zbunjeno sjela na Ericov kožnati stolac s rukohvatima i drškom pištolja prebiralala po hrpi novčića, računajući (kao i Mirabelle i Vesta malo ranije) koliko ih, zapravo, ima. S obzirom na trenutno stanje tečaja, vrijedili su još i više. Lisabetta je izgledala iznenađena. Očito je pobirao mnogo više vrhnja no što je ona mislila. »Taj pohlepni kućkin sin«, promrmljala je.

Lisabetta se počela osvrutati oko sebe, pitajući se što je još liječnik naumio. Otvorila je i ostale ladice stola. Zatim je sjela i naslonila se, dok se stolac ljuljao pod njom. Lisabetta nikada ranije nije sjela na taj stolac i sada je dobila novu perspektivu te njoj poznate sobe – nikada prije tome mjestu nije pridavala previše pozornosti. Što je odavde bilo na dohvat? Sa svojim je predivno manikiranim prstima uzela crnu bilježnicu s police najbliže stolu. Bila je upravo odgovarajuće težine da je Crichton može nesmetano uzimati i vraćati među medicinske knjige kako nikome drugome ne bi bila ni najmanje zanimljiva. Otvorila ju je i prolistala stranice pune rukom pisanih bilješki. Oči su joj bljesnule od bijesa. »Middlemass.

Middlemass!« viknula je. To je ime bilo poznato. Mirabelle je razmislila na trenutak. Pa to je bilo ime muškarca koji je ubijen u Londonu prije dva mjeseca, u Kensington Park Gardensu. Čitala je o tome. Umorstvo je policija, zbog nedostatka dokaza, ostavila po strani. Ona je smatrala da je to zanimljiv slučaj – Middlemassa je očito bilo iznimno lako zaboraviti. Te večeri kada je umro pripalio je cigaretu jednoj ženi sa svojim zlatnim upaljačem marke Dunhill, na uglu ulice. To je bio posljednji put da ga je itko vidio. Policija je rekla da je mještanima s kojima je surađivao bilo iznimno teško opisati ga jer na njemu jednostavno nije bilo ničega čime bi se isticao. Zbog toga se Mirabelle sjetila Beaua Brummela. Pročitala je negdje da je s njim bio isti slučaj. Ta je bilježnica očito sadržavala detalje Lisabettine operacije – imena drugih klijenata, možda čak i umorstva. Ono što je Mirabelli palo na pamet u istom trenutku kao i Lisabeti na drugoj strani sobe bilo je da Crichton čuva te podatke samo zbog dva moguća razloga. Ili da kupi Lisabetu u slučaju da njega uhite, kako bi mogao surađivati s policijom i izmoliti uslugu od vlasti. Ili bi je mogao iskoristiti kako bi je ucjenjivao.

Bijesna Lisabetta je još jednom počela pregledavati bilježnicu, ispod glasa izgovarajući imena na njemačkome, dok nije stala na posljednjoj stranici, gdje je svjetloplavom tintom unio nekoliko bilješki. Ovdje je gotovo pljunula od bijesa dok je naglas čitala rečenicu, naglasaka snažnijeg od onoga koji je Mirabelle čula ranije.

»Lisabetta pokazuje sociopatske sklonosti – potpunu nesposobnost da osjeti emociju. Pitam se je li ona psihopat?«

Žena je na trenutak izgledala potpuno skamenjena od čuda, a onda joj je odjednom doprlo do svijesti. Užasno se razbjesnula. To je bila izdaja! Zanimljivo, pomislila je Mirabelle; liječnik ju je pogrešno procijenio. Činilo se da Lisabetta ima mnogo osjećaja.

Lisabetta je odjednom ugasila svjetlo i otišla do prozora. Razmaknuta je zastore da pogleda na ulicu, ali tamo nije vidjela nikoga. Zatim se okrenula i birala broj na telefonu. Nastala je dugačka tišina dok je telefon zvonio na dragome kraju. Potrajalo je prije no što se netko javio. Kada je progovorila, glas joj je bio hladan poput leda, odgovarajući na pospano i, nema sumnje, nerasploženo mrmljanje osobe koju je probudila. »Nemam pojma koliko je sati«, odbacila je pritužbu. »To sada nije važno. Želim da odeš u Cadogan Gardens, Berte. Hoću da uzmeš moje stvari. Sve ih spakiraj. Pošalji ih u Brighton. Ne, ne. Ne na moje ime.« Zastala je na trenutak. »Pošalji ih na uobičajeno ime. Na uobičajeno mjesto, Berte. Znaš što trebaš učiniti.«

Mirabelle je glas Berta Jenningsa čula kao udaljeni odjek. Svađao se s Lisabettom.

»Nemoj biti smiješan! Ne mogu biti Francuskinja! Udat ću se za Francuza, sigurna sam.«

On je nešto prigovarao.

»Ali, ti imaš svoj dio. Na putu je i to je zagarantirano, nije li? Imam ovdje nekog posla. Brzo ću to obaviti. Sve se razvija vrlo lijepo. Uskoro se čujemo. Pošalji moje stvari. Prvim vlakom, Berte. Najranijim.«

U telefonu je škljocnulo.

Mirabelle je jedva uspjela razabrati njezin tamni lik kada je čučnula ispred kamina. Lisabetta je bacila bilježnicu dr. Crichtona na rešetku i zapalila je. Korice od suhoga papira lagano su planule, a ona se odmaknula, stala promatrati zapaljene listove i okretati ih da bude sigurna kako na životu nije preostala nijedna stranica dnevnika. Nagnula se i na plamenu zapalila cigaretu, dok se topla svjetlost igrala na njezinoj koži. Lice joj je izgledalo gotovo dijabolično.

»Sociopat«, promrmljala je ispod glasa, iskušavajući tu riječ. Dok je vatra umirala, gurala je plamenje mjedenim žaračem koji je visio sa strane, pazeći da ništa ne preostane. Zatim je odšetala do zaključanog medicinskog ormarića dr. Crichtona koji se oslanjao na zid. Uzela je malu, obojenu bočicu kloroforma i komad gaze. Mirabelle se molila da Lisabetta ne krene prema ormariću sa zavojima, ali žena je samo provjerila svoj odraz u ogledalu, poslala si jezoviti poljubac i nestala kroz vrata.

Mirabelle je odahnula. Kada je začula korake iznad svoje glave, kliznula je preko sobe i provjerila rešetku. Bilježnica je u potpunosti izgorjela. Na trenutak se upitala što li je to naumila Lisabetta, ali je odlučila da sada mora otići. Još je jednom bacila pogled na stol, ubacila u džep nekoliko različitih novčića, a onda kliznula iza zastora. Na drugoj strani ceste Vesta je držala stražu. Izašla je iz svoga skrovišta zaklonjenog živicom i pokretom pozvala Mirabellu. Zasun je tiho škljocnuo, prozor se otvorio klizeći i Mirabelle Bevan je nestala u tami Druge avenije.

Dvadeset i prvo poglavlje

Waclew Gorski nije mogao dobro spavati već tjednima – uspijevaao je noću skupiti tek nekoliko sati sna. Večeras je odustao od pokušaja da ostvari čak i to. Godinama je patio od nesanice, ali u posljednje se vrijeme situacija jako pogoršala. Nije mogao prestati brinuti, u tome je bio problem. Sve je trajalo duže no što je očekivao.

Te se večeri Manni pojavio kasnije no obično, a kada je stigao, oko njega je vladalo ozračje samozadovoljstva, koje je Waclewove živce dovelo do ruba. No donio je hranu i četiri boce piva. Doista, Waclew bi volio malo votke. To mu je ponekad pomagalo da zaspi, kada bi sve drugo zakazalo. Ali nije bilo votke, pa su otvorili boce piva – Manni je ostao neko vrijeme i malo su kartali. Waclew je znao da je Manni brojao karte, pa je izbjegavao 21 kad god je mogao. Umjesto toga, duže su od sata igrali remi kladeći se u male stupce zlata koje su naredali na jednu stranu radne plohe. Naravno, samo zbog zabave. Na kraju svake partije zlato se uvijek vraćalo na hrpu. »Igrat ćemo u noć provedenu vani«, ponudio je. »Ja bih mogao malo otići u grad, znaš. U neki otmjeni restoran i u kabaret. Mogao bi me odvesti.«

Manni se nasmijao. »Znaš da ona to ne bi dopustila, Waclewe. Ne možeš otići dok sve ne bude gotovo, ti jadni stvore.«

Waclew je slegnuo ramenima i zapalio cigaretu.

»Nitko ne smije znati da sam ovdje«, rekao je ravnodušno. »Nitko ne smije znati što radim. Ili nema putovnica.«

Waclew nije napuštao to mjesto već više od šest mjeseci. Koliba je s tri strane bila izgrađena od blijedog kamena, imala je limeni krov iz kojeg je stršao ogroman dimnjak, a s prednje je strane bila od drveta. Peć je mjesto držala neprestano vrućim, često nepodnošljivim, pa je vrata držao širom otvorena kada je radio, iako ga je Lisabetta već nekoliko puta upozoravala da to ne čini. No, bilo je previše vruće. Nikada nije pomislio da će čuti samoga sebe kako barem pomišlja na to, ali u posljednje je vrijeme Waclewu počela nedostajati poljska zima – maštao je o hladnoći zraka u Varšavi tijekom siječnja, o hladnoći koja štipa za obraze. Čeznuo je za time da vidi svoj dah kako se pojavljuje ispred njega i da protrlja svoje ružičaste prste kako bi ih ugrijao dok izlazi iz malog kafića u Novogrozdki što ga je nekoć posjećivao kako bi popio šalicu jake, crne kave i naprstak votke. Ah, Varšava! Bilo je to prije mnogo vremena. Naravno, nije mogao znati koliko je grada još u jednom komadu. Ali bez obzira na to je li oštećena bombardiranjem ili ne, Waclewu je nedostajao njen led i snijeg, ona hladnoća koja

grize i čini da se osjeća živim dok uz rijeku hoda prema svome domu. Kada sve ovo završi, otići će negdje gdje cijele zime ima snijega. Naravno, ne natrag u Varšavu, pomislio je osjetivši ubod tuge. Odavno je shvatio da se ne bi mogao vratiti u svoju domovinu sada kada je pod utjecajem Sovjetskog Saveza. Ali možda u Kanadu, Škotsku, ili ako ga budu htjeli tamo, u Švedsku. Postojalo je nekoliko mogućnosti, bio je siguran u to. Waclaw je uspio preživjeti ovoliko dugo zato što je bio koristan i zato što su njegove vještine trebali i u mirnodopskom vremenu. Negdje će ga htjeti. Negdje gdje je lijepo i hladno.

Naravno, vrijeme i temperatura njegova okoliša bile su najmanje brige toga sirotog čovjeka, ali bilo mu je lakše usredotočiti se na to, nego na ono što mu je doista bilo na umu. Nedostajala mu je Marianne i njihovi sinovi, Udi i Mikhail, ali pokušao je ovih dana ne razmišljati o tome; u protivnome neće uopće spavati. Lisabetta ga je izvukla van, a izvući će i njih kada posao bude gotov.

Prirodno, posao se razvio. Waclew nije previše razmišljao o dubljem značenju onoga što je radio, o tome odakle potječe silno zlato s utisnutim nacističkim znakom na sebi, niti o tome za koga on zapravo radi. Umjesto toga, usredotočio se na detalje – na praktične aspekte pokušaja da sve izvede baš onako kako treba.

»Mogu ih jednostavno pretopiti u zlatne poluge bez oznaka«, ponudio je kada mu je pokazala s čime će raditi. I predobro je znao da to baš nije ono što je Lisabetta imala na umu, ali nadao se da će njegovu ponudu privlačnom učiniti brzina kojom bi mogao izvesti taj posao. Poslušala je što joj on ima za reći, a onda je brzo odbacila tu ideju. Novčićima možda treba duže da ih se iskuje, ali vrijedili su mnogo više od zlata od kojeg su bili načinjeni i poticali su mnogo manje pitanja o svome podrijetlu. Gospoda su skupljala novčiće. Nacistički ratni zločinci u bijegu, razni diktatori bez političkog kredibiliteta uvjereni u svoju veličinu i kriminalci sviju vrsta imali su zlatne poluge.

Tako su krenuli s planom i od samoga početka ona je odlučila iz toga zlata izvući najviše što može. Od njega je najprije tražila da kuje kovanice od pet šilinga – dobra, stara igra. Postavio je spremnik s kiselinom u kojoj je bilo zlatnog granulata i kroz njega pustio struju. Srebrni su se novčići lako pozlačivali, a rezultat je izgledao točno poput zlatnih kovanica od pet funti. Ali, težina je bila pogrešna. Odmah je to rekao Lisabetti, ali ona nije shvaćala značaj te informacije. Završit će s tisućama i tisućama kovanica od po pet funti koje nijedan profesionalac nikada neće zamijeniti za gotovinu. Moći će ih prodavati samo lakovjernim kockarima. Lisabetta je uzela cijelu prvu pošiljku – ogromnu količinu novčića – odnijela je u London i natjerala Berta Jenningsa da ih prodaje po Notting Hillu, Ladbroke Groveu i Kilburnu, od vrata do vrata, jednog po jednog. Trebalo je više od mjesec dana da ih sve proda.

Zbog toga je brzo postalo očito da će biti mnogo učinkovitije jednostavno kovati prave zlatne novčiće, pogotovo s obzirom na to da je zlato bilo lako dostupno. To je podrazumijevalo manju zaradu, ali kasnije neće biti problema s preprodajom tih novčića. Zbog talentiranog Waclewa, lažne se novčiće nije moglo razlikovati od pravih.

Svim se žarom bacio na posao. Prva serija sovereigna bila je jako uspješna, ali Lisabetta je tada odlučila da ne želi preplaviti tržište, pa je ustrajala na tome da se posao razgrana. Waclew je istražio točne mjere svakog pojedinog novčića i mukotrpno načinio otiske koje je koristio na praznim kovanicama, u serijama od po dvadeset i četiri novčića. Nikada nije kovao vrlo rijetka godišta, niti najčešća. Prvih četrdeset i osam pokušaja Lisabetta i Eric Crichton prodali su antikvarijatima po Brightonu. Nijedan trgovac ništa nije primijetio. Zašto i bi? Novčići su bili od pravoga zlata, a Waclew je bio majstor zlatar koji je izrađivao vrlo vjerne kopije. Možda nisu izašle iz Kraljevske kovnice, ali to je bila jedina razlika u odnosu na izvorni predmet. Lisabetta ih je iskušala – prodala je zajedno jedan od Waclewovih lažnjaka i jedan originalni novčić, u serijama od po pola tuceta kovanica. Čak i dok su ležali jedan pored drugoga, nijedan diler nije dovodio u sumnju autentičnost onoga što su im pokazali. I to je bilo to – lažne se novčiće nije moglo razlikovati od pravih.

Proizvodnja na veliko počela je odmah. Male poluge s nacističkim znakom na sebi nestajale su s hrpe naslonjene uza zid talionice. Radio je vrlo naporno, ali zalihe zlata nadopunjavane su nekoliko puta. Sada se posao privodio kraju i Lisabetta ga je uvjeravala da neće trajati još dugo. Ovo je bila posljednja serija.

Marianne i dječaci bili su u Berlinu. Prošloga je tjedna Lisabetta osobno došla u talionicu. Možda je shvatila da se njegovo strpljenje istrošilo i pretvorilo u neku vrstu jogunastog očaja.

»Gotovo sam organizirala papire«, rekla je. »Tvoja obitelj je na sigurnome i izvući ćemo ih za mjesec ili dva. Dovest ćemo ih ovamo, Waclewe. Ti samo moraš dovršiti posao.«

»Posao za koji smo se dogovorili završen je prije tri mjeseca«, promrmljao je.

Lisabetta je dražesno prekrižila noge i pružila mu jednu omotnicu. Pismo. Razderao ju je drhtavim prstima. Rukopis je pripadao Marianni – poznati, sićušni krug iznad slova i te način na koji je stavljala crticu preko slova *t*. Doista je bila u Berlinu, u stanu nedaleko od Unter den Lindena. Bili su dobro. Bože, bili su dobro. *Puni smo nade*, napisala je. *Ne mogu dočekati da ponovno budemo zajedno. Dječaci su naučili nešto njemačkoga i dobro brinu o nama. Svejedno, nedostaješ nam.*

»A sada«, rekla je Lisabetta, »mislim da smo gotovo na cilju.« Nije želio plakati pred njom. Ali, zaplakao je.

»Ne možete li njih dovesti sada?« preklinjao je. »Molim vas.« Lisabetta je na trenutak izgledala žalosno.

»Papiri još nisu gotovi. Nije to tako lako. Ali dovest ćemo ih ovamo. Vjerojatno preko Amsterdama. Opasno je to. Berlin. Teško. Nije to kao kad vadiš ljude iz gradova na zapadu zemlje. Berlin je toliko duboko u unutrašnjosti, kao da je u okruženju. Radim na tome, Waclewe, doista radim, ali u tim stvarima imaš samo jednu priliku. Ako izrone na ruskom radaru...« Ostavila je rečenicu da visi u vrelome zraku. »Sviđaju mi se ovi zlatni komadi od pet funti. Nekako nisu toliko očiti kao gvineje.«

Waclew je poželio vrisnuti. Radio je vrlo minuciozno. Svaki je novčić, iako je to rekao on sam, bio remek-djelo. Zlatne kovanice od dvije funte bile su naročito dobre.

»Radim najbolje što mogu.«

»I to je predivno, čak izvrsno«, uvjerala ga je Lisabetta. »A sada, ne brini, Waclewe, ti si majstor zlatar i to dobar. To je tvoj dar. Moj dar – eto, ja sam dobra u izbavljanju ljudi iz Europe. To je poštena zamjena – jedan skup vještina za drugi.«

Waclew je znao da je ona već dobila protuvrijednost za svoje usluge, ali nije to rekao.

»Samo mi ih dovedite što prije možete«, razmazao je suze po svome licu.

Nije si želio dopustiti da razmišlja o tome kako ne može vjerovati Lisabetti. Nije želio razmišljati ni o tome kakva je ona žena. Njegova je jedina nada. Zašto ne bi učinila ono što je obećala učiniti? Naposljetku, ipak joj je bio prokleta koristan. Kada je previše brinuo, kada je to znalo postati nepodnošljivo, jednostavno si je rekao kako će joj biti lakše da jednostavno obavi to što je obećala. Možda bi ga opet mogla trebati. Njoj to nije nikakav problem, a on je obavio jako veliki posao. Marianne će biti ovdje krajem ljeta. Njegovi su dječaci na putu, možda već sada.

Te večeri održavale su se utrke u Brightonu i već je bilo prošlo jedan kada je Manni napustio talionicu. Bio je umoran. Dan je bio dug i nakon svih poslova imao je još papirologije za obaviti te unijeti oklade. Sada je samo želio spavati. Waclew je zapalio cigaretu i stao na prag dok se Mannijev lik gubio u nepomičnoj, crnoj noći. Mjesec je bio malen, a nebo je bilo vrlo mračno. Waclew nije bio siguran gdje se točno nalazi u Engleskoj, ali mislio je da su pored mora. Ujutro je bilo dosta galebova; stajali su na krovu ili su se grijali. Sada, u tišini, mogao bi se zakleti da čuje nalet valova, ali možda je to samo bila njegova mašta. Bacio je opušak na tlo i uzdahnuo. Radio bi da može, ali talionica je bila bučan biznis, pa se držao uobičajenog radnog vremena. Nedaleko je bilo kuća, a već su se i ranije žalili – u početku je morao raditi malo-pomalo.

Šireći granice onoga što je postao vrlo mali svijet, Waclew se dva koraka odmaknuo od zgrade i legao na suhu zemlju, gledajući u nebo. Kada su se njegove oči priviknule na svjetlo, pomislio je da bi mogao razabrati neke od zvijezda. Prepoznatljiv nagib Orionovog pojasa. Uzdahnuo je i pogledom stao slijediti put do Sjevernjače. Bilo je tako mračno i tiho; Waclew se pitao bi li noćas možda trebao spavati vani. Zrak je bio svjež i to je bilo olakšanje. Zima je bila blaga, a sada je stiglo proljeće. Marianne i dječaci nalazili su se ispod istoga neba. Naravno, u Berlinu zvijezde izgledaju malo drukčije, ali ipak su vidljive. Volio je Berlin – često je bio tamo dok je radio za Deutschebank i jednom ili dvaput kada je obavljao specifične poslove za bogatu klijentelu. Prisjećao se svoga boravka u Tiergartenu i ispijanja šampanjca s jednim starim Židovom koji je bio oduševljen što mu je konzerviran jedan drevni, egipatski, zlatni prsten.

»Takva darovitost. Tako predivno umijeće«, hvalio ga je taj muškarac.

Taj je starac sada vjerojatno mrtav, pomislio je tužno. Pitam se što se dogodilo s njegovim prstenom?

A onda iznenada, dok je tako sanjario, Waclew je u tami desno od sebe začuo neobičan zvuk. Sjeo je, a šum se ponovio. Gotovo kao da je nekakva životinja, ali znao je da u blizini ima samo nekoliko pasa, kućnih ljubimaca. Ovčara, koji su ponekad lajali. Ovaj je zvuk bio predebok. Evo, opet. Bilo je to teško disanje. Prokletstvo, bilo je to hrkanje! Sjedio je slušajući još trenutak ili dva. Što god da je spavalo, bilo je blizu. Zaškiljio je u tamu, donio odluku i krenuo prema jednoj od tih starih, kamenih koliba. Tjednima nije izašao iz talionice. Sada shvaća da je to utjecalo na njega. Bio je živčan – čak i zbog toga što je morao prehodati nekoliko metara. Što je sve ovo činilo njemu? Pa on je bio vojnik, za ime Božje, a evo ga – srce mu prestrašeno leprša već i zbog toga što hoda po starom komadu tvrdoga tla prema nekom čudnom, uspavanom biću.

Vrata su izvana bila zaključana dugačkim, zahrđalim zasunom. Waclew ga je povukao i provirio u mračnu kolibu. Hrkanje je odmah prestalo.

»Zdravo«, odvažio se. Proizveo je kliktavi zvuk za koji je mislio da zvuči prijateljski, u slučaju da je unutra neka životinja. »Jeste li tamo unutra?« upitao je.

Začuo se prigušeni zvuk – netko je pokušavao govoriti.

Waclew je ušao unutra. Bilo je tako mračno, da je naletio ravno na toga čovjeka, koji je bio vezan za stolac.

»Oh. Žao mi je.«

Sagnuo se i stao rukama pipati ispred sebe. Muškarcu su bila začepljena usta. Izvukao je iz njih prljavu traku tkanine. »Jeste li dobro? Što se dogodilo?«

»Zovem se otac Šandor Vargo«, rekao je duboki glas. »Vi ste svećenik?«

»Da. Molim vas, hoćete li me odvezati?«

Muškarac se uneredio. Bilo je jasno da je tu već neko vrijeme. Dok se Waclew borio s konopcem, pitao se postupa li ispravno. Ali nije bio pripravan otići. Bilo bi pogrešno ostaviti nekoga ovako vezanoga. Waclew je vidio mnogo patnje, dovoljno za cijeli život. Koliba je zaudarala i zakleo bi se da je to smrad s kojim nikada više neće morati živjeti – smrad pišaline, govna i neopranog straha.

»Dođite sa mnom«, rekao je nježno. »Nije daleko, a ja vam mogu pomoći da se očistite.«

Svećenik nije mogao samostalno hodati.

»Jesu li vas hranili?«

»Ne.«

»Stavite mi ruku oko vrata.«

Posrtali su preko golog da prema talionici. Kada su stupili pod žuto svjetlo vatre i plinskih

svjetiljki, Waclew je vidio da je muškarac srednje životne dobi. Usne su mu bile opuštene i suhe, a kada je ispružio ruke da ih ugrije, njegovi su ružičasti prsti drhtali. Na sebi je imao svećeničku halju, umrljanu blatom i izmetom.

»Koliko ste dugo bili vezani tamo unutra?« upitao je. Šandor se stropoštao na do.

»Dva dana«, rekao je.

Waclew mu je pružio limeni lončić pun vode i otišao pronaći nešto odjeće dok je zahvalni svećenik pohlepno pio vodu. Ta se koliba neko vrijeme koristila kao skladište, ali kako je posao napredovao, trebali su manje tovarnog prostora. Sada ga je Manni, činilo se, koristio kao zatvor. Što je taj čovjek učinio – svećenik!

»Znate li zašto vas drže ovdje?« upitao je Waclew. Šandor je podignuo pogled. Oblizao je usne.

»Da«, rekao je. »Znam da su umorili jednog čovjeka. Znam gdje je njegovo tijelo.

Zašto ste vi ovdje?«

Waclew je pokazao prema oruđu svoga zanata.

»Ja ovdje radim.«

Šandorove su plave oči omekšale od razumijevanja. »Zarobili su vas?« upitao je.

»Sine moj«, rekao je sućutno.

Te su riječi zapekle i umjesto da za svećenika pronađe limenku juhe i ugrije obrok na vatri, kao što je namjeravao, zlatarove su se oči bijesno suzile. Ljubaznost je bila previše bolna. Prošlo je mnogo vremena otkako ju je morao trpjeti. Waclew je uzeo jedan od žarača kojim je čuvao plamen, pa ga ispružio poput mača. Što se to ticalo ovoga starca? Ton Šandorova glasa fizički ga je zabolio. Waclew to nije mogao podnijeti.

»Spalit ću vašu odjeću«, rekao je, »i pustiti vas na slobodu. Ali ne počinjite s time.« Nikoga zapravo nije bilo briga. Nikoga.

»Koliko je prošlo otkako ste spavali?« Šandor je ispružio ruke dlanova okrenutih prema gore.

Proklet bio, zar je to toliko očito? Waclew je oštro spustio žarač i na prljavom podu ostavio udubinu. To nije omelo svećenika.

»Mogu se moliti za tebe, sine moj«, rekao je Šandor. »Ali, ako želiš, povest ću te sa sobom.«

»Otiđi se presvući, starče.«

Učinio je kako mu je rečeno, posrćući dok se pokušavao osoviti na noge; olabavio je svoj svećenički ovratnik i bacio ge u vatru. Zatim je svećenik otkopčao svoju košulju, a Waclew je duboko udahnuo. Na muškarčevim su se prsima nalazili užasni ožiljci, mreža tankih, bijelih crta presijecala je kožu iznad dubljih razderotina blijede, ljubičaste boje na mjestima gdje koža nije zacijelila kako treba. Šandor ga je pogledao u oči, ali nije rekao ništa o tim ozljedama. Samo je i dalje pokušavao doprijeti do Waclewa. Taj je muškarac izgledao kao sagorjela olupina. Na njegovome tijelu možda nije bilo vidljivih ožiljaka, ali Šandor je vidio da je bio uništen, iznutra rastrgan na komadiće.

»Znate, vjerojatno vas namjeravaju ubiti. Zašto bi vas ostavili na životu kada znate to što znate, što god to bilo? Koliko vidim, žena po imenu Lisabetta nema osjećaja, nema morala, nema pristojnosti, a ja znam prepoznati dobro u ljudima. Kako se zoveš, sine moj?«

Waclew je oklijevao.

»Je li ti ona to učinila?« upitao je.

Šandor je odmahnuo glavom. »Nije. To se dogodilo prije mnogo vremena. U drugom životu. I ništa im nisam rekao.« Oklijevao je. »Ako želiš, tebi ću ispričati – kad mi kažeš svoje ime.«

»Waclew«, rekao je nesigurno.

»Waclew. Poljak?« Zlatar je kimnuo.

»Poljski su vojnici znatno pomogli Saveznicima. Trebao bi biti ponosan. Naravno, ja sam Mađar, ali u ratu sam radio za Englesku tajnu službu. A oni su sada ovdje, u Brightonu. Oni će ti pomoći, Waclewe.«

Zlatar je odložio žarač.

»Ona ima moju ženu Mariannu i naše dječake«, rekao je kratko. »U Berlinu. Pronalazi im putovnice i papire. Dovodi ih ovamo.«

»Ti vjeruješ u to?« upitao je Šandor.

To je pitanje ostalo visjeti u vrućem zraku, a Waclew nije odgovorio. Šandor je nastavio.

»Saveznici su snažni u Berlinu. Pomozi nam i siguran sam da će oni pomoći tebi. Britanci su časni. Koliko te dugo ta žena drži ovdje? Je li ti išta dala za tvoj naporni rad i odanost?«

Waclew je oklijevao. Bio je tako blizu dovršetku onoga što je započeo. Tako blizu putovnicama i ruti za bijeg. A ipak, znao je da je ono što je svećenik rekao o Lisabetti apsolutna istina. Bit će joj mnogo lakše da ga jednostavno ubije kada i posljednji novčić bude iskovan. Naravno da je bilo tako. Nije imao zalog kojim bi je natjerao da učini kako je obećala. A što će tada biti s njegovom obitelji? Šandor je navukao vestu i skinuo svoje prljavo donje rublje. Čim je tkanina pala na vrući ugljen, zadimila se.

»Žao mi je«, rekao je. »Nije ugodno vidjeti odrasloga čovjeka u njegovom vlastitom izmetu. Onda, reci mi, što ti točno radiš ovdje? Čuo sam čekićanje. Izrađuješ li nešto?«

Poljak je promatrao kako svećenik navlači grube hlače koje mu je dao.

Pažljivo je još jednom promislio o svemu što mu je rekao taj muškarac i duboko udahnuo. U svojim je rukama držao Mariannino krhko srce i pred očima je jasno mogao vidjeti oči svoje djece dok je donosio odluku. Britanska je tajna služba ovih dana u Europi mogla učiniti što god je željela. Britanska je tajna služba pomogla Saveznicima da pobijede u ratu. Lisabetta ga je natjerala da čeka predugo i njoj se nije moglo vjerovati.

»Pretvaram nacističko zlato u britanske kovanice«, rekao je. »Ja sam zlatar.«

Otišao je do kuta sobe i dramatičnim pokretom odmaknuo ceradu kako bi otkrio malu hrpu zlatnih poluga koje su bile naslonjene o zid.

»Možemo ovo uzeti sa sobom, ako želite. Da imamo dokaz.«

Dvadeset i drugo poglavlje

Vesta je tiho potrčala prema sredini ceste na Drugoj aveniji i zagrlila Mirabellu koja je uspjela pobjeći.

»Brzo!« rekla je Mirabelle pogledavajući prema zakrivenim prozorima na prvome katu. »Moramo otići odavde!«

»Što se dogodilo?« upitala je Vesta kada ju je Mirabelle povukla za sobom na pločnik. »Što je učinila?«

»Ima pištolj. Moramo se maknuti s ceste. Hajde, idemo kroz stražnje vrtove na drugoj strani ulice. Tako će nas kuće sakriti. Možemo se spustiti s prednje strane i hodati duž plaže. Mjesečine gotovo i nema, odjevene smo u crno i nitko nas neće moći vidjeti.«

Vrtovi su bili omeđeni visokim zidovima. Iz jedne je kuće lajao pas. U drugoj su se s kuhinjskih prozora još uvijek vidjela svjetla. Žene su tiho klizile uz podnožje zida, daleko od bilo čijeg pogleda.

Na pola je puta u jednome vrtu, pušten s lanca, zalajao i skočio jedan terijer pokušavajući ih otjerati, ali nije ih mogao dosegnuti.

»Sranje«, opsovala je Vesta. »Lezi, dečko, lezi!« oštro je rekla.

Mirabelle je razmišljala o onome što je vidjela. »Lisabetta će pobjeći!« rekla je.

»Mislim da odlazi iz zemlje. Bert pakira sve iz stana u Cadogan Gardensu i šalje njezine stvari iz Londona ovamo.

Vesta, otišla je do ormarića i uzela kloroform. Odmah moramo pronaći Šandora.«

»A Romana?« rekla je Vesta.

»Vjerojatno nikada nije ni postojala. Mislim da je Lisabetta nosila onu stvar. To, možda periku i malo drukčiju odjeću.«

»Za tisuću funti? Zараđuju mnogo više od toga. To nema smisla.«

»Tisuću funti je još uvijek mnogo novca.« Mirabelle je razmišljala u hodu. »Oh, njime su i isplatili Berta – ili barem dijelom toga novca. Ja sam se umjesto njih pobrinula za to. To je baš zgodno smišljeno. Nitko nikome ne mora vjerovati. Namjestili su igru, a Bert dobije svoj novac bez obzira na svaki problem. Ja ne bih vjerovala Lisabeti da znam kako odlazi, a ti? A Prudentialu može vjerovati, zar ne shvaćaš? Oni će isplatiti novac. Nikada nije postojao nikakav dug – to je samo bio siguran način da isplate Berta Jenningsa za ono što je učinio, što god to bilo, što god da još uvijek radi.«

Mirabelle je prebacivala jedan novčić iz ruke u ruku dok je razmišljala, elegantna na visokome zidu.

»Ako je na odlasku, otići će Šandoru. Morat će počistiti za sobom sve repove. Ima tu bočicu s kloroformom«, okrenula se Mirabelle. »Vesta, moramo je slijediti.«

»Nemamo auto!« rekla je Vesta.

Mirabelle je lagano podignula ramena. »Moramo pokušati. Mogla bih se sakriti iza one živice na drugoj strani ceste i vidjeti što radi, ide li nekamo. Ako se razdani, mogu je slijediti u taksiju, ali sada je pretiho da bilo koga slijedim bilo kamo, a da me ne vide.«

Vesta je kimnula. »U redu«, rekla je polagano, okrenuvši se. »Možemo to izvesti. Ali ništa opasnoga. Prestrašila si me nasmrt kad nisi stigla do prozora.«

Mirabelle ju je zaustavila položivši joj ruku na rame.

»Trebala bih se vratiti sama. Trebamo policu osiguranja, Vesta. Na meni je red. Ti se vrati u stan«, rekla je pruživši joj ključ.

»Uzmi ovo«, nastavila je izvadirši iz džepa novčiće. »Uzmi veliku kuvertu i sve stavi unutra – novčiće, bilježnicu Velikog Bena, listiće oklada i našu kartu. Sve. Zatim sve stavi na papir. Svaki detalj kojega se možeš sjetiti. Kuvertu naslovi na višeg policijskog inspektora McGregora. Trebat će ti neko vrijeme da to učiniš. Ostavi to naslonjeno iznad kamina, na ploči. Zatim se vrati i pronađi me – sastat ćemo se iza živice.«

Vesta je polagano kimnula.

»A ako ne budeš tamo?«

»Onda jednostavno čekaj. Drži kuću pod nadzorom. Ako se razdani, a mene još nema, odjeni se i otiđi u ured. Ako ne dopuste Šandoru da nazove u uobičajeno vrijeme, a ja se još uvijek nisam pojavila, proslijedi kuvertu McGregoru. Ispričaj mu sve. Samo McGregoru. Ne vjeruj nikome drugome.«

»A ako me ulove ili nas obje...« počela je Vesta.

»Onda ćemo se morati nadati kako je McGregor dovoljno bistar da pronađe kuvertu.«

»U redu.«

Vesta je zagrlila Mirabellu iza zida koji je gledao na prednju stranu zgrade.

»Budi oprezna«, rekla je zabrinuto.

»Idi! Sve će biti u redu. Možda ga čak i pronađemo. Hodaj plažom, Vesta. Tako te nitko neće moći vidjeti s ceste.«

Vesta je kimnula i oprezno se popela na zid. S vrha je, na drugoj strani vrta, vidjela Mirabellinu glavu u sjeni, kako se vraća prema vrhu ulice. Psi su ponovno počeli lajati. Vesta je sa smiješkom skočila na pločnik. Prednja je strana bila napuštena, a mračno je bilo kao u rogu. Napipala je zlatne novčiće u džepu i izvadila jednoga. Bljesnuo je na svjetlosti lampe; bacila ga je u zrak, oponašajući Mirabellu. Prešla je cestu i ušla u tamu, prema zvuku valova i šljunčanoj plaži na drugoj strani. Nije ni pogledala prema neodređenom obrisu crne kutije na drugoj strani. Kada je odjeknuo muški glas, srce joj je stalo i trebala joj je sekunda da shvati odakle dopire.

»Oho, vidi ovo«, rekao je glas kada je zašla iza ugla i ugledala sjenoviti lik sredovječnog policajca. »Pitam se što dama poput vas radi penjući se preko stražnjeg zida kuće na Aveniji Grand.«

Policajac je promotrio Vestu koliko je mogao na prigušenom, narančastom svjetlu ulične svjetiljke. Zatim je istupio na osvijetljeno mjesto, gdje ga je mogla vidjeti kako treba. U ruci je držao limeni lončić pun čaja iz kojeg se dimilo. Zaškiljio je. Kroz otvorena vrata policijske kućice vidjela je oronuli naslonjač koji je ipak izgledao udobno. Policajac je bio na pauzi kada je ona iskrsnula pred njim kao da je pala s neba – ipak, točnije bi bilo teći da je pala sa zida u daljini. Prigušio je svoju plinsku svjetiljku i pričekao da mu priđe.

»Ti bokca, prilično smo egzotični, zar ne?« Vesta je pogledala u pod.

»Živate li na Aveniji Grand, gospođo? Rekao bih da stanujete na broju dva.«

Vesta je odmahнула glavom. »Shvaćam. Radite li tamo?« Vesta je odmahнула glavom. »Ne.«

»Pa, mislim kako će možda biti najbolje da mi date neke detalje, pa da ih ja pošaljem u postaju. Vidite, ovo je malo neregularno. Ime?« Policajac je odložio svoj čaj, posegnuo pod svoju kapu i izvadio bilježnicu.

»Nije nezakonito boraviti vani po noći, je li tako?« obrecnula se Vesta.

»Pa, gospođo, nije. Ali, da budem iskren, malo me muči sumnja. Na neobičan ste se način pojavili na cesti. Imate neko objašnjenje za to?«

Vesta se zagledala u njega.

»Dobro. Pretpostavljam da ne živite u ovom susjedstvu.«

»Ne. Ali odsjela sam kod prijateljice. Tu, ponad ovog mjesta«, mahнула je Vesta prema Lawnsu. »Ne znam kako glasi adresa. To je to.«

»Da. U tome je problem. Sustav djeluje temeljem imena i adresa. A vi mi, za sada, ne želite reći ni jedno, ni drugo. Jednostavno ću nazvati i pričekati da vidim što će mi reći. Ako mi ništa ne kažu, možemo pronjuškati po okolnim kućama – provjeriti jesu li svi dobro. Identificirati lopova na licu mjesta. Ako je netko primijetio neko komešanje, lakše je odvesti vas odmah na lice mjesta i vidjeti hoće li vas netko prepoznati. Tako mi volimo rješavati stvari – na licu mjesta.«

»Ne!« planula je Vesta.

Mirabelle će biti ljuta na nju! Ako policija krene od vrata do vrata i Lisabetta ugleda Vestu, sa Šandorom je svršeno – žena iz Prudentiala, u pritvoru ili ne, uključit će alarm.

»Molim vas«, rekla je.

»Oprostite?«

»Ponašate se prema meni kao prema kriminalci.«

»Pa, da«, napravio je grimasu policajac. Otpio je gutljaj svoga čaja. »Malo nakon tri i petnaest popeli ste se preko stražnjeg zida imanja u kojem, izgleda, ne stanujete – a ako ne griješim, u svome džepu imate nekakav zlatni novčić. Takve stvari smatramo sumnjivima. Mislim da je to dio policijskog posla, gospođice – da budem sumnjičav, ali mi smo i uvježbani da primjećujemo takve stvari. Samo se pitam bi li stanovnik bilo koje od tih kuća, koji je prijavio da mu od večeras nedostaje neka imovina, prepoznao taj novčić koji imate kod sebe. Mislim da ga niste dobili zakonitim putem. Je li vaš?«

Vesta se zagledala u morsku obalu. Razmislila je o svojim mogućnostima i bez oklijevanja potrčala po šljunčanoj obali. *Moram samo stići do Mirabelle*, pomislila je. Policajac je odmah krenuo za njom. Bacio je na pod svoju kapu i krenuo u potjeru. Bilo je teško trčati po šljunku, ali gore po promenadi svjetla su sjala snažnije i, između dva zla, Vesta je odabrala tamu. Vijugala je, izmicala, pokušavala nestati, ali nije trebalo dugo da je policajac ulovi i s leđa obori na pod. Jako je brzo trčao za sredovječnog tipa; ako dođe do borbe, imao je prednost svoje kilaže.

Vesta je mahnito krenula naprijed pokušavajući se otrgnuti, ali on ju je zgrabio za zapešće i prisilio je da ponovno legne na tlo. Pritisnuo joj je obraz o grubu površinu i koža ju je zapekla.

»Dobro, gospođo«, rekao je bez daha dižući je na noge. »Krenite ovuda.«

Zavrnuvši joj ruku, odveo je Vestu natrag u policijsku kućicu gdje ju je lisičinama zavezao za šipku na unutrašnjoj strani vrata.

»A sada, da vidimo što je s tim vašim kovanicama.« Vesta je poraženo uzdahnula. Izvadila je novčiće iz džepa.

»U redu«, rekla je kada ih je predala. »Ne mogu vam objasniti zašto ih imam. Ali bilo bi bolje da nazovete višeg policijskog inspektora McGregora, umjesto svoje mjesne postaje ovdje u Hoveu. Potječu iz kuće na Drugoj aveniji. Ali mislim da neće htjeti uznemiravati stanare. Usput rečeno, zovem se Vesta Churchill.«

Policajac je izgledao iznenađeno.

»Višeg policijskog inspektora McGregora?« ponovio je. »Za provalu u kuću?« Vesta je pogledala na svoj sat.

»Mislim kako neće biti oduševljen time«, rekla je. Bilo je gotovo tri i dvadeset.

»Ne bi trebao saznati do sutra ujutro. Ove kovanice ionako idu k njemu.«

»Stvar je u tome da ste uhićeni u Hoveu, gospođo. Policajac koji vas je uhitio, a to sam ja, pripada policijskim snagama Hovea.«

Vesta se zagledala u njega.

»Znate što, nazvat ću da pošalju auto«, ponudio je policajac. »Oni će se pozabaviti s vama u postaji – nazvat ću ih odavde.«

»U redu«, rekla je Vesta polagano. Barem je neće otpratiti natrag na broj dvadeset i dva, a i to je bilo nešto.

Proklinjući svoju sreću, čekala je u tišini dok je pozornik telefonirao. Bila je toliko blizu toga da doista bude korisna. McGregor bi ionako sljedećeg dana dobio informaciju – ovako će mu barem priču ispričati osobno.

»Nadam se da Mirabelle neće biti jako zabrinuta«, pomislila. Auto je došao brzo.

»Narednik će se u postaji pozabaviti s vama«, promrmljao je dok je smještao djevojku u stražnji dio *marice*. »On će sve riješiti i, ako želi, poslati vas u Brighton. Iskreno govoreći, ne očekujem da će itko htjeti uznemiravati višeg policijskog inspektora McGregora usred noći.«

Nije bilo vremena da Vesta išta kaže protiv toga. Policajac je novčiće važno predao

Janja

vozaču.

»Isuse, Frede, valjda nema još ovih crnja ovdje, što ti misliš?«

»Čini se da je tu samo ova«, rekao je pozornik. »Otvorit ću oči«, obećao je i vratio se svome dežurstvu, odnosno svježoj šalici čaja, zahvalan što je uspio situaciju održati pod nadzorom. Nije volio kada bi mu se za vrijeme njegova dežurstva dogodilo nešto ovako neregularno. U takvim se trenucima osjećao kao da boravi u kaosu.

Dvadeset i treće poglavlje

Mirabelle je čučnula iza živice i provirila prema kući na Drugoj aveniji. Na katu se upalilo svjetlo; najprije u jednoj, a onda i u drugoj spavaćoj sobi. Lisabetta i liječnik bili su budni i na nogama. Ulica je sada bila potpuno tiha. Mirabelle je strpljivo čekala pitajući se bi li možda trebala proviriti kroz prozore. Da barem uza se ima dvogled. Nakon petnaest minuta odlučila je napraviti krug po vrtovima. Kliznula je preko ceste i skrenula pored bočnog zida zgrade. Straga su svjetla još uvijek bila ugašena – činilo se da nikoga od osoblja nije probudilo ono što su radili Lisabetta i liječnik, što god to bilo. Kada se pojavila iza drugog ugla kuće, prednja su se vrata otvorila i stazu je preplavilo svjetlo iz hodnika.

Mirabelle se priljubila uz grm kamelije i provirila iza lišća. Vidjela je kako Lisabetta brzo i vješto silazi niza stube i kreće uz cestu. Preodjenula se u tamnozeleno vuneno hlače, na nogama je imala cipele niskih potpetica i kašmirsku vestu boje marelice. Raščesljala je kosu i umetnula kopču da je drži na mjestu. Mirabelle je razmišljala što da učini u trenutnim okolnostima i odlučila je kako će dopustiti Lisabetti da doprije do kraja ulice prije no što je krene slijediti, ali Lisabetta nije otišla toliko daleko. Na kraju toga bloka zgrada skrenula je u jednu uličicu. Mirabelle je znala da je ta uličica slijepa – na njezinu se kraju nalazio niz garaža i starih konjušnica.

A onda, niti minutu kasnije, čula je kako se pali motor auta i Lisabetta se u Jaguaru odvezla niz cestu i parkirala ispred kuće. Bilo joj je teško vidjeti što se događa na ulici – jedna ili dvije ulične svjetiljke bile su ugašene. Tama je, vjerojatno, bila ipak bolja.

Kada je ugasila motor, Lisabetta se pogledala u ogledalu. Zabacila je glavu i široko se nacerila – tu vrstu grimase bila je u stanju nametnuti svome licu kad god je to poželjela – prikaz bezbrižne djevojke koja se nevino zabavlja. Zatim je taj izraz lica nestao i vratila se hladna odlučnost; ostavivši motor da radi ponovno je nestala u kući; iza sebe je ostavila odškrinuta vrata. Minutu kasnije, vratila se i odložila dvije vreće u prtljažnik, prije no što se ponovno uspjela stubama i za sobom zatvorila ulazna vrata.

»Pitam se zašto liječnik nije iznio torbe. Ovo baš i nije džentlmenski postupak«, pomislila je Mirabelle. Srce joj je nabijalo. Evo Lisabette u bijegu! Ako joj dopusti da ode, možda je nikada više neće pronaći. Bert će poslati njezine stvari prvim vlakom, a kasnije će moći samo

nagađati o tome gdje se ona nalazi. Mirabellinim se tijelom proširio osjećaj bijesa – prsti su je svrbjeli od trnaca. Što će biti sa Šandorom? Ako Lisabettu izgubi iz vida, kako će ga pronaći? Oprezno je ustala i prikrala se preko pločnika, a onda se sagnula iza karoserije automobila da ju ne vide iz kuće. Kad je Lisabetta već morala čekati prvi vlak, zašto je bila na odlasku tako rano? Do svitanja je, u najboljem slučaju, bilo još nekoliko sati. One dvije vreće (obje vrlo malene) nisu mogle sadržavati sve što je željela imati uza se. Ne, shvatila je Mirabelle, ona je bila na putu prema nekom drugom mjestu. Možda ide vidjeti Mannija? Ili čak Šandora?

Mirabelle je zavirila u unutrašnjost auta. Sjedala su bila presvučena tamnom kožom dva sjedala sprijeda i klupa straga, presječena dubokim, presvučenim usjekom između dvaju sjedala. Nije previše razmišljala. *Ako me ulove, onda će Vesta jednostavno otići McGregoru.* Otvorila je vrata i kliznula na stražnje sjedalo, sklupčavši se iza prednjeg sjedišta. Ovo je bilo, pomislila je Mirabelle, jednako dobro kao da je obukla crninu. Prošla je minuta. Mirabelle se pomaknula – to baš i nije bio udoban položaj. Zatim se zabrinula. Što se moglo vidjeti izvana? Je li njezino prvotno razmišljanje bilo ispravno? Srce joj je stalo. Sklupčala se još jače, tako da se izvana mogla vidjeti samo njezina tamna odjeća, skrivajući svoje blijedo lice i ruke. Zatim je čula škripanje ulaznih vrata i lagane, spore korake kako se približavaju autu.

Suvozačka su se vrata naglo otvorila i Mirabelle je krajičkom oka uspjela ugledati kako se Lisabetta muči da neku tešku stvar smjesti na prednje sjedalo. Nosila je to preko ramena. Kada je teret napokon položila na mjesto, Mirabelle je shvatila da je to liječnikovo tijelo. Njegova je ruka u šminkerskoj rukavici za vožnju pala preko ručne kočnice. Lisabella ga je očito omamila kloroformom.

»Hajde, hajde«, šapnula je Lisabetta namještajući liječnikove udove u sjedeći položaj. Bio je odjeven u iste sportske hlače i sako od tvida koje je imao na sebi kada je Mirabelle bila kod njega na razgovoru. Lisabetta je tepala i pjevušila, kao da je liječnik dijete. »U auto. To je tako lijep autić.«

Nastala je zlokobna stanka.

»Eric, jesi li ovaj auto ostavio nekome?« Lisabetta je udarila liječnika po licu i začula se oštra pljuska. Sada se nagnula nad njega poput nekakvog tamnog anđela. »Eric! Imaš li ti oporuku?«

Liječnik se pomaknuo i nesigurno je sjeo, gledajući oko sebe s potpunim nerazumijevanjem.

»Imaš li oporuku, Eric?« ponovila je.

»Nemam«, izgovorio je nerazumljivo. »Znaš, nikada se nisam ženio. Nemam obitelj.«

»Šteta.«

Meškoljio se i petljao pokušavajući ustati, ali bez koristi. Kloroform vas omami na neko vrijeme, a Lisabetta mu je već dala drugu dozu. Pokušao ju je odgurnuti kada mu je stavila rupčić preko lica, ali nije imao snage. Kada se ponovno teško svalio na sjedalo, Lisabetta je uz škljocaj zatvorila njegova vrata.

Mirabelle se iskrivila, pokušavajući se namjestiti što je moguće udobnije. Kada Lisabetta sjedne za volan, neće se smjeti pomaknuti ni za centimetar. Lice joj se iskrivilo od straha kad

su se vozačeva vrata otvorila i kada je Lisabetta sjela na svoje mjesto.

»Dakle«, rekla je upalivši motor. »Kamo ćemo, Eric?«

Liječnik je bio omamljen, ali Lisabetta je čavrljala kao da idu na izlet u prirodu.

»Ako ne mogu dobiti tvoj auto, onda ga mogu i uništiti. Uvesti ga u more. Ili ti to možeš učiniti!«

Mirabellino je srce izvelo salto mortale.

»Lagani sam psihopat? Možda sociopat? Ah, te dijagnoze! Možda si se time meni smijao, doktore? Nadam se da nisi.«

Auto se odmaknuo od pločnika. Mirabelle je osjetila kako preko nje prelaze trake svjetla i sjene dok su klizili kroz jantarno žute bazene svjetlosti uličnih svjetiljki. Zatim je Lisabetta skrenula ulijevo i izašla na glavnu ulicu.

»Reći ću onoj tvojoj maloj, užasnoj služavki da si neočekivano otišao u London«, objasnila je Lisabetta. »Spakirala sam sve što bi ponio sa sobom da putuješ na nekoliko dana. Ništa neće posumnjati dok već ne bude prekasno. Duž obale ima nekoliko opasnih zavoja. Nisu na izravnoj ruti prema Londonu, već nedaleko od nje. Vratit ću se i prije no što ustanu. Reći ću kako sama odlazim u grad. *Dr. Crichton je usred noći otišao u London*, objasnit ću. *Hitan slučaj. Uzeo je auto.*«

Lisabetta se nasmijala.

»London je tako sumoran grad. Smrdi. Kunem se da smrdi! Vrijeme je za neko potpuno novo mjesto, Eric. A u Buenos Airesu i Santiagu imam toliko mnogo zahvalnih klijenata – i sunca. Voljela bih malo sunca!«

Jaguar je preo dok je ubrzavala. Auto je kliznuo pored hotela Grand, pa na dok. Mirabelle se užasno bojala da neće stići izaći iz auta prije no što Lisabetta uništi vozilo i njih u njemu. Ništa nije mogla učiniti osim da čeka i nada se; kada su izašli iz grada, nije bila u stanju odrediti u kojem se smjeru kreću sve dok Lisabetta napokon nije stala. Povukla je ručnu kočnicu, isključila motor i bez riječi izašla iz auta. Mirabelle je pričekala na trenutak, a onda je odlučila podignuti glavu. Bilo je to riskantno, ali nije mogla jednostavno ostati skrivena. Auto je u svakom trenutku mogao krenuti preko litice. Jedva mogavši disati, polagano je ustala i provirila kroz stražnji prozor. Uopće se nisu nalazili na vrhu litice. Lisabettin se lik udaljavao prolazeći pored niza napuštenih kuća. Mirabella je uzdahnula s olakšanjem i oštro gurnula liječnika.

»Hajde!« rekla je prodrnavši ga za rame. »Ubit će vas! Morate se probuditi!«

Liječnik se nije pomaknuo. Mirabelle se mahnito stala ogledavati oko sebe. Nigdje nikoga da pomogne. Daleko naprijed Lisabetta je ispustila prigušen vrisak koji je zvučao frustrirano. Mirabelle je upijala detalje krajolika. Bila je to otvorena pustopoljina udaljena otprilike petnaest minuta od grada – tako je barem procijenila. To je bilo mjesto koje su tražile! Ovo je moralo biti mjesto na kojem drže Šandora!

»Vratit ću se«, šapnula je liječniku bez svijesti dok se počela iskradati, hodajući pognuto preko pustopoljine.

I evo, tamo je na pustopoljini bila koliba – zapravo, bile su to tri ili četiri zgradice dvije kamene i još dvije, više poput drvenih kućica. *Isto tako*, pomislila je, *ovdje je bilo toplo*. Vesta je to spomenula. Zatim je čula pucanj iz Lisabetinog pištolja. Mirabelle se uspaničila i nekoliko se posljednjih metara stala kotrljati žureći prema glavnoj kolibi. Židovi su bili topli na dodir. Prikrala se otvorenim vratima i zavirila unutra. Bila je to talionica. Nasred prostorije izgrađeno je talioničko ognjište. Nekoliko se komada žeravice zažarilo kada ih je Lisabetta uskomešala ispalivši metak, vjerojatno iz bijesa. Lisabetta je klečala ispred nekakvih sklepanih ormarića. Nešto je tražila i psovala ispod glasa.

»Uvijek završi ovako«, čula ju je Mirabelle kako gundča. »Uh!«

Očito nije pronašla ono što je tražila i Mirabelle jedva da je stigla skloniti joj se s puta kada je Lisabetta nahrupila iz prostorije i stala žuriti prema obližnjoj kolibi. Vrata su se otvorila. »Uh!« rekla je ponovno Lisabetta dok je letimičnim pogledom pregledavala prostoriju. Zatim je nastavila dalje, kloparajući vratima ostalih priručnih ormara.

»Ah«, rekla je zadovoljno kada je napokon pronašla nešto što je tražila, »barem si ti još ovdje... Možda bi se želio provozati po mjesecini, ha?«

Mirabelle se uspaničila. Ako Lisabetta povede Šandora sa sobom, bit će ga teško spasiti, posebno ako se posluži kloroformom. Žena si je raščičavala put brišući sve za sobom – ovo će biti vrijeme za uklanjanje svih dokaza. Mirabelle se očajnički stala ogledati oko sebe. Pogledavši prema autu, vidjela je samo debeljuškastu mačku koja se vukla preko pustopoljine. Uzela je jedan kamen i snažno ga bacila. Pogodio je mekano krzno. Mačka je glasno mjauknula i potrčala ustranu. Mirabelle je uzela još jedan kamen i ponovno ga bacila; ovoga je puta pogodila hrpicu zemlje i sitnoga kamenja koje se otkotrljalo niz blagu strminu. Zazvučalo je kao da se netko kreće pored auta.

Lisabetta se okrenula, napustila kolibu i odšetala do ceste da provjeri što je proizvelo tu buku. Neće joj trebati mnogo da vidi kako je liječnik još u nesvijesti, a pored auta nema nikoga. Mirabelle nije oklijevala. Istrčala je iz zaklona, pojurila prema kolibi i zgrabila osobu koja je čučala unutra.

»Dođite«, rekla je dok je njome jurio adrenalin. »Moramo vas izvući odavde, Šandore.«

U tome je mraku povukla čovjeka na noge, prerezala tanku špagu oko njegovih zapešća nožićem na pero i izvukla ga van.

»Ovuda«, rekla je krenuvši prema stražnjem kraju talionice; provirila je prema mjestu na kojem je bio parkiran auto.

Lisabetta se krenula vraćati prema kolibi nakon što je ustanovila da je liječnik još u nesvijesti i da oko auta nema nikoga. Ljutito je otvorila vrata kolibe, a onda jauknula kada je vidjela da je prazna. Izjurila je van i pogledala uokolo. Pustopoljina je izgledala napušteno, a nije bilo načina da na neravnom, blatnom terenu raspozna otiske stopala. Nakratko je razmislila, a onda se zaputila prema cesti, tražeći bjegunca. Mirabelle se okrenula.

»Ljudi bi obično krenuli prema cesti«, šapnula je. »U drugom smjeru su samo kuće. Pretpostavit će da smo krenuli prema cesti, a zatim potrčati u tome pravcu.«

Onda je Mirabelle dahнула. Na mjesecini je shvatila da lik kojeg je spasila uopće nije bio Šandor. Ta je osoba bila žena – vitka djevojka.

Umom joj je projurilo nekoliko mogućnosti.

»Jeste li vi Romana Laszlovich?« upitala je, ali prije no što je djevojka stigla odgovoriti, Mirabelle je shvatila da ju je već vidjela.

»Tko je Romana Laszlovich?«

»Naravno«, šapnula je Mirabelle kada je sve sjelo na svoje mjesto.

Provirila je iza ruba zida. Iz smjera ceste dopiralo je Lisabettino psovanje. Upalio se motor automobila i žene su na noćnom nebu ugledale odsjaj prednjih farova kada je Lisabetta okrenula vozilo i usmjerila dvije trake svjetla prema pustopoljini. Žene su se sledile u mraku svoga skrovišta. Zec je sjeo na svoje stražnje noge, ne mogavši se pomaknuti obasjan jarkom svjetlošću. Lisabetta je žurila prema straćarama. Bilo im je teško disati i nisu se mogle pomaknuti, iako je Mirabelle shvatila da se Lisabetta, upalivši svjetla na autu, zaslijepila i nije mogla vidjeti stvari koje bi inače uspjela razabrati u tami. Nakon minute ili dvije počela se vraćati natrag prema autu, očito zaključivši u kojem je smjeru djevojka pobjegla. Svjetla su se vratila na cestu i ona se odvezla. Dok je zvuk motora bivao sve tiši, Mirabelle je iznenadila samu sebe pomislivši na inspektora McGregora. Pokušao bi je spriječiti da se približi tim ljudima. Pa, sada nije moglo biti po njegovome. Zadovoljno se nasmiješila, a onda je progovorila.

»Vi ste jedna od Lisabettinih djevojaka, zar ne?« Mirabelle je govorila tihim glasom.

»Vi ste ona koja je otišla na kat sa *senorom* Valesquezom.«

Delia je ostala živa jer su njezini nagoni oduvijek bili dobri, a ona im je uvijek vjerovala. Kada se trebalo boriti, borila se, a kada se trebalo skrivati, skrivala se. Slijedila je Svjećara po cijeloj Europi i učinila je što je morala kako bi mu prišla dovoljno blizu da ga ubije.

»Da, jesam«, priznala je. »Ali više nisam jedna od njih.«

Mirabelle je bacila pogled na cestu – zvuk auta više se uopće nije čuo.

»Trebale bismo malo pričekati ovdje i uvjeriti se da je zrak čist«, rekla je.

Sjedile su u tišini, osluškujući i pogledavajući u svim smjerovima, a zatim je Mirabelle kimnula i žene su kliznule u talionicu. Uz bolje se svjetlo vidjelo da je djevojka prljava. Požurila je prema vjedru vode u kutu i stala piti iz šaka, pričajući usput.

»Hvala vam što ste me oslobodili«, rekla je; kada je utažila žeđ, oprala je lice i ruke. Mirabelle je pogledala oko sebe. Na polici iza vrata bilo je nekoliko limenki juhe.

»Jeste li gladni?« upitala je. Djevojka je kimnula.

Mirabelle je otvorila konzervu i pažljivo je položila na vrući ugljen. Zatim je sjela pored vatre.

»Što ste mislili, tko sam ja?« upitala je djevojka kada je prišla i sjela.

»Djevojka po imenu Romana Laszlovich. Ona je navodno bila Lisabettina sestra. Tražila sam je – ako je uopće i nestala, praktički je duh.«

»Nikada nisam čula za nju.«

»Mislim da nitko nije čuo za nju. Stvar je samo u tome što, pa, kada sam vas pronašla, počela sam se pitati.«

»Duhovi znaju biti nezgodni«, nasmiješila se Delia. »Jako zahtjevni. Jeste li vi vojska? Policija?«

»Ne. Moje je ime Mirabelle Bevan«, rekla je i ispružila ruku. »Radim u uredu za utjerivanje dugova.«

Djevojka nije ni trepnula. Prihvatila je Mirabellinu ruku i čvrsto je stisnula. »Ja sam Delia Beck.«

»Vaše prezime je njemačko, gospođice Beck.«

»Ja sam Njemica«, rekla je Delia ravnodušno. »Pa, barem sam bila.«

Mirabelle je kimnula. Palo joj je na pamet da je ovo prvi put što je netko iz Lisabettinog kruga priznao koje je nacionalnosti. Odšutjela je i promiješala juhu.

»Znate li gdje smo?« Delia Beck je kroz vrata pogledala prema pustopoljini.

»U Brightonu – ili nedaleko od njega«, rekla je Mirabelle. »Zašto su vas doveli ovamo?«

Delia je uzela aluminijsku žlicu i kušala vruću juhu; bila je slasna.

»Pronašli su me na željezničkoj postaji – nisam bila dovoljno brza, nisam uspjela pobjeći. Nisam shvatila da je došla po mene.

Glupo, doista. Provela sam dan kupujući i htjela sam se vlakom vratiti u London. Zatim su se pojavili oni. Lisabetta je bila bijesna, naravno. Ispočetka je mislila da je to bio nesretni slučaj i bila je ljuta samo zato što sam otišla. Svejedno, u svojoj sam torbici još uvijek imala špricu i iglu. Sve se dogodilo jako brzo – ugurali su me u auto i dovezli ovamo. Ubili bi me, ali ipak bih to bila uradila, bez obzira na njih. Učinila bih to opet. Zaslužio je da umre.«

Mirabelle se spustila na pod pored vatre.

»Hoćete reći da ste vi ubili *senora* Valesqueza?« rekla je polagano slažući dijelove priče. »A ne Lisabetta?«

»Oh, da. Taj je čovjek učinio...« Delia je oklijevala, govoreći jako tiho, »jako loše stvari. Bio je čudovište. Iako Lisabetta za to nije marila.«

Delijine su oči bile bistre, a glas smiren. »Hoćete li me uhititi? Znate, ja se ne bojim britanskog zatvora. Niti smrtne kazne. Izvršila sam pravdu i bila bih ponosna da umrem za to. Jeste li vi dali svoj doprinos ratnim nastojanjima vaše zemlje, gospođice Bevan?«

Mirabelle se smrzla. Ta je djevojka bila vrlo neobična.

»Govorite li vi da je taj čovjek bio...« počela je.

»Oh, da. Bio je komandant SS-a. Hoćete li me uhititi? Ovdje građani to mogu učiniti, zar ne?«

Mirabelle je osjetila kako joj drhte prsti i pomislila je da će se onesvijestiti. Sve je to ostavila za sobom, ili je barem mislila da jest. Sada se osjećala kao da stoji na rubu provalije – s jedne se strane nalazio Auschwitz, a s druge Nürnberg. Odmahnula je glavom.

»Samo želim razgovarati s vama«, rekla je tiho. »Moram saznati što rade. Tražim svog prijatelja, Šandora. On je svećenik. Jeste li ga vidjeli?«

»Nisam«, odmahnula je glavom Delia, »nikada nisam ni čula to ime, niti sam vidjela Lisabettu u društvu nekog svećenika. Vi se valjda šalite?«

»Ne izgledate mi kao ubojica, gospođice Beck.«

Delia je tužno odmahnula glavom. »Morala sam«, rekla je. »Ubila sam samo njega. Sudovi mogu dobiti ostale, ali ja sam izgubila svoju obitelj«, zamucala je. »Ako ste ikada nekoga izgubili, shvatit ćete.«

Mirabelle se stresla. Takvu odluku nikada nije morala donijeti. I Jackova je smrt već bila dovoljno teška.

»Dakle, na vašem popisu nema više nikoga?« Delia je odmahnula glavom.

Mirabelle je razmislila na trenutak. Odjednom je shvatila da je Delia bila ono što je Jack nazivao *vratima*. Poslužiš se vratima, dobiješ informaciju koja ti treba, a onda ih zaključaš za sobom. Mirabelle neće prijaviti nikoga zbog toga što je ubio nekog komandanta SS-a; ona je samo nekoliko godina ranije uvježbavala i okupljala ljude da poduzimaju baš takve misije. Svaki nacistički časnik koji je u ovoj fazi igre uspio pobjeći sudu, zaslužio je ono što ga je snašlo. Jack ju je dobro podučio i ona je igru držala pod nadzorom. Proći će ona kroz ta vrata.

»Ali vi znate što su oni naumili, je li tako? Znate što se događa. Što radi Lisabetta?« Delia je kimnula. »Sve se vrti oko toga da ih se opere, gospođice Bevan. Novac.

Dokumenti. To Lisabetta radi. Učinit će to za bilo koga. Čak i za ljude poput njega.

Mnogo ljudi želi prijeći nove granice. Mnogo ljudi želi van. SS-ovci, članovi Pokreta otpora koji su izdali svoje prijatelje. Kolaboratori. Prodane duše. Naravno, mogla sam ih ubiti više, ali čekala sam njega. Dopustila sam mu da me pokupi u Amsterdamu, a onda sam došla u London raditi za nju. Znala sam da će se on kad-tad pojaviti. Ona je najbolja, a on je želio samo najbolje. Nikada ga ne bi ulovili. Sve je bilo na meni.«

»Dakle, vi znate sve o Lisabettinim operacijama. Znate što namjerava?«

»Lisabetta je jako vješta u premještanju ljudi, ako imaju novaca da joj plate. Zvuči jednostavno, zar ne? Nije baš tako. Ali ona ih izvlači i brine se da im putovanje bude ugodno – u pratnju im šalje muškarca, ženu ili dijete – što više vole. Šampanjac i kavijar. Lijepa slika ili odlazak u kazalište. Bljuje mi se od tog novca. Ali ona ih opere, kao i njih i sve ono što su ukrali!«

»Dakle, ona pere novac. Sve one kovanice?«

Delia je srkala juhu. Kimnula je između dvaju zalogaja. »Poput ove, načinjene su od nacističkog zlata«, rekla je posegnuvši u svoju cipelu iz koje je izvukla gvineju.

»Uzela sam je od njega. Novčić za krvnika. Svi oni imaju zlato i plijen. A ona im to pretvori u zakonitu imovinu. Tu su zatim i slike, kipovi, nelegalna valuta i sam Bog zna što sve još ne. Ljudi su vrlo maštoviti kada naume opljačkati mrtve.«

U Mirabellinom je umu sve zvonilo. Naravno da je to bilo ono što je Lisabetta imala na umu. Naravno. Bilo je vrijeme da zatvori vrata.

»Ako vas policija ulovi, osudit će vas. Vama bi bilo najbolje, gospođice Beck, da napustite zemlju«, rekla je. »Nema veze je li taj starac umro prirodnom smrću ili ne. Morate otići što prije. Ako sa sobom još uvijek imate svoje oružje, morate ga se riješiti.«

»Tko ste vi?«

»Nisam lagala«, rekla je Mirabelle smireno. »Ja sam Mirabelle Bevan. Nekada sam bila nešto drugo. Netko drugi. Pretpostavljam da su ljudi drugačiji u doba rata. Nitko nije pri sebi. Nitko. Ovo je kraj vašega rata, zar ne? Nadam se da jest.«

»Mislim da jest«, rekla je Delia. »Krenula sam bježati malo kasnije od ostalih.«

»Pa«, rekla je Mirabelle, »predlažem da vas operemo i odvedemo na željezničku postaju – ovoga puta na neku malu. Znaite, ne biste se trebali pojavljivati na glavnim postajama. Nikada. Možda bi čak bilo najrazumnije da putujete autobusom. Ako vam pomognemo da se domognete Londona, hoćete li odatle moći sama?«

»Hoću. Hvala vam. Znam jednog Irca koji mi može pomoći. Želim otići u Ameriku.«

Mirabelle je uzela žarač i nemirno je, razmišljajući, pročeprkala žeravicu. Zatim je na jednome rubu ugledala mali ostatak nečega što je bilo spaljeno. Raspoznala je komadić ogorjelog, bijelog pamuka s rupicom za gumb. Imao je oblik malenoga križa. Šandorov ovratnik. On je bio ovdje.

»Dođite«, rekla je, »bit će bolje da krenemo.«

Dvadeset i četvrto poglavlje

Bilo da se radilo o jutarnjem svjetlu koje se slijevalo kroz šipke visoko gore na zidu ili o škljocanju brave, Vesta nije bila sigurna što ju je probudilo u njezinoj policijskoj ćeliji. Kada je omamljeno otvorila oči, na vratima je ugledala nekog visokog muškarca u kišnom ogrtaču. Sjela je na škripavi krevet.

»Gospođice Churchill. Rekli su mi da želite razgovarati sa mnom?«

»Jeste li vi McGregor?« drhtavo se osovila na noge.

»Jesam. Viši policijski inspektor McGregor. I obično se ne bavim provalama u privatne kuće«, rekao je zlovoljno. »Prošle ste noći podignuli veliku prašinu. Natjerali ih da vas sele iz jedne postaje u drugu. Bit će vam bolje da sva ta uzbuna bude vrijedna truda, mlada damo.«

»Da, gospodine. Pa, ja radim u Halley Insurancesu – u istoj zgradi u kojoj radi i Mirabelle Bevan«, počela je Vesta.

»Mirabelle Bevan!« eksplodirao je McGregor. »Kišni oblak koji me stalno prati! U što ste to sada vas dvije zabile svoj nos? Proklete žene! Je li to sve?«

»Važno je!« bila je uporna Vesta.

McGregor joj je upao u riječ. »Važno kao ovo?« izvadio je iz džepa Vestine novčiće.

»Ili je to samo sitniš koji vam je mogao ustrebatu dok ste bile vani? Za pola litre mlijeka, možda? Ili su vam srcu dragi keksi, koliko sam čuo od jučerašnje smjene. Možda ste mislile da ćete naletjeti na keksiće dok šecete?«

»To je zlatna kovanica od pet funti. I sovereign. Kovanica od dvije funte. I gvineja.«

»Znam. Jesu li vaši, gospođice Churchill?« Vesta je odmahнула glavom.

»To je dokaz.«

»Ah, barem se oko nečega slažemo. Koliko se sjećam, prošle je godine oko Božića po gradu kružilo mnogo lažne valute. Bit će vam drago da čujete kako su ove kovanice prave. Provjerili smo to. Pravo zlato. Koliko sam čuo, rekli ste policajcu koji vas je uhitio da ste ih uzeli iz kuće na Drugoj aveniji.«

»Nisam ja«, rekla je Vesta. »Uzela ih je Mirabelle.«

»Shvaćam. Zajedno ste provalile.«

»Oh, za ime Boga«, rekao je hladno neki glas iza inspektora.

»Ne dopušta mi da govorim!« zajaukala je Vesta, oduševljena što ispred ćelije vidi Mirabellu.

Mirabelle je izgledala iscrpljeno. Pa ipak, jedan je pramen njezine lješnjak smeđe kose ispao iz punde i visio poput vitice, naglašavajući njezine velike oči i blijedu kožu.

»Ah, gospođice Bevan«, rekao je McGregor. »Dobro jutro. Naravno da ste i vi ovdje!

Ponovno ometate policajce dok rade?»

Mirabelle je ignorirala njegovu zajedljivost.

»Moramo razgovarati s vama. Zar ste toliko tvrdoglavi da ne možete jednostavno sjesti i poslušati? Hodala sam kilometrima da dođem ovamo i čekam vas već sat vremena. Kada je netko gore izgovorio Vestino ime, inzistirala sam na tome da me dovedu ovamo...«

McGregor je bacio pogled prema pozorniku koji je dopratio Mirabellu do ćelije.

»Pa, za početak, to je krajnje neregularno.«

»Oprostite, gospodine«, promrmljao je muškarac.

Sada je bilo prekasno za to. »Radije se vratite gore. Ja ću se pozabaviti njima«, otresao se McGregor.

Pozornik se s olakšanjem vratio na kat. McGregor je uzdahnuo i sjeo na rub Vestinog kreveta.

»Evo, imate moju punu pozornost, dame. O čemu se radi?«

Mirabelle je ušetala u ćeliju i pokazala prema vratima. McGregor ih je gurnuo rukom i zatvorio.

»Ono na što smo naišle opasna je informacija, inspektore. Tek sam prošle večeri saznala koliko je, zapravo, ozbiljna. Zato, kao prvo, prije nego vam kažem sve što znam, želim biti sigurna da to mogu učiniti. Moramo biti oprezne s odabirom osobe kojoj ćemo to reći. Na kocki je život jednog čovjeka. Možemo li vama vjerovati?«

McGregor se uspravio.

»Je li riječ o Benu? Znate li gdje je on?«

Mirabelle je odmahнула glavom. »Ben i jest razlog zbog kojega sam ovdje. U ovoj policijskoj postaji to je stupica, zar ne? Svugdje cure informacije. Ali vi ste poznavali Bena i bili ste dovoljno ljubazni da ga pokušate pronaći. Zato vam dajem šansu. Želim čuti što vi imate za reći. Može li se vama vjerovati?«

McGregor je skinuo šešir i sjeo uspravno. Ova je žena napokon govorila razumno.

»Gledajte, znam da ljudi u ovim krajevima ne vjeruju policiji baš uvijek i da ste, radeći za McGuigana, vjerojatno bili izloženi nekim prilično nepouzdanim elementima policije u Sussexu. Ali vas dvije niste provalnice, ja to znam. A Bena još uvijek nema. Zato mi možete vjerovati, da. Nadam se kako ta vaša informacija nije tek neka luckasta, ženska priča. Jer ovo što ste mi do sada ispričale nema nikakvog smisla. Dakle, možete mi vjerovati, ali na vama je da odlučite.«

Mirabelline su oči odavale tek nagovještaj zlovolje. A onda je, s kreveta, odjeknuo Vestin glas. Otresla se.

»Sve ima smisla! Doista ima! Sve na što smo naletjele! Gospodin McGuigan nije nestao, inspektore. On je mrtav i pokopan u tuđem grobu«, rekla je ustavši, ravna kao štap, kao kad dijete roditeljima priča što je sanjalo. Riječi su izlazile spotičući se jedna o drugu. »Ti ljudi su čudovišta. A Mirabelle je htjela sve sama riješiti, ali ne možemo to učiniti. Mi smo samo dvije žene. A ovo je velika nepravilnost. Prijevera s osiguranjem i još svašta. A tu su i svi ti novčići. Ti ljudi, oni izmišljaju nepoznate osobe – potpuno lažne identitete koje mogu uništiti ako tako

žele – nemate pojma! Sve za novac! A sada su oteli oca Šandora iz crkve Svetog srca i rekli su da će ga ubiti ako se obratimo vama. Ma, ubit će ga ovako i onako, zar ne? To je istina. A mi smo ga jučer navečer pokušale pronaći i Mirabellu su skoro ulovili, ali ostale smo bez tragova i ne možemo ništa same – hoću reći, to smo pokušale kad me onaj pozornik dovukao ovamo, ali Bog zna gdje ga drže! Lisabetta ima pištolj! A ja bih se trebala vratiti za svoj stol u uredu u jedan kako bi me mogli nazvati i dati mi da razgovaram s njime. Jako sam zabrinuta – zapravo sam užasnuta. Mislim da vi niste ljigavac. Mislim da ste pošten tip. Obećajte mi da ćete nam pomoći, jer ne želim da ubiju Šandora! Ne nakon svega što se dogodilo!«

Mirabelline su oči gorjele. »Vesta!« zarežala je. McGregor ih sada neće htjeti slušati.

Ipak, na njezino iznenađenje, inspektor je ustao, provirio kroz vrata i onda ih ponovno čvrsto zatvorio.

»Zaključajte ovo, hoćete li?« rekao je čuvaru kroz prozorčić na vratima. »Lupat ću budem li htio van.«

McGregor je pričekao dok se čuvar nije vratio na svoje stražarsko mjesto pri kraju hodnika. Zatim je sjeo na podnožje kreveta.

»Dobro, gospođice Churchill. Ovo je mnogo informacija odjednom i nisam baš sve shvatio. Jeste li rekli otac Šandor? Jer, to je svećenik čiji je nestanak jučer prijavio jedan od njegovih kolega iz crkve. Kako se on umiješao u sve ovo? Zašto mi ne biste ispričali sve što znate, od samoga početka. Polagano.«

»Mislite li da ćete biti u stanju spriječiti njegovo ubojstvo?«

»Nadam se da hoću.«

»Oni su ubili Bena McGuigana. Zadavili su ga, a teško je zadaviti tako krupnog čovjeka, čak i kada mu pridete s leđa«, trabunjala je.

»Sigurni ste da je Ben mrtav?«

McGregor se okrenuo prema Mirabelli, u potrazi za nekim smislom. Kimnula je potvrdno, pognute glave.

»Da. Mislim da su ubili Velikog Bena, jer je bio na tragu onoga što su radili na trkalištu«, potvrdila je tužno. »Bojim se da je to jako dugačka priča, inspektore.«

Mirabelle je duboko uzdahnula.

»To je kriminalna operacija – mudro smišljena i jako složena. Kao prvo, upleteni su u prostituciju, ali pravi novac ne leži u tome. To je samo dodatni posao. Oni zapravo opslužuju bivše SS-ovce ili političke izbjeglice. Kolaboratore. Bilo koga tko ima novac i tko želi izaći iz Europe. *Senor Valesquez* – on je bio SS-ovac i komandant jednog koncentracijskog logora. Ne znam kojega.«

Vesta je zaskvičala. »Hoćeš reći da su to nacisti«, rekla je, »dok sam ja ušetala ravno među njih. A gle koje sam boje!«

»Pa«, ukazala je Mirabelle, »za sada smo pronašli samo jednog nacistu i taj je mrtav, ali

mislim da ih ima još. A ima i političkih izbjeglica koje su morale napustiti svoju zemlju zbog represalija. Nacistički simpatizeri i kolaboracionisti. Tko god ima novac. Lisabetta je na čelu te rabote. Organizira izradu dokumenata, a što je još važnije, pere prljavi novac i ukradena dobra. To je operacija s jako visokim ulozima. Novac peru na Fairfield Roadu, preko Mannija Williamsa. Ben im je bio na tragu, pa su ga ubili. Zato se kod one prijevare s okladama uopće ne radi o zarađivanju – radi se o pranju prljavog novca i njegovom kruženju u obliku isplate. A nešto se događa i s tim zlatnim novčićima – ima ih svugdje. Bilo kako bilo, ti ljudi dođu u London, a Lisabetta i njezina ekipa ih očiste i pošalju na put – naravno, za jako debeli postotak. Sada se ona izvlači iz tog biznisa, a mi smo se uplele u sve to. Operacija je na kraju, barem ovdje. Ona je na odlasku.«

»Kada smo prvi put došle u dodir s time, Ben je imao zahtjev za utjerivanje naplate jednog zajma. Taj je zajam bio lažan. Njegova je svrha bila ozakoniti isplatu za jednog tipa u Londonu koji je bio na Lisabettinom platnom spisku. Berta Jenningsa. Bert je zakoniti vjerovnik imovine Romane Laszlovich. Romana nije postojala – ona je izmišljena u svrhu prijevare s policom životnog osiguranja. Sve je bilo takvo; lažna polica i lažna smrt. A Ben je završio u Romaninom grobu – na taj im je način bilo lako da ga se riješe. Njegovo se tijelo nalazi na groblju crkve Svetoga srca, a svećenik Šandor, čiji su nestanak prijavili – pa, oteli su ga kako bi spriječili Vestu da razotkrije cijelu priču. Sinoć sam našla mjesto na kojem su ga držali. Nalazi se u Ulici Hangleton, broj 2036 A, a tamo je i talionica – ondje su talili zlato i kovali one zlatne novčiće. Šandora tamo više nije bilo i to je mjesto napušteno. Mislila sam da je možda pobjegao, ali da se ponovno pojavio u crkvi, vi biste to već saznali, je li tako?«

»Nadam se da bih«, klimnuo je McGregor. »Hajde da posložimo sve ovo, hoćemo li? Znete li vi gdje je Šandor?«

»Ne«, odmahnula je glavom Mirabelle.

»Koliko vi znate, tko ga je vidio posljednji?«

»Vesta i Manni – Manni je taj koji ih je oteo, a onda je Vesta otišla da ozakoni potraživanje novca po polici osiguranja.«

»Tko je još umiješan u to?«

»Dr. Crichton, Lisabetta – ne znam kako se preziva – i Bert Jennings. Kao i Manni Williams. To je sve što znam.«

»Dr. Crichton? Na čelu svega toga? A ona žena koja je odsjela u njegovoj kući?«

»Ne. Nije tako. Lisabetta je glavna. Mislim da je dr. Crichton njezina žrtva. Jučer ga je drogirala, odvezla ga u autu i bacila s litice uz London Road. Nisam je mogla spriječiti. Sada je na odlasku – čula sam kako razgovara s Londonom i organizira pošiljku stvari u Brighton prvim današnjim vlakom. Uskoro će napustiti zemlju.«

»Shvaćam.«

Vesta se srušila na krevet i zagledala u strop ćelije. McGregor je ispružio ruku kako bi spriječio Mirabellu da kaže još nešto. Razmišljao je. Ustao je i stao koračati amo-tamo. Zatim se okrenuo i zagledao u Mirabellu. Činilo se nevjerojatnim da bi tako elegantna i lijepa žena

kao što je bila gospođica Bevan znala bilo što o tim stvarima, ali mogli ste odmah zaključiti da je u ovome bila kod kuće. U njoj je bilo nečega impresivnoga. Naježivši se, uhvatila ga je jedna misao – ako je sve ono što je rekla bila istina, ovo je najveći slučaj na kojem je dosad radio. Mogao je zasjati, ali morao je pažljivo odrediti što je od svega toga točno, a što nije. Naposljetku, žene obično imaju bujnu maštu, a neke od ovih ideja su, pa, bujne do boli.

Postojala je, ipak, jedna stvar u kojoj su Mirabelle i Vesta definitivno bile u pravu. Što god da radio, morat će se poslužiti muškarcima kojima doista može vjerovati. Tada mu je sinulo. McGregor se nasmiješio jer će barem jednom nešto biti lako. Sve osobe kojima ne vjeruje poslat će na Fairfield Road, a onda će skupiti malenu ekipu koja će verificirati Mirabellinu informaciju. Za početak mogu raditi ovdje. Ne stajati nikome na putu. On će razgovarati samo s dečkima za koje zna da su apsolutno poštenu kako ne bi bilo curenja podataka ili dogovora ispod stola. U Brightonu se previše kriminalaca izvuklo s mnogo toga na duši. To se mora promijeniti. A sada može dokazati da njegovi ljudi mogu biti učinkoviti usprkos korupciji – policija Sussexa već je kilometrima daleko od one zbrke u kojoj je bila kada je došao ovamo.

»Dakle«, rekao je, »ako sam vas dobro shvatio, najvažnije je pronaći oca Šandora, a onda uhiti Lisabettu, dr. Crichtona ako je živ, zatim Mannija i, naravno, toga...«

»Berta Jenningsa«, ubacila se Vesta uslužno. Mirabelle je kimnula.

Odlučna izraza lica, viši policijski inspektor McGregor udario je po vratima kako bi mu otvorili i pozvao je narednika na dužnosti koji je u postaji radio već dvadeset i pet godina te nije bio upleten ni u kakve skandale. I on je propatio zbog njih – McGregor je čuo da su ga prebili nekoliko puta zbog toga što je odbio zažmiriti na jedno oko.

»Simmonse«, rekao je, »želio bih dosje o onom nestalom svećeniku – sve što imamo. Trebam jednog policajca u uniformi koji će otići na željezničku postaju i saznati tko je doputovao prvim vlakom danas s postaje Viktorija. Želim potpuni popis, sve nedavno izvađene dokumente. Provjeri sve pritužbe ili nemire u Ulici Hangleton tijekom proteklih nekoliko tjedana. Molim te, dovedi mi ovamo Gourlayja, Michaela i Richardsona, ali najprije neka svi drugi otidu na trkalište. Cijela postaja. Podijeli im dužnosti na tome slučaju, a onda se bacamo na posao.«

»Možda biste trebali provjeriti Lisabettu kroz MKP?« rekla je Mirabelle. McGregor je podignuo pogled.

»Malo je premlada«, primijetio je. »Ali opet, ako je sve ovo istina, mlada je i počela, zar ne?«

»Što je MKP?« zacvrkotala je Vesta. Još otkako je Mirabelle izgovorila riječ *nacisti*, sjedila je u šoku na rubu svoga kreveta.

»Međunarodna antikriminalistička policija«, rekao joj je McGregor. »Pretpostavljam da neće biti naodmet.«

»Sigurna sam da je već nekoliko puta promijenila svoje ime«, primijetila je Mirabelle. »Svejedno, nikad se ne zna.«

»Dobra ideja. A možemo pokušati i s tim drugim identitetom – Romana Laszlovich – makar, tko zna koje je ime Lisabetta najprije koristila. Simmonse – možeš li zamoliti Gourlayja da to učini? Molim te, pošalji ovamo i malo čaja te rollice sa slaninom. Čini se da je gospođica Churchill na rubu gladi, sirotica.«

Kada su se vrata zatvorila, okrenuo se ženama.

»Ne brinite«, rekao je. »Uskoro ću vas poslati kući, pa možemo prijeći na posao.«

»Zar ne trebate našu pomoć?« nježno je upitala Vesta.

»Trebamo informacije, gospođice Churchill, ali ovo nije posao za amatere. Nema smisla da cijeli dan sjedite u postaji.«

McGregor je uzeo olovku i papir te počeo zapisivati detalje Lisabettine operacije.

»Znate, trebali su mnogo ljudi da izvedu ovo. Jeste li sigurne da je Lisabetta u stanju biti na čelu toga?«

Mirabelle je klimnula. »Prilično sam sigurna.«

»Eto, upoznao sam je u Grandu i ona je plakala«, rekao je McGregor. »Plakala je zbog tog Španjolca koji je umro. Obiteljski prijatelj.«

Mirabelle je zurila u njega s otvorenim izrazom poruge na licu.

»Mislite da je u pozadini toga neki muškarac? Sigurni ste da mora biti tako kada je u pitanju lijepa djevojka. Dok sam radila u Ministarstvu, neki od naših najboljih špijuna bile su žene. Nemojte po vanjštini žene nagađati o tome za što je sve sposobna, inspektore. Možda i postoji neki muškarac iza Lisabette, ne znam. Ali ne mora postojati samo zato što je ona mlada i lijepa. Bog zna što je sve učinila. Mislim da je krajem rata bila tinejdžerica, da joj je bilo petnaestak godina – s obzirom na njezin izgled, vrtjela se negdje oko Poljske kada su kroz tu zemlju protutnjali Rusi. Ako je uspjela izaći iz te zemlje, već je to čini dovoljno čvrstom. Ne – ona je i više nego sposobna da ovo vodi sama i sigurna sam da će MKP imati dosje o njoj.«

McGregor je ljubazno kimnuo. Nikada ranije nije upoznao ženu kao što je bila Mirabelle Bevan – bila je nevjerojatna i vrlo inteligentna.

Okrenuo je svoju bilježnicu naopačke i pokazao Mirabelli što je nacrtao – shemu novca koji pritječe od prostitucije, prodaje lažnih dokumenata, prijevaru s osiguranjem, pranje ilegalne valute i vrijednih predmeta, uključujući ubojstvo, otmicu i ucjenu.

»Pronaći ćete dokaz. Vidjet ćete«, rekla je odlučno. »U Whitehallu postoje popisi nestalih nacista – radila sam s tim popisima, a postoje i agencije koje ih još uvijek traže. Bavila sam se dosjeima za Nürnberg. Valesquez će biti na jednome od tih popisa. Tamo mu možete ući u

trag.«

Na vratima ćelije začulo se oštro kucanje. Gurnuo ih je narednik Simmons noseći u jednoj ruci pladanj s rolicama od slanine, a u drugoj svežanj papira. Iza njega su u uskom hodniku čekala trojica muškaraca.

McGregor je kimnuo pozdravljajući ga, a onda je bacio pogled na bilješke.

»Izgleda da ste u pravu«, kimnuo je prema Mirabelli. »MKP šalje dva policajca iz Saint Clouda. Imaju nekoliko Lisabettinih mogućih pseudonima. No, nitko nije stigao ranim vlakom iz Londona – osim novina i dviju pošiljki iz Selfridgesa – dakle, tek pokušstvo i tome slično. Oh, i bilo je nekoliko pritužbi tijekom posljednjih mjeseci zbog čekićanja na vašoj lokaciji u Ulici Hangleton. Tvrdili su da u toj talionici, koja se otvorila u siječnju, izrađuju željezne ograde. Ispočetka su radili noću. Čini se da su se već neko vrijeme bavili time. Imate li pojma gdje su još mogli djelovati?«

»Znam da je bila u Amsterdamu, a ona je rekla da je kupovala u Parizu, ali dolazi iz istočne Europe, iako vjerojatno ne iz Mađarske, kako tvrdi. Ne mogu odrediti njezin naglasak, ali čini mi se da je austrijski ili s krajnjeg istoka Njemačke – negdje blizu granice s Poljskom. Pretpostavljam da je tako zbog bavljenja prostitucijom – to je način da se putuje cijelim svijetom, ne? Dovoljan je samo jedan klijent za kojega shvati da mu može naplatiti na taj način. Čini se da je opsjednuta novcem – kurve su takve.«

Vesta je gledala u svoje noge, a Mirabelle je pomislila kako je na njezinom licu primijetila crvenilo. Nije se obazirala na to.

»Da – mislim da sam spreman informirati ljude. Prvi prioritet će biti pronaći svećenika.«

»Znate, mi želimo pomoći«, ponudila je Mirabelle. »Oskudijevate ljudima, a Vesta i ja se dobrovoljno javljamo.«

McGregor je odmahnuo glavom, a njegovim je licem prešao sumorni izraz, poput onoga na licu Bena McGuigana kada je posljednji put izašao iz ureda. Možda ju je McGregor pokušavao zaštititi, baš kao i Ben.

»Ne. Vi ćete, dame...« rekao je McGregor.

»Dame koje su povezale cijelu priču i poslužile vam je na pladnju?« zacvrkutala je Mirabelle.

»A Mata Hari – nikada niste čuli za nju?« uskočila je Vesta. »Ona je nula prema Mirabelli. Niste li čuli gdje je nekoć radila?«

»Ne«, ponovio je McGregor. »Vas dvije šaljem kući. Učinile ste dovoljno. Jučer ste mogle poginuti – zaboga, provala i ostalo. Previše je opasno. Ne želim biti odgovoran za civile. A moram otići na trkalište želimo li Mannija strpati iza rešetaka.«

»Simmonse, pošalji ove dvije kući, hoćeš li? Pozvat ćemo vas ako vas budemo trebali, dame. A trebat ćemo vas – samo nešto kasnije.«

Dvadeset i peto poglavlje

Na stražnjem sjedalu auta pri povratku kući Mirabelle nije mogla prestati razmišljati o Jacku. Uvijek je govorio kako ne možete predvidjeti što će se dogoditi, a sve to zbog jednog jednostavnog razloga. Ljudi. »Da je svemir tek samostalni znanstveni pojam, imali bismo pouzdanu statističku vjerojatnost. Kada se u sve umiješaju ljudi, situacija postane problematična, jer oni su mušičavi. Čine lude stvari koje nemaju smisla«, rekao je. Mirabelle se s Jackom viđala samo šest mjeseci i te noći, tamo u njegovom uredu, pili su Campari. To je bilo užasno piće, ali ostali su bez viskija. Jack je obećao da će skuhati večeru, a onda je došao kući sa smeđom papirnatom vrećicom u kojoj je bilo šest dragocjenih jaja. Umutio ih je u omlet s lukom i malo majčine dušice koja je bujala u kutiji s travama na prozoru. Često je kući nakon posla dolazio zamišljen i, dok je govorio, Mirabelle je pretpostavljala da pokušava objasniti neke od hrabrih poteza koji su pomogli Saveznicima. Štedljivo je iz svoje čaše pijuckala jarko crvenu tekućinu.

»Vidiš, ljudi se zaljube«, nastavio je Jack vragolasto se smiješeći. »A tada se ne ponašaju logično. Jesi li ikada čula za Davida Humea?«

Ostala je zaprepaštena. Jack nikada ranije ništa nije rekao o ljubavi. Mirabelle je odmahнула glavom.

»Hume je zafrkantski filozof«, nastavio je Jack kao da ovo nije bila prekretnica.

»Rekao je da možeš vidjeti tisuću bijelih labudova, ali još uvijek ne znaš da je bijela jedina boja labudova. Cijelog života možeš gledati bijele labudove i što ih više vidiš, sve si sigurnija, statistički, da su svi labudovi bijeli. To je logično. Misliš da se možeš pouzdati u to. Ali trebaš vidjeti samo jednog crnog labuda i sve se mijenja. To je grom iz vedra neba. Nešto što nisi očekivala – sad moraš početi ispočetka. Ti si moj crni labud, Belle. Volim te. I sada za mene nikad više ništa neće biti isto.«

Nije mogla govoriti. Samo ga je zagrlila i, koliko se sjećala, završili su tako da su jaja pojeli idućeg jutra za doručak.

»Nedostaje nam crni labud«, promrmljala je Mirabelle dok su se uspinjale stubama, a Vesta je kopala po džepu tražeći ključ.

»Bože, nadam se da će ga pronaći živa«, šapnula je Vesta kada se policijski auto odmaknuo od pločnika.

Bilo je sivo, oblačno jutro. Mirabelle je stisnula njezinu ruku. Dežurni narednik im je obećao da će ih obavještavati o razvoju događaja.

»Sve što morate učiniti jest da čekate pored telefona, gospođice Bevan.«

»Zapravo, sada ne možemo ništa drugo uraditi – već samo čekati«, rekla je tužno kada je Vesta stavila ključ u bravu. »McGregor se čini dovoljno sposobnim.«

Mirabelle je bacila pogled na sat.

»Moram se okupati«, primijetila je Vesta.

»Eh, to je dobra ideja. Mislim da imam pjene za kupanje. S mirisom naranče. Bit će dobro za opuštanje.«

Baš su prelazile preko praga kada se niotkuda pojavio neki muškarac. Isprva nisu shvatile što se događa. Mirabelle je osjetila da je grubo guraju kroz vrata i uvode u hodnik. Vesta je, gurnuta iza nje, vrisnula. Mirabelle je panično po džepu stala tražiti sklopivi nož. A onda, u djeliću sekunde, obje su s olakšanjem shvatile tko je taj neobrijani lik u iznošenoj radnoj odjeći. »Šandore! Šandore!«

Bio je na sigurnome. Obje su ga zagrlile, opijene radošću. Činilo se predobro, a da bi bilo istinito. Mirabellino se lice zarumenjelo dok je s njegove kože udisala miris spaljenog ugljena i znoja. Šandor je živ i sve će biti u redu.

»Hvala Bogu«, šapnula je i osjetila kako joj popušta napetost u ramenima.

Tek kad su se Mirabelle i Vesta odmaknule od njega, primijetile su da je tu još jedan čovjek. Izgledao je grubo i nosio je tešku vreću.

»Ah, da«, nacerio se Šandor, ponosan na reakciju koju je izazvao. »Waclew mi je pomogao da pobjegnem. Čekamo vas ovdje već satima – gotovo cijelu noć! Vrebali smo dok niste došle kući. Nismo se željeli pokazati pred uniformiranim policajcima. Za svaki slučaj.«

Vesta je briznula u plač.

»Toliko sam se zabrinula«, promrmljala je tiho. »Baš sam se jako, jako zabrinula. Predivno je vidjeti vas, Šandore.«

»Dobro sam, dijete moje«, utješio ju je Šandor, obgrlivši njezina ramena. »Sada smo svi na sigurnome. I dolazim s novostima o vašoj operaciji.«

Mirabelle je poletno protresla Waclewovu ruku.

»Poljak?« upitala je. Kimnuo je.

»I više ste nego dobrodošli. Dođite gore«, rekla je Mirabelle. »Slijedite me.«

Unutra je muškarac promatrao Mirabellinu dnevnu sobu te nije rekao ni riječ, dok je Vesta brisala suze i pristavljala čajnik; Mirabelle je s telefona u hodniku nazvala policijsku postaju. U postaji je dežurni narednik rekao da je McGregor pri radiostanici u autu, a on će se pobrinuti da prenese poruku.

»Recite mu da sam pronašla Šandora i on je kod mene. Može se odmah prihvatiti drugog posla.«

»Drugog posla? Sandy? Dobro«, glas s druge strane žice bio je iznenađen.

»Ne. Ne. Šandor. Morate mu odmah reći. Jako je važno.«

»Dobro, gospođice«, rekao je policajac i prekinuo vezu.

Mirabelle se dražesnim korakom vratila u dnevnu sobu osjećajući se punom energije, usprkos neprospavanoj noći. Široko se nasmiješila. Šandor je sjeo, a Waclew ostao stajati pored dugačkog prozora.

»Željeli su jutros pokrenuti potragu kako bi vas pronašli. Jako mi je drago što ste na sigurnome. Trebalo nam je vremena da shvatimo gdje ste bili, a kada sam pronašla to mjesto, vas više tamo nije bilo. Uopće nismo spavale«, rekla je ispričavajući se. »Trebala sam znati, Šandore, da ste i više nego sposobni da se sami snađete.«

»Ah, ti Britanci! Uvijek se možeš pouzdati u Britance. Baš kao u starim danima!« rekao je Šandor oduševljeno.

»Nije baš tako«, odgovorila je Mirabelle kada je Vesta stigla s pladnjem vrućeg čaja.

»Znate, policija nije Jackovog kalibra, niti ima njegov briljantni, analitički um.«

Waclew je zahvalno prihvatio šalicu. Pogledao je prema Šandoru, šutke tražeći dopuštenje da progovori. Šandor je kimnuo.

»Možeš vjerovati Mirabelli«, rekao je. »Sada bismo trebali prijeći na posao.« Waclew je oklijevao samo trenutak, a onda je duboko udahnuo.

»Morate mi pomoći«, rekao je gundavo, »moja je žena u Berlinu s našom djecom. Imam dva djeteta. Obojica su dječaci. Reći ću vam sve, ali morate ih izvući odavde i dovesti ih ovamo.«

Mirabelle se zagledala u njega.

»Berlin?« rekla je nimalo iznenađenim glasom.

»Da!« Muškarčeva je strast bila razumljiva. »Nalaze se u stanu blizu Unter den Lindena. Moram ih dovesti na zapad. Kao što znate, mi smo Poljaci i ne možemo otići kući. Trebamo putovnice.«

Šandor se zadovoljna izraza lica zavalio u naslonjač. Bio je smiren.

»Waclew mi je pomogao pobjeći«, rekao je. »On je zlatar. Radio je za tu Lisabettu, onu djevojku koju tražite. Može biti savršeni informant.«

»Moja žena je Marianne Gorski«, počeo je Waclew. Iz džepa je izvukao zgužvanu omotnicu. »Pisala je prije samo nekoliko dana. Primio sam ovo. Moji dječaci su Udi i Mikhail. Molim vas. Reći ću vam sve, a imam i dokaz«, potapšao je vreću koju je imao sa sobom. »Samo želim da mi se moja obitelj vrati.«

Vestina su usta, primijetila je Mirabelle, bila otvorena.

»Gospodine Gorski«, rekla je Mirabelle nježno, »jako mi je žao. Ja nisam u mogućnosti izvući ljude iz Berlina. To je sada slučaj za policiju. Možda će oni biti u stanju pružiti pomoć. Sigurna sam da moraju postojati kanali neke vrste. Ali time se bave kriminalci. Ako im pružite informaciju, možda će moći sastaviti neko rješenje u slučaju vaše supruge.«

Muškarčeve su oči bljesnule. Šandor je ustao.

»Mirabelle, pa vi imate toliko kontakata. Ovaj čovjek mi je pomogao. On ima informaciju. Bez njega bih još uvijek bio svezan u onoj kolibi. Vi imate obavezu...«

»Ja više nisam u tajnoj službi, Šandore. To je bilo davno. Rekla sam vam! Ovo sada je

drukčiji svijet.«

Šandor se obrecnuo.

»Vi više niste u tajnoj službi? Kakva je to sada glupost, Mirabelle? Nakon svega što smo proživjeli. Ma dajte!«

Mirabelle je izgubila svoju pribranost.

»Rekla sam vam, Šandore. Rekla sam vam! Ja radim u agenciji za utjerivanje dugova. To je sve. A ovaj slučaj je sada u rukama policije. Tamo vas mogu uputiti.«

»A ova hrabra, mlada dama?« Šandor je pokazao prema Vesti. »Pretpostavljam da ona samo drži ljestve?«

Vesta je teško progutala.

»Ja radim u uredu jedne osiguravateljske tvrtke, Šandore«, priznala je. »Nekoliko vrata niže od Mirabelle. Ja sam službenica.«

Waclew je zurlao. Bio je to bijesan, užasavajući zvuk, poput bika koji se sprema na napad. Bacio je šalicu s čajem u zid; porculan se razbio i razletio širom parketa.

»Marianne!« vrisnuo je.

»Smirite se«, rekao je Šandor, »mislim da...« Ali Waclew se bacio na svećenika.

»Obećali ste. Rekli ste...« viknuo je. »Ovo nije neka glupa igra. Moja žena je zapela tamo. Ona je zapela tamo! Uzda se u mene i nada se da ću je izvući van! Policija! Ona je beskorisna!«

Bijesno je udario Šandora po licu, koje se brzo oblilo krvlju; koža se raspukla i otekla, ružičasta od modrica. Vesta i Mirabelle potrčale su i pokušale ga odvući, ali muškarac je bio krajnje odlučan. Mahnito je nastavio tući svećenika; snažno ga je udario u trbuh.

»Ti lažljivče! Lažljivče! Ti budalo jedna!« vrištao je.

Mirabelle je začula oštro pucketanje kada se slomila kost. Ogledala se oko sebe tražeći način da zaustavi muškarca. Zgrabila je torbu koju je nosio i s mukom zamahnula njome. Bila je prokleta teška – kao da je puna kamenja. Vrteći je da dobije zamah, spustila ju je prema podu i snažno postrance udarila Waclewa po glavi.

Srušio se poput hrasta, ravno na sag. Žene su odahnule od olakšanja i okupile se oko Šandora čije je izudarano lice bilo gotovo neprepoznatljivo.

»Oh, Isuse«, rekla je Vesta.

Niz Šandorovu su bradu curili mali mjehurići pljuvačke i krvi. Šandor se nije micao.

»Diše li?«

Nisu mogle primijetiti.

»Pozovi hitnu pomoć«, rekla je Mirabelle. »Brzo! Hajde!«

Kada se Vesta izgubila u hodniku, Mirabelle je opušteno tijelo Šandora namjestila u položaj za oživljavanje. Waclew je zastenjao i sjeo. Jedna je strana njegova lica bila ružičasta na mjestu gdje ga je Mirabelle opalila vrećom. Ipak se namjestila ispred Šandora da ga zaštiti od daljnjih napada.

Waclew je bio ošamućen. Naslonio je glavu na rame kao da se na trenutak pokušava

Janja

prisjetiti što se dogodilo, a onda je promrmljao nešto na poljskome, vjerojatno neku psovku.

»Ozbiljno ste ga ozlijedili«, optužila ga je Mirabelle. »On je svećenik, znate.«

Waclew nije odgovorio. Omalovažavajuće je pogledao u Šandora, a onda je ustao na noge i jednim pokretom podignu svoju vreću.

»Hej!« viknula je Mirabelle.

Ali on je već prešao preko sobe i prišao vratima. Krenula bi za njim, ali nije mogla ostaviti prijatelja. Očajna, pokušala ga je protresti.

»Šandore«, šapnula je, trljajući mu ruku. »Probudite se, Šandore, molim vas.«

Ali Šandor se nije pomaknuo, niti je mogao to učiniti. Vrat mu je bio slomljen. Šandor je bio mrtav.

Dvadeset i šesto poglavlje

Zadovoljna, Lisabetta se brzo pokrenula nakon što je vidjela kako dr. Crichton i njegov Jaguar nestaju preko ruba litice uz svjetlost mjesečine koja nije bila pretjerano jaka. Podignula je vreću ispunjenu kovanicama i počela hodati seoskim puteljkom. Engleska je, pomislila je u sebi, ponekad doista prelijepa. Voljela je smirenu, mračnu i sjajnu tišinu njenih noći – taj osjećaj da je jedina budna i jedina živa.

Talionička je peć još uvijek bila užarena. Nisu dugo izbivali. Znala je da jednostavno treba sve napustiti. Na kraju krajeva, tako i mora biti. Odete s onime s čime možete, što je u Lisabettinu slučaju bilo mnogo iskustva, tri vrlo debela bankovna računa na različita imena u različitim državama, vreća kovanica te njezina odjeća i nakit iz Londona. Nije bilo potrebe da se vraća u Crichtonovu kuću. Jednostavno će nazvati. Nije bilo potrebe da nazove Mannija – nastaviti će ako će moći, oprat će novac i uplatiti ga na Valesquezov bankovni račun koji je ionako ona nadzirala. Nije bilo potrebe ni da se vraća u London – Bert će se tamo pobrinuti za sve. Znao je kako to ide. *Stavi sve na prvi vlak* zapravo je značilo *stavi na drugi vlak*. Pošalji sve na *uobičajenu* lokaciju značilo je *na posljednju* postaju prije mjesta na kojem se nalazila – gdje god to bilo; u ovom slučaju to je Preston Park, postaja na sjevernom ulazu u grad. Lisabetta je vjerovala Bertu.

On je bio potpuno obuzet sobom i ona je računala na to. Kada stigne novac od police osiguranja, on će dobiti 500 funti (bila ona živa ili ne). To je bio zabilježeni dug koji će se isplatiti bez ikakve potrebe za njezinom prisutnošću. Ako ne učini sve kako mu je rečeno, ona će osiguravateljskoj tvrtki jednostavno reći istinu – da je Romana izmišljena osoba. Izgubit će i svojih 500 funti. Zapravo, čak i manje od toga. Kao Romana, razvila je neke skupe navike kupovanja na račun koje će odvjetnik morati namiriti prodajom imanja. Nije bilo važno. Bert će biti isplaćen i učiniti će sve što ona želi. Njegova isplata ne ovisi o njezinom opstanku ili o njezinom boravku u zemlji. To je bilo savršeno.

Lisabetta je pogledala na svoj sat. Prvi će vlak stići za otprilike sat i pol, a od tada će dolaziti svakih pola sata. Morala je preuzeti svoje stvari i nestati. Pronaći će neki hotel u središtu grada, negdje blizu postaje. Ovoga puta nije mogla odsjesti u Grandu. Morat će se i prurušiti, a u tome je uživala. Bilo je to kao kad igrate igru. Večeras će biti u Southamptonu, na putu prema kontinentu i nakon toga prema Južnoj Americi. Misli su joj odlutale i pitala se pripremaju li u Lisabonu još uvijek one kolače s kremom od vanilije, prhkog tijesta. Morala bi

Janja

ostati nekoliko dana u tome gradu te malo uživati u noćnom životu u Bairro Altu i tim oronulim, kraljevskim kućama nalik na stare vojvotkinje koje se raspadaju uslijed zanemarivanja. Lisabetta bi voljela biti aristokratkinja. Titula! Kako glamurozno. Ali znala je da se takvim stvarima lako uđe u trag, a u poslu kojim se ona bavi to nije dolazilo u obzir. U Lisabonu se osjećala poput aristokratkinje – šarmantne, prelijepe princeze. Već je dvaput posjetila taj grad, a ovo sada će biti njezin posljednji posjet tome mjestu; to je luka iz koje će, možda zauvijek, napustiti Europu. Gotovo se osjećala nostalgičnom. Naravno, Južna Amerika je bila španjolska ili portugalska, ovisno o tome što odaberete – nije bilo prevelike razlike jer su ljudi bili vrlo slični, a ona je govorila oba jezika, iako ne baš dobro. Naučit će – to je uvijek radila.

»Žele da roliko mnogo riskiram«, uzdahnula je Lisabetta. »Sada je dosta. Ne mogu za njih učiniti više od ovoga.«

Iz daljine je čula grmljavinu automobila. Zastala je pored ceste, iz rukava izvukla bijeli rupčić i podignula palac. Ford je stao ispred nje i ona je krenula prema njemu.

»Jesi li dobro, ljubavi? Prekasno je da budeš vani!«

»Jesam«, nacerila se. Pomislili biste da je ovo unaprijed dogovorena stvar. »Moram stići k svojoj ujni. Ona je u Preston Parku. Bilo bi krasno ako biste me odvezli do Brightona.«

»Uskoči«, nasmiješio se muškarac. »Odvest ću te kamo god želiš. Hoćeš li cigaretu?«

»Hvala vam«, Lisabetta je brzo provjerila gdje je njezin mali pištolj, za slučaj da muškarac nešto pokuša. Zatim je zatreptala trepavicama i ušla u automobil.

Dvadeset i sedmo poglavlje

Mirabelle je stajala pored prozora. Bilo je trinaest sati. Ruke joj se nisu prestale tresti otkako je Šandor umro i često bi tiho briznula u plač. To je bio toliki šok da se još nije pribrala. Šandorovo su tijelo, hvala Bogu, brzo maknuli. Tada je počela plakati, a dok je promatrala kako pokrivaju njegovo tijelo i odnose ga, suze su joj jednostavno počele curiti niz obraze. Osjećala je da joj se srce slama. Jadni, hrabri Šandor. Pozlilo joj je od svih tih gubitaka. Dobri ljudi poput Jacka, Bena i Šandora nisu zaslužili umrijeti prije vremena. Iako je znala da to nije istina, Mirabelle se nakon svake smrti osjećala sve osamljenijom. »Ja nikoga ne mogu spasiti«, korila je samu sebe. »Ja sam beskorisna!«

Nakon što su odnijeli cijelo, ubrzo je stigao McGregor i uzeo njihove izjave. Rekao im je da su Lisabetta i liječnik nestali – posluga na Drugoj aveniji rekla je da su otišli u London, ali nije ih iznenadilo kada ih nisu pronašli ni u Cadogan Gardensu ni u Crichtonovom privatnom klubu blizu St. Jamesa. Policija je sada pretraživala kuću na Drugoj aveniji, ali nisu pronašli ništa što bi bilo od koristi. Na London Roadu ili u blizini te lokacije nije bilo očitih tragova nekog kriminalnog djela. »Postaje držimo na oku i na obje lokacije – ova postaja i područje Viktorije – cirkuliraju njihovi opisi. Vidjet ćemo hoćemo li uspjeti pronaći njih ili prdjagu. Radimo na tome.«

Mirabelle ga zapravo nije ni slušala jer je imala problema s koncentracijom.

»Pričepio sam Mannija na Fairfield Roadu. Drže ga u ćeliji dok se ne vratim. Koprca se kao vrag u košarici za kupovinu«, nacerio se inspektor. Jako je uživao u toj operaciji i bilo mu je naročito drago što je poslao Robinsona da nadgleda džepare na djelu u svoj onoj gužvi kod trkališta. »Policajci iz MKP-a doći će danas poslijepodne. Trenutačno im nemamo mnogo toga za ponuditi. No, siguran sam da će željeti razgovarati s vama i Vestom kada budete spremne.«

»Evo«, rekla je Mirabelle pružajući Benovu bilježnicu s trkališta; unutra je bio prijevod šifriranih brojeva. »Mogao bi vam pomoći u svezi s Mannijem.«

McGregor se nasmiješio.

»Hvala«, rekao je. »Mirabelle, žao mi je zbog smrti vašeg prijatelja. Najprije Ben, a sada i ovo.«

»To je lijepo od vas«, odgovorila je. »Da. Dakle, trebao bih krenuti.«

Kada je za sobom zalupio vratima, stan je bio čudno prazan. Mirabelle se nije mogla natjerati

da sjedne u dnevnu sobu. Previše joj je bila pomisao na Šandorovo tijelo koje je tamo ležalo. Odšetala je u kuhinju i naslonila se na radnu ploču, a Vesta se zagledala kroz prozor. »Ovdje je jezovito. Možda bismo trebale skoknuti do grada«, predložila je Vesta. »Mogle bismo otići u ured.«

Mirabelle je nagnula glavu i Vesta nije mogla vidjeti slaže li se ili će se samo ponovno rasplakati. Zapravo, odustajala je. Ništa nije predložila, niti je ispravila Vestu ili išta prokomentirala. Nije još jednom prošla kroz priču da vidi jesu li ponešto izostavile. Šandor je bio mrtav. Ben je bio mrtav, baš kao i Jack. Ništa nije preostalo. Mirabelle je tiho sjela i zagledala se u svoja stopala. Da prekрати vrijeme, Vesta je na stolu razmotala kartu.

»Pokušat ću pronaći gadne zavoje između Brightona i Londona. Mogla bih im pokušati pomoći«, promrmljala je.

Čemu? pomislila je Mirabelle. Godinama nije vidjela Šandora, a sada je osjećala kao da će joj nedostajati svakoga dana.

Čemu?

Ugledavši u kuhinjskim staklenim vratima svoj odraz, vidjela je sredovječnu usidjelicu bez kontakta s bilo kime iz svoje okoline. *Podbacila sam*, pomislila je tužno. *Nikoga ne mogu spasiti. Najmanje sebe. Svuda su leševi. Ja sam poljubac smrti.*

U ovo bi doba Mirabelle gotovo svakoga dana otišla na obalu izbjegavati naplatu korištenja ležaljki i pojesti svoj sendvič. Ta joj se rutina s Ronom, čuvarem ležaljki, činila udaljenom milijun godina. U svakom slučaju, danas nije mogla ni pomisliti na hranu. Želudac joj se počeo okretati već i od same pomisli na to. Zatim je shvatila da bi jako rado popila nešto žestoko, poput gutljaja Glenliveta. Vesta se zaniijela u kartu.

Duboko udahnuvši, Mirabelle je navukla svoj kaput koji je visio na vratima i pročistila grlo.

»Vesta, mislim da ću otići u šetnju...«

»Ideš van?«

»Neću dugo.«

»Ostavljaj me ovdje?«

»Mislim da će uskoro doći pozornik – znaš, u vezi s onim tipovima iz MKP-a. Treba mi malo zraka.«

Vesta je bila očajna. Mirabelle je odlučno zakopčala svoj kaput. »Ne mogu samo visjeti ovdje. Više nema smisla.« Vesta je slegnula ramenima. »Onda, kamo ideš?« Mirabelle je osjetila neobjašnjivi bijes. Stisnula je šake.

»Za ime Boga! Zar ne možeš ništa učiniti sama, Vesta?« otrešla se i nahrupila kroz kuhinjska vrata, snažno ih zalupivši za sobom.

Popit će cijelu pljosku i to će možda pomoći.

Vani se u zraku osjećala kiša – bilo je vlažno i hladno, a nebo je iznenada opet bilo sivo. Mirabelle je iglom pričvrstila šešir na mjesto i krenula prema moru hodajući duž Kingswayja.

Janja

Obala je izvan grada bila tiha – u to doba dana kockari su bili na trkalištu, a ružno je vrijeme značilo da ni turisti ni mještani nisu dovoljno hrabri da se uhvate u koštac s hladnim povjetarcem koji je puhao s oceana, niti s mjestimičnim pljuskovima koji su mušičavo počinjali i prestajali padati. Mirabelle je nakon kratke šetnje po promenadi zastala, naslonila se na ogradu, izvadila iz torbice pljosku i stala uživati u oštrom okusu alkohola. Nije uzela veliki gutljaj – tek toliko da osjeti okus u ustima, a onda je vratila pljosku u unutarnji džep torbice. Kiša je počela rominjati i zahladilo je. Uskoro će se spustiti pravi pljusak. Mirabelle je odlučila da će u međuvremenu protegnuti noge i da nikamo neće žuriti. Krenula je prema molu, kažnjavajući se hladnim vjetrom i proklinjući gubitak pribranosti, bez obzira na to koliko joj je Vesta ponekad išla na živce.

Nije namjeravala odšetati toliko daleko, ali kada je počela hodati, nije se više željela vratiti. Stan na Lawnsu mjesecima je bio njezin raj, ali sada je osjećala da je, baš kao i sve ostalo, ukaljan. Hodala je gotovo tri kilometra pijuckajući u hodu iz pljoske i jedva primjećujući da je cesta postala prometnija kada je stigla u središte grada. Naposljetku je krenula po Old Steineu i skrenula na zapad. Ovdje je na pločnicima bilo više ljudi koji su bili u kupovini, držeći u rukama kišobrane, spremni da ih otvore čim počne padati. Još je jednom potegnula iz pljoske, okrenuvši se od pogleda prema jednim vratima. Na vrhu East Streeta izlozi Hannington'sa bili su prelijepi, kao i obično. Vratar je kimnuo Mirabelli kada je krenula prema njemu; nije joj to bila prvotna namjera, ali bit će ugodno skloniti se s kiše, pa je prešla preko praga kao da ima tu želju cijelo vrijeme.

Hannington's je u Brightonu bio institucija – mnogi su rekli da je jednako dobar kao i Harrods. Mirabelle se pitala bi li trebala kupiti crninu. Sinulo joj je da će trebati nešto crno za sprovode. Namjerno je vrlo rijetko nosila crno – njezina jedina haljina u toj boji bila je večernja, uska i satenska koju je prije barem pet godina kupila za primanje u Ministarstvu vanjskih poslova. Odlučila je – sada će biti prikladno da kupi crnu i laganu, vunenu dnevnu haljinu, kaput i šešir – neka sve bude novo i, recimo, ravno s police. Naposljetku, nije imala namjeru odjenuti to ni u kojoj drugoj prilici, ali morat će prisustvovati barem jednom sprovodu i željela je, kako bi iskazala poštovanje, biti prikladno odjevena. Zatim joj je palo na pamet da će morati iskopati Bena i ponovno ga pokopati. Što da odjene za ekshumaciju? Pitala se – treba li uopće prisustvovati tome?

Krenuvši dizalom na kat, dopustila si je još jedan diskretni gutljaj viskija. Prostrujao je njezinim krvotokom, ublažavajući bol. Na katu se zatekla pri odjelu kitničarstva, gdje je odabrala šeširić od crnog krepa s malim, asimetričnim velom. Pružila ga je prodavačici i s uzdahom izvadila novčanik kako bi platila. Nije bilo važno kako izgleda, pomislila je. Bila je to samo prikladna odora.

Čemu?

Tek tada je počela shvaćati da se mnogi od tih trenutaka vrte oko malih detalja – sve su to samo sitnice. Krajičkom oka Mirabelle je primijetila jednu stariju gospođu u zapuštenom, gotovo prašnjavom smeđem odijelu koja je na nogama imala stroge, tamnoplave cipele niskih potpetica. Uz trbuh je privijala glomaznu ručnu torbu i govorila je upadljivim naglaskom koji je sadržavao, primijetila je Mirabelle, samoglasnike izgovorene jednoličnim tonom. Ta je žena uzela jarko crveni šešir, jedan od one vrste koju bi odabrala zgodna dvadesetogodišnjakinja da ga odjene za neku otmjenu zabavu. S jedne se strane prednjice spuštalo perje i zrnca, a s druge su se uspinjale tri crvene ruže od tafta. Mirabelle je zaključila da je to glamurozni šešir, ali neprikladan za ženu iznad tridesete. Nema sumnje da bi u tome ova stara žena izgledala krajnje smiješno. *Što li je, zaboga, naumila?*

»Taj model se zove Moulin Rouge, gospođo«, rekla je prodavačica.

»Baš lijepo«, procvrkutala je žena promatrajući šešir preko ruba svojih vrlo debelih naočala, gladeći svoju čelično sivu punđu. »Da, mislim da ću ga kupiti.«

»Hoćete li ga isprobati, gospođo?«

»Neću. Ne, hvala vam. Samo ga zamotajte i pošaljite s ostatkom kupljenoga u ured za čuvanje prtljage na željezničkoj postaji. Vaš dostavljač zna da je moj vozni red vrlo skučen – već sam mu to rekla. Ako biste bili tako ljubazni da požurite jer ovo će biti posljednja stvar koju ću danas kupiti. Ubrzo odlazim – budite što brži!«

Djevojka je izvukla veliki komad sivog, tankog papira koji je užurbano omotala oko šešira prije no što ga je znalački položila u kutiju, dok je žena iz svoje staromodne, mornarsko plave torbice izvadila novu novčanicu od pet funti.

»Ured za čuvanje prtljage?« ponovila je prodavačica. »Vaše ime?«

»Madame De Guise.«

»Oh, vi ste Francuskinja?« nasmiješila se djevojka. Žena ju je prekorila.

»Francuskinja! S mojim naglaskom? Vi uopće nemate sluha, djevojko. Moj je suprug bio Francuz.«

Mirabelle je pokretom ruke otpustila svoju prodavačicu. Ostavila je crni šeširić na pultu.

»Bože, još jedan ovakav grleni ton i puknut će mi bubnjić«, pomislila je. Ali ipak je pažljivo, od glave do pete, promotrila stariju ženu i pokušala se usredotočiti na njezin glas. Žena joj se nije odmah učinila poznatom, ali ako je postojala i najmanja prilika da pronađe ono što bi moglo biti od pomoći, vrijedilo je truda. Lisabetta je zavarala ljude onim lažnim, trudničkim trbuhom i odjećom ponešto drukčijeg stila, pa zašto ne bi i ofucanim izgledom ili perikom? Ta je žena bila prikladne visine i stasa – poprilično vitka za nekoga njezine dobi. Mirabelle je osjetila kako joj krv opet brže struji žilama.

»Ovo je Šandoru za ljubav«, pomislila je. »Ma vraga, ovo je zato što se nitko ne bi trebao izvući takvim zlodjelom, pa ni Lisabetta. I u tome je, zapravo, smisao svega.«

Taj je šešir svakako čudna kupovina za nekoga te dobi. Možda ga je starica namjeravala darovati nekoj svojoj mladoj rođakinji. Možda je stvar bila samo u tome da je ta baka imala svoju slabost, sklonost glamuroznim šeširima, iako je to jako dobro skrivala svojom

ofucanom vanjštinom. Mirabelle je spustila pogled i držala se podalje pažljivo prateći ženine cipele niz raskošno, sagovima prekriveno stubište Hannington'sa i kroz oblak parfema koji je lebdio oko pultova s kozmetikom. Pomislila je da bi ju možda mogla slijediti i vidjeti što će uspjati saznati.

Krenuvši van na pljusak, slijedila je madam De Guise uzbrdo. Postaja nije mogla biti udaljena više od osamsto metara; zaključila je da su hodale u pravom smjeru. Starica je otvorila kišobran i Mirabelle se trudila održati korak s njom. Žustro je hodala za nekoga tko je zagazio duboko u svoje šezdesete, ako nije bila i starija. Nakon nekoliko minuta, kada se u daljini ukazala postaja, a pješački promet postao bitno gušći, žena je skrenula u trošni hotel. Mirabelle je bacila pogled na svoj sat. Bilo je trinaest i trideset, a ona je bila mokra do kože.

U hotelskom je predvorju Mirabelle zarupkala nogama i gotovo očetkala dlanovima s kaputa zaostale kapi kiše. Bilo je jasno da je smještaj ovdje bio na nižoj razini od one u Grandu. Sagovi su bili istrošeni, a predvorje prepuno svakakvih stolaca u neskladu prema razasutim stolovima različitih visina i širina, od kojih nekolicina već neko vrijeme nije bila očišćena. Ostaci čaja s mlijekom u prastaraj šalici odvratili su Mirabellu od ideje da sjedne. Madam De Guise izgubila se na katu. Mirabelle je prišla prijamnom pultu.

»Mirabelle Bevan«, rekla je, »iz ureda za utjerivanje dugova *McGuigan and McGuigan*.«

Djevojka za pultom izgledala je uznemireno. »Da?« rekla je nervozno.

»Ako odgovorite na moja pitanja«, rekla je Mirabelle, »neću morati zvati policiju.« Djevojka je sjela uspravno. »Bože«, dahnula je.

»Želim znati je li kod vas odsjek neka osoba iz inozemstva.«

Djevojka je kimnula. »Jest«, rekla je. »Nekoliko ih je došlo danas. Zbog utrka, znate.«

»Žena?« upitala je Mirabelle. »Sama?« Djevojka je privukla knjigu gostiju.

»Evo«, pogledom je pretraživala stranicu. »Mislim da imamo tri takve sobe. Radi li se o nečemu ozbiljnome?«

»Utjerivanje dugova«, rekla je Mirabelle. »Smijem li vidjeti imena?«

»Tu je gospođa Lawson – mislim da je iz nekog mjesta smiješna imena. Naravno, sigurno se udala za nekog Engleza.«

»Ali on nije ovdje?«

»Ne. A ona jutros još nije ustala. *Ne smetaj*. Mislim da ona pije«, djevojka je utišala glas.

»Tu je i madam De Guise.«

»Starija dama?«

»Da. Jučer se prijavila.«

»I gospođa Brannigan. Ona je Amerikanka.«

»Hvala vam«, rekla je Mirabelle. »Znate li kada gospođa De Guise odlazi?«

»Danas, u neko doba – uzela je samo jedno noćenje. Sigurna sam da će se uskoro odjaviti.

Rekla je da putuje u inozemstvo.«

»Hvala vam.«

Mirabelle je išetala iz hotela prkoseći pljusku i prešla cestu do postaje, slijedeći znakove sve

dok nije pronašla ured za čuvanje prtljage. Za pultom je dječak kojemu nije bilo više od osamnaest, plave i zalizane kose, pušio cigaretu.

»Oprostite«, prekinula ga je Mirabelle. »Aha.« Nije prestao pušiti.

»Došla sam provjeriti je li sva prtljaga madam De Guise na broju.«

»Dobro«, rekao je dječak snažno povukavši dim cigarete. »Jesu li već stigli predmeti iz Hannington'sa? Koliko komada prtljage imate?«

Dječak je pogledao preko ramena.

»Ne znam. Čekajte malo«, rekao je i lijeno nestao kroz vrata onoga što je sigurno bio stražnji dio ureda.

»Dvije vreće, četiri kofera, ništa iz Hannington'sa«, izvijestio je.

»Imaju li naljepnice s odredištem?« upitala je Mirabelle. »Nemaju«, odgovorio je ravnodušno. »U koliko sati te kutije stižu?«

»Ne znam. Nisam tada bio na dužnosti, a osim toga, ionako ne smijem reći.«

»Naravno. Hvala vam. Do kada radite?«

»Nisam gotov sve do prokletih deset sati, a to je poprilično kasno.«

»Dakle, vi ne radite u jutarnjoj smjeni.«

»Aha«, mahnuo je dečko prstom prema njoj, »brzo zaključujete.«

Mirabelle je zastala, ali nije znala kako da izvuče još koju informaciju bez da joj dječak to sam kaže. »Hvala vam«, rekla je i okrenula se da ode.

Naravno, te vreće nisu bile na prvom vlaku, ali kad god da su stigle, policija je trebala biti obaviještena o tome.

Naručivši šalicu čaja u kafiću na peronu, pogledala je prema tračnicama i odsutno dodala šećer u šalicu dok je pretraživala postaju. Pozornici su bili iznenađujuće neučinkoviti, a Mirabelle je uočila tri uniformirana policajca – oni su se većinom zadržavali na peronu s odlascima iz Londona. Zelene parne lokomotive Southerna u redovitim su razmacima pristizale i napuštale perone koji su vrvjeli vikend- posjetiteljima. Mirabelle je pijuckala čaj i odsutno grickala keks, uspravivši se kada je primijetila nosačeva kolica natrpana vrećama iz Hannington'sa kako se glatko kreću prema uredu za čuvanje prtljage. Na vrhu hrpe nalazila se kutija za šešire, nešto niže je ležao veliki kovčeg, jedan sef te neki manji paketi. *Sef?* pomislila je Mirabelle.

Madam De Guise doista nije putovala s malo prtljage. Mirabelle je zaključila da se Vesta još neće zabrinuti. Ovdje se može zadržati još nekoliko trenutaka, bez velikih posljedica. Kako je sve ispalo, to nije ni trebala učiniti. Nakon pet minuta stigla je i sama madam De Guise s tri nosača, a oni su pobožno slijedili njezin vitki i otmjeni lik. Mirabelle se osvježena iskrala iz kafića i, držeći se na pristojnoj udaljenosti, ostala čekati pored ureda za čuvanje prtljage dok se madam De Guise oštro obračunavala s lijenim službenikom koji je i dalje pušio jeftine cigarete, jednu za drugom.

»Izvadite to iz usta! Uspravite se!« inzistirala je, pokazujući prema njegovoj cigareti. Dječak je ljutito zurio u nju dok se nije umiješao jedan od nosača.

»Hajde, dječčače«, kaže on mladiću i ovaj, isprisivši se, nevoljko ugasi cigaretu u prepunoj pepeljari.

Vreće su zatim jedna za drugom brzo natovarene na nosačeva kolica dok ih je madam De Guise pažljivo nadgledala. Mirabellin je pogled privukao jedan određeni komad prtljage – liječnikova smeđa, kožnata aktovka. Ovdje je bilo dovoljno prtljage da u sebi sadrži sve iz ormara u Cadogan Gardensu. Zaškiljila je provjeravajući nalazi li se negdje u blizini policajac, ali pozornici su još uvijek bili na peronu za vlakove koji su pristizali iz Londona. To je bilo na drugoj strani postaje, a ona nije željela izgubiti iz vida svoj plijen. Mirabellino je srce počelo nabijati. Ovdje je bilo previše sitnica koje se nisu uklapale.

»Dođite«, naredila je madam mahnuvši glavom što bi, da je taj pokret izvela mlada žena, izgledalo zavodnički; povelala je svoju svitu natrag prema peronima.

Mirabelle je pokušala privući pozornost policajca na drugoj strani tračnica. Mahnula je i nasmiješila se pozivajući ga pokretom ruke, ali muškarac ju nije primijetio. S jednim okom na svečanoj karavani koja se sada kretala niz peron broj sedam, pokušala je opet, ovoga puta mašući rukom gore-dolje. Policajac se okrenuo. Uzdahnuvši, zaustavila je jednog željezničara koji je prolazio tuda.

»Kamo ide ovaj vlak?«

»To je Southern Coastal Line, gospođice. Ide uz obalu.« Mirabelle ga je blijedo pogledala, pa je muškarac nastavio. »Portsmouth, Southampton, Bournemouth, Exeter, Plymouth.«

»Kada kreće?«

»U deset do dva.«

Za tri minute. Mirabelle je krenula peronom i ugledala madam De Guise kako nadgleda ukrcavanje posljednjih komada svoje prtljage.

»Prokletstvo«, opsovala je tiho Mirabelle.

Nema dovoljno vremena i nije mogla biti sigurna. Nešto ovdje nije bilo kako treba. A onda je starica to učinila. Kraljevskim je pokretom otvorila torbicu i Mirabelle je ugledala bljesak zlata dok je pružala napojnicu nosačima, jednom po jednom; njihovim se licima razlio osmijeh dok su prstima dodirivali šiltove svojih kapa, zahvaljujući joj na velikodušnosti.

»Subota je i trebate imati slobodan dan. Počastite se. Hoćete li?«

Nakon toga, dama jedva da je zastala na trenutak kako bi čula njihove odgovore prije no što je krenula prema vagonu prvog razreda i nestala u njemu.

Mirabelle se uspaničila. Pored nje prošao je neki muškarac na putu prema peronu; pozvala ga je.

»Molim vas«, rekla je bez daha, »trebam vašu pomoć. Radi se o onoj gospođi. Njoj ste pomagali. Hoćete li odmah u moje ime otići do onih policajaca na peronu za dolazak vlakova iz Londona?«

»Da, gospođice«, rekao je muškarac nesigurno. »Trebate li policajca?« Na drugom kraju vlaka čuvar je signalizirao zastavicom.

»Recite mu da viši policijski inspektor McGregor mora znati kako je Mirabelle Bevan u ovome vlaku. U Southern Coastal Lineu. Mora doći i pomoći. Jeste li razumjeli? Neka to svakako kaže i Vesti – ona će biti zabrinuta.«

»Da, gospođice. Ali ta gospođa nije Mirabelle Bevan – ona je Francuskinja. Zna, ne mogu se sjetiti njezina imena, ali nije Bevan. Jako je otmjena.«

»Znam. Ne mogu sada objašnjavati. Samo mu recite, hoćete li?«

Čovjek je zastao, očito čekajući napojnicu. Mirabelle je prokopala po svojoj torbici i izvadila dva penija.

»Radi se o životu ili smrti. Ne želim je izgubiti iz vidokruga dok policija ne sazna. Od izuzetne je važnosti da prenesu poruku inspektorcu McGregoru«, rekla je.

Muškarac je novčiće spremio u džep, izgledajući ravnodušno poslije velikodušnosti one starije žene.

»Dobro, gospođice«, rekao je. »Pa, ja sada nastavljam dalje, ali reći ću policajcu prije no što odem.«

Mirabelle je bila nemirna. Zнала je da je to čudan zahtjev.

»Viši policijski inspektor McGregor«, ponovila je. »A ja sam Mirabelle Bevan.« Čovjek je zastao. »Dakle, ja mu moram reći da ste vi na ovome vlaku, gospođice?«

»Tako je.«

»Da mu kažem do kojeg odredišta putujete?« Mirabelle je pogledala uvis.

»Ne znam do kojega mjesta putujem. Samo mu recite da sam u ovome vlaku. Ostatak će morati shvatiti sam.«

Čuvar je puhnuo u svoju zviždaljku.

»Onda dobro«, rekao je nosač i otvorio najbliža vrata.

Mirabelle se uspela u vagon.

»Recite bilo kojem policajcu«, nagnula se natrag prema njemu. »Idite sada! Pobrinite se da prenesu poruku. I recite im neka jave Vesti. Ja pratim madam De Guise, razumijete? Oh, zaboga.«

Vrata su se zalupila. Nosač je kimnuo kroz staklo i mahnuo, kao da je Mirabelle potpuno luda, a on joj samo želi ugoditi. Zatim je vlak polagano krenuo s perona, a ona je iz vidokruga izgubila nosača dok je vlak trzavo ubrzavao po tračnicama.

Mirabelle je na trenutak oklijevala neodlučno stojeći u hodniku, ali je shvatila da će ulaskom u kupe moći držati staricu na oku i shvatiti što je naumila. Ako sjedne u neki drugi, susjedni odjeljak, neće moći vidjeti je li madam De Guise zamijenila mjesto s nekim, niti na kojoj bi postaji mogla sići. Pažljivo je povukla klizna vrata moleći se da je nosač prenio poruku policajcu na peronu za vlakove pristigle iz Londona; valjda će taj uniformirani policajac imati toliko mozga da brzo prenese poruku.

Osim njih dvije, odjeljak je bio prazan. Madam De Guise je kimnula, sjela na sjedalo nasuprot Mirabelle, proračunato je ignorirala držeći pogled prikovan uz pod i zagledala se kroz prozor – Mirabelle je sve to primijetila.

»Jednostavno ću morati sjediti ovdje i pričekati«, rekla je samoj sebi. »To je sve. Samo moram ostati smirena i držati oči otvorenima dok ne dođe McGregor. To je moja dužnost.«

Kuće su ubrzo ustupile mjesto poljima s jedne i moru s druge strane uz odsjaj plavetnila

Janja

dok je vlak klizio po tračnicama nedaleko obale. Pored njih nestajala su posljednja predgrađa Brightona, a starica je pročistila grlo i Mirabelle je nervozno podignula pogled.

»Draga moja, biste li imali nešto protiv da spustite rolete?« zamolila je pokazavši prema roletama koje su namotane visjele iznad vrata koja su vodila na hodnik.

»Oh«, rekla je Mirabelle. »Naravno.« Kada je ustala, starica je nastavila govoriti.

»Koje je vaše odredište?« upitala je.

»Pa, idem do kraja. Do Plymoutha«, odgovorila je Mirabelle bez oklijevanja dok je navlačila rolete. »Kamo vi idete?« upitala je što je mogla opuštenije i okrenula se leđima prema odjeljku. No dok je to radila, srce joj je preskočilo nekoliko otkucaja.

Starica je izvukla svoj pištolj i uperila ga u nju.

Dvadeset i osmo poglavlje

U policijskoj je postaji cijelo poslijepodne vladao kaos. Willie Walsh iz prodavaonice antikviteta je uhićen jer se šuljao po stražnjem vrtu na Drugoj aveniji broj dvadeset i dva s lopatom u ruci. Pročulo se da su nestale zlatne kovanice i lešinari su se brzo dali na posao, nadajući se da će pronaći novčiće prije policije.

»Nije nezakonito malo vrtlariti«, pametovao je Walsh. »Ja doista ne znam kamo ide ovaj svijet...«

»Prestanite s time«, otresao se na njega narednik Simmons. McGregor nije znao kako je iscurila ta vijest, ali bio je proketo siguran da će kasnije pronaći krivca za to i kazniti ga. U svome odjelu neće trpjeti takvu korupciju, a u međuvremenu pred sobom ima važnijeg posla.

Do pola dva McGregor je shvatio da je s Mannijem stigao u slijepu ulicu. Ta se protuha držala bolje no što je očekivao. Čak i kada je u razgovor ubacio intrigantna imena, Manni je zadržao svoju pribranost.

»To su kockari. Sve su to kockari. Nemate ništa protiv mene, McGregore«, narugao se, paleći jednu cigaretu marke Camel za drugom. »I vi to znate. Ja sam zdrav i čist.«

McGregor je bio uporan. Poslao je Robinsona da pretraži Mannijeve računovodstvene knjige, ali želio ga je slomiti prije no što se ekipa vrati u postaju – bila je to stvar profesionalnog ponosa.

»Dakle«, rekao je, »vi onda znate da su vaši prijatelji, dr. Crichton i lijepa Lisabetta, pobjegli. Otišli su u London. Zbrisali su vam ispred nosa, Manni.«

»Mislio sam da je ovo slobodna zemlja, ta naša Engleska«, narugao se Manni.

»Mislio sam da ako netko želi otići u London, onda ima i pravo to učiniti.«

»Da. Tako je. Ali nema pravo kovati lažni novac. Nema pravo prati novac preko tvojih oklada – odbor trkališta, kao što možeš zamisliti, ne gleda baš blagonaklono na takve stvari. Oh, a prijevara s osiguranjem, otmica i umorstvo – ni ti ni oni nemate pravo ni na što od toga. Kako sada stvari stoje, Manni, ti ćeš na svoja krhka leđa morati preuzeti sav taj teret.«

»Ne znam o čemu govorite«, frknuo je Manni.

»Pa, počnimo s Benom McGuiganom, što kažeš na to?«

»Ne opet o njemu. Ništa mi ne možete prišiti što se toga tiče, McGregore, i vi to znate. Ako Ben Prokleti McGuigan ode pisati i nestane, to nije moj problem. Želim odvjetnika. Želim gospodina Petersa.«

Manni se ustobočio i McGregor je zaključio da će ga jednostavno morati gađati teškom artiljerijom te pritom blefirati. Bio je prilično siguran da su Vesta i Mirabelle pouzdane. Nadao se da je u pravu.

»Stvar je u tome«, McGregor je dopustio da mu preko lica prijede naznaka osmijeha, »da smo ga iskopali, Manni. Bena Mc-Guigana.«

»Iskopali ste ga?« Mannijev je glas prvi put tijekom razgovora postao nesiguran.

»Aha. Bio je u grobu koji je bio namijenjen sestri tvoje prijateljice Lisabette. Ženi po imenu Romana Laszlovich.«

Manni je bio znatno manje bahat negoli prije nekoliko sekundi.

»A kada smo nakon nestanka Bena McGuigana otkrili da te tajno pratio petnaest dana prije svoje smrti, pa, shvatit ćeš da smo zbrojili dva i dva te došli do vrlo zanimljivog rezultata. Ti voliš matematiku, zar ne, Manni? Brojevi su tvoja priča. Oh, a tu je sada i taj svećenik. Znamo što mu se dogodilo. Dakle, jednadžba sjeda na svoje mjesto.«

Inspektor McGregor se uvjeravao da nije izgovorio potpunu laž. Iskopat će Bena, imali su svećenika i to je bila istina – samo što više nije bio živ.

Niz Mannijevu se sljepoočnicu skotrljala kapljica znoja.

»Ništa od toga nije bila moja krivica. Ništa!« zakleo se. »Čija je krivica onda bila, Manni?«

McGregor je sada bio blizu. Bilo bi tako lako zanijeti se, ali McGregor se morao kontrolirati. Morao je dobiti informaciju, izmusti priznanje i provjeriti zna li Manni kamo su otišli. Nije želio dati Manniju previše podataka – to bi mu omogućilo da lakše laže.

Na vrata sobe za ispitivanje pokucao je jedan mladi policajac.

»Ne sada«, obrecnuo se McGregor.

»Ali, gospodine«, ustrajao je policajac.

»Rekao sam – ne sada.«

Mladić je u tome trenutku razmislio. Naposljetku, radilo se samo o pozivu jednog pozornika. Nije se činilo važnim – samo neka žena koja se ukrcala na vlak, ali to definitivno nije bila žena za kojom je tragao inspektor. Samo neka informantica čije je ime zvučalo strano.

»Da, gospodine«, uzmaknuo je iz sobe za ispitivanje. »Oprostite što sam vas omeo.« Besmisleno je navaljivati.

»A sada«, vratio je McGregor svoju pozornost Manniju. »Postoji samo jedan način da se ovdje izvučesh s manje od doživotne. I bit ćeš sretan ako dobiješ samo to«, McGregor je sugestivno prstom učinio pokret preko svoga vrata. »Zato ti je bolje da mi kažeš sve što znaš. Jer, ja želim saznati kamo su otišli ostali. Ako to ne saznam, sve ćemo prišiti tebi, je li tako? Uvučen si u ovo do ušiju i visjet ćeš, Manni, upamti moje riječi – ako ne progovoriš, visjet ćeš.«

Dvadeset i deveto poglavlje

Osamnaest mjeseci ranije, odmah nakon što je Jack umro, i Mirabelle je željela umrijeti. Običavala je noću ležati na podu dnevne sobe, u mraku, ne mogavši zaspati, moleći se da se zgrada sruši na nju. Namjerno nije pazila kada je prelazila cestu, čekala je da sudbina povuče svoj potez, želeći samo da ugasi cijeli svijet oko sebe, nadajući se kako će jednostavno umrijeti i da će tada sva bol nestati.

Sada se suočila s opasnom kriminalkom koja je ravno u nju uperila zastarjeli pištolj. Osjećala se čudno smirenom i samo je u jedno bila potpuno sigurna. Nije namjeravala odustati i više nije željela umrijeti. Svako njezino čulo bilo je pojačano – mogla je osjetiti miris kave u dahu starice, a hladno prozorsko staklo pored nje kao da je isijavalo hladnoću; začula je svaku nijansu zvuka kloparanja kotača vlaka po tračnicama dok su jurili na zapad. Znala je da je madam De Guise ne namjerava ubiti – barem ne odmah. Sigurnosni je otonac još bio na svome mjestu. Mirabelle je poznavala taj tip revolvera – s tim je pištoljem bilo mnogo problema. Mehanizam za ispaljivanje bio je osjetljiv i ako se s njime loše postupalo unutarinja se opruga mogla pomaknuti, čime je to oružje postajalo krajnje nepouzđano. Iako je u njega stalo šest metaka, općenito se smatralo da je sigurno napuniti ga samo s pet – jedan metak u komori, malo prostora i još četiri metka. Mirabelle je u nekom trenutku svoga života pročitala upute za rukovanje tim pištoljem – nije se mogla sjetiti kada je to bilo, ali znala je sve o tome, i to je bilo jedino važno.

Starica je na rukama imala tanke, dječje rukavice što je otežavalo cijeli postupak pucanja. Mirabelle je znala da bi je pištolj mogao ubiti, u to uopće nije bilo sumnje, ali ako se mehanizam zaglavi, to bi joj moglo priskrbiti djelić sekunde ili dva.

Nakon trenutka tišine, Mirabelle je odlučila progovoriti. »Pa, lopta je na vašem dijelu terena«, rekla je. »Tko zna da ste vi u ovome vlaku?« Mirabelle je sjela uspravnije.

»Ostavila sam poruku«, rekla je iskreno. »Ne znam jesu li je prenijeli.«

»Policija vas je poslala?« Mirabelle je odmahнула glavom.

»Nije.«

Žena je bila lagano zbunjena. »Zašto me slijedite?« upitala je.

Mirabelle je jedva vidljivo slegnula ramenima prije no što je progovorila.

»Bila sam u pravu, zar ne? Kladam se da u svojoj prtljagi imate zalihu zlatnih kovanica koje se ne bi postidjela ni Kraljevska kovnica.«

»Dakle, hoćete da vas isplatim.« Madam De Guise je laknulo. »Naravno da isplate neće biti – mnogo mi je lakše da vas ubijem i izbacim iz vlaka. Mislim da niste do kraja promislili o

svemu ovome, draga moja.«

»Vi marite samo za to, zar ne? Novac? To sam čula o vama.«

Madam je oklijevala na trenutak. Nije se ustručavala počinuti umorstvo, ali nije željela ubiti nekoga prije no što sazna tko je i što je naumio.

»Vi ste sinoć provalili u Crichtonovu kuću?« nagađala je. »Zbog vas je Lisabetta živčana.« Mirabelle je raširila oči.

»Dakle, vi niste Lisabetta?« rekla je zapanjeno. Starica se nasmijala.

»Meni je pedeset i osam«, rekla je. »Lisabetti je dvadesetak. Bila je lijepa i vrlo upečatljiva djevojka, na svoj način. Očito je niste upoznali, inače nas ne biste zamijenili. Mislim da mi ta vaša pogreška baš laska.«

Mirabellin je um radio punom parom. Ova starica – ona je bila crni labud, pomislila je u trenu. Ljudska pogreška. Stvar na koju se nije moglo računati. Je li ta starica bila mozak cijele operacije? Možda je baš ona McGregorova sumnja? Zagledala se u nju, proučavajući je.

»Ah, vi mislite da je ovo perika? Šminka? Kako je ona to običavala raditi?«

Žena je slobodnom rukom skinula šešir i rasplela svoju sivu kosu. Čvrsto je povukla pramenove.

»Vidite«, rekla je.

»I, tko ste vi?« upitala je Mirabelle.

Madam De Guise je podrugljivo šmrncnula. »Ja vama mogu postaviti isto pitanje. Hoćete li prvi odgovoriti?« Podignula je pištolj.

»Ja sam Mirabelle Bevan.«

Madam je kimnula i zamislila se. »Nije mi poznato vaše ime...«

»A vi ste?«

»Marguerite de Guise. Za sada«, frknula je. »Ne znam što da učinim s vama, draga moja. Ali nisam sklona ubijati ljude ako baš ne moram. Zato ćemo zajedno otići na ovo kratko putovanje. A u međuvremenu, odlučit ću o vašoj sudbini.«

»Rekli ste – *bila je*«, navaljivala je Mirabelle. »Lisabetta je bila...«

»Moj loš engleski«, odmahnula je madam De Guise.

»Je li Lisabetta mrtva? Jeste li je ubili?«

»Što je to vas briga? Budite tiho. Uskoro smo stigle.«

»Kamo?«

Madam De Guise je znalački nategnula pištolj i Mirabelle je osjetila kako joj se cijelo tijelo koči zbog straha. Ti pištolji su bili poznati po tome da neočekivano opale ako ne znate da ih ne smijete do kraja napuniti. Na trenutak je pomislila da ne može disati, ali onda je shvatila da uspijeva činiti lagane udisaje.

»Prva postaja, Portsmouth«, rekla je starica. »To jest, ako vas ne ubijem prije no što stignemo, jer ste užasno naporni.«

Mirabelle je zaključila da je bila uporna sasvim dovoljno. Sjela je, umirila se i šutjela.

Trideseto poglavlje

Madam De Guise i Mirabelle sišle su s vlaka u Portsmouthu dok su iza njih nosači nosili njezinu prtljagu. Mirabelle je pokušala nosača pogledati u oči, bez obzira što se staričin pištolj nalazio na samo nekoliko centimetara od nje, ležeći u njezinu džepu. Muškarcu je bilo krajnje neugodno kada ga je pogledala značajno podignuvši obrve i cijelim je putem do taksija izbjegavao njezin novi pogled.

Na stražnjem sjedalu auta Mirabelle je osjetila kako je metal bode u bok, čak i kroz njihove kapute. Starica je davala upute na doku i Mirabelle je još jednom osjetila da će joj srce stati. Bilo je očito da je madam na raspolaganju imala brod i Mirabelle je dobro znala da se nigdje nije lakše riješiti tijela nego na moru, bacivši ga s broda dok ovaj mirno plovi. Počela je prihvaćati činjenicu da će vjerojatno umrijeti, ali oči je još uvijek mahnito držala otvorenima, nadajući se da će negdje ugledati McGregora. Nije ga bilo. Srce joj je potonulo, a oči su joj ispunile suze.

»Hajde, hajde«, prekorila ju je madam i pružila joj rupčić; Mirabelle je shvatila da je sve to predstava namijenjena vozaču.

»Jack«, tužno je dahnula.

»Tko je Jack?« otresla se madam, još uvijek tragajući za razlogom špijuniranja te elegantne žene.

»On je moj... Jack je umro«, promucala je Mirabelle. »Sada se to čini tako davnim...« Staričin se pogled prvi put ublažio.

»Ah. I moj je suprug umro«, rekla je. »Kad nije uvijek bio najbolji muž na svijetu, ali bio je moj...«

Mirabellinim je licem prešao bljesak prepoznavanja, a iznenadna spoznaja jurila je njezinim umom.

»Vi ste gospođa Valesquez«, dahnula je. »Zar niste? Vi ste Svjećareva žena.«

»Rekli su da je umro u hotelskoj sobi – problem sa srcem!«

Madam je frknula. Bila je bijesna, ali je govorila tiho kako vozač ne bi mogao čuti njezine riječi. Zato je i zvučala kao da se povjerava Mirabelli, premda je jednostavno otpuštala paru. »Doista! Taj je čovjek imao najjače srce koje je njegov liječnik ikada vidio. Njegov otac i djed živjeli su do devedesete. Kao da sam progutala tu smiješnu priču one glupe djevojke. A onda ta muljaža s našim novcem. Ta je mala ciganska fufica mislila da se može igrati s mojom obitelji i našom budućnošću, jer smo bez njega bespomoćni. Ali nije baš tako. Naravno, ona je bila stvar loše odluke, ali odluke te vrste uvijek je moguće ispraviti. Jadni Kad – bio je baš

glup kada su u pitanju žene. Ponekad je potrebna žena, je li tako? Da posloži sve na svoje mjesto.«

»Rekli su da ne dolazite na sprovod.«

»Ja nisam došla na sprovod, gospođice Bevan. Došla sam je ubiti i uzeti svoj novac«, psiknula je madam. »Mislili su da starica nema načina, mašte ili inicijative za takve stvari.«

Minutu ili dvije kasnije taksi je stao pored doka popločenog kaldrmom. Vozač je izašao van i stao iskrcavati torbe, dok je niz mostić s male jahte počeo silaziti mladić od dvadeset i pet godina. Na njegovom je licu titrao izraz znatiželje, ali ništa nije rekao; jednostavno je uzeo prvu od torbi i unio je unutra. Mirabelle se bespomoćno stala ogledati oko sebe. Uokolo nije bilo nikoga. Bio je to loš dan za jedrenje – vrijeme je bilo dovoljno loše da odbije svakog amatera, a pristanište je bilo puno raznih plovila za razonodu – malih jahti, katamarana i glisera koji su bili u tišini svezani. Ovu stranu doka nisu koristili pravi ribari ili pomorci – oni koji bi jedrili po gotovo bilo kakvom vremenu.

Madam je dražesno platila taksistu cijelo se vrijeme smiješeći i dala mu je velikodušnu napojnicu. Mirabelle je duboko udahнула te, iako krajnje prestrašena, odlučila riskirati dok je madam leđima bila napola okrenuta od nje; pogledom je pratila taksi koji je kretao s doka. Dva je puta duboko udahнула, a onda se dala u trk. Njezine su visoke potpetice nesigurno kuckale po kaldrmi, ali znala je da će biti mrtva ako uđe na taj brod, a ovako će starica okolišati da je ubije dok se taksi potpuno ne izgubi iz vida. Nije imala drugih mogućnosti.

Starica je bijesno vrisnula dok je taksi odmicao, ali nije počela pucati. Umjesto toga, dala se u potjeru za Mirabellom; bez obzira što je Mirabelle bila u prednosti zbog svojih godina, starica je na nogama imala mnogo udobniju obuću. Mirabelle je u trku odbacila svoje cipele visokih potpetica. Kaldrma je bila skliska i hladna, ali bilo joj je lakše trčati bosonogoj. Pretrčala je još stotinjak metara prije no što se na nju bacio mladić s broda i srušio je na pod, s lakoćom zavladaвши situacijom kada je vidio što se događa.

»Ja! Gut!« rekla je žena oduševljeno kada ga je dostigla.

»Kakvi ste vi to ljudi?« Mirabelle se borila da se okrene. »Kakvi? Vaš suprug je činio neizrecive stvari, a vi razmišljate samo o novcu. Razmišljate samo o tome kako da pobjegnute. Zar nemate nimalo srama?«

Muškarac ju je tresnuo po vilici. Gadno je zaboljelo. Na trenutak je čak i malo opustio svoj stisak s glupim smiješkom na licu, blistavog pogleda. Mirabelle je iskoristila tu priliku da se iskoprca i baci na gospođu Valesquez. Prije no što je starica uspjela naciljati pištoljem, Mirabelle joj je zavrnila ruku iza leđa i uzela oružje.

»Iz ovih se pištolja teško puca«, rekla je. »Mogu opaliti iznenada, onako – sami od sebe, znate? Oprezno s njima«, rekla je prislonivši pištolj starici o glavu, »jer sam otpustila sigurnosni otklop.«

Muškarac je izgledao užasnuto. Objema joj je rukama pokazao neka ostane smirena.

»Da«, rekla je Mirabelle. »Tako je dobro.«

Iznenadila se kada je shvatila da je bila u stanju prisloniti pištolj starici o glavu. Ovo je bilo nekoliko čudnih dana. Stvari baš i nisu bile normalne. »Jeste li ubili Lisabettu? Jeste li učinili to?« upitala je ženu.

»Jesam«, promrmljala je žena. »Naravno da jesam. Prevarila nas je. Te djevojke – nikada ništa nisu učinile – nikada nisu prošle kroz ono, kroz što smo prošli mi. Glupače! Misle da su pametne. Misle da mogu učiniti što god žele. Pa, za ženu koja je vidjela ono što sam vidjela ja, one kao da su napravljene od papira – nemaju osobnosti. Ubila je moga supruga i prevarila ga, samo tako. Mislila je da je neuništiva. Naravno, ulovila sam je i ubila. Mislite da je Karl bio jedini s darom za ubijanje ljudi? Ja sam dugo vremena radila za našu zemlju. Mnogo sam, mnogo puta smaknula neprijatelje Reicha. Jedna ciganska kurvica više ili manje? Nije spomena vrijedno. A mislila je da ću ostati po strani i jednostavno reći: *Hvala, hvala vam što ste mi vratili mali dio mog vlastitog novca, jer više niste mogli izvući?* Mislila je da ću, samo zato što sam žena i stara, leći i jadikovati. Kako bi se vama svidjelo da ste prevareni?«

Mirabelle se ogledala oko sebe. Pristanište je bilo prazno.

»Dat ću vam stotinu sovereigna«, ponudila je madam De Guise. »Imam ih tamo, u njezinoj torbi. Vaši su. Samo želim otići kući sa sinom.«

Mladićeve su oči gorjele mržnjom, ali držao se na distanci.

»Ne želim vaš prljavi novac. Sve je to okupano krvlju. Ja nisam poput vas i ne mogu to podnijeti. A sada, idemo na policiju«, rekla je Mirabelle. »Vi i ja ćemo se kretati vrlo polagano. Hajde, recite mu da ću vas ubiti ako učini bilo kakav pogrešan korak, a ubit ću i njega, tako mi Boga!«

Starica je nešto rekla svome sinu na njemačkome.

»Dobro. Ovuda.«

Mirabelle je pretpostavila da se ured lučke kapetanije nalazi na drugoj strani doka. Opustila je stisak na madam De Guise i gurnula je nježno u pravome smjeru, ali kada je to učinila, mladić je iskoristio priliku i jurnuo. Potrčao je dokom prema brodu, poput munje.

Mirabelle je potrčala za njim dok je starica vičući ohrabivala svog sina.

»*Schnell!*« vikala je. »*Macht schnell!*«

A onda, bez razmišljanja, jednim glatkim pokretom koji kao da je izvodila cijelog svog života, Mirabelle nije ni usporila kada je ispalila metak. Madam je vikala mladiću neka se makne. Neka je ostavi i ode kući. Zatim se začuo pucanj iz pištolja, mladićevo se tijelo izvilo i on je pao preko doka u mutnu vodu. Madam je vrisnula. Mirabelle se okrenula i ponovno naciljala, ovoga puta prema starici.

»Kunem se«, rekla je, »vi ste na redu ako se pomaknete i za milimetar!«

Zatim se polagano odmaknula da vidi je li izronio, držeći se na udaljenosti od starice, pokušavajući nadzirati njezin bijes. »Moj sin je mrtav!« slomio se staričin glas.

»Da. A bit ćete i vi ako se ne okrenete. Odmah počnite hodati u onome smjeru. Moramo pronaći lučkog kapetana.«

Upravo su htjele poći kada je prema njima s glavne ceste skrenuo jedan auto i zaustavio se na doku uz škripu guma. Prestrašio je Mirabellu, a onda je zaškiljila, opustila se i izustila: »Je li to ...?«

Vozilo se naglo zaustavilo pored nje i sa suvozačkog je sjedala izašla Vesta.

»Oh, hvala Bogu!« plakala je. »Je li to Lisabetta pored tebe? Baš sjajno prerusavanje.«

»Nije«, rekla je Mirabelle. »Gdje je, dovraga, McGregor?«

»McGregor?« upitala je Vesta. »Kako da ja to znam? Nazvao je Billy Simmons, dežurni narednik, i prenio mi tvoju poruku. Bila sam sigurna da se nešto dogodilo. Hoću reći, zašto bi ti htjela otići u Portsmouth? Ovo je gospodin Stewart – znala sam da će jutros dobiti svog Forda, a ujedno je voljan pomoći. Krenuli smo za tobom. Naravno, tebe su se sjetili na željezničkom kolodvoru – nazvali su te *onom elegantnom damom*.«

Gospodin Stewart, zdepasti muškarac u svojim četrdesetima, pojavio se s vozačkog sjedala.

»Jeste li vi bivši vojnik?« Mirabelle još nikada u životu nije osjetila toliku zahvalnost.

Kimnuo je. »Avijacija. Hoćete da uzmem od vas taj pištolj?« Mirabelle je odjednom osjetila kako ju je preplavila mučnina.

»Da, molim vas«, dahnula je. »Trebamo i policajce. Ne osjećam se dobro.«

»Ne jedeš dovoljno«, prigovorila je Vesta, »kladim se da danas cijeli dan ništa nisi pojela.«

»Ne gnjavi!« čula je Mirabelle samu sebe. Osjetila je vrtoglavicu. »Evo«, rekla je odloživši pištolj u ruke gospodina Stewarta. »Pobrinite se za madam De Guise.«

Sljedeće čega se sjećala bilo je da se oko nje sve zacrnilo i ona se onesvijestila srušivši se na pločnik.

Kada se Mirabelle ponovno probudila, mladićevo je podbuhlo tijelo ležalo na pločniku, a stigla je i policija. Starica je plakala, neutješna, ruku u lisičinama, dok joj je s brade kapala razmazana šminka.

Uputila je Mirabelli pogled čiste mržnje. Mirabelle je sjela. Muškarac u uniformi pružio joj je čaj u crvenoj pljoski.

»Dobro obavljeno, gospođice«, rekao je policajac. »To je bila prilično hrabra izvedba.«

Mirabelle je bila na rubu plača. Nije bila ponosna na ono što se dogodilo – nikada nikoga nije željela ubiti. Jednostavno nije imala izbora.

»Žao mi je«, rekla je starici, »ali pokušavao je pobjeći.« Staričine su oči gorjele; ništa nije odgovorila. Mirabelle se ponovno okrenula prema policajcu.

»Negdje je jedno tijelo – ubila je nekoga u Brightonu. Ubila je Lisabettu.«

»Pobrinut ćemo se za to, gospođice.«

»Dođi sada«, nagnula se ljubazno nad nju Vesta. »Bit će bolje da te odvedemo kući, Mirabelle. Policajci mogu dovršiti sve ovo. Dolaze i oni strani murjaci. Oni tipovi iz MKP-a. Sjećaš li se?«

Mirabelle je kimnula. »Tako je«, rekla je. »Samo, sve je ovo takav kaos. To je užasan,

Janja

strašan cirkus. Hvala ti što si došla po mene, Vesta.«

»Nema problema«, nasmiješila se ponosno Vesta, izgledajući zrelije no obično. »To je bila moja odgovornost i nisam je mogla zanemariti, je li tako?«

Trideset i prvo poglavlje

Drveće ispred mrtvačnice bilo je u cvatu i otpale su latice ležale u hrpicama na podu oko ulaza, slijepljene blatom i susnježicom. Mirabelle je izgledala elegantno, sva odjevena u crno. Duboko je udahнула kada joj je narednik otvorio vrata. Unutra je, nimalo iznenađujuće, zaudaralo po antiseptiku. Narednik je potpisao dokumentaciju i mahnuo joj da uđe.

Na kolicima, pod svjetlom gole žarulje, Lisabetta je izgledala sićušno – poput potrgane, porculanske lutke. Staklenaste su joj oči bile podlivenе krvlju. Njezini su lakom pažljivo uređeni nokti bili slomljeni pokušajima da se odupre Svjećarevoj ženi. Ovako ukočena, kao da je naglo ostarila.

»Da, to je ona.«

»I nemate pojma kako se preziva?«

Mirabelle je odmahнула glavom. »Nitko to ne zna«, rekla je. »Gdje ste je pronašli?«

»U hotelu Station«, rekao je narednik. »U njezinoj sobi.«

»Kako je umrla?«

Podignuo je plahtu i otkrio ranu od metka na Lisabettinim grudima.

»Patolog misli da ju je hitac iznenadio. Borila se s nekim, ali nije znala da taj netko ima pištolj. Prijavila se pod imenom gospođe Lawson.«

»Oh«, rekla je Mirabelle iznemoglo. »Ne smetaj.«

»A ona je starica vama priznala taj zločin?«

»Da. Jest. Nije li tako rekla?«

Narednik je odmahnuo glavom. »Nije izgovorila ni riječ«, uzdahnuo je. »Žilava stara koka.«

»To su pravi suparnici«, rekla je Mirabelle i nasmiješila se.

Da je Jack bilo gdje, sada bi sigurno bio s njom. On je Švabe neprestano nazivao suparnicima.

»Dodite«, mahnuo joj je narednik. »Inspektor je rekao da vas odvezemo u Sveto srce.«

McGregor je na kiši stajao nad grobom. Ekipa je podignula šator prije no što su počeli kopati, a otac Grogan ih je blagoslovio. Sada su iskopali skoro sve, rupu duboku gotovo metar i devedeset. Neće još dugo kopati. Mirabelle je stajala s jedne strane i brisala suze rupčićem. Kada je lopata pogodila lijes, vidno se trznula i McGregor joj je prišao kao podrška. Koža joj je bila vrlo blijeda, ali nije znao je li to učinak nošenja crnine ili posljedica silnoga stresa. Bez obzira na razlog, pomislio je da joj ta boja pristaje. Pojačavala je toplinu lješnjakove nijanse njezinih očiju. Bila je čvrsta kao stijena u svemu ovome – ništa joj nije promaknulo. »Hoćete

li biti dobro, gospođice Bevan?« šapnuo je.

Mirabelle je nijemo kimnula. Sva sreća što se nije onesvijestila, iako je posjet mrtvačnici, kao i ovaj sprovod, bio previše za nju. Nekoliko je puta duboko udahнула. Željela je biti ovdje i inzistirala je na tome, stoga sada ne smije napraviti predstavu.

»Bit ću dobro«, rekla je. »Doista.«

Prvi iz ekipe skočio je u rupu, pokrivši usta i nos rupčićem prije no što je otvorio lijes. McGregor se pomaknuo naprijed da bolje vidi, a onda je kimnuo.

»To je on, nema sumnje«, rekao je, a zatim je otac Grogan poškopio unutrašnjost rupe s malo svete vode.

Bio je to dugačak tjedan sprovoda, njih nekoliko u nizu. Crichtonovo je tijelo izronilo negdje pored Bournemoutha, identificirano po vrlo skupocjenoj rukavici za vožnju poznate marke koju je on nosio i koja mu je, po riječima njegovog sobara, bila vrlo draga. Od njegova je lica preostalo vrlo malo, meso mu je bilo gotovo sasvim pojedeno, rastrgano i izudarano o stijenje. Lisabettino će tijelo biti pokopano sada, kad je i službeno identificirana.

Mirabelle je iznenadila samu sebe – željela je prisustvovati svim sprovodima.

»Pretpostavljam da samo želim određenu dozu sigurnosti.« Bit će to dugačak tjedan.

»Bili ste vrlo hrabri«, ljubazno je rekao McGregor.

Mirabelle je šmrknula. Ne sjeća se kada je posljednji put morala učiniti nešto tako teško kao što je bilo prisustvovati ovim događajima na groblju. Nije znala hoće li misa zadušnica koja je sljedećeg dana planirana za oca Šandora poboljšati ili pogoršati situaciju, ali u jedno je bila sigurna: radije bi se ponovno suočila s madam De Guise, nego da mora iznova pratiti koju od planiranih službenih ceremonija. Mislila je da ne bi mogla plakati više no što je plakala tijekom posljednjih nekoliko dana. Osjećala je strašan gubitak, a još je gori bio osjećaj njezine odgovornosti za tu situaciju.

»Kada bih barem...« počela je, ali ostatak rečenice joj je nestao iz uma kada je kroz pokrajnja vrata crkve ušla neka žena sa svežnjem sunovrata u rukama i krenula glavnom stazom preko groblja.

McGregor je došao do nje, prepriječivši joj put.

»Oprostite, gospođo. Bojim se da je ovo ovdje policijski posao. Groblje je zatvoreno.«

»Oh«, rekla je zagledavši se ravno u njegove oči. »Nisam željela smetati.« Primijetila je Mirabellu i zatim je zastala, čekajući da se inspektor predstavi.

»Ja sam viši policijski inspektor McGregor«, rekao je baš u pravom trenutku. Žena se nasmiješila. Bila je uredno odjevena i savršeno našminkana.

»Dolazim svakog utorka u isto vrijeme, gospodine McGregor. Otac Gregor će vam to potvrditi. Ja sam Mary Duggan. Moj suprug je pokopan ovdje. Samo želim ostaviti ovo cvijeće na njegovu grobu. Znae, žuta je bila njegova omiljena boja.«

Mirabelle je odmahнула glavom i nastavila šutjeti. Jackova omiljena boja je bila crvena, boja

Janja

krvi. No, primijetila je i ovo – McGregor je ostao očaran tom udovicom. Bilo je nečega lijepoga, čak i ranjivoga u načinu na koji je gledala odozdo u njega svojim velikim, plavim očima.

»Ako nemate ništa protiv toga, želim biti vaša pratnja. Siguran sam da možete ostaviti cvijeće, gospođo Duggan.«

»Oh, molim vas, zovite me Mary. Jack je tijekom rata bio jedna vrsta detektiva. Radio je u Whitehallu. Nikada zapravo nisam saznala čime se bavio. Vaši ljudi imaju tako predivan posao. Bez njega sam užasno usamljena.«

Mirabelle nije mogla povjerovati da je McGregor to progutao. Imao je tako loš osjećaj za žene. Jack je posljednjih deset godina svoga braka jedva viđao svoju suprugu – po zajedničkom su dogovoru živjeli u odvojenim domaćinstvima. Mary je bila krajnje nezainteresirana za ono čime se Jack bavio (ionako joj nije mogao pričati o tome) i činilo se da je zanimaju samo najnovije zabave te trošenje znatnog iznosa zarađenog novca (sam Jack je živio skromno poput crkvenog miša – Mirabelli to ni najmanje nije smetalo). Da nije bilo blizanki, ne bi se uopće viđali. Ideja da je gospođi Duggan Jack nedostajao činila se krajnje nevjerovatnom. McGregor je vjerno slijedio Jackovu udovicu koja je dražesno hodala po stazi dok su njezine visoke potpetice blistale na sivome svjetlu. Kod groba je čula kako se žena hihoće nečemu što je rekao McGregor.

»Morate me nazvati, inspektore«, odgovorila je. »Pripremam izvrstan gulaš – po receptu moje majke. Ona je bila Forbesova, znate – vrlo škotski, vrlo prikladno. Iz Nairna. Bilo bi lijepo opet imati muškarca za kojega mogu kuhati, moram to reći. Hoćete li doći u petak?«

»Pa, to je vrlo ljubazno od vas, gospođo... Mary«, ispravio se.

Mirabelle je osjetila rumenilo na svojim obrazima. Ako ništa drugo, pomislila je, više ju ne hvata nesvjestica – sada želi tresnuti gospođu Duggan i izbiti joj iz ruku te proklete sunovrate, istjerati je iz crkve i poslati kući da priprema svoj prokleti gulaš. Ljudi su ponekad bili takav šljam. Ne bi trebala biti ovdje, očijukati i smijati se dok iskopavaju Bena. McGregor je trebao pripaziti na svoje ponašanje.

Muškarci su koristeći uže podignuli lijes i položili ga na stazu, a onda su zatrpali rupu. Odlučeno je da se to grobno mjesto ne koristi više ni za koga – ostat će zauvijek prazno. Naposljetku, tko bi želio biti pokopan na mjestu s takvom poviješću? Možda će ovdje podignuti spomenik, ali o tome kasnije. Benov je lijes uz tupi udarac prizemljio na šljunak, a onda su se muškarci odmah okrenuli da rupu zatrpaju zemljom.

Mirabelle je iza sebe začula lupkanje potpetica po stazi; okrenula se i ugledala Vestu s ogromnim kišobranom iznad glave.

»Proljetna oluja, gospođice Mirabelle. Oprosti što kasnim. Držiš se?« Gotovo je pala kada

je nalet vjetra zatresao kišobran.

Mirabelle je kimnula i provukla ruku ispod Vestinog promočenog kišnog ogrtača.

»Ovo je stiglo«, izvukla je Vesta omotnicu iz džepa. »Isplata od odvjetnika«, rekla je. »Novac Berta Jenningsa za smrt Romane Laszlovich. Nitko im nije rekao! Nakon svega ovoga!«

Mirabelle se tužno nasmiješila. Zgužvala je omotnicu i bacila je u grob – prekrile su je grude vlažne zemlje.

Vesta je klimnula. »Da«, rekla je, »pretpostavljam da si u pravu.«

Na drugoj strani groblja McGregor je otpratio gospođu Duggan do kapije groblja i otvorio je, prijazno čavrljajući.

»Ima još jedan razlog zbog kojeg sam zakasnila«, priznala je Vesta. »Gospodin Halley se vratio. Još nikada nisam vidjela da je itko toliko bijesan. Napravila sam mu čaj i tost, ali to ga nimalo nije smirilo. Mislim da sam ostala bez posla.«

Mirabelle je odvrtila pogled od udvaračkog razgovora koji se očito odvijao na drugoj strani groblja – dogovarali su detalje oko vremena dolaska u petak, čak i raspravljali o tome hoće li viši policijski inspektor prije večere popiti martini ili koktel od konjaka, narančinog likera i limunovog soka.

»Dobila si otkaz?« rekla je.

Vesta je klimnula. »Ionako sam mrzila to osiguranje. Znaš, pitala sam se...«

»Oh, da«, odgovorila je Mirabelle ne dopustivši Vesti da dovrši rečenicu, a lice joj je rasvijetlio osmijeh. »I ja sam razmišljala o tome. Što misliš, bismo li mogle na vratima zadržati Benovo ime?«

»Jedino to i jest ispravno. Možemo li biti partnerice? Naravno, ja ću biti mlada partnerica. Ipak si ti – jednostavno nevjerojatna.«

»Meni šezdeset, a tebi četrdeset posto«, ispružila je ruku Mirabelle. Vesta ju je protresla.

»Sljedeći put,« rekla je, »neka sam prokleta budemo li imali toliko mrtvaca. To je sve što imam za reći.«

»Vesta, idemo utjerivati dugove. Radila sam za Bena osamnaest mjeseci i nismo imali ni jednog jedinog mrtvaca.«

»Utjerivanje dugova i istraga«, ustrajala je Vesta. »Imamo vještine.«

»Pa«, nasmiješila se Mirabelle. »Nema sumnje, ti si doista pokazala potencijal. To je sigurno.«

McGregor se glupava izraza lica vratio u njihovo društvo.

»Udovica je baš draga žena«, promrmljao je.

Mirabelle je ignorirala taj komentar. Rupa je sada bila puna, a lijes je položen na neoznačena mrtvačka kola. Policija je inzistirala da se obavi autopsija prije no što se tijelo moglo pokopati. Bila je to procedura koju je Mirabelle smatrala posve nepotrebnom, ali zakon je bio zakon. »Dakle, to je to«, zaključila je.

»Možemo li vam ponuditi prijevoz, gospođice Bevan? Gospođice Churchill? Mogu narediti da vas obje odbace autom.«

Janja

Vesta je gledala puna nade.

»Ne, hvala vam, inspektore«, odgovorila je hladno Mirabelle. »Vesta ima kišobran. Odavde bez problema možemo odšetati do mogega stana.«

Trebalo im je deset minuta da se vrata u Lawns. Vesta je zaključila da će morati baciti svoje cipele – škripale su na krajnje neprivlačan način.

»Pa, barem se više nećemo morati družiti s onim idiotskim policajcem«, rekla je Vesta.

»Apsolutno. Nikada više to nećemo morati učiniti.« Mirabelle je odlučno krenula uza stube, izvukavši iz džepa ključ. Vesta se nacerila. S koluta se ovješeni zlatni sovereign ljuljao amo-tamo. Niz prednju je stranu novčića kliznula kap kiše, čineći ga još blistavijim.

»Gospođice Mirabelle!« Vesta je nešto tiše uskliknula.

»Oh, ne brini, Vesta. Mislim da smo zaslužile uspomenu. Napravila sam primjerak i za tebe. Recimo da su to novčići *srećonoše*. A sada, varam li se ja ili si ti spremna nešto prezalogajiti?«

scan i obrada: Janja

<http://www.balkandownload.org/>